

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ
โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
จังหวัดเลย

ลภัสวรรณ โสภา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พุทธศักราช 2568

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน
มาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเลย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2568

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

**STRATEGIC LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS INFLUENCING
EFFECTIVENESS OF WORLD-CLASS STANDARD SCHOOLS UNDER LOEI
PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICES**

The logo of Mahamakut Buddhist University is a large, intricate emblem. It features a central shield with a sunburst at the top, a stupa in the middle, and a lotus at the bottom. The shield is flanked by two lions and a banner with Thai script. Above the shield is a large, multi-tiered umbrella. The entire emblem is surrounded by a wreath of lotus flowers and leaves.

LAPASSAWAN SOPA

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
PROGRAM IN EDUCATION ADMINISTRATION
FACULTY OF EDUCATION
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY**

2025

COPYRIGHT OF MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ ประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเลย
ชื่อนักศึกษา	ลภัสวรรณ โสภา
ชื่อปริญญา	ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ปีพุทธศักราช	2568
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชณพงศ์ ศรีจันทร์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย 2) ศึกษา ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจังหวัดเลย 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของ ผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเลย 4) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจังหวัดเลย กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียน มาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย ปีการศึกษา 2566 จำนวน 124 คน เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณ ค่า 5 ระดับ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามของแบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา เท่ากับ 0.937 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามประสิทธิผลของ โรงเรียนมาตรฐานสากล เท่ากับ 0.958 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่า เบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอย พหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาจังหวัดเลย โดยรวมอยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับ
ประสิทธิภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
จังหวัดเลย โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{xy} = 0.667$) อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01

4. ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน
มาตรฐานสากล จำนวน 3 ด้าน คือ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (x_2) การควบคุมและประเมินกล
ยุทธ์ (x_3) และการกำหนดทิศทางองค์กร (x_1) มีค่าสัมประสิทธิ์การถ่วงน้ำหนักเท่ากับร้อยละ 43.20
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 สามารถสร้างสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและ
คะแนนมาตรฐาน คือ

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$= 1.542 + 0.224(x_2) + 0.222(x_3) + 0.183(x_1)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$= 0.251(x_2) + 0.265(x_3) + 0.227(x_1)$$

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์, ประสิทธิภาพของโรงเรียน, โรงเรียนมาตรฐานสากล

ABSTRACT

Thesis Topic	STRATEGIC LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS INFLUENCING EFFECTIVENESS OF WORLD-CLASS STANDARD SCHOOLS UNDER LOEI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICES
Student's Name	LAPASSAWAN SOPA
Degree Sought	Master of Education
Program	Education Administration
Anno Domini	2025
Advisor	Assistant Professor Dr. Chissanapong Sonchan

The purposes of this research were to : 1) study the strategic leadership of school administrators under primary educational service area office loei province, 2) study the resources mobilization for education in schools under primary educational service area office loei province, 3) study the relationship between strategic leadership of school administrators and resources mobilization for education in schools under primary educational service area office loei province, and 4) study the strategic leadership of school administrators affecting the mobilization of educational resources under primary educational service area office loei province. The sample was a group of 214 teachers of world class standard school under primary educational service area office loei province in the academic year 2024. The research instrument was a five – level rating scale questionnaire. The reliability of the strategic leadership of school administrator's questionnaire was 0.937, and the reliability of the effectiveness of world class standard school was 0.958. The statistics used for analysis data were: mean, standard deviation, Pearson's product moment correlation coefficient and multiple regression analysis.

The results of the study were as follows:

1) The level of strategic leadership of school administrators under primary educational service area office loei province was at the highest level.

2) The level of effectiveness of world class standard school under primary educational service area office loei province, was at the high level.

3) The relationship between strategic leadership of school administrators and effectiveness of World-Class Standard Schools under primary educational service area office loei province, according to the opinions of teachers for overall revealed a high correlation ($r_{XY} = .667$) at the significance level of .05.

4) There were three aspects of strategic leadership affecting the effectiveness of World-Class Standard Schools consisting of the Strategy Implementation (x_2), the Strategic Evaluation and Control (x_3), and the Strategic Direction (x_1). The predictive coefficient or predictive power was 43.20 at the significance level of .05. The construction of the equation in standardized and unstandardized scores were as followed:

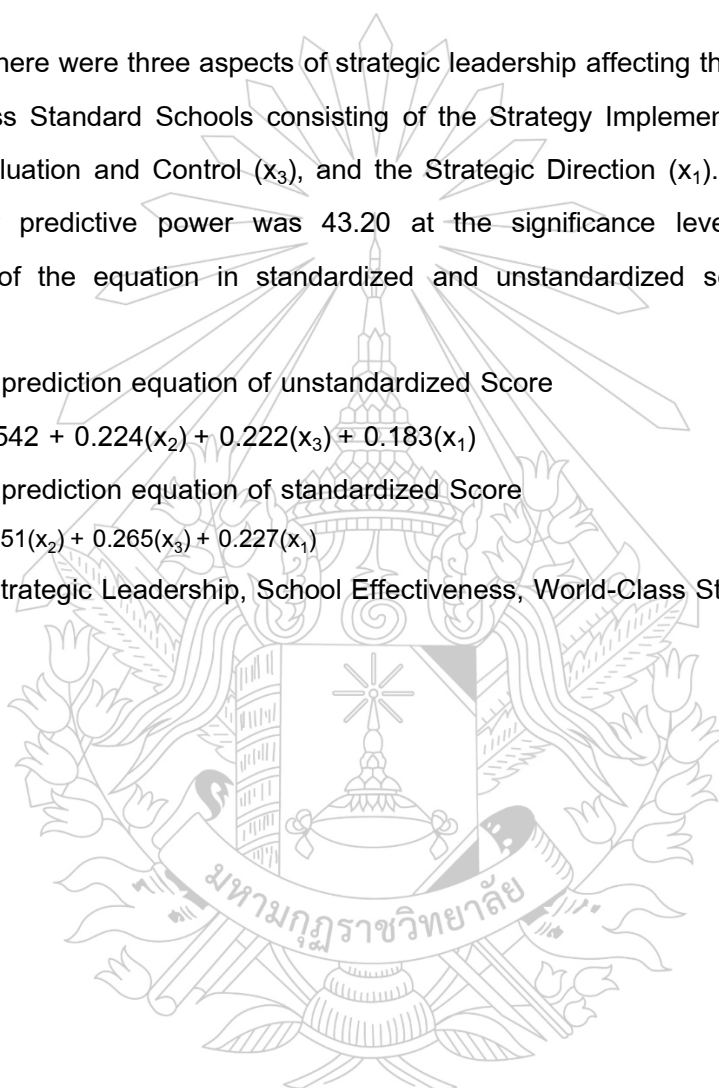
The prediction equation of unstandardized Score

$$= 1.542 + 0.224(x_2) + 0.222(x_3) + 0.183(x_1)$$

The prediction equation of standardized Score

$$= 0.251(x_2) + 0.265(x_3) + 0.227(x_1)$$

Keywords: Strategic Leadership, School Effectiveness, World-Class Standard Schools

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี โดยได้รับความกรุณาอย่างสูงยิ่ง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัชณพงศ์ ศรีจันทร์ อาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้เมตตาให้ความรู้ ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ และตรวจแก้ไขงานตลอดเวลาในการดำเนินการจัดทำ อีกทั้งยังคอยกระตุ้นให้ทำงานตามแผนที่วางไว้ พร้อมทั้งให้กำลังใจในการทำงาน ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและถือเป็นพระคุณอย่างสูงยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณท่านไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ในสาขาวิชาการบริหารการศึกษาทุกท่าน ที่ได้ให้ความรู้ และให้คำแนะนำด้วยดีเสมอมา ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์บุญช่วย ศิริเกษ ดร.กรรณิกา ไวโสภา ดร.กัญญาณัฐ สิมสวัสดิ์ นางจงกิต บุตรเต นายเดช ปาจริยานนท์ ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ความกรุณาเสียสละเวลาอันมีค่ายิ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม และให้คำแนะนำในการจัดทำแบบสอบถามในการทำวิจัย

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเลย ทุกท่านที่กรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ทำให้ได้ข้อมูลครบถ้วนในการทำวิจัยครั้งนี้ และขอขอบพระคุณพี่น้องสาขาวิชาการบริหารการศึกษาทุกท่าน ที่คอยช่วยเหลือให้คำปรึกษา และให้กำลังใจ ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา และขอขอบพระคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ไม่ได้กล่าวถึง ณ ที่นี้

คุณงามความดีและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชา แด่พระคุณของบิดา มารดา และครอบครัว ที่คอยให้กำลังใจ ตลอดจนพี่น้องและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ทุกท่านซึ่งเป็นผู้มีส่วนร่วมที่สำคัญยิ่งในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

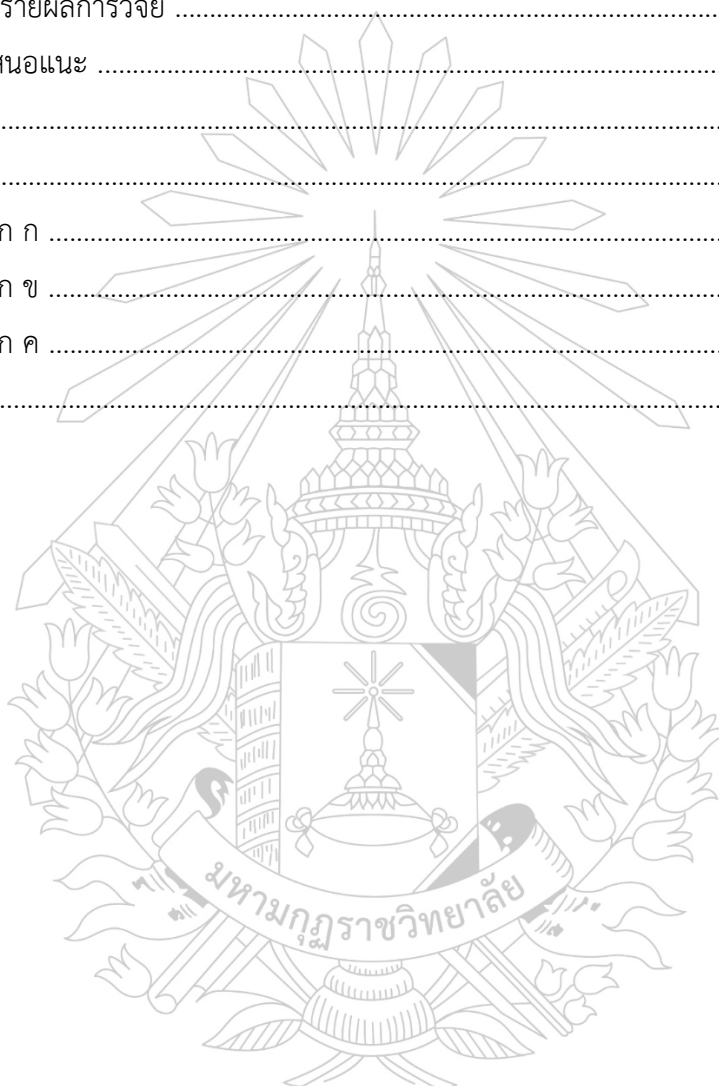
ลภัสวรรณ โสภา

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ	จ
ABSTRACT	ช
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ญ
สารบัญตาราง	ฎ
สารบัญรูปภาพ	ฏ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	4
1.3 คำถามการวิจัย	4
1.4 สมมติฐานการวิจัย	5
1.5 ขอบเขตของการวิจัย	5
1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย	6
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์	10
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับโรงเรียนมาตรฐานสากล	48
2.3 ประสิทธิภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล	88
2.4 สภาพพื้นที่การวิจัย	94
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	102
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	103
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	103
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	104
3.3 การสร้างเครื่องมือ	105
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	106
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	106
3.6 สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล	108

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	109
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	110
4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล	110
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	110
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	139
5.1 สรุปผลการวิจัย	139
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	142
5.3 ข้อเสนอแนะ	147
บรรณานุกรม	148
ภาคผนวก	157
ภาคผนวก ก	157
ภาคผนวก ข	159
ภาคผนวก ค	164
ประวัติผู้เขียน	179

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 2.1	ตารางสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์..38	
ตารางที่ 2.2	ข้อมูลครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนเมืองเลย	97
ตารางที่ 2.3	ข้อมูลครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนอนุบาลเลย	100
ตารางที่ 2.4	ข้อมูลนักเรียนโรงเรียนชุมชนวังสะพุง	101
ตารางที่ 2.5	ข้อมูลครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนชุมชนวังสะพุง	101
ตารางที่ 3.1	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	104
ตารางที่ 4.1	จำนวนและร้อยละสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย	111
ตารางที่ 4.2	ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา(X) โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเลยโดยรวมและรายด้าน	112
ตารางที่ 4.3	ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเลย ด้านการกำหนดทิศทางการองค์กร (x1) โดยรวมและรายข้อ	113
ตารางที่ 4.4	ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเลย ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (x2) โดยรวมและรายข้อ	114
ตารางที่ 4.5	ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเลย ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ (x3) โดยรวมและรายข้อ	115
ตารางที่ 4.6	ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล (Y) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย โดยรวมและ รายด้าน	116
ตารางที่ 4.7	ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล (Y) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย ด้านผู้เรียนมี ศักยภาพเป็นพลโลก (y1) โดยรวมและรายข้อ	117

ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล (Y) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย ด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียง มาตรฐานสากล (y2) โดยรวมและรายชื่อ	120
ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล (Y) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย ด้านบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (y3) โดยรวมและรายชื่อ	122
ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของ ผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย	125
ตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย โดยรวม	127

สารบัญรูปภาพ

หน้า

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดของการวิจัย	6
ภาพที่ 2.1 ภาพความสำเร็จโรงเรียนมาตรฐานสากล	59

บทที่ 1

บทนำ

1.1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงของโลกที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านวิทยาการและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้แต่ละประเทศไม่สามารถปิดตัวอยู่โดยลำพัง ต้องร่วมมือและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน การดำรงชีวิตของคนในแต่ละประเทศ มีการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกันมากขึ้นมีความร่วมมือในการปฏิบัติภารกิจและแก้ปัญหาต่าง ๆ ร่วมกันมากขึ้น ในขณะเดียวกัน สังคมโลกในยุคปัจจุบันเต็มไปด้วยข้อมูลข่าวสาร ทำให้คนต้องคิด วิเคราะห์ แยกแยะ และมีการตัดสินใจที่รวดเร็ว เพื่อให้ทันกับเหตุการณ์ในสังคม ที่มีความสลับซับซ้อนมากขึ้น สิ่งเหล่านี้นำไปสู่สภาวะการณ์ของการแข่งขันทางเศรษฐกิจ การค้า และอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และเป็นแรงผลักดันสำคัญที่ทำให้หลายประเทศต้องปฏิรูปการศึกษา คุณภาพของการจัดการศึกษาจึงเป็นตัวบ่งชี้สำคัญประการหนึ่ง สำหรับความพร้อมในการเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 สะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มว่าคนยุคใหม่จะต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงที่หลากหลาย (สำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2565, หน้า 1) เป็นสัญญาณเตือนว่าความรู้ ความก้าวหน้าด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการสื่อสาร ทำให้สังคมโลกมีการลื่นไหลระหว่างวัฒนธรรมมากขึ้น การเมืองแบบเสรีประชาธิปไตยเป็นที่นิยม ยอมรับกัน ทั่วโลก ประเทศไทยจะมีความสัมพันธ์กับชุมชนโลกบนพื้นฐานของศักดิ์ศรีและความเท่าเทียมกัน จะมีความสามารถในการแข่งขันและร่วมมือกับประชาคมโลกได้ ต่อเมื่อเรามีการปรับเปลี่ยนแนวทางการจัดการศึกษา ให้สามารถพัฒนาคนและสังคมไทย ให้มีสมรรถนะในการแข่งขัน มีคุณภาพสูงขึ้น รู้จักเลือกที่จะรับกระแสของวัฒนธรรมต่างชาติ ปลูกจิตสำนึกและความภาคภูมิใจในความเป็นคนไทย รวมถึงการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้ทันต่อสภาวะการณ์โลกที่หลากหลาย (สำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2561, หน้า ข)

การปฏิรูปการศึกษาจึงเป็นสิ่งจำเป็น และมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศอย่างยิ่ง กระทรวงศึกษาธิการได้ใช้ความพยายามในการปฏิรูปการศึกษาในทุกด้าน โดยกระทรวงศึกษาธิการ มีความมุ่งมั่นต่อการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยการยกระดับโรงเรียนชั้นนำที่มีความพร้อมสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อให้เป็นโรงเรียนที่มีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพตาม

เกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานและพัฒนาก้าวสู่มาตรฐานคุณภาพแห่งชาติส่งผลให้โรงเรียนมีการพัฒนาผู้เรียน หลักสูตร และกระบวนการจัดการเรียนการสอน แหล่งเรียนรู้ สภาพแวดล้อมและการจัดการเรียนรู้ที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิต โครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล เป็นนวัตกรรมจัดการศึกษาที่นำมาใช้เป็นมาตรการเร่งด่วน ในการยกระดับการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานเทียบเท่าสากล โรงเรียนจึงเป็นองค์กรที่สำคัญที่สุดในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ อีกทั้งประสิทธิผลของโรงเรียนจะเป็นเครื่องบ่งชี้ความสำเร็จได้เป็นอย่างดีว่าได้ดำเนินการบริหารจัดการ ประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายเพียงใด โดยพิจารณาจากเกณฑ์ตัวชี้วัดความสำเร็จจากคู่มือ แนวทางดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล (ปรับปรุง พ.ศ. 2561) มี 3 ด้านได้แก่ 1) ด้านคุณลักษณะของผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก 2) ด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล 3) ด้านบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2561, หน้า 3)

การดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล จะประสบความสำเร็จได้จะต้องมีการพัฒนาหลายมิติไปพร้อมกัน โดยจะต้องดำเนินการทั้งระบบ คือ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการบริหารจัดการ มิใช่เป็นการจัดการศึกษาเพียงบางส่วน of โรงเรียน หรือเพียงจัดเป็นแผนการเรียนมาตรฐานสากล การจัดการศึกษาของโรงเรียนมาตรฐานสากลจะต้องมีจุดมุ่งหมายและทิศทางที่ชัดเจน (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2565, หน้า 5) ซึ่งภาวะผู้นำ (Leadership) หรือความเป็นผู้นำ มีความสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาองค์กรและการจัดการ เพราะจะทำให้มีการปฏิบัติที่ทำให้จุดมุ่งหมายขององค์กรบรรลุเป้าหมาย ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือเอกชน ไม่ว่าจะเป็นระดับโลก ระดับชาติ หรือระดับท้องถิ่น ภาวะผู้นำล้วนมีความสำคัญ เพราะก่อให้เกิดผลที่แตกต่างอย่างเห็นได้ชัด ผู้นำบางคนทำให้องค์การที่เคยเฉื่อยชาเชื่องช้า กลายเป็นองค์กรที่มีความกระฉับกระเฉงว่องไว แต่ผู้นำบางคนทำให้องค์การที่เคยมีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีสิ่งที่ท้าทายให้ทำอยู่ตลอดเวลา กลายเป็นองค์กรที่ทำงานอยู่แต่ในขอบเขตแคบ ๆ ขาดสิ่งเร้าใจแก่ผู้ปฏิบัติงานภายในองค์กรและคณะในองค์กรได้ (ณิรดา เวชญาลักษณ์, 2560, หน้า 3) ดังนั้นผู้บริหารในยุคปัจจุบันต้องมีวิสัยทัศน์แห่งการเป็นผู้นำทางการศึกษา มีทักษะทางความคิด วางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบและมีระเบียบ สามารถนำองค์กรให้ก้าวหน้าประสบความสำเร็จเป็นที่ยอมรับ ผู้บริหารที่มีความสามารถย่อมขับเคลื่อนองค์กร สร้างวัฒนธรรมที่ดีงาม พร้อมทั้งวางแผนกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพ และจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพจนทำให้องค์กรบรรลุผลตามที่ตั้งไว้ในที่สุด (ประกายทิพย์ ภูมิภาค, 2565, หน้า 2)

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ (Strategic Leadership) เป็นรูปแบบของผู้นำชนิดหนึ่งที่น่าความเจริญก้าวหน้ามาสู่องค์กร ผู้นำขององค์กรหลายแห่งที่ประสบความสำเร็จล้วนแต่มีความเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์ สามารถสร้างความได้เปรียบความเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์เริ่มจากการมีคุณสมบัติสำคัญ คือ เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ (vision) กว้างไกล และนำวิสัยทัศน์มาสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นผลสำเร็จ ผู้นำตามทฤษฎีนี้จะเป็นบุคคลที่มีแนวความคิดเพื่อการบรรลุเป้าหมายขององค์กรเป็นหลัก โดยมีระดับความคาดหวังสูงกว่าผู้นำทั่ว ๆ ไป มีเงื่อนไขของการบังคับบัญชาและการโน้มน้าวใจที่จะนำไปสู่ความคิดสร้างสรรค์ หรือสนับสนุนองค์การในภาพรวม เป็นแบบของผู้นำที่ให้ความสำคัญต่อประสิทธิผลขององค์กร โดยการใช้การบริหารเชิงกลยุทธ์เป็นกระบวนการดำเนินงานที่มีวัตถุประสงค์เพื่อชนะคู่แข่งชั้นระหว่างองค์กรกับบริบทแวดล้อมจึงเป็นรูปแบบของการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้นำเชิงกลยุทธ์ต้องเก่งทั้งงานและเก่งทั้งคน ต้องมองให้ออกว่าองค์กรจะเดินไปในทิศทางไหนด้วยวิธีการอะไร จะสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกคนในองค์กรได้อย่างไร เพื่อให้้องค์การมีความเจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืน (อภิขญา จะเรียมพันธ์, 2562, หน้า 3) การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เปรียบได้เหมือนเข็มทิศชี้ความสำเร็จและความเจริญก้าวหน้าของสถานศึกษา ผู้บริหารควรเป็นผู้ที่มีลักษณะการคิดเชิงโนภาพ สามารถรับรู้แนวโน้มสิ่งต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล เชื่อมโยงปัจจัยต่าง ๆ เพื่อกำหนดกลยุทธ์ในอนาคตได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์เพื่อการเปลี่ยนแปลงระบบโดยกำหนดเป้าหมายความต้องการในอนาคต แสดงออกถึงการใช้อิทธิพล อำนาจ ศิลปะ กระตุ้น จูงใจ สมาชิกในองค์กรให้ไปในทิศทางที่ต้องการ (Dubrin, 2007) ซึ่งจะช่วยให้การบริหารงานมีการพัฒนาไปตามแผนและครอบคลุมตามแนวทางที่ได้วางไว้ส่งผลให้องค์การสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและส่งผลถึงงานที่มีประสิทธิผล (นิรดา เวชญาลักษณ์, 2560, หน้า 170)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย มีโรงเรียนในโครงการยกระดับคุณภาพโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล (ระดับประถมศึกษา) จำนวน 3 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนเมืองเลย โรงเรียนอนุบาลเลย โรงเรียนชุมชนวังสะพุง ทำหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนกำกับติดตามการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนในเขตพื้นที่จังหวัดเลย โดยมีจุดเน้นมุ่งพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อให้โรงเรียนสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านระบบบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ พัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 และศักยภาพในการแข่งขันในเวทีโลก ดังนั้นผู้บริหารจะต้องมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และเป็นผู้ที่แสดงออกในการพัฒนาองค์การในเชิงกลยุทธ์ มีการคาดการณ์และมีมุมมองระยะยาวเพื่อกำหนดทิศทางขององค์กรได้อย่างชัดเจนสามารถประเมินและปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ได้สอดคล้องกับ การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม รวมทั้ง

เป็นผู้นำที่สามารถสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรปฏิบัติงานเพื่อให้องค์กรสามารถพัฒนาอย่างมีทิศทาง และเป้าหมายที่ชัดเจน (วิรัตน์รัตน์ เสือจอย, 2564, หน้า 1)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารที่จะนำไปเป็นแนวทางในการประยุกต์ใช้ในการพัฒนาสถานศึกษา และมีการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารสถานศึกษาต่อไป

1.2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย

1.2.2 เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย

1.2.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเลย

1.2.4 เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย

1.3. คำถามการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามการวิจัย ดังนี้

1.3.1 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย อยู่ในระดับใด

1.3.2 ประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย อยู่ในระดับใด

1.3.3 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย หรือไม่

1.3.4 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านใดบ้างที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย

1.4. สมมติฐานของการวิจัย

1.4.1 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย

1.4.2 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา อย่างน้อย 1 องค์ประกอบ ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย

1.5. ขอบเขตของการวิจัย

1.5.1 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเมืองเลย โรงเรียนอนุบาลเลย โรงเรียนชุมชนวังสะพุง จำนวน 182 คน ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 11 คน และครูผู้สอน จำนวน 171 คน

1.5.2 ขอบเขตด้านกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเมืองเลย โรงเรียนอนุบาลเลย โรงเรียนชุมชนวังสะพุง จำนวน 124 คน ซึ่งได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยเปิดตารางขนาดตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan 1997, 607 - 610) ผู้วิจัยทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนจากจำนวนผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของแต่ละโรงเรียน (stratified random sampling) โดยใช้โรงเรียนเป็นชั้น จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่ายโดยใช้วิธีการจับสลากเพื่อกำหนดผู้ให้ข้อมูลของแต่ละโรงเรียน (ข้อมูล ณ 30 กันยายน 2566)

1.5.3 ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.5.3.1 ตัวแปรพยากรณ์ ได้แก่ ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ 1) ด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร 2) ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และ 3) ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์

1.5.3.2 ตัวแปรเกณฑ์ ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเลย ตามภาพแห่งความสำเร็จโรงเรียนมาตรฐานสากล (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2561, หน้า 5 - 16) ประกอบด้วย 1) ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก (World Citizen) 2) การจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล (World – Class Standard) 3) บริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality System Management)

1.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย โดยนำหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัย มาเป็นกรอบการวิจัย โดยตัวแปรพยากรณ์ ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ จากแนวคิดของ 1) ชณัฐ พรหมศรี (2560) 2) มนสิชา ธรรมรักษ์ (2561) 3) มัทนิตา คงช่วย (2563) 4) เมธี ศรีโยธธา (2565) 5) เยวรัตน์ ช่วยสถิตย์ (2565) 6) Robbins and Coulter (2003) 7) Yukl (2006) 8) Adair (2010) 9) Dubrin (2010) และ 10) Hitt, Ireland and Hoskisson (2013) พบว่า มีองค์ประกอบเชิงทฤษฎี (theoretical framework) จำนวน 15 องค์ประกอบแต่ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยคัดเลือกเฉพาะองค์ประกอบที่มีค่าความสอดคล้องความถี่ตั้งแต่ 5 หรือตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไปเพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย (conceptual framework) 3 ด้าน ได้แก่ 1) การกำหนดทิศทางองค์กร 2) ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และ 3) ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ และตัวแปรเกณฑ์ประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลจากแนวคิดของ สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย (2561, หน้า 5 - 16) ภาพแห่งความสำเร็จโรงเรียนมาตรฐานสากล ประกอบด้วย 1) ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก (World Citizen) 2) การจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล (World – Class Standard) 3) บริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality System Management) จากนั้นนำมาวิเคราะห์และปรับประยุกต์ใช้เพื่อสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย สามารถสรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดของการวิจัย (Conceptual Framework)

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เฉพาะเพื่อให้เข้าใจความหมายของคำหรือข้อความที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ดังต่อไปนี้

1.7.1 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสามารถในการวิเคราะห์และพิจารณาสภาพแวดล้อมที่เป็นผลกระทบต่อการดำเนินงานขององค์กร เพื่อกำหนดกลยุทธ์และทิศทางของสถานศึกษาอย่างชัดเจนตามที่ต้องการโดยการนำแผนกลยุทธ์ไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จและความสามารถในการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ให้เป็นไปตามเป้าหมายขององค์กร โดยมีองค์ประกอบดังนี้

1.7.1.1 การกำหนดทิศทางองค์กร (Strategic Direction) หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสามารถในการรวบรวมข้อมูลทั้งภายในและภายนอก เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย เปิดโอกาสให้ครูบุคลากร ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษา สามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนมีกลวิธีในการสร้างแรงจูงใจกระตุ้นผู้ร่วมงานให้ปฏิบัติตามได้อย่างสม่ำเสมอ มีทักษะไหวพริบในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างสร้างสรรค์และสามารถคิดวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกเพื่อกำหนดแผนกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง

1.7.1.2 การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (Strategy Implementation) หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่นำกลยุทธ์ที่กำหนดมาใช้ในการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรมผ่านการวางแผนที่เป็นระบบ มีการแปลงวัตถุประสงค์ไปสู่แผนการปฏิบัติงาน มีการติดต่อสื่อสารวัตถุประสงค์และแผนการปฏิบัติงานให้ทราบอย่างทั่วถึง มีการกระจายงานออกเป็นหน้าที่ มอบหมายงาน รับผิดชอบและอำนาจหน้าที่ให้คำแนะนำและคำปรึกษาแก่ผู้ปฏิบัติ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานของการปฏิบัติงานมีการยกย่องสรรให้รางวัลอย่างยุติธรรมและถูกต้องเหมาะสม และมีการทบทวนและปรับเปลี่ยนเมื่อสถานการณ์เปลี่ยนแปลงและผลลัพธ์ไม่เป็นไปตามที่กำหนด ตลอดจนส่งเสริมให้เกิดการปรับปรุงกระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่อง

1.7.1.3 การสร้างระบบควบคุมและประเมินกลยุทธ์ (Strategic Evaluation and Control) หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานดูแลในกระบวนการควบคุมความก้าวหน้าการดำเนินงานของสถานศึกษาให้ได้มาตรฐาน กำหนดภาระงาน มาตรฐาน และการวัดผลการปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน มีกลไกและเครื่องมือในการตรวจสอบการปฏิบัติงาน ที่สะท้อนผลการดำเนินงานมีการนำผลการปฏิบัติงานจริงเปรียบเทียบกับมาตรฐานหรือเป้าหมายที่กำหนด โดยรายงานผลให้ผู้เกี่ยวข้องทราบมีการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา ปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้การปฏิบัติการเหมาะสมตามมาตรฐานหรือเป้าหมายที่กำหนด มีการจัดทำสารสนเทศเพื่อเปรียบเทียบผล

การปฏิบัติงานจริงกับมาตรฐานที่กำหนด และนำเสนอสารสนเทศที่ได้ไปวางแผนการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม

1.7.2 ประสิทธิภาพ หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดจากการจัดการขององค์กรในเชิงระบบ และเชิงคุณภาพ และมีผลที่สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ ด้วยสนับสนุนร่วมมือระหว่างสมาชิกเพื่อให้เกิดความสำเร็จอย่างสูงสุดแก่องค์กร

1.7.3 ประสิทธิภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดจากการจัดการขององค์กรในเชิงระบบ และเชิงคุณภาพที่มุ่งถึงการบรรลุเป้าหมาย และมีผลที่สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ จะแสดงให้เห็นถึงความพร้อมของโรงเรียนในด้านต่าง ๆ ซึ่งอาจจะเป็นจุดแข็ง หรือจุดอ่อนของโรงเรียนในการดำเนินการตามภาพความสำเร็จโรงเรียนมาตรฐานสากล (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2561, หน้า 3 - 19) ประกอบด้วย

1.7.3.1 ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก (World Citizen) คือ เป็นเลิศวิชาการสื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา ล้ำหน้าทางความคิดผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก

1.7.3.2 การจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล (World-Class Standard) คือ ด้านคุณภาพวิชาการ ด้านคุณภาพของครู ด้านการวิจัยและพัฒนา

1.7.3.3 บริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality System Management) คือ ด้านคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียน ด้านระบบการบริหารจัดการ ด้านปัจจัยพื้นฐานด้านเครือข่ายร่วมพัฒนา

1.7.4 โรงเรียนมาตรฐานสากล หมายถึง โรงเรียนบริหารจัดการโรงเรียนด้วยระบบคุณภาพซึ่งได้รับการยอมรับว่า เป็นระบบที่จะพัฒนาองค์กรให้มีผลการดำเนินการที่เป็นเลิศ โดยอิงแนวทางการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award-TQA) มาพัฒนาขีดความสามารถ ด้านการบริหารจัดการองค์กรเพื่อให้มีวิธีปฏิบัติ และผลการดำเนินการในระดับมาตรฐานโลก ซึ่งโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย ที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล จำนวน 3 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนเมืองเลย โรงเรียนอนุบาลเลย โรงเรียนชุมชนวังสะพุง

1.7.5 ผู้บริหาร หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่งหรือรักษาการณผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ตลอดจนผู้ที่ได้รับคำสั่งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการ ในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย ปีการศึกษา 2566

1.7.5 ครูผู้สอน หมายถึง ครูที่ดำรงตำแหน่งครู และครูผู้ช่วย ในโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย ปีการศึกษา 2566

1. ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน และสถานที่ทำงาน

หากข้อมูลส่วนใดที่ผู้ใช้งานไม่ประสงค์จะระบุในประวัติฯ สามารถเว้นไว้ได้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องหรือใกล้เคียงกัน มาเป็นกรอบในการศึกษาเพื่อนำมาวิเคราะห์และอภิปราย ผลมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์

- 2.1.1 ความหมายของผู้นำ
- 2.1.2 ความหมายของภาวะผู้นำ
- 2.1.3 ความหมายของกลยุทธ์
- 2.1.4 ความหมายของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์
- 2.1.5 ความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์
- 2.1.6 แนวคิด ทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์
- 2.1.7 องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับโรงเรียนมาตรฐานสากล

- 2.2.1 ความเป็นมาของโรงเรียนมาตรฐานสากล
- 2.2.2 หลักการและแนวคิดการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล
- 2.2.3 ลักษณะของโรงเรียนมาตรฐานสากล
- 2.2.4 การบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล

2.3 ประสิทธิภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล

- 2.3.1 ความหมายของประสิทธิภาพ
- 2.3.2 ความหมายของประสิทธิภาพโรงเรียน
- 2.3.3 ประสิทธิภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล

2.4 สภาพพื้นที่การวิจัย

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 2.5.1 งานวิจัยภายในประเทศ
- 2.5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์

2.1.1 ความหมายของผู้นำ

นักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่าน ได้กล่าวถึงความหมายของผู้นำ ไว้ดังนี้

ไชยา ภาวะบุตร (2555, หน้า 2) กล่าวว่า ผู้นำ หมายถึง ผู้ที่เป็นหลักสำคัญให้กับองค์กร มีความรู้เรื่องงานขององค์การเป็นอย่างดี สามารถให้คำแนะนำแก่เพื่อนร่วมงานได้ มีความรับผิดชอบ ต่อประสิทธิภาพขององค์การอุทิศตนและมุ่งมั่นเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ ได้รับความเชื่อถือและเชื่อฟัง จากเพื่อนร่วมงานในการจัดกิจกรรมและการสร้างความสัมพันธ์ในกลุ่มหรือองค์การ เต็มใจรับฟังและ พุดคุยกับเสียงเรียกร้องที่สร้างสรรค์และให้เป็นที่รับทราบกันทั้งองค์การ มีจิตใจเปิดกว้างและมี วิสัยทัศน์ แสวงหาโอกาสนวัตกรรมและความเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง มีความเต็มใจทำงานใน สภาพแวดล้อมที่ยืดหยุ่นและสภาพแวดล้อมที่ขาดลำดับสายงานบริหารโดยปล่อยให้ผู้อื่นเล่นบทบาท ผู้นำได้

สมุทรา ชำนาญ (2557, หน้า 43) กล่าวว่า ผู้นำ หมายถึง บุคคลที่ได้รับมอบหมายจากกลุ่ม ซึ่งอาจได้มาจากการเลือกตั้ง แต่งตั้ง และได้รับการยอมรับจากกลุ่มสามารถกระตุ้นชักจูงหรือชี้นำให้ สมาชิกภายในกลุ่มร่วมกันปฏิบัติงานให้สำเร็จตามกำหนดเป้าหมายไว้ด้วยความเต็มใจ

รัตติกรณ์ จงวิศาล (2559, หน้า 11) กล่าวว่า ผู้นำ หมายถึง บุคคลที่ได้รับการยกย่องหรือ อาจเป็นบุคคลที่ได้รับการคัดเลือก หรือแต่งตั้งให้เป็นผู้ชี้นำหรือเป็นบุคคลผู้มีอิทธิพลและมีบทบาท เหนือคนอื่น ๆ หรือเป็นบุคคลที่ได้รับการยอมรับศรัทธา หรือได้รับความไว้วางใจให้นำองค์การให้ ประสบความสำเร็จนั่นเอง

สุนทร โคตรบรรเทา (2560, หน้า 20) กล่าวว่า ผู้นำ หมายถึง ผู้ชี้นำและนำพาผู้อื่นให้ทำ ในสิ่งที่ถูกต้องโดยการกำหนดนโยบายที่ใหญ่และสำคัญขององค์การ ส่วนผู้บริหารหรือผู้จัดการ หมายถึง ผู้ดำเนินการในการทำนโยบายไปปฏิบัติและทำสิ่งให้ถูกต้อง โดยพยายามหาทางแก้ไขปัญหา ในกิจวัตรประจำในองค์กร

เนตรพัฒนา ยาวีราข (2560, หน้า 1) กล่าวว่า ผู้นำ (Leader) หมายถึง บุคคลที่ได้รับการ ยอมรับและยกย่องจากบุคคลอื่น หมายถึงบุคคลซึ่งได้รับการแต่งตั้งขึ้นมาหรือได้รับการยกย่องให้เป็น หัวหน้าในการดำเนินงานในองค์กรต่าง ๆ ต้องอาศัยบุคคลที่มีความเป็นผู้นำจึงจะทำให้องค์กรดำเนิน ไปอย่างบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และนำพาหน่วยงานไปสู่ความเจริญก้าวหน้า

Dubrin (1988) กล่าวว่า ผู้นำ หมายถึง บุคคลที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จและ บรรลุผลสำเร็จ โดยเป็นผู้ที่มีบทบาทแสดงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เป็นผู้ได้บังคับบัญชา หรือ ผู้นำเป็นบุคคลซึ่งก่อให้เกิดความมั่นคงและช่วยเหลือบุคคลต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกลุ่ม

Stogdill (1974, p. 7) กล่าวว่า ผู้นำ หมายถึง ผู้ที่มีความกระตือรือร้นที่จะรับผิดชอบมี แรงกระตุ้นที่จะทำงานให้สำเร็จ เข้มแข็งและเพียรพยายาม กล้าได้กล้าเสีย มีความคิดริเริ่มในการ

แก้ปัญหา มีความเชื่อมั่นในตนเองและเข้าใจตนเอง พร้อมทั้งจะรับผิดชอบต่อผลการตัดสินใจและการกระทำของตน พร้อมทั้งจะรับรู้ความรู้สึกของคนอื่น ทนต่อความคับข้องใจและความล่าช้าในการปฏิบัติงานได้

Ireland and Hitt (1999, p. 254) ได้ให้ความหมายของผู้ผู้นำว่า คือ บุคคลที่มีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่นในองค์กรและเป็นที่ยอมรับให้เป็นผู้นำสำหรับการปฏิบัติงาน สามารถชักจูงใจและนำพาบุคคลอื่นให้ร่วมกันทำงานจนบรรลุเป้าหมายขององค์กร

Moorhead & Griffin (2001, p. 58) กล่าวว่า ผู้นำเป็นทั้งกระบวนการ และคุณสมบัติ ในแง่ของกระบวนการ หมายถึง การใช้อิทธิพลหรือการชักจูง ที่ไม่เป็นการบังคับเพื่อสั่งการและประสานงานกิจกรรมของกลุ่มเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ส่วนคุณสมบัติ หมายถึง การเป็นผู้นำเป็นกลุ่มของคุณลักษณะที่เป็นของบุคคลที่ถูกมองว่าประสบความสำเร็จในการใช้อิทธิพล

Thompson (2003, p. 45) กล่าวว่า ผู้นำ หมายถึง บุคคลที่ได้รับการเลือกหรือสรรหาจากบุคคลในกลุ่มหน่วยงาน เป็นผู้ที่มีความสามารถช่วยเหลือผู้อื่นได้เมื่อต้องการและต้องสามารถชี้แนะแนวทางให้กับผู้อื่นทำตามโดยผู้ตามต้องมีความเชื่อฟัง

สรุปได้ว่า ผู้นำ หมายถึง บุคคลที่ได้รับการยอมรับและยกย่องจากบุคคลอื่น และต้องอาศัยบุคคลที่มีความน่าเชื่อถือในการประสานให้เกิดความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ นำผู้อื่นให้ทำในสิ่งที่ถูกต้อง ผู้นำจะต้องทำให้องค์กรดำเนินไปอย่างบรรลุตามวัตถุประสงค์และนำพาหน่วยงานไปสู่ความเจริญก้าวหน้าได้

2.1.2 ความหมายของภาวะผู้นำ

นักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่าน ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำ ไว้ดังนี้
 วิโรจน์ สารรัตนะ (2557, หน้า 179) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง พฤติกรรมผู้นำที่กำหนดขึ้นเพื่อนำผู้ใต้บังคับบัญชาให้ดำเนินการที่รับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

เนตร์พัฒนา ยาวีราข (2560, หน้า 2) กล่าวว่า ภาวะความเป็นผู้นำ (Leadership) หมายถึง บุคคลที่มีความสามารถในการบังคับบัญชาบุคคลอื่นโดยได้รับการยอมรับและยกย่องจากบุคคลอื่น เป็นผู้ทำให้บุคคลอื่นไว้วางใจและให้ความร่วมมือ ความเป็นผู้นำเป็นผู้มีหน้าที่ในการอำนวยความสะดวก หรือสั่งการบังคับบัญชา ประสานงานโดยอาศัยอำนาจหน้าที่ (Authority) เพื่อให้กิจการงานบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการ ความเป็นผู้นำ หมายถึง ผู้ที่มีความสามารถในการใช้ศิลปะในการจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จด้วยความเต็มใจ

สุนทร โคตรบรรเทา (2560, หน้า 20) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง พฤติกรรมและกระบวนการที่ทำให้ผู้อื่นเปลี่ยนและละทิ้งความสนใจของตนเอง แล้วหันมาปฏิบัติตามเป้าหมายของ

กลุ่ม โดยการหล่อหลอมแนวคิดใหม่ การให้คำปรึกษา การแนะนำ การชักชวนและการกระทำเชิงสัญลักษณ์ ซึ่ง دلใจและให้ความหมายแก่ผู้อื่น เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

ณิรดา เวชญาลักษณ์ (2560, หน้า 5) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการของผู้ที่มีอิทธิพลในการชักนำการโน้มน้าว การจูงใจ การสร้างความเชื่อมั่น การสร้างแรงบันดาลใจให้บุคคลปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ ให้ความร่วมมือในกิจกรรมจนบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยดูได้จากประสิทธิภาพประสิทธิผลของงาน เป็นความสามารถของบุคคลในการใช้อิทธิพล สามารถจูงใจให้บุคคลหรือกลุ่มปฏิบัติตามความคิดเห็นและความต้องการของตนเองด้วยความเต็มใจที่จะให้ความร่วมมือ เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายของกลุ่มหรือองค์การตามที่กำหนด ดังนั้นผู้บริหารหรือผู้นำที่ดีจึงต้องมีภาวะผู้นำ เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

มัทนา วังนอมศักดิ์ (2561, หน้า 3) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการภายในกลุ่ม ซึ่งต้องอาศัยอิทธิพลในการสร้างความเปลี่ยนแปลง สามารถชี้นำ กระตุ้นโน้มน้าว สร้างแรงจูงใจให้บุคคลที่เป็นผู้ตามเกิดการยอมรับเชื่อถือและปฏิบัติตามเพื่อนำ ไปสู่การทำงานที่บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้บุคคลที่มีภาวะผู้นำ มีความสามารถในการชี้นำบุคคลอื่น หรือมีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่นในกลุ่มเป็นผู้ผลักดันให้สมาชิกในกลุ่มปฏิบัติตามให้บรรลุเป้าหมายที่ ผู้นำ หรือ leader ส่วนบุคคลที่เป็นผู้ปฏิบัติตามการชี้นำนั้นกำหนดไว้ บุคคลนั้นเรียกว่า ผู้ตาม หรือ follower นั้นเอง

กนกอร สมปราชญ์ (2562, หน้า 223) กล่าวว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารโรงเรียนใช้เพื่อมีอิทธิพลต่อบุคลากร ครูผู้สอน ชุมชน รวมถึงผู้มีส่วนร่วมต่อส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษา โดยใช้กระบวนการสื่อสาร โน้มน้าวชักจูงให้เกิดความร่วมมือร่วมใจ ร่วมทำ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย การจัดการศึกษา

Bass (1990, p. 111) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำคือ กระบวนการต่าง ๆ ดังนี้ 1) ภาวะผู้นำเป็นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกิจกรรมกลุ่ม 2) ภาวะผู้นำเป็นการผสมผสานคุณลักษณะต่าง ๆ ของผู้นำที่ช่วยให้สามารถจูงใจบุคคลอื่นให้ทำงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ 3) ภาวะผู้นำเป็นการใช้อำนาจทั้งทางตรงและทางอ้อมหรือการมีอิทธิพลต่อกลุ่มที่ทำให้สมาชิกในกลุ่มทำตามที่ต้องการ 4) ภาวะผู้นำเป็นความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำกับผู้ตามซึ่งผู้นำใช้อิทธิพลต่อพฤติกรรมของกลุ่ม 5) ภาวะผู้นำเป็นพฤติกรรมการควบคุม สั่งการกิจกรรมของกลุ่ม 6) ภาวะผู้นำเป็นศิลปะของการเกลี้ยกล่อม จูงใจ หรือ ดลใจสมาชิกของกลุ่มให้ร่วมมือในการปฏิบัติการกิจให้บรรลุวัตถุประสงค์ 7) ภาวะผู้นำเป็นความแตกต่างระหว่างอำนาจของผู้นำกับผู้ตาม 8) ภาวะผู้นำเป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม ทั้งระหว่างผู้นำและผู้ตามและระหว่างผู้ตามด้วยกัน 9) ภาวะผู้นำเป็นกระบวนการที่ผู้นำกำหนดขอบข่าย และส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กำหนดช่องทางการสื่อสารเพื่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่ม

Gibson, Ivancevich, and Donnelly (1997, p. 272) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ภาวะผู้นำในเชิงปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันของสมาชิกในกลุ่ม โดยมีผู้นำเป็นตัวแทนในการเปลี่ยนแปลง

เป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อบุคคลอื่น ๆ ในกลุ่ม ภาวะผู้นำจึงเกี่ยวข้องกับการใช้อิทธิพลและปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเป็นตัวแทนของการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมและการปฏิบัติงานของสมาชิกคนอื่นในกลุ่ม ทั้งนี้การเปลี่ยนแปลงนั้นต้องมุ่งไปสู่การบรรลุเป้าหมายของกลุ่มด้วย

Hersey and Blanchard (2001, p. 94) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการที่ใช้อำนาจเหนือบุคคลหรือกลุ่ม ในการพยายามทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย

Sergiovanni (2001, p. 58) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง เป็นกระบวนการของการเกลี้ยกล่อม จูงใจของผู้นำที่จะให้ผู้ตามประพฤติปฏิบัติซึ่งส่งเสริมจุดประสงค์ของผู้นำหรือจุดประสงค์ร่วมกันของผู้นำกับผู้ตาม

Daft (2003, p. 5) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ความสัมพันธ์ที่มีอิทธิพลระหว่างผู้นำ (Leader) และผู้ใต้บังคับบัญชา (Followers) ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายร่วมกัน (Shared purposes)

Yukl (2006, p. 5) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการสร้างอิทธิพล จูงใจและกระตุ้นให้บุคคลอื่นปฏิบัติงานให้องค์กรประสบผลสำเร็จ

Lussier and Achua (2007, p. 5) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง กระบวนการแห่งอิทธิพลที่จะก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในทัศนคติและข้อตกลงของเหล่าสมาชิกในองค์กรแห่งอิทธิพล และสร้างข้อผูกพันกับองค์ประกอบขององค์กร

Northouse (2013) กล่าวว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง การเป็นกระบวนการที่บุคคลโน้มน้าวกลุ่มบุคคลเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่มีร่วมกัน ซึ่งนิยามนี้แสดงให้เห็นว่า ภาวะผู้นำเป็นกระบวนการไม่ใช่คุณลักษณะที่อยู่ภายในตัวผู้นำ แต่เป็นเหตุการณ์ของการแลกเปลี่ยนที่เกิดขึ้นระหว่างผู้นำกับผู้ตาม ซึ่งนั่นให้เห็นว่าความเป็นผู้นำหรือภาวะผู้นำไม่ใช่สถานการณ์ที่เกิดขึ้นจากคนเดียวแต่เป็นสถานการณ์ที่ต้องมีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันจากนิยามนี้จะพบว่า ภาวะผู้นำเกี่ยวข้องกับการประกอบที่สำคัญ 3 ประการ ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำ เกี่ยวข้องกับการโน้มน้าวหรือการมีอิทธิพลต่อบุคคลอื่น หมายความว่า ผู้นำมีผลกระทบต่อผู้ตามอย่างไร 2) ภาวะผู้นำ เกี่ยวข้องกับกลุ่มทั้งนี้เพราะภาวะผู้นำเกี่ยวข้องกับการโน้มน้าวกลุ่มบุคคลที่มีเป้าหมายร่วมกัน 3) ภาวะผู้นำ เกี่ยวข้องกับความใส่ใจต่อเป้าหมายที่มีร่วมกัน ผู้นำพยายามทุ่มเทพลังของตนไปยังกลุ่ม บุคคลที่พยายามบรรลุเป้าหมายร่วมกัน

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารในการใช้ความสามารถในการขับเคลื่อนหรือสร้างอิทธิพลต่อผู้อื่น โดยใช้กระบวนการโน้มน้าว ชักจูง ชักนำ หรือจูงใจ พร้อมทั้งสร้างความเชื่อมั่น สร้างแรงบันดาลใจ รวมถึงการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันทำให้บุคลากรภายในองค์กรเกิดความสามัคคีเป็นหนึ่งเดียวกันในการปฏิบัติหน้าที่และดำเนินกิจกรรมขององค์กรให้ประสบความสำเร็จและบรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ร่วมกัน

2.1.3 ความหมายของกลยุทธ์

นักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่าน ได้ให้ความหมายของกลยุทธ์ ไว้ดังนี้

คำว่า “Strategy” มาจากคำว่า “Strategos” ในภาษากรีก ที่เกิดจากคำว่า “Stratos” ซึ่งหมายถึง “army” หรือ “กองทัพ” ผสมกับคำว่า “agein” ซึ่งหมายถึง “lead” หรือ “นำหน้า” จึงทำให้นักวิชาการทางการบริหารตีความว่า “leading the total organization” หรือ “การนำทางให้องค์การโดยรวม” ซึ่งมีทั้งในเชิงจุดมุ่งหมายและวิธีการว่า ต้องการจะทำ “อะไร” ให้สำเร็จ และทำ “อย่างไร” (วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์ และคณะ, 2548, หน้า16)

ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ (2554, หน้า 1) กลยุทธ์มาจากคำในภาษาอังกฤษว่า “strategy” หมายถึง แผนหรือการวางแผนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะแผนที่ต้องทำในระยะยาวหรือศิลปะการวางแผนอย่างดีที่สุด เพื่อให้ประสบความสำเร็จ เมื่อนำมาใช้ในภาษาไทย คำว่า กล แปลว่า วิธีการ ยุทธ์ แปลว่า การต่อสู้

จूरรัตน์ ม่วงนา (2563, หน้า 35) กล่าวว่า กลยุทธ์ หมายถึง แผนหรือแนวทางปฏิบัติที่เป็นแนวทางในการจัดสรรทรัพยากรที่มีอย่างจำกัดภายในองค์กร ในช่วงระยะเวลาหนึ่งเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร หรืออาจเป็นแผนดำเนินการตามพันธกิจเพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ตามที่กำหนด

พสุ เดชะรินทร์ (2564) อธิบายคำว่ากลยุทธ์ หรือ Strategy ในภาษาอังกฤษมาจากรากศัพท์ภาษากรีกว่า ‘Strategia’ ซึ่งแปลเป็นภาษาอังกฤษว่า ‘Generalship’ ซึ่งถือว่าเป็นศัพท์ทางการทหาร อาจกล่าวได้ว่าจุดกำเนิดของกลยุทธ์ที่ใช้ในการบริหารในปัจจุบันมาจากแนวคิดของทางทหาร George Steiner ซึ่งเขียนหนังสือเรื่อง Strategic Planning มองว่ากลยุทธ์คือสิ่งที่ทำเพื่อตอบโต้ หรือตอบสนองต่อการปรับตัวหรือเคลื่อนไหวของคู่แข่ง

ประกายทิพย์ ภูมิภาค (2565, หน้า 17) กล่าวว่า กลยุทธ์ หมายถึง วิธีการ รูปแบบ หรือแผนปฏิบัติการระยะยาวที่กำหนดไว้ โดยผ่านกระบวนการทำงาน วางแผนอย่างรอบคอบ เพื่อกำหนดเป้าหมายเชิงปฏิบัติการ นโยบาย และวัตถุประสงค์ระยะยาว จัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า เกิดแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมมีความเสี่ยงน้อยที่สุด จนทำให้ดำเนินการตามแผนงานได้ตรงเป้าหมาย และเกิดผลดีตามวัตถุประสงค์

วันวิภา ทำประโยชน์ (2565, หน้า 13) กล่าวว่า กลยุทธ์ หมายถึง วิธีการหรือแผนการที่วางไว้สำหรับการดำเนินการขององค์กรอย่างรอบคอบและเป็นระบบสอดคล้องกับบริบทขององค์กร และสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป มีการกำหนดทิศทาง เป้าหมายและแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน มีกระบวนการดำเนินการเชิงรุก สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสถานการณ์

Yukl (1998) กล่าวว่า กลยุทธ์ หมายถึง แผนหรือรูปแบบที่จะดำเนินพันธกิจและบรรลุวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์

Bateman & Snell (1999) กล่าวว่า กลยุทธ์ เป็นรูปแบบของวิธีการปฏิบัติ และการจัดสรรทรัพยากรที่กำหนดขึ้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การ

Brian Fidler (2002, p. 9) กล่าวว่า กลยุทธ์ หมายถึง ความของกลยุทธ์ (strategy) ว่าเป็นทิศทางและขอบข่ายขององค์การในช่วงเวลาหนึ่งซึ่งเป็นความสำเร็จหรือเป็นประโยชน์ต่อขอบข่ายของการเปลี่ยนแปลงทรัพยากรภายในองค์การและสภาพแวดล้อมที่ตรงตามความต้องการของตลาด และความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

Robert N. Lussier (2003, p. 547) กล่าวว่า กลยุทธ์ (strategy) เป็นแผนดำเนินการตามพันธกิจเพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ตามที่กำหนด

Hitt and Robert (2011, p. 318-325) กล่าวว่า กลยุทธ์ หมายถึง ภาวะผูกพันในการดำเนินงานต่าง ๆ โดยมีเป้าหมายเพื่อใช้ประโยชน์จากความสามารถหลัก ซึ่งเป็นข้อได้เปรียบที่เหนือผู้อื่น

สรุปได้ว่า กลยุทธ์ หมายถึง แผนการ แนวทาง ที่ทำให้เกิดการกระทำเพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมาย ซึ่งเป็นแนวทางในการจัดสรรทรัพยากรที่มีอย่างจำกัดภายในองค์การ ในช่วงระยะเวลาหนึ่งเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์การ หรืออาจเป็นแผนดำเนินการตามพันธกิจเพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ตามที่กำหนด

2.1.4 ความหมายของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์

นักวิชาการและนักการศึกษาหลายท่าน ได้ให้ความหมายของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ไว้ดังนี้
 วิโรจน์ สารรัตน์ (2557, หน้า 26) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ หมายถึง การที่ผู้นำใช้กระบวนการกำหนดทิศทางขององค์การ นำไปสู่การสร้างและปฏิบัติของวิสัยทัศน์ พันธกิจและยุทธศาสตร์ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์การ

ณิรดา เวชญาลักษณ์ (2560, หน้า 193) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ เป็นสภาวะที่ผู้นำสามารถมองการณ์ไกล กำหนดทิศทางที่สอดคล้องเข้ากับการเปลี่ยนแปลงจากสิ่งแวดล้อมภายนอก กระตุ้นและสร้างแรงบันดาลใจให้แก่สมาชิก พัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานไปสู่ระดับที่สูงขึ้น อีกทั้งทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีศักยภาพมากขึ้น เกิดการตระหนักรู้ในการกิจและวิสัยทัศน์ของกลุ่มจึงให้ผู้ร่วมงานเกิดพลังร่วมในการพัฒนาปรับเปลี่ยนองค์การให้ดีขึ้น ผลักดันให้การบริหารเชิงกลยุทธ์ประสบความสำเร็จเป็นไปตามเป้าหมาย

นิธย์ สัมมาพันธ์ (2560, หน้า 27) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ หมายถึง ผู้มีความสามารถที่จะคาดคะเน สร้างวิสัยทัศน์รักษาความคล่องตัวให้อำนาจแก่บุคคลอื่น เพื่อที่จะสร้างการเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์เมื่อจำเป็น

รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2561, หน้า 10) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ หมายถึง การมีอำนาจและความสามารถของบุคคลที่สามารถสั่งการในการบริหารให้งานที่รับผิดชอบประสบ

ความสำเร็จ ผู้บริหารหรือผู้นำจะต้องแสวงหาความรู้ด้านการบริหารเชิงกลยุทธ์ให้มากขึ้น และยังต้องพัฒนาตนเองให้เป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์ด้วยการเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์คล้ายกับการเป็นผู้นำแบบมุ่งเน้นเป้าหมาย ซึ่งการเป็นผู้นำที่มุ่งใจผู้บังคับบัญชาด้วยรางวัลอันเป็นผลมาจากการบรรลุผลสำเร็จในงาน นอกจากนี้ ยังเป็นเรื่องของผู้นำเชิงปฏิรูปหรือการเป็นผู้นำที่สามารถนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงวิสัยทัศน์กลยุทธ์และวัฒนธรรมองค์กร ดังนั้นผู้นำเชิงกลยุทธ์จึงต้องสนใจลักษณะของจุดมุ่งหมายหรือเป้าหมาย ขององค์การเป็นอย่างมากเป็นผู้นำ โดยมุ่งที่จุดมุ่งหมายนี้ต้องอาศัยการประเมินซ้ำที่เป้าหมายและคุณค่าขององค์การรวมทั้งกำหนดทิศทางขององค์การ และการให้อำนาจแก่ผู้ปฏิบัติงาน การกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้ปฏิบัติงานมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงานด้วย

พรชัย เจตมาน (2562, หน้า 31) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ หมายถึง ความสามารถของผู้ที่มีอิทธิพลเหนือผู้อื่นในด้านการกระทำ การบริหารจัดการและการผสมผสานการเปลี่ยนแปลงการให้ความสำคัญกับทุนมนุษย์ (Human Capital) วัฒนธรรมองค์กร การวางแผนเชิงกลยุทธ์สู่แผนปฏิบัติการ

วรวรรษ เทียมสุวรรณ และคณะ (2562, หน้า 221) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ หมายถึง ความสามารถของผู้ที่มีอำนาจในการตัดสินใจ เพื่อเพิ่มโอกาสในการประสบความสำเร็จให้กับองค์กรในระยะยาว ทั้งนี้แนวทางการเป็นผู้นำที่มีความแตกต่างกันมีผลต่อทั้งวิสัยทัศน์ทิศทางการเติบโต ตลอดจนความสำเร็จของในองค์กร การบริหารจัดการ การเปลี่ยนแปลงจะสำเร็จได้นั้นผู้นำจะต้องมีทักษะ เครื่องมือในการกำหนดกลยุทธ์ และการดำเนินงาน ผู้นำนอกจากจะต้องมีความสามารถในการทำนายทิศทางขององค์กรแล้วยังต้องมีความสามารถในการบริหารจัดการระบบงานภายในองค์กร เพื่อให้ดำเนินการเป็นไปตามวิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

มัทนิตา คงช่วย (2563, หน้า 12) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ หมายถึง ความสามารถของผู้ที่มีอิทธิพลต่อบุคคลอื่น เพื่อจูงใจให้มีพฤติกรรมไปในทิศทางที่ต้องการโดยการมองเป้าหมายในอนาคตแล้วนำมากำหนดทิศทางขององค์กร การนำไปสู่การปฏิบัติและการควบคุมเพื่อให้องค์กรบรรลุเป้าหมายที่กำหนด

เยาวรัตน์ ช่วยสถิตย์ (2565, หน้า 15 -16) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ หมายถึง ผู้นำที่มีการสร้างและนำไปปฏิบัติเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ และกลยุทธ์ เพื่อบรรลุและรักษาไว้ซึ่งวัตถุประสงค์ขององค์กร ความสามารถของผู้บริหารในการแสดงให้เห็นการกำหนดทิศทางและการกระตุ้นสร้างแรงบันดาลใจให้แก่สมาชิกที่เป็นกระบวนการพัฒนาความสามารถของผู้ร่วมงานไปสู่ระดับที่สูงขึ้น ทำให้มีศักยภาพมากขึ้น ทำให้เกิดการตระหนักรู้ในการกิจและวิสัยทัศน์ของกลุ่มจูงใจให้ผู้ร่วมงาน

ณัฐดนัย แก้วเล็ก (2565, หน้า 19) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ หมายถึง ผู้นำที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จและประสิทธิภาพขององค์กร โดยมีกระบวนการกำหนดทิศทางขององค์กร การเป็นผู้นำ

เชิงกลยุทธ์ต้องมีความสามารถวิเคราะห์องค์กรและพิจารณาสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่เป็นผลกระทบต่อการดำเนินงานพิจารณาจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสรวมถึงอุปสรรค เพื่อกำหนดกลยุทธ์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ต้องเป็นบุคคลที่มีวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จและบรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร

ประกายทิพย์ ภูมิภาค (2565, หน้า 18) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ หมายถึง การที่ผู้นำมีความคิดเชิงบวก ริเริ่มสร้างสรรค์ กำหนดทิศทางขององค์กร มองกว้าง มองไกล และสามารถคาดคะเนเหตุการณ์จากสิ่งแวดล้อมภายนอกและภายในได้อย่างแม่นยำ สร้างทางเลือกใหม่ ๆ กระตือรือร้นตามเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงเพื่อความเท่าทันและก้าวหน้าขององค์กร มีวิสัยทัศน์สร้างให้ทุกคนมีส่วนร่วมเป็นเครือข่ายแลกเปลี่ยน เรียนรู้ กระตุ้นการทำงานและสร้างขวัญกำลังใจให้องค์กรขับเคลื่อนด้วยพลังคนในองค์กร จนสามารถบรรลุเป้าหมายตามทิศทางที่กำหนดไว้

ธีรพจน์ แบนเนียน (2565, หน้า 20) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการมองไปในอนาคต แล้วกำหนดวิสัยทัศน์ ได้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงจากสิ่งแวดล้อมภายนอก รวมทั้งมีความสามารถกำหนดแผนกลยุทธ์เพื่อความอยู่รอดขององค์กร และสร้างความได้เปรียบต่อคู่แข่ง ผู้นำเป็นบุคคลที่สามารถทำให้องค์กรมีความก้าวหน้า และประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยผู้นำจะต้องมีวิสัยทัศน์ มีทักษะในการสื่อสาร สามารถจูงใจให้สมาชิกในองค์กรปฏิบัติภารกิจและหน้าที่ได้สำเร็จ ซึ่งสิ่งสำคัญที่ผู้นำจำเป็นต้องมีเพื่อให้้องค์กรประสบความสำเร็จ สรุปว่าผู้นำเชิงกลยุทธ์ (Strategic Leadership) เป็นรูปแบบของผู้นำชนิดหนึ่งที่น่าความเจริญก้าวหน้ามาสู่องค์กร ผู้นำขององค์กรหลายแห่ง ที่ประสบความสำเร็จล้วนแต่มีความเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์ทั้งสิ้น

Maghroori and Rolland (1997, p. 125) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ หมายถึง กระบวนการของการกำหนดทิศทางและสร้างแรงบันดาลใจเพื่อนำไปปฏิบัติในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และกลยุทธ์ เพื่อบรรลุและรักษาไว้ซึ่งวัตถุประสงค์ขององค์กร

Dubrin (1998, pp. 333) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ หมายถึง บุคคลที่มีแนวความคิดเพื่อการบรรลุเป้าหมายขององค์กรเป็นหลัก โดยมีระดับความคาดหวังสูงกว่าผู้นำทั่ว ๆ ไป มีเงื่อนไขของการบังคับบัญชาและการโน้มน้าวใจที่จะนำไปสู่ความคิดสร้างสรรค์ หรือสนับสนุนองค์กรในภาพรวม เป็นแบบของผู้นำที่ให้ความสำคัญต่อประสิทธิผลขององค์กร โดยการใช้การบริหารเชิงกลยุทธ์ เป็นกระบวนการดำเนินงานที่มีวัตถุประสงค์เพื่อชนะคู่แข่งระหว่างองค์กรกับบริบทแวดล้อม จึงเป็นรูปแบบของการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ

Burns (2006, p. 46) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ หมายถึง ความสามารถในการเปลี่ยนแปลงและมุ่งมั่นในการจัดการทางด้านโครงสร้าง กระบวนการและการปฏิบัติในขณะเดียวกัน ต้องเชื่อมโยงองค์ประกอบทั้งสามเข้าด้วยกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรที่ตั้งไว้

Gill (2006, p. 45) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ หมายถึง ผู้นำที่สามารถกำหนดเป้าหมายทิศทางที่ชัดเจนเพื่อนำไปสู่การสร้างกลยุทธ์ต่าง ๆ ขึ้นเพื่อนำองค์กรไปสู่วิสัยทัศน์และเป้าหมายที่กำหนดเอาไว้

Fiedler (2008, pp. 103) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ หมายถึง ความสามารถในการเลือกรูปแบบการบริหารงาน หรือแสดงออกถึงพฤติกรรม เพื่อให้ได้รับความร่วมมือจากผู้ใต้บังคับบัญชาในการไปสู่เป้าหมายเดียวกัน

Davies & Davies (2010, p. 5 -12) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เป็นภาวะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่ชัดเจน มีกระบวนการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ รวมไปถึงความสามารถในการกำหนดทิศทางและสร้างขีดความสามารถขององค์กรเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานของพนักงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความรุ่งเรืองที่ยั่งยืนให้กับองค์กรได้

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสามารถในการวิเคราะห์และพิจารณาสภาพแวดล้อมที่เป็นผลกระทบต่อการดำเนินงานขององค์กร เพื่อกำหนดกลยุทธ์และทิศทางของสถานศึกษาอย่างชัดเจนตามที่ต้องการโดยการนำแผนกลยุทธ์ไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จและความสามารถในการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ให้เป็นไปตามเป้าหมายขององค์กร

2.1.5 ความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์มีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนองค์กรให้ประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพในด้านต่าง ๆ ได้มีผู้ให้ความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ดังต่อไปนี้

เนตร์พัฒนา ยาวีราช (2560, หน้า 66) กล่าวว่า รูปแบบของผู้นำเชิงกลยุทธ์ เป็นผู้นำที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จและประสิทธิภาพขององค์กร โดยใช้การบริหารเชิงกลยุทธ์ในยุคปัจจุบันที่ทุกวงการใช้ในการดำเนินการเพื่อความอยู่รอดและเจริญก้าวหน้าขององค์กร โดยผู้นำจะต้องมีคุณสมบัติของการเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์ โดยการวิเคราะห์ธุรกิจและภารกิจขององค์กร พิจารณาสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อการดำเนินงาน พิจารณาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรคของการบริหารงานเชิงกลยุทธ์ในการกำหนดกลยุทธ์ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จและการควบคุมกลยุทธ์ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

พระครูสุตวรธรรมกิจ (2561, หน้า 79 - 80) กล่าวว่า ภาวะผู้นำกลยุทธ์มีความสำคัญมากต่อความสำเร็จของกิจการขององค์กร ช่วยให้ผู้บริหารสามารถมองเห็นภาพรวมและขอบเขตได้กว้างขวางและชัดเจนเป็นรูปธรรมมากขึ้น เพราะการดำเนินงานเชิงกลยุทธ์จะมีความลึกซึ้งการวิเคราะห์ปัญหาในระดับที่มีนัยสำคัญต่ออนาคตขององค์กรซึ่งสามารถกล่าวได้ว่าภาวะผู้นำกลยุทธ์จะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการกำหนดและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ภายในองค์กรตามทิศทางที่

ชัดเจนและเป็นเครื่องนำทางที่เป็นรูปธรรมสำหรับสมาชิก โดยช่วยให้สมาชิกเข้าใจในวิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์และทิศทางที่แน่นอนขององค์กร ไม่ก่อให้เกิดความสับสนหรือความขัดแย้งในการทำงาน ทำให้องค์กรสามารถบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นประโยชน์ต่อองค์กรในการสร้างความเข้าใจระหว่างการทำงานและบุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น บุคลากร ชุมชน กลุ่มผลประโยชน์ และหน่วยงานราชการที่สามารถติดตามตรวจสอบการดำเนินงานและความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมายขององค์กร ช่วยให้้องค์กรสามารถดำเนินงานและใช้ทรัพยากรในการแข่งขันอย่างมีประสิทธิภาพและได้ผลสำเร็จดีกว่าการบริหารงานตามปกติ เนื่องจากการดำเนินงานเชิงกลยุทธ์จะมีการศึกษาวิเคราะห์ และจัดระบบความสัมพันธ์เชิงกลยุทธ์ขององค์กรอย่างรัดกุมและชัดเจน ทำให้การดำเนินงานและการจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ สามารถวางแผนการเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับบริบทของสังคม มีเทคนิคหรือกลยุทธ์การดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จโดยเฉพาะการแก้ปัญหาและการตัดสินใจและดูแลผู้รับบริหารอย่างใกล้ชิด

ปรีयर อรุณจินดาตระกูล และคณะ (2561, หน้า 13 – 14) กล่าวถึงความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ว่ามีความสำคัญอย่างมากต่อความสำเร็จขององค์กร เนื่องจากช่วยทำให้ผู้บริหารสามารถมองเห็นภาพรวมและความเป็นไปได้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น การมองภาพรวมในเชิงกลยุทธ์ทำให้สามารถวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งความคิดเชิงกลยุทธ์นั้นเป็นกระบวนการที่ผู้กำหนดทิศทางขององค์กรสามารถเพิ่มขึ้นเหนือกระบวนการจัดการในรายวันและปัญหาต่าง ๆ เพื่อที่จะได้มุมมองที่แตกต่างของพลวัตทั้งภายในและภายนอกที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนั้นและให้ทิศทางที่มีประสิทธิภาพกว่าแก่องค์กร

วรวรรษ เทียมสุวรรณ และคณะ (2562, หน้า 228) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เป็นปัจจัยที่สำคัญ อย่างหนึ่งของการบริหารจัดการและการพัฒนาองค์กรในศตวรรษที่ 21 ที่ผู้นำต้องนำมาใช้เพื่อรับมือกับสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทักษะภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 สามารถช่วยให้ผู้นำได้เปรียบทางการแข่งขันกับองค์กรต่าง ๆ ได้ ซึ่งทั้งความสามารถของผู้นำในฐานะหัวหน้าขององค์กร และความช่วยเหลือจากบุคลากรในองค์กรที่จะช่วยกันปรับปรุงและพัฒนาองค์กรไปสู่ความสามารถในการแข่งขันในระดับโลก

วันวิภา ทำประโยชน์ (2565, หน้า 16) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์มีความสำคัญต่อการบริหารจัดการ การพัฒนาและขับเคลื่อนองค์กรไปสู่เป้าหมาย ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์จะสามารถมองเห็นภาพรวมและขอบเขตงานชัดเจนเป็นรูปธรรม การมองภาพรวมในเชิงกลยุทธ์ ทำให้สามารถวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยให้้องค์กรสามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานรวมทั้งการใช้และการบริหารทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

Afsaneh Nahavand (2000, p. 200) กล่าวว่า ในการศึกษาบทบาทของผู้บริหารระดับสูงในองค์กรแม้จะมีผลการศึกษาที่แตกต่างกันแต่ข้อเท็จจริงยังเป็นกุญแจสำคัญต่อผลสำคัญต่อผลการปฏิบัติงานขององค์กร ทฤษฎีภาวะผู้นำทั่วไปไม่ได้พิจารณาในด้านความแตกต่างของระดับของผู้นำ อย่างไรก็ตามผู้นำระดับสูงยังคงเป็นผู้นำทางคนอื่นในการบรรลุผลสำเร็จและประสิทธิผลของผู้นำระดับสูงนี้ขึ้นอยู่กับการรักษาสุขภาพภายในที่ดีขององค์กรและการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม และเราเรียกผู้นำระดับสูงว่าผู้นำเชิงกลยุทธ์

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำกลยุทธ์มีความสำคัญมากต่อความสำเร็จของกิจการขององค์กร ช่วยให้ผู้บริหารสามารถมองเห็นภาพรวมและขอบเขตได้กว้างขวางและชัดเจนเป็นรูปธรรมมากขึ้น เพราะการดำเนินงานเชิงกลยุทธ์จะมีความลึกซึ้งในการวิเคราะห์ปัญหาในระดับที่มีนัยสำคัญต่ออนาคตขององค์กรซึ่งสามารถกล่าวได้ว่าภาวะผู้นำกลยุทธ์จะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการกำหนดและการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ภายในองค์กรตามทิศทางที่ชัดเจนและเป็นเครื่องนำทางที่เป็นรูปธรรมสำหรับสมาชิก โดยช่วยให้สมาชิกเข้าใจในวิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์และทิศทางที่แน่นอนขององค์กร ไม่ก่อให้เกิดความสับสนหรือความขัดแย้งในการทำงาน ทำให้องค์กรสามารถบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นประโยชน์ต่อองค์กรในการสร้างความเข้าใจระหว่างการทำงานและบุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น บุคลากร ชุมชน กลุ่มผลประโยชน์และหน่วยงานราชการที่สามารถติดตามตรวจสอบการดำเนินงานและความสำเร็จในการบรรลุเป้าหมายขององค์กร ช่วยให้องค์กรสามารถดำเนินงานและใช้ทรัพยากรในการแข่งขันอย่างมีประสิทธิภาพ และได้ผลสำเร็จดีกว่าการบริหารงานตามปกติ เนื่องจากการดำเนินงานเชิงกลยุทธ์จะมีการศึกษา วิเคราะห์ และจัดระบบความสัมพันธ์เชิงกลยุทธ์ขององค์กรอย่างรัดกุมและชัดเจน ทำให้การดำเนินงานและการจัดสรรทรัพยากรเป็นไปอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ สามารถวางแผนการเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับบริบทของสังคม มีเทคนิคหรือกลยุทธ์การดำเนินงานให้ประสบผลสำเร็จ โดยเฉพาะการแก้ปัญหาและการตัดสินใจและดูแลผู้รับบริการอย่างใกล้ชิด

2.1.6 แนวคิด ทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ตามแนวคิดของเดวิสและเดวิส (Davies and Davies)

Davies and Davies (Babrara J. Davies and Brent Davies, 2004, pp. 29-38) ได้กำหนดรูปแบบของการเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์ไว้ว่าคุณลักษณะของผู้นำเชิงกลยุทธ์ควรประกอบด้วยคุณสมบัติ 2 ด้าน คือ

1. ด้านความสามารถในการจัดการ ประกอบด้วย 1) ความสามารถในการกำหนดทิศทางองค์กรขององค์กร มีความสามารถในการมองไปในอนาคตเข้าใจในบริบทขององค์กรในปัจจุบัน กำหนดแผนกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และรูปแบบการดำเนินงานในภาวะปัจจุบัน 2) ความสามารถในการถ่ายทอดแผนกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ 3) ความสามารถในการปรับสมาชิกใน

องค์การให้เข้ากับองค์การ สร้างค่านิยมในองค์การที่สนับสนุนให้สมาชิกเกิดความยึดมั่นผูกพันต่อ องค์การปรับปรุงพัฒนาองค์การไปสู่เป้าหมายขององค์การ 4) ความสามารถในการกำหนด เปลี่ยนแปลงกลยุทธ์ สามารถสร้าง พัฒนาและเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์ได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงจาก ภายนอก มีการตัดสินใจที่ถูกต้องทันต่อเวลาและสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

2. ด้านคุณลักษณะเฉพาะ ซึ่งประกอบด้วย 1) เป็นผู้ที่ไม่พึงพอใจกับสิ่งที่มีอยู่ เป็นอยู่ใน ปัจจุบัน คือ มีความคิดสร้างสรรค์ ไม่หยุดนิ่งอยู่กับที่ ปรับปรุง พัฒนางานอยู่ตลอดเวลา 2) มี ความสามารถในการดูดซับความรู้ใหม่ ๆ สามารถนำความรู้มาวิเคราะห์ประยุกต์ เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ ใหม่ต่อองค์การ มีการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา 3) มีความสามารถในการปรับตัว เป็นที่ยอมรับการ เปลี่ยนแปลงและมีความยืดหยุ่นสูง 4) มีภาวะผู้นำฉลาด และมีสติปัญญา มีการตัดสินใจที่ถูกต้องใน เวลาที่เหมาะสมสามารถวิเคราะห์ตัดสินใจได้ว่า สิ่งไหนคือความคิดที่ดีหรือไม่ดี ทำให้ผู้อื่นยอมรับใน คุณค่าและความคิดของตน นำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ตามแนวคิดของ เดส และมิลเลอร์ (Dess and Miller)

Dess and Miller (Gregory G. Dess and Alex Mille, 1993, p. 320-321) ได้ ศึกษา พบว่ากิจกรรมสำหรับความเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์มีอยู่ 3 ประการดังนี้

1. การกำหนดทิศทางขององค์การ เพื่อสร้างวิสัยทัศน์ที่ง่ายแก่การเข้าใจและกลยุทธ์ต่าง ๆ ที่มีความหมายต่อธุรกิจ เทคโนโลยีหรือวัฒนธรรมองค์การในแง่ที่ว่าสิ่งที่กล่าวมานั้นจะมีรูปแบบอย่างไร ต่อไปในอนาคต เป็นการมีวิสัยทัศน์ทางกลยุทธ์นั่นเอง

2. การออกแบบองค์การ เป็นกิจกรรมที่เน้นการประเมินองค์การ ที่จำเป็นต่อการก่อให้เกิด ผลลัพธ์ และสามารถนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติได้อย่างประสบความสำเร็จ

3. การปลูกฝังวัฒนธรรมขององค์การ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับความเป็นเลิศและคุณธรรม ขององค์การ บุคลากรทั่วทั้งองค์การต้องได้รับการสนับสนุนให้มีวิสัยทัศน์ร่วมกัน รวมทั้งเข้าใจถึงกล ยุทธ์ต่าง ๆ เพื่อที่จะสามารถทำงานร่วมกันได้ด้วยความสามารถสูงสุดและพฤติกรรมที่มีคุณธรรมอย่าง เต็มที่

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ตามแนวคิดของ ดูบริน (DuBrin)

DuBrin (Andrew J. DuBrin, 1993, pp. 335) ได้ศึกษาองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงกล ยุทธ์ 5 องค์ประกอบ คือ

1. ผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง การคิดเชิงกลยุทธ์นั้นต้องอาศัยทักษะด้านความ เข้าใจที่เกิดขึ้นในระดับสูง เช่น ความสามารถในการคิดเชิงมโนภาพ ในการซึมซับและการรับรู้ แนวโน้มของสิ่งต่าง ๆ จำนวนมากได้อย่างมีเหตุผล และมีความสามารถในการสรุปข้อมูลต่าง ๆ เพื่อ นำไปกำหนดเป็นแผนปฏิบัติการ ตลอดจนสามารถประมวลข้อมูลต่าง ๆ และผลที่เข้าใจตามมา สำหรับองค์การที่มีปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมนี้เรียกว่าการคิดเชิงระบบ

2. ความสามารถในการนำปัจจัยเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ ผู้นำเชิงกลยุทธ์นั้นอาจเปรียบเทียบกับผู้ที่มีความสามารถสูงในการทำงานโดยอิสระ และสามารถกำหนดอนาคตได้ ในทางปฏิบัติแล้วผู้นำก็จะปรึกษาหารือกับบรรดาผู้ที่เกี่ยวข้องหลาย ๆ ฝ่าย ซึ่งเป็นลักษณะของความเป็นประชาธิปไตยในการทำงานร่วมกันเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ

3. การมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต ซึ่งต้องอาศัยทักษะการคาดคะเนอนาคต จากคำกล่าวที่ว่า “การมองอนาคตอย่างทะลุปรุโปร่งเป็นเรื่องของความแตกต่างระหว่างความสำเร็จและความล้มเหลว” ดังนั้นจึงต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับอนาคต เป็นการคาดคะเนอย่างแม่นยำเกี่ยวกับบรรณนิยมและความต้องการของลูกค้าตลอดจนเป็นการคาดคะเนทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับองค์การอนาคต

4. วิธีการคิดเชิงปฏิบัติ เป็นการใช้ความคิดสร้างสรรค์เพื่อการเปลี่ยนแปลงทั้งระบบ ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับคำว่า การสร้างสรรค์อนาคตใหม่ ได้กล่าวว่า “กลยุทธ์ใดก็ตามหากไม่สามารถท้าทายสถานการณ์หรือสภาพที่เป็นอยู่ได้ ก็ไม่อาจเรียกสิ่งนี้ว่ากลยุทธ์” หลายองค์การที่ไม่ประสบความสำเร็จเพราะกลยุทธ์ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้เหนือกว่าคู่แข่ง

5. การกำหนดวิสัยทัศน์ หมายถึง สภาพขององค์การที่ต้องการจะเป็นในอนาคตหรือเป็นเป้าหมายที่มีลักษณะกว้าง ๆ ซึ่งเป็นความต้องการในอนาคตโดยยังไม่ได้กำหนดวิธีการเอาไว้ เป็นการสร้างความคิดโดยใช้คำถาม เช่น คำถามถึงสิ่งที่ดีที่สุด ยิ่งใหญ่ที่สุด บริการที่ดีที่สุด ฯลฯ และวิสัยทัศน์ซึ่งเป็นรูปแบบของข้อเสนอแนะแบบไม่เจาะจง และเป็นตำแหน่งของทิศทางที่จะไป

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ตามแนวคิดของเซงเก (Senge)

Senge (Peter M. Senge, 1990) ได้บรรยายถึงภาวะผู้นำแบบใหม่ ในฐานะผู้สร้างวิสัยทัศน์เชิงกลยุทธ์ว่าคนที่ก้าวไปสู่ความเป็นเลิศได้นั้นจะต้องมี 1) วิสัยทัศน์ส่วนตัว คือมีจุดมุ่งหมาย มีความหวังที่จะไปเป็นอย่างใดอย่างหนึ่งในอนาคต 2) มีแรงมุ่งมั่นใฝ่ดี คือ เมื่อมีวิสัยทัศน์แล้วก็ต้องมีแรงมุ่งมั่นที่จะลงมือทำกิจทั้งปวงให้บรรลุต่อผลสำเร็จ 3) มีความมุ่งมั่นหมั่นฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ และ 4) มีความคิดวิเคราะห์สิ่งใด ๆ ด้วยเหตุผลโดยได้แบ่งรูปแบบของภาวะผู้นำออกเป็น

1. นักออกแบบ หมายถึงเป็นผู้พัฒนาวิสัยทัศน์ ค่านิยม และจุดมุ่งหมายขององค์กร โดยผู้นำต้องทำกลยุทธ์ให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้คนในสถานการณ์ ตัวผู้นำจะต้องเป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถมองเห็นโอกาสที่เปิดกว้างต่อการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาใด ๆ โดยการออกแบบวิธีการ ขั้นตอน และรูปแบบของกระบวนการภายในองค์กรตลอดจนรูปแบบการผลิต

2. ผู้ให้บริการหรือผู้คอยช่วยเหลือ กล่าวถึง การเป็นผู้นำที่ต้องรับฟังวิสัยทัศน์ของผู้อื่นและปรับแต่งวิสัยทัศน์ของตน ซึ่งถือว่าเป็นความรับผิดชอบในฐานะเจ้าหน้าที่ให้บริการที่จะต้องทำให้ทุกคนมีส่วนร่วมในวิสัยทัศน์ขององค์กร โดยผู้นำจำเป็นต้องเป็นที่พึ่งพิงแก่ผู้ตาม เป็นผู้คอยช่วยเหลือ

และสนับสนุนกิจกรรมให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ ทีมงานจะรู้สึกมั่นใจในการมีพี่เลี้ยง และมีผู้ให้ความช่วยเหลือ

3. เป็นครูสอน หมายถึง การเป็นผู้นำที่ต้องส่งเสริมความรู้ พัฒนาความเข้าใจอย่างเป็นระบบและทำให้ทุกคนสามารถเข้าใจความเป็นจริงในปัจจุบันทั้งหมดได้ โดยกระตุ้นให้ผู้อื่นได้คิดได้เข้าใจมากกว่ามุ่งให้ทำตาม

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ตามแนวคิดของนาฮาวันด์และมาเลกซาเดห์ (Nahavandi and Malekzadeh)

Nahavandi and Malekzadeh (1993) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะเด่น สำคัญ 2 ด้าน ของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ คือ

1. ด้านแสวงหาความท้าทาย คือ ผู้นำมีความเต็มใจที่จะเสี่ยงมากน้อยเพียงใด ผู้นำจะมุ่งต่อกลยุทธ์สู่อานาจกับการมุ่งการดำเนินงานประจำในปัจจุบันมากน้อยเพียงต่างกันเพียงไร เป็นต้น ผู้นำที่มุ่งแสวงหาความท้าทายสูงพบว่า มักจะกำหนดกลยุทธ์ที่มีลักษณะของความเสี่ยงสูง และมักจะพยายามริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ในขณะที่ผู้นำซึ่งมีระดับของการแสวงหาความท้าทายจะไม่ชอบและปฏิเสธต่อความเสี่ยงทั้งหลายด้วยการยึดติดอยู่กับแนวคิดและวิธีการเดิมที่พิสูจน์ว่าเคยได้ผลดีมาแล้ว

2. ด้านความต้องการที่จะมีอำนาจในการควบคุม คือ ผู้นำที่มีความต้องการมีอำนาจในการควบคุมสูงจะจัดรูปแบบขององค์กรที่เป็นการรวมศูนย์อำนาจ มีการกระจายงานกระจายอำนาจค่อนข้างน้อย และมุ่งเน้นที่กระบวนการ จะเน้นวัฒนธรรมแบบตึงตัว เน้นการปฏิบัติแบบเดียวที่เหมือนกันและให้ลอกเลียนแบบการปฏิบัติเป็นหลัก ในขณะที่ผู้นำที่มีระดับความต้องการมีอำนาจในการควบคุมมักจะเน้นการกระจายอำนาจในองค์กร

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ตามแนวคิดของไอร์แลนด์และฮิตต์ (Ireland and Hitt)

Ireland and Hitt (1999) ให้ทัศนะเกี่ยวกับผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่เหมาะสมกับศตวรรษที่ 21 ว่าขณะที่บริบทโลกาภิวัตน์ขยายตัวเพิ่มขึ้นทั้งแนวกว้างและแนวลึกควบคู่กับสภาวะการแข่งขันที่ทวีความรุนแรงยิ่งขึ้นเช่นนี้จำเป็นที่ผู้นำเชิงกลยุทธ์ต้องดำเนินการใน 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้นำเชิงกลยุทธ์ต้องสามารถให้วิสัยทัศน์ที่แจ่มชัดและมีลักษณะจูงใจขององค์กร และเป็นวิสัยทัศน์ที่ได้มาจากบุคคลฝ่ายต่าง ๆ

2. ผู้นำเชิงกลยุทธ์จะต้องตระหนักให้ความสำคัญต่อการใช้ประโยชน์และดำรงรักษาจุดเด่นที่เป็นแกนสมรรถนะขององค์กรให้ได้เพราะจุดเด่นดังกล่าวจะเป็นทั้งทรัพยากรและขีดความสามารถที่จะทำให้องค์กรมีอัตลักษณ์ที่นำไปสู่ความได้เปรียบในการแข่งขัน

3. ผู้นำเชิงกลยุทธ์ต้องมุ่งเน้นกิจกรรมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้วยกระบวนการของการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

4. ผู้นำเชิงกลยุทธ์ของศตวรรษที่ 21 จะต้องดำเนินกิจกรรมที่เป็นการส่งเสริมวัฒนธรรมความมีผลผลิตอย่างยั่งยืนขององค์กรด้วยการกระตุ้นและเปิดกว้างแก่ทุกคน

5. ผู้นำเชิงกลยุทธ์จะต้องยึดมั่นและมุ่งมั่นเน้นแนวปฏิบัติต่าง ๆ อย่างมีจริยธรรมด้วยการแสดงความซื่อสัตย์ มีคุณธรรมยึดมั่นในหลักการของตน ทั้งสามารถในการคล้อยตามพนักงานให้ประกอบธุรกิจบนหลักของความมีจริยธรรม

6. ผู้นำในศตวรรษที่ 21 จะต้องสามารถสร้างควมมีประสิทธิผลและควมมีดุลยภาพขององค์กรระหว่างความควบคุมที่เน้นในความยืดหยุ่นและการริเริ่มใหม่ ๆ ที่มุ่งผลระยะสั้นกับที่มุ่งผลระยะยาว

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ตามแนวคิดของเอเดิร์ (Adair)

Adair (2002) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์มีความสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาองค์กรทุกขนาดทุกระดับเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร ผู้นำเชิงกลยุทธ์เป็นผู้นำที่รับผิดชอบในการสร้างและการเปลี่ยนแปลงปัจจัยต่าง ๆ ขององค์กร ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อม วัฒนธรรม กลยุทธ์ โครงสร้าง ภาวะผู้นำและเทคโนโลยี และยังมีหน้าที่ในการจูงใจให้บุคลากรนำการตัดสินใจของตนลงสู่การปฏิบัติผู้นำเชิงกลยุทธ์จึงมีบทบาท 2 ด้านที่เป็นบทบาทคู่ขนานกัน กล่าวคือ

1. บทบาทฐานะเป็นผู้วางแผนออกหรือกำหนดวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ให้แก่องค์กร
2. บทบาทฐานะ ที่นำเอากลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ ดังนั้นผู้นำเชิงกลยุทธ์จึงเป็นทั้งผู้กำหนดและผู้นำสู่การปฏิบัติ กล่าวคือ ในกรณีที่ยังคงยังไม่ได้จัดทำกลยุทธ์หรือกรณีที่ยังคงแสวงหาแนวทางในการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญและต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงทิศทางใหม่ด้านกลยุทธ์ในกรณีเหล่านี้ผู้นำจะต้องมีบทบาท

สรุปได้ว่า แนวคิดภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ จะต้องเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ที่แจ่มชัด ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กร มีพฤติกรรมที่มีคุณธรรมและมีลักษณะจูงใจขององค์กรจูงใจให้บุคลากรนำการตัดสินใจของตนลงสู่การปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

2.1.7 องค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์

ได้มีนักวิชาการกล่าวถึงองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่แตกต่างกันไปสรุป ได้ดังนี้
 ชนัญ พรหมศรี (2560, หน้า 9 - 10) กล่าวว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์มี 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การวางแผนกลยุทธ์ หมายถึง การกำหนดทิศทางสำหรับการแปลวิสัยทัศน์ไปสู่การกระทำและเป็นรากฐานของการพัฒนา เป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยให้องค์กรบรรลุถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร ประกอบด้วย การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กรการกำหนดทิศทางขององค์กรและการกำหนดกลยุทธ์ขององค์กร ได้แก่ 1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กร หมายถึง การวิเคราะห์โดยการสำรวจสภาพการณ์ภายในและสภาพการณ์ภายนอก เป็นการวิเคราะห์จุดแข็ง

จุดอ่อนเพื่อให้รู้ตนเอง รู้จักสภาพแวดล้อมที่ชัดเจนและการวิเคราะห์โอกาส วิเคราะห์อุปสรรคการวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร 2) การกำหนดทิศทางขององค์กร หมายถึง วิธีการหรือแผนเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่จะช่วยให้องค์กรสามารถบรรลุเป้าหมายภายในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งเป็นความต้องการที่จะเกิดขึ้นในอนาคต 3) การกำหนดกลยุทธ์ขององค์กร หมายถึง การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร รวมถึงวิธีการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายนั้น ซึ่งเป็นเรื่องของภารกิจและทิศทางในอนาคต เป้าหมายการทำงานระยะสั้นและระยะยาว ตลอดจนกลยุทธ์ในการทำงาน

2. การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ หมายถึง การปฏิบัติตามกลยุทธ์เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์นั้น ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์กร การนำ และการควบคุมองค์กร ดังนี้ 1) การวางแผน หมายถึง การกำหนดวัตถุประสงค์อะไรในอนาคตและจะต้องดำเนินการอย่างไรเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์นั้น 2) การจัดองค์กร หมายถึง การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบและมอบหมายอำนาจหน้าที่ มีการจัดกลุ่มงานเป็นหน่วยงานต่าง ๆ การจัดสรรทรัพยากร รวมทั้งการจัดระบบการทำงานที่ช่วยให้คนทำงานร่วมกันอย่างประสบความสำเร็จ 3. การนำ หมายถึง การที่หัวหน้าหน่วยงานมีศิลปะในการสั่งการและส่งเสริมให้ทุกคนมีความกระตือรือร้นในการทำงาน เป็นประโยชน์แก่ตนเองและองค์กร รู้จักหลักและวิธีการจูงใจให้คนได้อุทิศตนทั้งด้านความคิด กำลังกายให้กับองค์กรอย่างเต็มที่ 4) การควบคุมองค์กร หมายถึง การติดตาม และวัดความก้าวหน้าในการปฏิบัติ และพิจารณาว่าการปฏิบัติงานนั้นช่วยให้บรรลุเป้าหมายหรือไม่

3. การควบคุมและประเมินผลกลยุทธ์ หมายถึง กระบวนการวัดการปฏิบัติงานที่ได้มีการวางแผนไว้ เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นว่าการปฏิบัติงานสามารถบรรลุวัตถุประสงค์กลยุทธ์ขององค์กร ประกอบด้วย การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน การปฏิบัติงานกับมาตรฐานและการดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ดังนี้ 1) การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน หมายถึง การกำหนดภาระงานหรือหัวข้อเรื่องที่ต้องการควบคุมและการประเมินให้ชัดเจนและการวัดผลการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นจริง 2) การปฏิบัติงานกับมาตรฐาน หมายถึง การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้า แล้วนำผลการปฏิบัติงานจริงเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่กำหนด หรือเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ในตอนต้น และรายงานผลให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ 3) การดำเนินการปรับปรุงแก้ไข หมายถึง การแก้ไขในสิ่งที่จำเป็นเพื่อให้การปฏิบัติการที่เหมาะสม หรือเป็นกระบวนการกำหนดกฎเกณฑ์เพื่อให้แน่ใจว่าการปฏิบัติประสบความสำเร็จตามแผนกลยุทธ์ระยะยาวขององค์กร

มนสิชา ธรรมรักษ์ (2561) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. ความคิดความเข้าใจในระดับสูง (High-Level Cognitive Activity) หมายถึง ความสามารถในการคิดเชิงมโนภาพ ซึมซับและรับรู้แนวโน้มของสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล มี

ความสามารถในการสรุปข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำไปกำหนดเป็นแผนปฏิบัติการ มีการประมวลผลข้อมูลต่าง ๆ คาดคะเนผลที่จะเกิดขึ้นตามมาจากการกำหนดนโยบายและแผนการปฏิบัติงาน มีการคิดเชิงระบบแบบองค์รวม มีการคิดเชิงวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ ริเริ่มสร้างสรรค์ในการบริหารงานให้ฝ่ายต่าง ๆ ทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าวัตถุประสงค์อย่างเดียวกัน

2. ความสามารถในการนำปัจจัยต่าง ๆ มากำหนดเป็นกลยุทธ์ (Gathering Multiple Inputs to Formulate Strategy) หมายถึง การดำเนินของโรงเรียนที่มีการนำปัจจัยต่าง ๆ มาใช้วางแผนเกี่ยวกับภารกิจ ทิศทาง เป้าหมาย ยุทธศาสตร์สถานศึกษา วิเคราะห์ปัจจัยภายในและภายนอกที่ส่งผลกระทบทางบวกและทางลบต่อการดำเนินงาน มีการสรุปและเลือกกลยุทธ์ที่จะพัฒนาองค์การประเมินผลการดำเนินงาน

3. ความคาดหวัง และสร้างโอกาสสำหรับอนาคต (Anticipating and Creating a Future) หมายถึง การใช้ทักษะในการคาดคะเนอนาคตของสถานศึกษาเพื่อพัฒนาไปสู่องค์การแห่งการเรียนรู้ มีการกำหนดสภาพที่คาดหวังไว้อย่างชัดเจน มีการสร้างโอกาสที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ต่าง ๆ เข้ามาบริหารงานให้ประสบความสำเร็จได้ คิดหาวิธีการพัฒนาสถานศึกษาอย่างหลากหลายไว้ตอบรับความต้องการในอนาคต เมื่อเกิดปัญหาสามารถแก้ปัญหาได้อย่างเร่งด่วนมีการสร้างแรงบันดาลใจให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา สร้างความเชื่อมั่นด้านต่าง ๆ

4. ความคิดเชิงปฏิวัติเพื่อการเปลี่ยนแปลง (Revolutionary Thinking) หมายถึง การใช้ความคิดสร้างสรรค์เพื่อการเปลี่ยนแปลงทั้งระบบ มีความคิดนอกกรอบ คิดเชิงรุกเชิงบูรณาการแบบองค์รวมมุ่งเน้นกระบวนการของการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีการกระตุ้นและเปิดกว้างแก่ทุกคนตามหลักการมีส่วนร่วมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ในองค์การ เมื่อพบปัญหาและแก้ปัญหาให้ได้ผลระยะยาวด้วยวิธีการวิจัยเพื่อพัฒนาผลผลิตด้านปริมาณควบคู่กับคุณภาพ

5. มีการกำหนดวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์ (Creating a Vision) หมายถึง มีการกำหนดรูปแบบการทำงานที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม เชื่อมโยงปัจจุบันและอนาคต กระตุ้นสมาชิกให้มีความรู้สึกสนใจ มุ่งมั่นปฏิบัติตามด้วยความเต็มใจ มีวิสัยทัศน์ที่ดี มีส่วนร่วมในการคิดและให้การสนับสนุนสะท้อนให้เห็นจุดหมายปลายทาง ทิศทางในอนาคตที่ทำให้สำเร็จตามเป้าหมาย สร้างความคาดหวังที่เป็นสิ่งที่พึงปรารถนาที่มองเห็นได้ รับรู้ เข้าใจร่วมกัน และมีแผนปฏิบัติที่แสดงให้เห็นวิธีการที่มุ่งสู่จุดหมายชัดเจน คุ่มค่า ทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพ มีการติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน

มัทนิตา คงช่วย (2563, หน้า 6 – 7) ได้สังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ได้องค์ประกอบ 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการกำหนดทิศทางขององค์การ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์การ เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์และทิศทางของสถานศึกษา สามารถบริหารงานโดยใช้ฐานข้อมูล ใช้เทคโนโลยีและบูรณาการเทคนิควิธีต่าง ๆ มากำหนดเป็นแผนปฏิบัติ

การนำผลการดำเนินงานที่ผ่านมาวิเคราะห์ข้อบกพร่องเพื่อกำหนดแนวทางแก้ไขและพัฒนาที่มุ่งสู่อนาคต มีความคิดในเชิงรุกและสร้างแรงบันดาลใจให้เพื่อนร่วมงานเกิดความคิดริเริ่มการทำงานและการแก้ปัญหา มีทักษะและไหวพริบในการแก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์สามารถสร้างและเชื่อมโยงความรู้จากประสบการณ์เดิม และใหม่เข้าด้วยกันได้มีความรอบรู้ในสถานการณ์สามารถวิเคราะห์และนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อสร้างสรรค์และพัฒนาหน่วยงานได้

2. ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ในการกำหนดวัตถุประสงค์ แนวทางปฏิบัติงานและความจำเป็นในการใช้ทรัพยากรการติดต่อสื่อสารในกระบวนการวางแผนเป็นไปอย่างทั่วถึงมีการกระจายงานออกเป็นหน้าที่ มีการมอบหมายงาน ความรับผิดชอบและอำนาจหน้าที่ให้คำแนะนำและคำปรึกษาแก่ผู้ปฏิบัติ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานของการปฏิบัติงานมีการยกย่องสรรให้รางวัลอย่างยุติธรรมและถูกต้องเหมาะสม และมีการทบทวนและปรับเปลี่ยนเมื่อสถานการณ์เปลี่ยนแปลงและผลลัพธ์ไม่เป็นไปตามที่กำหนด

3. ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ในการสังเกตการณ์ และมีการรายงานผลในรูปแบบต่าง ๆ มีการกำหนดภาระงาน มาตรฐานและ การวัดผลการปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน กลไกและเครื่องมือในการตรวจสอบการปฏิบัติงาน ที่สะท้อนผลการดำเนินงานมีการนำผลการปฏิบัติงานจริงเปรียบเทียบกับมาตรฐานหรือเป้าหมายที่กำหนด โดยรายงานผลให้ผู้เกี่ยวข้องทราบมีการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา ปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้การปฏิบัติการเหมาะสมตามมาตรฐานหรือเป้าหมายที่กำหนด มีการจัดทำสารสนเทศเพื่อเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานจริงกับมาตรฐานที่กำหนด และนำสารสนเทศที่ได้ไปวางแผนการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม

เมธี ศรีโยธา (2565, หน้า 38-53) ได้ศึกษาและสังเคราะห์เกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ พบว่า ประกอบด้วยภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ 5 ด้าน ดังนี้

1. การกำหนดทิศทางองค์กรขององค์กร หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสามารถในการนำวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และสามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์ตลอดจนสามารถจูงใจกระตุ้นผู้ร่วมงานให้ปฏิบัติตามได้อย่างสม่ำเสมอ มีทักษะไหวพริบในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างสร้างสรรค์และสามารถคิดวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกเพื่อกำหนดแผนกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง

2. การสนับสนุนวัฒนธรรมองค์กรที่มีประสิทธิผล หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องปลูกฝังวัฒนธรรมขององค์กรเพื่อแสดงออกถึงการมีคุณธรรม จริยธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งมีระเบียบแบบแผนอันเกิดจากการสร้างค่านิยม ความเชื่อ ความเข้าใจ ความคิด ศิลธรรมประเพณี เทคโนโลยี เป็นที่น่าไว้วางใจ มีการตัดสินใจโดยคำนึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และเกิดประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายต่อองค์กร

3. การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่มีความสามารถเกี่ยวกับการตัดสินใจ การลงมือดำเนินการปฏิบัติของอย่างเป็นรูปธรรม ได้แก่ การจัดทำแผนปฏิบัติการและจัดทำงบประมาณเพื่อรองรับแผนปฏิบัติการนั้น การจัดสรรทรัพยากรรวมถึงการบริหารจัดการให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการดำเนินการต่าง ๆ มีการทบทวนในการปรับปรุงพัฒนาองค์การอยู่ตลอดเวลา และมีกลวิธีในการกระตุ้นสร้างแรงจูงในการปฏิบัติงานแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา รวมถึงเป็นการกำหนดการดำเนินงานระยะยาวขององค์การ และมีความเป็นประชาธิปไตยในการดำเนินงาน

4. การบริหารทรัพยากรในองค์การ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงานของบุคลากร รวมถึงการพัฒนาส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ ความเข้าใจให้กับบุคลากรเพื่อเพิ่มสมรรถนะในการทำงาน มีการบริหารจัดการงบประมาณได้อย่างเหมาะสม คุ่มค่า มีการจัดสรรหน้าที่ความรับผิดชอบได้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของบุคคลในองค์การก็จะสามารถทำให้การดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

5. การสร้างระบบควบคุมและประเมินกลยุทธ์ หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการจัดการบริหารงานดูแลในกระบวนการควบคุมความก้าวหน้าขององค์กร การแก้ไขในสิ่งที่จำเป็นทำให้ระบบการทำงานได้มาตรฐานโดยใช้มาตรการในการตรวจสอบ กำกับ และติดตามการดำเนินงานเพื่อให้เกิดคุณภาพการบริการ ผู้รับบริการพึงพอใจในบริการที่ได้รับ และผู้ให้บริการมีความสุขเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานสร้างการควบคุมและประเมินกลยุทธ์องค์การอย่างสมดุล

เยาวรัตน์ ช่วยสถิตย์ (2565, หน้า 6 - 7) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา มีองค์ประกอบ 5 ด้าน ดังนี้

1. การกำหนดทิศทางขององค์กร หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสามารถในการมององค์กรที่ต้องการจะเป็นในอนาคต เข้าใจบริบทขององค์กร กำหนดแผนกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ โดยกำหนดวิสัยทัศน์ได้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงจากสภาพแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอก เพื่อให้องค์กรมีทิศทางและเป้าหมายที่ชัดเจน รู้จักการวางแผนในการดำเนินงาน อย่างเป็นขั้นตอนให้ก้าวสู่ความเป็นเลิศตามวิสัยทัศน์ขององค์กร อาศัยวิธีการ เทคนิคทางเลือกที่ดีที่สุด ภายใต้สภาวะต่าง ๆ เพื่อบรรลุเป้าหมายที่ต้องการและนำกลยุทธ์ใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาไปสู่การเปลี่ยนแปลงวิธีการในการแข่งขัน มีการคิดเชิงกลยุทธ์ที่มีลักษณะเป็นองค์รวมเป็นระบบ มีทิศทางที่ชัดเจนและมองโอกาสขององค์กร เน้นให้บุคลากรมีส่วนร่วมคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์วิสัยทัศน์ของสถานศึกษาทบทวน และปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนเน้นการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานตามทิศทางที่กำหนด

2. การกำหนดกลยุทธ์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสามารถ ในการรวบรวมข้อมูลทั้งภายในและภายนอก มีการจัดทำโครงการโดยใช้เครื่องมือและเทคนิคการวางแผน มีการวิเคราะห์ SWOT เพื่อหาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค มีกำหนดภารกิจที่เหมาะสมกับ ภารกิจองค์กร ออกแบบและเลือกกลยุทธ์ที่เหมาะสม เพื่อนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร รวมทั้งประเมินและคัดเลือกว่ากลยุทธ์ใดมีความเหมาะสมกับองค์กรมากที่สุด มีการกำหนดแผน กลยุทธ์โดยพิจารณาถึงทิศทางของหน่วยงาน จัดทำแผนกลยุทธ์โดยมีความเกี่ยวข้องกับการจัดทำวิสัยทัศน์ มีการจัดทำแผนกลยุทธ์ที่เป็นเครื่องมือในการสื่อสารกับบุคคลในองค์กร เพื่อให้เกิดความเข้าใจในทิศทางความเชื่อมโยงและเป็นเหตุเป็นผลของกลยุทธ์ที่ใช้ในการดำเนินงานองค์กร

3. การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่นำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติโดยผ่านการจัดทำแผนปฏิบัติการ และจัดทำงบประมาณเพื่อรองรับแผนปฏิบัติการนั้น จัดสรรทรัพยากรเพื่อเป็นการสนับสนุนกลยุทธ์ มีการตัดสินใจและลงมือดำเนินการปฏิบัติโดยมีการวางแผน มีระเบียบแบบแผนหรือเป็นชุดของกิจกรรมที่เชื่อมโยงกันอย่างเป็นเหตุเป็นผล สามารถใช้กลยุทธ์ที่กำหนดขึ้นขับเคลื่อนองค์กรไปสู่ความเป็นรูปธรรมได้ มีความมุ่งมั่นและมีพันธะผูกพัน รวมทั้งมีความรู้สึกเป็นเจ้าของกระบวนการหรือกิจกรรมต่าง ๆ มีการกำหนดวิธีการควบคุมกลยุทธ์เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าและความสำเร็จขององค์กร

4. การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ หมายถึง กระบวนการควบคุมความก้าวหน้าขององค์กร การแก้ไขในสิ่งที่จำเป็นเพื่อให้การปฏิบัติการที่เหมาะสม กระบวนการกำหนดกฎเกณฑ์และกระบวนการวัดการปฏิบัติงานที่ได้มีการวางแผนไว้ ตลอดจนพิจารณาผลกระทบจากสภาพแวดล้อมและทิศทางกลยุทธ์ภายใน โดยใช้มาตรการในการตรวจสอบ กำกับและติดตามการดำเนินงาน โดยมีการวัด วิเคราะห์และประเมินผลกับมาตรฐาน เพื่อทำการป้องกันและแก้ไขไม่ให้งานคราดเคลื่อนไปจากวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ตลอดจนใช้กลไกต่าง ๆ เพื่อติดตามการปฏิบัติงาน

5. วัฒนธรรมขององค์กร หมายถึง สิ่งที่อยู่ภายในสภาพแวดล้อมภายในองค์กรหรือวิถีการดำเนินชีวิตของสมาชิกในองค์กร ซึ่งมีระเบียบแบบแผนอันเกิดจากการสร้างค่านิยม ความเชื่อ บรรทัดฐานความเข้าใจ ความคิด ศีลธรรม ประเพณี เทคโนโลยี ตลอดจนสิ่งต่าง ๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้นมาซึ่งมีอิทธิพลต่อโครงสร้างกิจกรรมและพฤติกรรมของบุคคลในองค์กรร่วมกัน ทำงานให้บรรลุเป้าหมายองค์กรนั้น รวมทั้งการถ่ายทอดสู่สมาชิกใหม่เพื่อเป็นแนวปฏิบัติต่อไป

Hitt, Ireland and Hoskisson (2003, pp. 393 - 407) ได้กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพ มี 6 ประการ ดังนี้

1. การกำหนดทิศทางขององค์กร (Determining Strategic Direction) ผู้นำเชิงกลยุทธ์ต้องกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ และพัฒนาวิสัยทัศน์ระยะยาวขององค์กร 5 - 10 ปีข้างหน้า โดยมองไปที่เป้าหมาย เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการมองสภาพปัจจุบัน และการกำหนดภาพในอนาคตสร้าง

แรงบันดาลใจและเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากร ส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ และทิศทางการยุทธ์ใหม่ แต่ยังคงรักษาเอกลักษณ์ขององค์กรไว้

2. การธำรงรักษาและใช้ประโยชน์จากสมรรถนะหลักขององค์กร (Exploiting and Maintaining Core Competencies) ผู้นำเชิงกลยุทธ์จะต้องธำรงรักษาและใช้ประโยชน์จากสมรรถนะแกนขององค์กรในด้านการบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อให้เกิดความได้เปรียบในด้าน การแข่งขันได้แก่ด้านการผลิตการเงินและงบประมาณการตลาดตลอดจนการวิจัยและพัฒนา

3. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Developing Human Capital) ทรัพยากรมนุษย์ เป็นทรัพยากรที่จำเป็นที่จะต้องลงทุน เพื่อทำให้เกิดความมีประสิทธิภาพขององค์กร อันได้แก่ การพัฒนาความรู้ความสามารถโดยการฝึกอบรมหรือการพัฒนา เพื่อให้บุคลากรมีสมรรถนะสูงขึ้น เนื่องจากสภาพปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงและแข่งขันสูง ผู้นำเชิงกลยุทธ์จึงมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานประสบความสำเร็จ

4. การผดุงไว้ซึ่งวัฒนธรรมองค์กรที่มีประสิทธิผล (Sustaining an Effective Organizational Culture) วัฒนธรรมองค์กรใน 5 มิติ ได้แก่ การให้อิสระในตนเอง การสนับสนุนความคิดแปลกใหม่ การใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ มีความเป็นผู้นำ มีความทันสมัย และสามารถช่วงชิงความสำเร็จในโอกาสที่เหมาะสม ถึงแม้ว่าการเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กรเป็นเรื่องยาก แต่การรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมองค์กรที่มีประสิทธิภาพนั้นยากกว่า เนื่องจากเป็นตัวขับเคลื่อนการดำเนินการเชิงกลยุทธ์จึงจำเป็นต้องมีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และมีการประเมินอย่างเหมาะสมและ ควรได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารในระดับต่าง ๆ เป็นอย่างดี

5. การเน้นปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม (Emphasizing Ethical Practices) ประสิทธิภาพของการดำเนินการเชิงกลยุทธ์จะเกิดขึ้นได้เมื่อบุคลากรในองค์กรตั้งอยู่บนพื้นฐาน ของคุณธรรมจริยธรรม ผู้นำที่นำเอาจริยธรรมมาเป็นส่วนหนึ่งของวิสัยทัศน์ขององค์กรจะต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่าง และสร้างแรงบันดาลใจให้บุคลากรมีความซื่อสัตย์เป็นที่น่าไว้วางใจ ตัดสินใจอย่างเที่ยงตรง เงินไม่ใช่ปัจจัยสำคัญที่จะสร้างแรงบันดาลใจได้เสมอไป เมื่อมีผู้ประพฤติ ผิดจรรยาบรรณก็ต้องมีการดำเนินการหากปล่อยทิ้งไว้จะเป็นตัวอย่างที่ไม่ดีสำหรับบุคคลในองค์กรผู้นำเชิงกลยุทธ์สามารถดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมได้ โดยการสื่อสารเกี่ยวกับจริยธรรม ขององค์กรเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมกันประเมิน หรือตรวจสอบด้วยการสร้างบรรยากาศ ในการทำงานที่ดีได้รับการปฏิบัติอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี ล้วนเป็นตัวอย่างของการปฏิบัติที่ส่งเสริมความมีจริยธรรมในองค์กรทั้งสิ้น

6. การกำหนดวิธีการควบคุมองค์กรอย่างสมดุล (Establishing Balanced Organizational Controls) การควบคุมองค์กรอย่างสมดุลเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการดำเนิน กลยุทธ์เพื่อสร้างความมั่นใจว่า องค์กรบรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้และสร้างความน่าเชื่อถือให้เกิดขึ้น

แก่ผู้มีส่วนได้เสียที่สนับสนุนองค์การโดยเน้นไปที่การควบคุมด้านกลยุทธ์และการเงินเป็นสำคัญเพราะผู้นำเชิงกลยุทธ์จะต้องบริหารจัดการให้เกิดประโยชน์สูงสุดยืดหยุ่นได้อาจเลือกใช้ Balanced Scorecard ซึ่งประเมินใน 4 สมดุล ได้แก่ มุมมองด้านการเงินงบประมาณ มุมมองด้านผู้รับบริการ มุมมองด้านกระบวนการ และมุมมองด้านการเรียนรู้และพัฒนา

Robbins and Coulter (2003) กล่าวว่า กระบวนการเชิงกลยุทธ์ มี 8 ขั้นตอน ประกอบด้วย

1. การวางแผน (Planning) คือ ขั้นตอนที่ 1 การระบุพันธกิจ วัตถุประสงค์และกลยุทธ์ ขององค์การ ขั้นตอนที่ 2 การวิเคราะห์สถานการณ์ ขั้นตอนที่ 3 กำหนดโอกาสและอุปสรรค ขั้นตอนที่ 4 การวิเคราะห์ทรัพยากรและความสามารถขององค์การ ขั้นตอนที่ 5 กำหนดจุดแข็งและจุดอ่อน และขั้นตอนที่ 6 กำหนดกลยุทธ์

2. การนำไปปฏิบัติ (Implement) คือ ขั้นตอนที่ 7 การนำยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติ

3. การควบคุมหรือการประเมินผล (Evaluation) คือ ขั้นตอนที่ 8 การประเมินผล ซึ่งการดำเนินกระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์ขั้นที่ 2 - 3 และ 4 - 5 สามารถทำได้ ในเวลาเดียวกัน แม้กระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์จะเน้นการวางแผน ซึ่งกลยุทธ์จะบังเกิดผลเมื่อนำไปปฏิบัติ แม้จะบริหารและวางแผนดีเพียงใด หากไม่มีการปฏิบัติอย่างเหมาะสมก็จะไม่เกิดประโยชน์ต่อองค์กร การปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ซึ่งจะต้องอาศัยการจัดการทรัพยากรมนุษย์ การทำงานเป็นทีม การจูงใจและความเป็นผู้นำ นอกจากนี้การปฏิบัติตามกลยุทธ์ก็มักจะมีความเกี่ยวข้องกับการใช้เครื่องมือหลายอย่างหรือส่วนต่าง ๆ ขององค์การที่สามารถปรับตัวให้เข้ากับกลยุทธ์ ในทางปฏิบัติผู้นำที่เข้มแข็งเป็นส่วนหนึ่งของเครื่องมือที่สำคัญที่สุด สำหรับการปฏิบัติตามกลยุทธ์ โดยมีรายละเอียด แต่ละขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การระบุพันธกิจ วัตถุประสงค์และกลยุทธ์ขององค์กรกระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์จะเริ่มต้นด้วยการสำรวจและทบทวนพันธกิจ วัตถุประสงค์ และกลยุทธ์ปัจจุบันขององค์กร พันธกิจจะทำให้ผู้บริหารทราบถึงความมุ่งหมายขององค์กร จะได้ยึดเป็นหลักในการกำหนดขอบเขตของสินค้าหรือบริการขององค์การ ส่วนเป้าหมายปัจจุบันขององค์การจะทำให้ทราบถึงรายละเอียดของพันธกิจที่กำหนดไว้ ผู้บริหารต้องพิจารณาว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้สอดคล้องกับพันธกิจหรือไม่เพียงใด หรือต้องปรับเปลี่ยนอย่างไร การทบทวนกลยุทธ์ขององค์กร ผู้บริหารจะต้องดูให้สอดคล้องกับกลยุทธ์และเป้าหมายขององค์การ และพิจารณาความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันและอนาคต

ขั้นที่ 2 การวิเคราะห์สถานการณ์ คือการวิเคราะห์สิ่งแวดล้อมภายนอก ซึ่งมีผลกระทบต่อ การดำเนินงานขององค์การ ซึ่งต้องทำอย่างต่อเนื่องเพื่อนำมากำหนดกลยุทธ์ขององค์การอย่างถูกต้อง ทั้งสิ่งแวดล้อมภายนอกทั่วไป ซึ่งได้แก่ ภาวะเศรษฐกิจ การเมือง กฎหมาย สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี และโลกาภิวัตน์ตลอดจนสิ่งแวดล้อมเฉพาะ เพื่อจะได้ใช้ข้อมูลเพื่อปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ขององค์การให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป

ขั้นที่ 3 กำหนดโอกาสและอุปสรรค เป็นขั้นตอนที่เป็นผลมาจากขั้นตอนที่ 2 เมื่อวิเคราะห์สถานการณ์ที่เป็นสิ่งแวดล้อมภายในภายนอกแล้ว หากผลกระทบต่อองค์การเป็นบวก แสดงว่าเป็นโอกาสขององค์การ แต่หากผลกระทบต่อองค์การเป็นลบ แสดงว่าเป็นอุปสรรคต่อองค์การ อย่างไรก็ตามสถานการณ์เดียวกันอาจเป็นโอกาสต่อองค์การหนึ่งแต่กลับเป็นอุปสรรคต่ออีกองค์การหนึ่งก็ได้แม้จะเป็นองค์การที่อยู่ในอุตสาหกรรมประเภทเดียวกัน ทั้งนี้ เพราะแต่ละองค์การอาจมีสิ่งแวดล้อมภายใน คือ ทรัพยากรขององค์การแตกต่างกันหรือความสามารถในการจัดการต่างกันบางครั้งแนวโน้มของสถานการณ์เดียวกันอาจมีผลกระทบทั้งที่โอกาสและอุปสรรคต่อองค์การเดียวกันทั้งสองอย่างพร้อม ๆ กัน

ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์ทรัพยากรและความสามารถขององค์การ คือ การวิเคราะห์สิ่งแวดล้อมภายในองค์การ เช่น พิจารณาทักษะและความสามารถของบุคลากรในองค์การ ผลผลิตขั้นต้น สถานการณ์การเงิน สิ่งแวดล้อมภายในองค์การจะเป็นการกำหนดความสำเร็จในการบริหารองค์การอย่างหนึ่ง

ขั้นที่ 5 กำหนดจุดแข็งและจุดอ่อนจากการวิเคราะห์ในขั้นตอนที่ 4 อาจมีจุดแข็งหรือจุดอ่อนขององค์การได้

ขั้นที่ 6 กำหนดกลยุทธ์ องค์การทั้งหลายจำเป็นต้องมีกลยุทธ์ทั้งระดับองค์การ ระดับกลุ่ม และระดับหน้าที่ การกำหนดกลยุทธ์จะดำเนินการตามขั้นตอนการตัดสินใจ ผู้บริหารจะกำหนด กลยุทธ์หลากหลายหรือหลายทางเลือกแล้วเลือกกลยุทธ์ที่ให้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุด และต้องพยายามประสานหรือผนวกกลยุทธ์ให้เข้ากันได้กับกลยุทธ์ด้านอื่น ๆ ขององค์การ และจะต้องเป็นกลยุทธ์ที่สามารถสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันจากจุดแข็งและโอกาสเหนือคู่แข่งขึ้น โดยพยายามให้เกิดความได้เปรียบอย่างยั่งยืน

ขั้นที่ 7 การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ กลยุทธ์จะบังเกิดผลเมื่อนำไปปฏิบัติ หากไม่มีการปฏิบัติอย่างเหมาะสมก็จะเกิดประโยชน์ต่อองค์การ การปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ซึ่งจะต้องการจัดการทรัพยากรมนุษย์ การทำงานเป็นทีม การจูงใจและความเป็นผู้นำ

ขั้นที่ 8 การประเมินผลงาน เป็นขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์ คือ การประเมินผลงานเพื่อให้ทราบว่ากลยุทธ์ที่ปฏิบัติไปทำให้องค์การบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ภายใต้พันธกิจเพียงใด ควรมีการปรับเปลี่ยนอย่างไร กระบวนการประเมินผลงานหรือการควบคุมเป็นกระบวนการตรวจสอบกิจกรรมที่ปฏิบัติเพื่อให้แน่ใจว่าจะบรรลุผลสำเร็จตามแผน หากมีความเบี่ยงเบนไปจากแผนก็จะดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ผู้บริหารทั้งหลายล้วนต้องเกี่ยวข้องกับหน้าที่ ในการควบคุม แม้เป็นผู้บริหารในส่วนงานหรือกิจกรรมย่อย ๆ ในแผน

Yukl (2006, pp.378-382) ได้กำหนดองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารไว้ 7 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การกำหนดวัตถุประสงค์ระยะยาวและการจัดลำดับความสำคัญ (determine long-term objectives and priorities) หมายถึง วัตถุประสงค์ระยะยาวและการจัดลำดับความสำคัญควรตั้งอยู่บนพื้นฐานของพันธกิจ วิสัยทัศน์ขององค์กร เช่น การมุ่งพัฒนาทักษะที่จำเป็นของผู้เรียน การเตรียมความพร้อมในการประกอบวิชาชีพของผู้เรียน การเพิ่มจำนวนผู้สำเร็จการศึกษา

2. การประเมินจุดอ่อนจุดแข็งในปัจจุบัน (assess current strengths and weaknesses) หมายถึง มีการประเมินผลการปฏิบัติงานขององค์กร การเปรียบเทียบการปฏิบัติงานขององค์กรกับองค์กรอื่น การศึกษาสภาพการได้เปรียบขององค์กร เช่น ทักษะความสามารถของบุคลากร ชื่อเสียงขององค์กร การตรวจสอบภายในและภายนอกองค์กร มีการศึกษาจุดอ่อนขององค์กรเพื่อแก้ไขปรับปรุง

3. การกำหนดสมรรถนะหลัก (identify core competencies) หมายถึง ความรู้ความสามารถขององค์กรที่จะปฏิบัติหน้าที่ซึ่งเป็นข้อได้เปรียบขององค์กร เช่น ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม

4. การประเมินความจำเป็นในการเปลี่ยนแปลงด้านกลยุทธ์ (evaluate the need for a major change in strategy) หมายถึง ผู้บริหารสามารถมองเห็นสถานการณ์และประเมินได้ว่าองค์กรต้องปรับเปลี่ยน กลยุทธ์ที่มีอยู่ขององค์กรหรือไม่อย่างไร ผู้บริหารมีความยืดหยุ่นและสามารถปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้

5. การระบุกลยุทธ์ที่มีอนาคตไกล (identify promising strategies) หมายถึง ผู้บริหารประเมินกลยุทธ์ต่าง ๆ อย่างรอบคอบ ไม่ด่วนตัดสินใจที่กลยุทธ์ใดกลยุทธ์หนึ่ง ผู้บริหารสามารถกำหนดกลยุทธ์ที่เหมาะสมสอดคล้องกับพันธกิจและศักยภาพขององค์กร

6. การประเมินผลของกลยุทธ์ที่คาดว่าจะได้รับ (evaluate the likely outcomes of a Strategy) หมายถึง ผู้บริหารสามารถคาดการณ์สถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นหลังการดำเนินงานตามกลยุทธ์ทั้งในเชิงบวกและลบ

7. การให้ผู้อื่นมีส่วนร่วมในการคัดเลือกกลยุทธ์ (involve other executives in selecting a strategy) หมายถึง กลยุทธ์ที่ดีควรพัฒนาขึ้นมาจากความร่วมมือของทีมผู้บริหาร และควรเลือกกลยุทธ์ที่สามารถปรับเปลี่ยนได้

Adair (2010, pp. 56) ได้ศึกษาองค์ประกอบของผู้นำเชิงกลยุทธ์พบว่ามี 3 องค์ประกอบคือ

1. การมุ่งผลสัมฤทธิ์ (achieving the common task) หมายถึง การมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร สร้างบรรยากาศความร่วมมือระหว่างผู้บริหารและบุคลากรแสวงหากกลยุทธ์ใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาปรับปรุงและสร้างผลผลิตงานบริการและกระบวนการต่าง ๆ ขององค์กร

2. การสร้างและธำรงรักษาทีม (building and maintaining the team) หมายถึง การสนับสนุนการทำงานเป็นทีมในการปฏิบัติกิจกรรม มีการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อให้งานบรรลุเป้าหมาย

3. การจูงใจและพัฒนาบุคลากร (motivating and developing the individual) หมายถึง การพัฒนาบุคลากรโดยการให้อำนาจพัฒนาความสามารถโดยคำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคล มอบหมายงานที่สำคัญและให้การสนับสนุนที่เป็นรูปธรรม พัฒนาความรู้ความสามารถ และทักษะผู้ปฏิบัติงานโดยให้คำปรึกษา แนะนำ ฝึกสอนหรือจัดให้มีการอบรมเพิ่มเติม

Dubrin (2010, pp. 414 - 419) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ 5 ประการ ดังนี้

1. ผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง (High-Level Cognitive Activity of the Leader) การคิดเชิงกลยุทธ์ที่ต้องอาศัยทักษะในด้านความเข้าใจระดับสูง เช่น ความสามารถในการคิดเชิงมโนภาพ ในการโน้มน้าวและซึมซับของสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผลและมีความสามารถในการสรุป และประมวลข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำไปกำหนดแผนปฏิบัติงานที่จะเกิดขึ้นกับองค์กรในการดำเนินการระหว่างกันกับสิ่งแวดล้อม เรียกว่า การคิดเชิงระบบ การเน้นกิจกรรมการรับรู้ของผู้นำที่มีบทบาทสำคัญในการกำหนดกลยุทธ์โดยต้องคำนึงถึงความแตกต่างและกำหนดจุดมุ่งหมาย คิดสร้างสรรค์เพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายขององค์กร ผู้นำต้องมีความสามารถในการแก้ปัญหาและจินตนาการมากขึ้นต้องเป็นบุคคลที่มีความกล้าหาญทางความคิดและต้องพัฒนาแนวการดำเนินการทางเลือกอื่นสำหรับการกำหนดรูปแบบขององค์กร

2. มีความสามารถในการนำปัจจัยต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ (Gathering Multiple Inputs to Formulate Strategy) การกำหนดกลยุทธ์ในการทำงานร่วมกันในแบบประชาธิปไตย มีการวางแผนเกี่ยวกับภารกิจเป้าหมาย ทิศทาง รวมถึงกลยุทธ์ขององค์กร ผู้นำสามารถวิเคราะห์ถึงปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่ส่งผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบในการดำเนินงาน ผู้นำจะมุ่งเน้นการแสดงความคิดเห็นในการสรุปและเลือกกลยุทธ์ที่จะนำไปพัฒนาองค์กรในการประเมินผลการดำเนินงาน ผู้นำจะต้องปรึกษากับผู้ที่สนใจผู้ที่เกี่ยวข้องอีกหลายฝ่าย ผู้นำมีส่วนช่วยในการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ขององค์กร ผู้นำต้องคอยติดตามการดำเนินการและเจาะลึกประเด็นด้านกลยุทธ์ และผู้นำต้องสำรวจทิศทางใหม่ ๆ ขององค์กร

3. การมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำคัญอนาคต (Anticipating Creating a Future) การใช้ทักษะการคาดคะเนอนาคต ความเป็นผู้นำคือการกำหนดทิศทางซึ่งเกี่ยวข้องกับการคาดการณ์ล่วงหน้าในอนาคต มีการคาดคะเนอนาคตล่วงหน้าขององค์กร มีการกำหนดทิศทางว่าองค์กรความจะทำอะไร ทั้งนี้ผู้นำจะต้องคาดการณ์อนาคตอย่างแม่นยำ ผู้นำต้องมีวิสัยทัศน์มีความคิดในการคาดการณ์และสร้างอนาคตที่แสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมของกลยุทธ์ที่จะทำให้เกิดการก้าวไป

ข้างหน้า ผู้นำต้องสร้างอนาคตที่เป็นนวัตกรรมใหม่และค้นหาสิ่งใหม่ ๆ ของการบริหารองค์กรและผู้นำจะต้องมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมดังกล่าวกับสมาชิกในองค์กรด้วย

4. วิธีการคิดเชิงปฏิวัติ (Revolutionary and Contrarian Thinking) การกำหนดกลยุทธ์ว่าเป็นการปฏิวัติหรือการเปลี่ยนแปลง ผู้นำต้องคิดในแง่การปฏิวัติการปรับปรุง การเปลี่ยนแปลงการทำงานให้กับองค์กรอย่างต่อเนื่อง มีการสร้างกฎระเบียบที่ใช้ในองค์กร ผู้นำมีการเปลี่ยนแปลงการบริหารงานในบางครั้งอาจส่งผลให้องค์กรไปสู่เป้าหมายในอนาคตมีส่วนร่วมในการคิดระหว่างผู้นำกับคนในองค์กรเพื่อนำไปสู่เป้าหมายในอนาคต ผู้นำต้องมีหลักการที่เป็นแนวทางในการทำงานมุ่งเน้นไปที่การปรับปรุงไปให้ถึงเป้าหมาย

5. การกำหนดวิสัยทัศน์ (Creating a Vision) เป็นสภาพขององค์กรที่ต้องการที่จะเป็นไปในอนาคตข้างหน้าหรือเป้าหมายที่มีลักษณะแบบกว้าง ๆ ซึ่งความเป็นผู้นำถือว่าเป็นสิ่งที่มีเสน่ห์ในการบริหารโดยใช้การสร้างวิสัยทัศน์ให้กับองค์กรผู้นำเป็นส่วนสำคัญของการสร้างวิสัยทัศน์โดยผู้นำจะต้องชี้ให้เห็นถึงสิ่งที่องค์กรทำสำเร็จและสิ่งที่องค์กรทำไม่ได้ การแสดงวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนของผู้นำจะช่วยให้องค์กรประสบความสำเร็จ การที่สมาชิกขององค์กรมีวิสัยทัศน์เดียวกันจะทำให้องค์กรประสบความสำเร็จไปถึงเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้

Hitt, Ireland and Hoskisson (2013, pp. 332 - 341) ได้ปรับปรุงประกอบเกี่ยวกับการปฏิบัติของผู้นำเชิงกลยุทธ์ใหม่ โดยนำประเด็นการใช้ประโยชน์และการรักษาความสามารถหลักกับประเด็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่เคยเสนอไว้ ในปี 2003 มารวมไว้เป็นประเด็นเดียวกัน คือการบริหารจัดการทรัพยากรให้เกิดประสิทธิผล และได้เสนอองค์ประกอบหลักของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ที่มีประสิทธิผล 5 ประการ ดังนี้

1. การกำหนดทิศทางองค์กร (Determining Strategic Direction) การกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์เป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ และทิศทางเชิงกลยุทธ์ขององค์กร ตลอดจนการดำเนินการเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์นั้น โดยพิจารณาจากโอกาสและอุปสรรคที่จะต้องเผชิญใน 3 - 5 ปี ข้างหน้า แล้วกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ในระยะยาว ซึ่งจะต้องประกอบด้วยอุดมการณ์หลักและภาพอนาคตขององค์กรผู้บริหารจะกระตุ้นให้บุคลากรก้าวออกนอกกรอบและต้องอาศัยกระบวนการสื่อสารเพื่อให้ผู้อื่นเห็นด้วยในการเปลี่ยนแปลงวิสัยทัศน์นั้น และร่วมกันปฏิบัติจนบรรลุผลสำเร็จผู้นำระดับสูงจะช่วยให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมองเห็นวิสัยทัศน์ใหม่ แต่ต้องไม่ลืมจุดแข็งขององค์กร หากต้องทำการเปลี่ยนแปลงอะไรบางอย่างที่เป็นผลมาจากทิศทางการบริหารที่เป็นเชิงกลยุทธ์

2. การบริหารจัดการทรัพยากรขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ (Effectively Managing the Firm's Resource Portfolio) การบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพเป็นภารกิจ ที่สำคัญที่สุดของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ โดยทั่วไปทรัพยากรขององค์กร จะได้แก่ ทรัพยากรการเงิน ทรัพยากรมนุษย์ ทรัพยากรทางสังคม ซึ่งรวมไปถึงวัฒนธรรมขององค์กรด้วยทรัพยากรการเงิน มี

ความสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กร แต่ผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่มีประสิทธิผลจะให้ความสำคัญต่อการบริหารจัดการทรัพยากรแต่ละด้านอย่างเท่าเทียมกัน รวมถึงการบูรณาการทรัพยากร เช่น การใช้ทรัพยากรด้านการเงินเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงาน สิ่งที่สำคัญที่สุด คือ ผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่มีประสิทธิผลจะบริหารจัดการทรัพยากรขององค์กรโดยการจัดสรรคนให้เหมาะสมกับตำแหน่งงาน และปรับโครงสร้างขององค์กรเพื่ออำนวยความสะดวกต่อการปฏิบัติงานและสามารถดึงความสามารถนั้นมาใช้เพื่อสร้างความสำเร็จแก่องค์กร ผู้นำเชิงกลยุทธ์จะใช้ประโยชน์จากขีดความสามารถหลักที่มีอยู่ อาจหมายถึง การผลิตการเงินการตลาดการวิจัยและพัฒนา ในทางการศึกษา อาจหมายถึง การบริหารจัดการหลักสูตร ความสามารถในการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมาย องค์กรหรือคุณภาพของผู้เรียน และต้องพิสูจน์ให้เห็นว่าขีดความสามารถหลักได้ถูกนำมาใช้ร่วมกับกลยุทธ์ต่าง ๆ พร้อมทั้งต้องมีการปรับเปลี่ยนกลยุทธ์เมื่อถึงเวลาอันเหมาะสม หรือเมื่อสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไป ผู้นำเชิงกลยุทธ์จึงควรให้ความสำคัญกับทรัพยากรมนุษย์เนื่องจากทรัพยากรมนุษย์เป็นเครื่องมือที่ทำให้ขีดความสามารถหลักขององค์กรมีการพัฒนาและใช้งาน ซึ่งช่วยสร้างความสำเร็จในระยะยาว การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ยังเป็นการปลูกฝังวัฒนธรรมองค์กรช่วยส่งเสริมวิสัยทัศน์และสัมพันธภาพที่ดีในองค์กร ลดความผิดพลาดที่อาจจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน และหากเกิดความผิดพลาดขึ้นก็สามารถเรียนรู้จากความผิดพลาดนั้นนำไปสู่การสร้างนวัตกรรมใหม่ได้ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อาจทำได้โดยการฝึกอบรมและการปฏิบัติงานในหน้าที่จนเกิดทักษะการลงทุนดังกล่าว ส่งผลให้องค์กรประสบความสำเร็จในภาวะที่มีการแข่งขันสูง ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับการเลือกใช้ทรัพยากรบุคคลที่เหมาะสมอีกด้วย และทุนทางสังคมก็เป็นทรัพยากรอีกด้านหนึ่งที่มีความสำคัญ หมายถึง การปฏิสัมพันธ์ระหว่างภายในและภายนอกที่จะทำให้องค์กรประสบความสำเร็จ เพราะในสภาพจริงองค์กรไม่ได้มีความพร้อมสำหรับการแข่งขันในทุกด้าน แต่สามารถใช้กลยุทธ์ด้านความร่วมมือกับพันธมิตร การรักษาคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์ และรักษาทุนทางสังคมให้แข็งแกร่ง สามารถส่งผลต่อวัฒนธรรมองค์กรได้ ปัจจุบันทุนทางสังคมภายนอกมีความสำคัญต่อความสำเร็จขององค์กรมากยิ่งขึ้น ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากองค์กรส่วนใหญ่ไม่มีทรัพยากรพร้อมมูลสำหรับการทำงานให้สำเร็จ จึงจำเป็นต้องอาศัยทรัพยากรจากพันธมิตรหรือความร่วมมือกับเครือข่าย

3. การผดุงไว้ซึ่งวัฒนธรรมองค์กรที่มีประสิทธิผล (Sustaining an Effective Organizational Culture) วัฒนธรรมองค์กรเป็นแบบอย่างความเชื่อสัญลักษณ์หรือคุณค่าที่บุคลากรในองค์กรพึงมีร่วมกัน อิทธิพลของวัฒนธรรมองค์กรช่วยควบคุมพฤติกรรมของบุคคลในองค์กรให้เป็นไปเพื่อความได้เปรียบในการแข่งขันและทำให้เกิดความต่างขึ้นในแต่ละองค์กร ดังนั้นการสร้างบรรยากาศที่ดีในองค์กรทำให้เกิดการปฏิบัติและนำกลยุทธ์ไปใช้ ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้นำเชิงกลยุทธ์ควรปฏิบัติเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและวัฒนธรรมองค์กรเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก แต่ก็มีผลจำเป็น

ผู้นำเชิงกลยุทธ์ต้องพิจารณาหาช่วงจังหวะและโอกาสที่เหมาะสม การที่จะสร้างวัฒนธรรมองค์การใหม่ต้องอาศัยการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพผู้นำเชิงกลยุทธ์ควรเลือกใช้บุคคลที่เหมาะสมและมีเจตนาดีต่อองค์การเป็นผู้สื่อสารการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมองค์การจะสำเร็จได้ก็แต่เมื่อผู้บริหารระดับสูงให้การสนับสนุนผู้บริหารระดับกลางมีกำลังและทุ่มเทอย่างจริงจัง นอกจากนี้ผู้บริหารระดับล่างก็ควรมีการรับรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงที่จะมีผลต่อองค์การ

4. การเน้นการปฏิบัติตามหลักจริยธรรม (Emphasizing Ethical Practices) การปฏิบัติอย่างมีจริยธรรมจะช่วยส่งผลต่อความสำเร็จขององค์การเป็นต้นทุนสังคมที่ดีและยังเป็นภาพลักษณ์ที่ดีขององค์การอีกด้วย การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและวิจรรย์ญาณของบุคลากรให้มีคุณธรรมนั้น ในกระบวนการตัดสินใจขององค์การ จะต้องยึดหลักจริยธรรมและจะต้องบูรณาการเข้าไปเพื่อให้เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมองค์การด้วย ผู้นำเชิงกลยุทธ์ควรเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากรในด้านความซื่อสัตย์ ยุติธรรม การสร้างความไว้วางใจและร่วมมือกันในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะเป็ต้นแบบพฤติกรรมของบุคคลในองค์กรผู้นำเชิงกลยุทธ์สามารถพัฒนาบุคลากรให้มีจริยธรรมได้หลายวิธี เช่น 1) สร้างและสื่อสารเป้าหมายให้ทราบโดยทั่วกันเพื่อให้เกิดมาตรฐานด้านคุณธรรมจริยธรรมขององค์กร 2) ทบทวนและปรับปรุงแนวปฏิบัติหรือมาตรฐานด้านคุณธรรมจริยธรรมโดยพิจารณาจากทั้งบุคลากรในองค์กรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 3) แจ้งให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทราบถึงมาตรฐานและแนวปฏิบัติด้านคุณธรรมและจริยธรรมขององค์กร 4) พัฒนาวิธีการและการนำมาตรฐานคุณธรรมจริยธรรมไปใช้ในองค์กร ให้ประสบผลสำเร็จ 5) มีระบบการให้รางวัลตอบแทนบุคลากรที่กล้าชี้ให้ผู้บริหารเห็นการกระทำ ที่ผิดพลาด 6) สร้างบรรยากาศในการทำงานที่ดีที่ทุกคนได้รับการปฏิบัติแบบเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ที่เท่าเทียมกัน

5. การควบคุมความสมดุลขององค์การ (Establishing Balanced Organization Controls) การควบคุมความสมดุลขององค์การเป็นการควบคุมด้านกลยุทธ์และด้านการเงิน ซึ่งผู้นำจะต้องดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะช่วยให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกิดความมั่นใจไว้วางใจสนับสนุนและนำไปสู่การปรับใช้กลยุทธ์อย่างเหมาะสม การควบคุมด้านการเงินเน้นไปที่ผลลัพธ์ในระยะสั้น แต่ในทางตรงกันข้าม การควบคุมด้านกลยุทธ์เน้นกระบวนการนำกลยุทธ์ไปใช้มากกว่าผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นแต่ถึงแม้ว่าจะปฏิบัติได้ถูกต้องตามกลยุทธ์ก็อาจให้ผลลัพธ์ด้านการเงินต่ำได้ ทั้งนี้เนื่องจากการควบคุมด้านการเงินมีปัจจัยหลายประการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ วิกฤตเศรษฐกิจ การเมืองหรือภัยทางธรรมชาติซึ่งจำเป็นต้องอาศัยการบริหารความเสี่ยงด้วยสิ่งที่ทำลาย ผู้นำเชิงกลยุทธ์ คือ การควบคุมด้านการเงินและการควบคุมด้านกลยุทธ์ให้มีความสมดุล เพื่อนำไปสู่การเพิ่มประสิทธิภาพขององค์การ

จากการศึกษาแนวคิดจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์ตัวแปรในการศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 ตารางสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์

ท.	องค์ประกอบ ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์	จันทร พรหมศรี (2560)	มณสิดา ธรรมรักษ์ (2561)	จันทิมา ดงช่วย (2563)	เมธี ศรีโยธา (2565)	เยาวรัตน์ ช่วยสถิตย์ (2565)	Robbins and Coulter (2003)	Yukl (2006)	Adair (2010)	Dubrin (2010)	Hitt, Ireland and Hoskisson (2013)	ความถี่	ร้อยละ
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	10	
1	การกำหนดทิศทางองค์กร	√		√	√	√	√	√			√	7	70
2	การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ	√		√	√	√	√	√				6	60
3	การควบคุมและประเมินผลกลยุทธ์	√		√	√	√	√	√			√	7	70
4	ความคิดความเข้าใจในระดับสูง		√						√	√		3	30
5	ความสามารถในการนำปัจจัยต่าง ๆ มากำหนดเป็นกลยุทธ์		√							√		2	20
6	ความคาดหวัง และสร้างโอกาสสำหรับอนาคต		√					√		√		3	30
7	ความคิดเชิงปฏิกิริยาเพื่อการเปลี่ยนแปลง		√							√		2	20
8	มีการกำหนดวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์		√			√		√		√		4	40
9	วัฒนธรรมขององค์กร				√	√					√	3	30
10	การบริหารทรัพยากรในองค์กร				√						√	2	20
11	การประเมินจุดอ่อนจุดแข็งในปัจจุบัน							√				1	10
12	การให้ผู้อื่นมีส่วนร่วมในการคัดเลือกกลยุทธ์							√	√			2	20
13	การมุ่งผลสัมฤทธิ์								√			1	10
14	การจูงใจและพัฒนานุเคราะห์								√			1	10

15	การเน้นการปฏิบัติตามหลักจริยธรรม									√	1	10
จำนวนองค์ประกอบ		3	5	3	5	5	3	7	3	5	5	

จากการสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ จากแนวคิดของ 1) ชณัฐ พรหมศรี (2560) 2) มนสิชา ธรรมรักษ์ (2561) 3) มัทนิตา คงช่วย (2563) 4) เมธี ศรีโยธา (2565) 5) เยาวรัตน์ ช่วยสถิตย์ (2565) 6) Robbins and Coulter (2003) 7) Yukl (2006) 8) Adair (2010) 9) Dubrin (2010) และ 10) Hitt, Ireland and Hoskisson (2013) พบว่า มีองค์ประกอบเชิงทฤษฎี (theoretical framework) จำนวน 15 องค์ประกอบแต่ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยคัดเลือกเฉพาะองค์ประกอบที่มีค่าความสอดคล้องความถี่ตั้งแต่ 5 หรือตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไปเพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย (conceptual framework) 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการกำหนดทิศทางองค์กร 2) ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และ 3) ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ ซึ่งเป็นองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สำหรับผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม อันจะส่งผลให้การดำเนินงานของโรงเรียนบรรลุผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รายละเอียดดังนี้

1) ด้านการกำหนดทิศทางองค์กร

การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรจะต้องมีทิศทางที่เหมาะสม ทิศทางขององค์กร เป็นสิ่งที่องค์กรต้องการจะไปให้ถึงในอนาคต สามารถกำหนดได้ในลักษณะของวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย วัตถุประสงค์และนโยบายขององค์กรโดยมีนักวิชาการและนักการศึกษาได้กล่าวถึงการกำหนดทิศทาง ขององค์กรสรุปได้ดังนี้

ชณัฐ พรหมศรี (2560, หน้า 9 - 10) กล่าวว่า การกำหนดทิศทางองค์กร หมายถึง การกำหนดทิศทางสำหรับการเปลี่ยนวิสัยทัศน์ไปสู่การกระทำและเป็นรากฐานของการพัฒนา เป็นกลไกสำคัญที่จะช่วยให้องค์กรบรรลุถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร ประกอบด้วย การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กรการกำหนดทิศทางขององค์กรและการกำหนดกลยุทธ์ขององค์กร ได้แก่ 1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กร หมายถึง การวิเคราะห์โดยการสำรวจสภาพการณ์ภายในและสภาพการณ์ภายนอก เป็นการวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อนเพื่อให้รู้ตนเอง รู้จักสภาพแวดล้อมที่ชัดเจนและการวิเคราะห์โอกาส วิเคราะห์อุปสรรคการวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร 2) การกำหนดทิศทางขององค์กร หมายถึง วิธีการหรือแผนเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่จะช่วยให้องค์กรสามารถบรรลุเป้าหมายภายในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งเป็นความต้องการที่จะเกิดขึ้นในอนาคต 3) การกำหนดกลยุทธ์ขององค์กร หมายถึง การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร รวมถึงวิธีการ

เพื่อให้บรรลุเป้าหมายนั้น ซึ่งเป็นเรื่องของภารกิจและทิศทางในอนาคต เป้าหมายการทำงานระยะสั้น และระยะยาว ตลอดจนกลยุทธ์ในการทำงาน

มัทนิตา คงช่วย (2563, หน้า 6) กล่าวว่า การกำหนดทิศทางองค์กร หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กร เพื่อกำหนด วิสัยทัศน์และทิศทางของสถานศึกษา สามารถบริหารงานโดยใช้ฐานข้อมูล ใช้เทคโนโลยีและบูรณา การเทคนิควิธีต่าง ๆ มากำหนดเป็นแผนปฏิบัติการนำผลการดำเนินงานที่ผ่านมาวิเคราะห์ข้อบกพร่อง เพื่อกำหนดแนวทางแก้ไขและพัฒนาที่มุ่งสู่อนาคต มีความคิดในเชิงรุกและสร้างแรงบันดาลใจให้เพื่อน ร่วมงานเกิดความคิดริเริ่มการทำงานและการแก้ปัญหา มีทักษะและไหวพริบในการแก้ปัญหาได้อย่าง สร้างสรรค์สามารถสร้างและเชื่อมโยงความรู้จากประสบการณ์เดิม และใหม่เข้าด้วยกันได้มีความรอบ รู้ในสถานการณ์สามารถวิเคราะห์และนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อสร้างสรรค์และพัฒนาหน่วยงานได้

เมธี ศรีโยธา (2565, หน้า 7) กล่าวว่า การกำหนดทิศทางองค์กรขององค์กร หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสามารถในการนำวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และ สามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์ตลอดจนสามารถจูงใจกระตุ้นผู้ร่วมงานให้ปฏิบัติตามได้อย่างสม่ำเสมอ มี ทักษะไหวพริบในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างสร้างสรรค์และสามารถคิดวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกเพื่อกำหนดแผนกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง

เยาวรัตน์ ช่วยสถิตย์ (2565, หน้า 6) กล่าวว่า การกำหนดทิศทางขององค์กร หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสามารถในการมององค์กรที่ต้องการจะเป็นในอนาคต เข้าใจบริบทขององค์กร กำหนดแผนกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ โดยกำหนดวิสัยทัศน์ได้ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงจากสภาพแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอก เพื่อให้องค์กรมีทิศทางและ เป้าหมายที่ชัดเจน รู้จักการวางแผนในการดำเนินงาน อย่างเป็นขั้นตอนให้ก้าวสู่ความเป็นเลิศตาม วิสัยทัศน์ขององค์กร อาศัยวิธีการ เทคนิคทางเลือกที่ดีที่สุด ภายใต้สภาวะต่าง ๆ เพื่อบรรลุเป้าหมาย ที่ต้องการและนำกลยุทธ์ใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาไปสู่การเปลี่ยนแปลงวิธีการในการแข่งขัน มีการคิดเชิงกล ยุทธ์ที่มีลักษณะเป็นองค์รวมเป็นระบบ มีทิศทางที่ชัดเจนและมองโอกาสขององค์กร เน้นให้บุคลากรมี ส่วนร่วมคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์วิสัยทัศน์ของสถานศึกษาทบทวน และปฏิบัติตามลำดับขั้นตอน เน้นการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานตามทิศทางที่กำหนด

Hitt, Ireland and Hoskisson (2003, pp. 393 - 407) กล่าวว่า การกำหนดทิศทางของ องค์กร หมายถึง การกำหนดทิศทางขององค์กร (Determining Strategic Direction) ผู้นำเชิงกล ยุทธ์ต้องกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ และพัฒนาวิสัยทัศน์ระยะยาวขององค์กร 5 - 10 ปีข้างหน้า โดย มองไปที่เป้าหมาย เปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการมองสภาพปัจจุบัน และการกำหนดภาพในอนาคต สร้างแรงบันดาลใจและเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากร ส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนด วิสัยทัศน์ และทิศทางกลยุทธ์ใหม่ แต่ยังคงรักษาเอกลักษณ์ขององค์กรไว้

Robbins and Coulter (2003) กล่าวว่า การกำหนดทิศทางองค์กร เป็นการดำเนินการกระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์สามารถทำได้ในเวลาเดียวกัน แม้กระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์จะเน้นการวางแผน ซึ่งกลยุทธ์จะบังเกิดผลเมื่อนำไปปฏิบัติ แม้จะบริหารและวางแผนดีเพียงใด หากไม่มีการปฏิบัติอย่างเหมาะสมก็จะไม่เกิดประโยชน์ต่อองค์กร การปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ซึ่งจะต้องอาศัยการจัดการทรัพยากรมนุษย์ การทำงานเป็นทีม การจูงใจและความเป็นผู้นำ นอกจากนี้การปฏิบัติตามกลยุทธ์ยังมีความเกี่ยวข้องกับการใช้เครื่องมือหลายอย่างหรือส่วนต่าง ๆ ขององค์กรที่สามารถปรับตัวให้เข้ากับกลยุทธ์ ในทางปฏิบัติผู้นำที่เข้มแข็งเป็นส่วนหนึ่งของเครื่องมือที่สำคัญที่สุด สำหรับการปฏิบัติตามกลยุทธ์ โดยมีรายละเอียด แต่ละขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การระบุพันธกิจ วัตถุประสงค์และกลยุทธ์ขององค์กรกระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์จะเริ่มต้นด้วยการสำรวจและทบทวนพันธกิจ วัตถุประสงค์ และกลยุทธ์ปัจจุบันขององค์กร พันธกิจจะทำให้ผู้บริหารทราบถึงความมุ่งหมายขององค์กร จะได้ยึดเป็นหลักในการกำหนดขอบเขตของสินค้าหรือบริการขององค์กร ส่วนเป้าหมายปัจจุบันขององค์กรจะทำให้ทราบถึงรายละเอียดของพันธกิจที่กำหนดไว้ ผู้บริหารต้องพิจารณาว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้สอดคล้องกับพันธกิจหรือไม่เพียงใด หรือต้องปรับเปลี่ยนอย่างไร การทบทวนกลยุทธ์ขององค์กร ผู้บริหารจะต้องดูให้สอดคล้องกับกลยุทธ์และเป้าหมายขององค์กร และพิจารณาความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันและอนาคต

ขั้นที่ 2 การวิเคราะห์สถานการณ์ คือการวิเคราะห์สิ่งแวดล้อมภายนอก ซึ่งมีผลกระทบต่อการดำเนินงานขององค์กร ซึ่งต้องทำอย่างต่อเนื่องเพื่อนำมากำหนดกลยุทธ์ขององค์กรอย่างถูกต้อง ทั้งสิ่งแวดล้อมภายนอกทั่วไป ซึ่งได้แก่ ภาวะเศรษฐกิจ การเมือง กฎหมาย สังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี และโลกาภิวัตน์ ตลอดจนสิ่งแวดล้อมเฉพาะ เพื่อจะได้ใช้ข้อมูลเพื่อปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ขององค์กรให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป

ขั้นที่ 3 กำหนดโอกาสและอุปสรรค เป็นขั้นตอนที่เป็นผลมาจากขั้นตอนที่ 2 เมื่อวิเคราะห์สถานการณ์ที่เป็นสิ่งแวดล้อมภายในภายนอกแล้ว หากผลกระทบต่อองค์กรเป็นบวก แสดงว่าเป็นโอกาสขององค์กร แต่หากผลกระทบต่อองค์กรเป็นลบ แสดงว่าเป็นอุปสรรคต่อองค์กร อย่างไรก็ตามสถานการณ์เดียวกันอาจเป็นโอกาสต่อองค์กรหนึ่งแต่กลับเป็นอุปสรรคต่ออีกองค์กรหนึ่งก็ได้แม้จะเป็นองค์กรที่อยู่ในอุตสาหกรรมประเภทเดียวกัน ทั้งนี้ เพราะแต่ละองค์กรอาจมีสิ่งแวดล้อมภายใน คือ ทรัพยากรขององค์กรแตกต่างกันหรือความสามารถในการจัดการต่างกัน บางครั้งแนวโน้มของสถานการณ์เดียวกันอาจมีผลกระทบทั้งที่โอกาสและอุปสรรคต่อองค์กรเดียวกันทั้งสองอย่างพร้อม ๆ กัน

ขั้นที่ 4 การวิเคราะห์ทรัพยากรและความสามารถขององค์กร คือ การวิเคราะห์สิ่งแวดล้อมภายในองค์กร เช่น พิจารณาทักษะและความสามารถของบุคลากรในองค์กร ผลิตภัณฑ์

สถานการณ์การเงิน สิ่งแวดล้อมภายในองค์กรจะเป็นการกำหนดความสำเร็จในการบริหารองค์การอย่างหนึ่ง

ขั้นที่ 5 กำหนดจุดแข็งและจุดอ่อนจากการวิเคราะห์ในขั้นตอนที่ 4 อาจมีจุดแข็งหรือจุดอ่อนขององค์การได้

ขั้นที่ 6 กำหนดกลยุทธ์ องค์การทั้งหลายจำเป็นต้องมีกลยุทธ์ทั้งระดับองค์การ ระดับกลุ่มและระดับหน้าที่ การกำหนดกลยุทธ์จะดำเนินตามขั้นตอนการตัดสินใจ ผู้บริหารจะกำหนดกลยุทธ์หลากหลายหรือหลายทางเลือกแล้วเลือกกลยุทธ์ที่ให้ผลลัพธ์ที่ดีที่สุด และต้องพยายามประสานหรือผนวกกลยุทธ์ให้เข้ากันได้กับกลยุทธ์ด้านอื่น ๆ ขององค์การ และจะต้องเป็นกลยุทธ์ที่สามารถสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันจากจุดแข็งและโอกาสเหนือคู่แข่งอื่น โดยพยายามให้เกิดความได้เปรียบอย่างยั่งยืน

DuBrin (2010, pp. 401) กล่าวว่า การกำหนดทิศทางองค์กรขององค์กรนั้น คุณลักษณะที่สำคัญอย่างหนึ่งของผู้นำองค์กร คือ ผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง (High-Level Cognitive Activity) การคิดเชิงกลยุทธ์นั้นต้องอาศัยทักษะด้านความเข้าใจที่เกิดขึ้นในระดับสูง เช่น ความสามารถในการคิดเชิงมโนภาพ ในการซึมซับและรับรู้แนวโน้มของสิ่งต่าง ๆ จำนวนมาก ได้อย่างมีเหตุผลและมีความสามารถในการสรุปข้อมูลต่าง ๆ เพื่อกำหนดเป็นแผนปฏิบัติการ นอกจากนี้ควรมีความสามารถในการนำปัจจัยเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ ในขณะที่เดียวกันจะต้องมีการคิดเชิงปฏิวัติหรือแนวคิดที่แหวกแนว ซึ่งเป็นการใช้ความคิดสร้างสรรค์เพื่อการเปลี่ยนแปลงทั้งระบบ ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับคำว่า การสร้างสรรค์อนาคตใหม่ที่แตกต่างจากคนอื่น ๆ ทั้งนี้เพื่อไปสู่การกำหนดวิสัยทัศน์ ซึ่งเป็นสภาพขององค์กรที่ต้องการจะเป็นอนาคตหรือเป้าหมายที่มีลักษณะกว้าง ๆ ซึ่งเป็นการต้องการในอนาคต ตลอดจนการกำหนดหรือทบทวนทิศทางในเชิงกลยุทธ์ ได้แก่ วิสัยทัศน์ภารกิจขององค์กร วัตถุประสงค์หลักหรือวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ เพื่อให้ทราบทิศทาง ภาระงาน และเป้าหมายที่องค์กรต้องการ

Hitt, Ireland and Hoskisson (2013, pp. 332 - 341) กล่าวว่า การกำหนดทิศทางองค์กร (Determining Strategic Direction) การกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์เป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับวิสัยทัศน์ และทิศทางเชิงกลยุทธ์ขององค์กร ตลอดจนการดำเนินการเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์นั้น โดยพิจารณาจากโอกาสและอุปสรรคที่จะต้องเผชิญใน 3 - 5 ปีข้างหน้า แล้วกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ในระยะยาว ซึ่งจะต้องประกอบด้วยอุดมการณ์หลักและ ภาพอนาคตขององค์กรผู้บริหารจะกระตุ้นให้บุคลากรก้าวออกนอกกรอบและต้องอาศัยกระบวนการสื่อสารเพื่อให้ผู้อื่นเห็นด้วยในการเปลี่ยนแปลงวิสัยทัศน์นั้น และร่วมกันปฏิบัติจนบรรลุผลสำเร็จผู้นำระดับสูงจะช่วยให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมองเห็นวิสัยทัศน์ใหม่ แต่ต้องไม่ลืมจุดแข็งขององค์การ หากต้องทำการเปลี่ยนแปลงอะไรบางอย่างที่เป็นผลมาจากทิศทางการบริหารที่เป็นเชิงกลยุทธ์

สรุปได้ว่า การกำหนดทิศทางองค์กร หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความสามารถในการรวบรวมข้อมูลทั้งภายในและภายนอก เพื่อกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย เปิดโอกาสให้ครูบุคลากร ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายของสถานศึกษา สามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ตลอดจนมีกลวิธีในการสร้างแรงจูงใจกระตุ้นผู้ร่วมงานให้ปฏิบัติตามได้อย่างสม่ำเสมอ มีทักษะไหวพริบในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างสร้างสรรค์และสามารถคิดวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกเพื่อกำหนดแผนกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง

2) ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ

วิโรจน์ สารรัตน์ (2555, หน้า 42) กล่าวว่า การปฏิบัติตามกลยุทธ์ (Strategic Implementation) คือ การปฏิบัติตามแผนและระบบการควบคุมซึ่งถือว่าเป็นขั้นที่ผู้บริหารจะต้องสร้างการประสานงานภายใต้กลยุทธ์ซึ่งประสบผลสำเร็จโดยการประยุกต์ใช้ 4 หน้าที่ในกระบวนการบริหาร คือ การวางแผน การจัดองค์กร การนำและการควบคุม

ชนัญ พรหมศรี (2560, หน้า 9 - 10) กล่าวว่า การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ หมายถึง การปฏิบัติตามกลยุทธ์เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์นั้น ประกอบด้วย การวางแผน การจัดองค์กร การนำ และการควบคุมองค์กร ดังนี้ 1) การวางแผน หมายถึง การกำหนดวัตถุประสงค์อะไรในอนาคตและจะต้องดำเนินการอย่างไรเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์นั้น 2) การจัดองค์กร หมายถึง การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบและมอบหมายอำนาจหน้าที่ มีการจัดกลุ่มงานเป็นหน่วยงานต่าง ๆ การจัดสรรทรัพยากร รวมทั้งการจัดระบบการทำงานที่ช่วยให้คนทำงานร่วมกันอย่างประสบความสำเร็จ 3) การนำ หมายถึง การที่หัวหน้าหน่วยงานมีศิลปะในการสั่งการและส่งเสริมให้ทุกคนมีความกระตือรือร้นในการทำงาน เป็นประโยชน์แก่ตนเองและองค์กร รู้จักหลักและวิธีการจูงใจให้คนได้อุทิศตนทั้งด้านความคิด กำลังกายให้กับองค์กรอย่างเต็มที่ 4) การควบคุมองค์กร หมายถึง การติดตาม และวัดความก้าวหน้าในการปฏิบัติ และพิจารณาว่าการปฏิบัติงานนั้นช่วยให้บรรลุเป้าหมายหรือไม่

มัทนิตา คงช่วย (2563, หน้า 6) ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ในการกำหนดวัตถุประสงค์ แนวทางปฏิบัติงานและความจำเป็นในการใช้ทรัพยากรการติดต่อสื่อสารในกระบวนการวางแผนเป็นไปอย่างทั่วถึงมีการกระจายงานออกเป็นหน้าที่ มีการมอบหมายงาน ความรับผิดชอบและอำนาจหน้าที่ให้คำแนะนำและคำปรึกษาแก่ผู้ปฏิบัติ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานของการปฏิบัติงานมีการยกย่องสรรให้รางวัลอย่างยุติธรรมและถูกต้องเหมาะสม และมีการทบทวนและปรับแผนเมื่อสถานการณ์เปลี่ยนแปลงและผลลัพธ์ไม่เป็นไปตามที่กำหนด

เมธี ศรีโยธา (2565, หน้า 7) กล่าวว่า การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารที่มีความสามารถเกี่ยวกับการตัดสินใจ การลงมือดำเนินการปฏิบัติของอย่างเป็นรูปธรรม

ได้แก่ การจัดทำแผนปฏิบัติการและจัดทำงบประมาณเพื่อรองรับแผนปฏิบัติการนั้น การจัดสรรทรัพยากรรวมถึงการบริหารจัดการให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการดำเนินการต่าง ๆ มีการทบทวนในการปรับปรุงพัฒนาองค์การอยู่ตลอดเวลา และมีกลวิธีในการกระตุ้นสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงานแก่ผู้ใต้บังคับบัญชารวมถึงเป็นการกำหนดการดำเนินงานระยะยาวขององค์การ และมีความเป็นประชาธิปไตยในการดำเนินงาน

เยาวรัตน์ ช่วยสถิตย์ (2565, หน้า 6) กล่าวว่า การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่นำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติโดยผ่านการจัดทำแผนปฏิบัติการ และจัดทำงบประมาณเพื่อรองรับแผนปฏิบัติการนั้น จัดสรรทรัพยากรเพื่อเป็นการสนับสนุนกลยุทธ์ มีการตัดสินใจและลงมือดำเนินการปฏิบัติโดยมีการวางแผน มีระเบียบแบบแผนหรือเป็นชุดของกิจกรรมที่เชื่อมโยงกันอย่างเป็นเหตุเป็นผล สามารถใช้กลยุทธ์ที่กำหนดขึ้นขับเคลื่อนองค์กรไปสู่ความเป็นรูปธรรมได้ มีความมุ่งมั่นและมีพันธะผูกพัน รวมทั้งมีความรู้สึกเป็นเจ้าของกระบวนการหรือกิจกรรมต่าง ๆ มีการกำหนดวิธีการควบคุมกลยุทธ์เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าและความสำเร็จขององค์กร

Robbins and Coulter (2003) กล่าวว่า การนำไปปฏิบัติ (Implement) คือ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ กลยุทธ์จะบังเกิดผลเมื่อนำไปปฏิบัติ หากไม่มีการปฏิบัติอย่างเหมาะสมก็จะเกิดประโยชน์ต่อองค์การ การปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ซึ่งต้องการจัดการทรัพยากรมนุษย์ การทำงานเป็นทีม การจูงใจและความเป็นผู้นำ

Desler (2003, p. 31) กล่าวว่า การปฏิบัติการตามกลยุทธ์ มีการเสริมขวัญและแรงจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชาโดยการสื่อสารและอธิบายวัตถุประสงค์ให้แก่ผู้ปฏิบัติทราบ การมอบหมายมาตรฐานของการปฏิบัติงานต่าง ๆ การให้คำแนะนำและคำปรึกษาแก่ผู้ปฏิบัติให้สอดคล้องกับมาตรฐานของการปฏิบัติงาน การให้รางวัลกับผู้ปฏิบัติบนพื้นฐานของผลการปฏิบัติงาน การยกย่องสรรเสริญและการดำเนินดีตัวอย่างยุติธรรมและถูกต้องเหมาะสม การจัดสภาพแวดล้อมมากระตุ้นการจูงใจ โดยการติดต่อสื่อสารเพื่อสำรวจความต้องการและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง การประเมินและการทบทวนและปรับวิธีการของภาวะความเป็นผู้นำ เมื่อสถานการณ์เปลี่ยนแปลง และผลลัพธ์ของการควบคุมไม่เป็นไปตามที่กำหนด และการสื่อสารโดยทั่วทุกแห่งในกระบวนการของภาวะผู้นำ

Lussier and Achua (2010, p. 371) กล่าวว่า การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ โดยผู้นำเชิงกลยุทธ์ คือ บุคคลที่มีความสามารถในการคาดคะเนเหตุการณ์ล่วงหน้า รักษาความยืดหยุ่นในการทำงาน มีความคิดเชิงกลยุทธ์ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นเพื่อที่จะริเริ่มการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้้องค์การมีความสามารถในการอยู่รอดและเจริญเติบโต ผู้นำแบบนี้เกิดได้ทุกระดับองค์กรโดยเฉพาะผู้นำระดับสูงมีอิทธิพลสูงสุดต่อองค์การจะกำหนดอนาคตขององค์การ สามารถประเมินและนำกลยุทธ์ไปใช้อย่างเป็นระบบโดยมีการปรับกลยุทธ์ให้เหมาะสมตลอดเวลา

สรุปได้ว่า การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่นำกลยุทธ์ที่กำหนดมาใช้ในการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรมผ่านการวางแผนที่เป็นระบบ มีการแปลงวัตถุประสงค์ไปสู่แผนการปฏิบัติงาน มีการติดต่อสื่อสารวัตถุประสงค์และแผนการปฏิบัติงานให้ทราบอย่างทั่วถึง มีการกระจายงานออกเป็นหน้าที่ มอบหมายงาน ความรับผิดชอบและอำนาจหน้าที่ให้คำแนะนำและคำปรึกษาแก่ผู้ปฏิบัติ ให้สอดคล้องกับมาตรฐานของการปฏิบัติงานมีการยกย่องสรรหารางวัลอย่างยุติธรรมและถูกต้องเหมาะสม และมีการทบทวนและปรับเปลี่ยนเมื่อสถานการณ์เปลี่ยนแปลงและผลลัพธ์ไม่เป็นไปตามที่กำหนด ตลอดจนส่งเสริมให้เกิดการปรับปรุงกระบวนการทำงานอย่างต่อเนื่อง

3) ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์

ไชยา ภาวะบุตร (2554, หน้า 147) กล่าวว่า การควบคุมกลยุทธ์ (Strategic Controlling) ประกอบด้วย 1) การกำกับติดตามและการประเมินผลการดำเนินงาน 2) การทบทวนเพื่อปรับปรุงแต่งยุทธศาสตร์

จอมพงศ์ มงคลวนิช (2555, หน้า 291) กล่าวว่า การควบคุมและการประเมินกลยุทธ์ (Controlling and Evaluation) ประกอบด้วย 1) กำหนดวิธีการควบคุม 2) ติดตามผลการปฏิบัติงาน 3) ตรวจสอบ 4) ประเมินผล 5) การแก้ไข ปรับปรุง

ชนัฐ พรหมศรี (2560, หน้า 9 - 10) กล่าวว่า การควบคุมและประเมินผลกลยุทธ์ หมายถึง กระบวนการวัดการปฏิบัติงานที่ได้มีการวางแผนไว้ เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นว่าการปฏิบัติงานสามารถบรรลุวัตถุประสงค์กลยุทธ์ขององค์กร ประกอบด้วย การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน การปฏิบัติงานกับมาตรฐานและการดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ดังนี้ 1) การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน หมายถึง การกำหนดภาระงานหรือหัวข้อเรื่องที่ต้องการควบคุมและการประเมินให้ชัดเจน และการวัดผลการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นจริง 2) การปฏิบัติงานกับมาตรฐาน หมายถึง การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้า แล้วนำผลการปฏิบัติงานจริงเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่กำหนดหรือเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ในตอนต้น และรายงานผลให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ 3) การดำเนินการปรับปรุงแก้ไข หมายถึง การแก้ไขในสิ่งที่จำเป็นเพื่อให้การปฏิบัติที่เหมาะสม หรือเป็นกระบวนการกำหนดกฎเกณฑ์เพื่อให้แน่ใจว่าการปฏิบัติประสบความสำเร็จตามแผนกลยุทธ์ระยะยาวขององค์กร

มัทนิตา คงช่วย (2563, หน้า 7) กล่าวว่า การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ในการสังเกตการณ์ และมีการรายงานผลในรูปแบบต่าง ๆ มีการกำหนดภาระงาน มาตรฐานและ การวัดผลการปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้าอย่างชัดเจน กลไกและเครื่องมือในการตรวจสอบการปฏิบัติงาน ที่สะท้อนผลการดำเนินงานมีการนำผลการปฏิบัติงานจริง

เปรียบเทียบมาตรฐานหรือเป้าหมายที่กำหนด โดยรายงานผลให้ผู้เกี่ยวข้องทราบมีการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา ปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้การปฏิบัติการเหมาะสมตามมาตรฐานหรือเป้าหมายที่กำหนด มีการจัดทำสารสนเทศเพื่อเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานจริงกับมาตรฐานที่กำหนด และนำสารสนเทศที่ได้ไปวางแผนการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม

พระมหาสิริวัฒนา สิริวัชรวรกุล และคณะ (2563, หน้า 13 – 16) กล่าวว่า การควบคุมและประเมินผล ประกอบด้วย 1) การเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์และความคาดหวังของสถานศึกษา 2) การวิเคราะห์และทบทวนผลการดำเนินการเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารสถานศึกษา 3) การจัดทำตัวชี้วัดที่ครอบคลุมผลการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านการเงิน ผู้ใช้บริการ กระบวนการ และด้านการเรียนรู้ที่สอดคล้องกัน 4) การทบทวนผลการดำเนินการคิดค้นและปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานและสร้างนวัตกรรมให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ 5) กระบวนการให้ครูมีส่วนร่วมในการปรับปรุงผลการดำเนินการของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

เมธี ศรีโยธา (2565, หน้า 8) กล่าวว่า การสร้างระบบควบคุมและประเมินกลยุทธ์ หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการจัดการบริหารงานดูแลในกระบวนการควบคุมความก้าวหน้าขององค์กร การแก้ไขในสิ่งที่จำเป็นทำให้ระบบการทำงานได้มาตรฐานโดยใช้มาตรการในการตรวจสอบ กำกับ และติดตามการดำเนินงานเพื่อให้เกิดคุณภาพการบริการ ผู้รับบริการพึงพอใจในบริการที่ได้รับ และผู้ให้บริการมีความสุขเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานสร้างการควบคุมและประเมินกลยุทธ์องค์การอย่างสมดุล

วันวิภา ทำประโยชน์ (2565, หน้า 36) ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา มีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานและเป้าหมายการปฏิบัติงานร่วมกับบุคลากร แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน มีการบริหารจัดการ ควบคุมการดำเนินงานของสถานศึกษาให้ได้มาตรฐาน มีการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานตามสภาพจริง มีการนำผลการปฏิบัติงานจริงเปรียบเทียบกับมาตรฐานดำเนินการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงานอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนนำผลการประเมินมาเป็นข้อมูลย้อนกลับในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานของสถานศึกษา

เยาวรัตน์ ช่วยสถิตย์ (2565, หน้า 7) กล่าวว่า การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ หมายถึง กระบวนการควบคุมความก้าวหน้าขององค์กร การแก้ไขในสิ่งที่จำเป็นเพื่อให้การปฏิบัติการที่เหมาะสม กระบวนการกำหนดกฎเกณฑ์และกระบวนการวัดการปฏิบัติงานที่ได้มีการวางแผนไว้ ตลอดจนพิจารณาผลกระทบบจากสภาพแวดล้อมและทิศทางกลยุทธ์ภายใน โดยใช้มาตรการในการตรวจสอบ กำกับและติดตามการดำเนินงาน โดยมีการวัด วิเคราะห์และประเมินผลกับมาตรฐานวัด เพื่อ

ทำการป้องกันและแก้ไขไม่ให้ผลงานคราดเคลื่อนไปจากวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ตลอดจนใช้กลไกต่าง ๆ เพื่อติดตามการปฏิบัติงาน

Certo (2000) กล่าวว่า การควบคุมและการประเมินผลกลยุทธ์ (Strategic Controlling and Evaluation) เป็นกระบวนการซึ่งผู้จัดการใช้ในการควบคุม กล่าวคือ การใช้ความพยายามอย่างมีระบบเพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานกับมาตรฐานแผนหรือวัตถุประสงค์ที่มีการพิจารณาไว้แล้ว โดยพิจารณาว่าการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์หรือมาตรฐาน หรือความต้องการที่กำหนดไว้หรือไม่ เพื่อที่จะได้ปรับปรุงแก้ไขต่อไป

Hitt, Ireland and Hoskisson (2003, pp. 393 - 407) กล่าวว่า การกำหนดวิธีการควบคุมองค์การอย่างสมดุล (Establishing Balanced Organizational Controls) การควบคุมองค์การอย่างสมดุลเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการดำเนิน กลยุทธ์เพื่อสร้างความมั่นใจว่า องค์การบรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้และสร้างความน่าเชื่อถือให้เกิดขึ้นแก่ผู้มีส่วนได้เสียที่สนับสนุนองค์การ โดยเน้นไปที่การควบคุมด้านกลยุทธ์และการเงินเป็นสำคัญเพราะผู้นำเชิงกลยุทธ์จะต้องบริหารจัดการให้เกิดประโยชน์สูงสุดยืดหยุ่นได้อาจเลือกใช้ Balanced Scorecard ซึ่งประเมินใน 4 สมดุล ได้แก่ มุมมองด้านการเงินงบประมาณ มุมมองด้านผู้รับบริการ มุมมองด้านกระบวนการ และมุมมองด้านการเรียนรู้และพัฒนา

Robbins and Coulter (2003) กล่าวว่า การควบคุมหรือการประเมินผล (Evaluation) คือ การประเมินผลงาน เป็นขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์ คือ การประเมินผลงานเพื่อให้ทราบว่ากลยุทธ์ที่ปฏิบัติไปทำให้องค์การบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ ภายใต้พันธกิจเพียงใด ควรมีการปรับเปลี่ยนอย่างไร กระบวนการประเมินผลงานหรือการควบคุม เป็นกระบวนการตรวจสอบกิจกรรมที่ปฏิบัติเพื่อให้แน่ใจว่าจะบรรลุผลสำเร็จตามแผน หากมีความเบี่ยงเบนไปจากแผนก็จะดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ผู้บริหารทั้งหลายล้วนต้องเกี่ยวข้องกับหน้าที่ ในการควบคุม แม้เป็นผู้บริหารในสำนักงานหรือกิจกรรมย่อย ๆ ในแผน

สรุปได้ว่า การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานดูแลในกระบวนการควบคุมความก้าวหน้าการดำเนินงานของสถานศึกษาให้ได้มาตรฐาน กำหนดภาระงาน มาตรฐาน และการวัดผลการปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน มีกลไกและเครื่องมือในการตรวจสอบการปฏิบัติงาน ที่สะท้อนผลการดำเนินงานมีการนำผลการปฏิบัติงานจริงเปรียบเทียบกับมาตรฐานหรือเป้าหมายที่กำหนด โดยรายงานผลให้ผู้เกี่ยวข้องทราบมีการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา ปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้การปฏิบัติการเหมาะสมตามมาตรฐานหรือเป้าหมายที่กำหนด มีการจัดทำสารสนเทศเพื่อเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานจริงกับมาตรฐานที่กำหนด และนำสารสนเทศที่ได้ไปวางแผนการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับโรงเรียนมาตรฐานสากล

2.2.1 ความเป็นมาของโรงเรียนมาตรฐานสากล

โครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ได้เริ่มดำเนินการนำร่องในปีการศึกษา 2553 กับโรงเรียนจำนวน 500 โรงเรียนทั้งระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาด้วยการให้โรงเรียนในโครงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และพัฒนาวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับปฏิญญาว่าด้วยการจัดการศึกษาของ UNESCO ทั้ง 4 ด้าน คือ Learning to Know, Learning to Do, Learning to Live together และ Learning to Be รวมถึงการพัฒนาระบบการบริหารจัดการโรงเรียนด้วยระบบคุณภาพตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award: TQA) มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนบรรลุคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ความ เป็นสากลเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก มีทักษะ ความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับเดียวกันกับมาตรฐานสากล หรือมาตรฐานของประเทศที่มีคุณภาพการศึกษาสูง โรงเรียนมาตรฐานสากลต้องใช้การบริหารจัดการด้วยวิธีพิเศษ ที่เรียกว่าการบริหารจัดการระบบคุณภาพ และต้องพัฒนาหลายมิติไปพร้อมกัน โดยจะต้องดำเนินการทั้งระบบคือ ผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการบริหารจัดการ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน 3 ข้อดังนี้ 1) เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก (Word Citizen) คือ เป็นเลิศทางวิชาการ สื่อสารสองภาษา ล้ำหน้าทางความคิด ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ และร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก 2) ยกระดับการจัดการเรียนการสอนให้เทียบเคียงมาตรฐานสากล หรือมาตรฐานคุณภาพชั้นนำของประเทศที่มีการศึกษาสูง (World - Class Standard Curriculum and Instruction) 3) การบริหารจัดการระบบคุณภาพ (Qualities System Management) มีองค์ประกอบ 7 หมวด คือ การนำองค์กร (Leadership) การวางแผนกลยุทธ์ (Strategic Planning) การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Student and Stakeholder Focus) การวัดการวิเคราะห์และการจัดการความรู้ (Measurement, Analysis and

Knowledge Management) การมุ่งเน้นบุคลากร (Faculty and Staff Focus) การจัดการกระบวนการ (Process Management) ผลลัพธ์ (Performance Results) (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2555, หน้า 2 - 3)

การกำกับติดตามการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ที่ผ่านมาพบปัญหาอุปสรรค โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโรงเรียนมาตรฐานสากล สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย และคณะทำงานได้ศึกษาเอกสารแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากลฉบับเดิม และสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากโรงเรียนและผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อจัดทำเป็นเอกสารแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล ปรับปรุง พ.ศ.2561 โดยมีวัตถุประสงค์ให้โรงเรียนในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลได้เข้าใจในเจตนารมณ์ ขอบข่ายความสำเร็จ ทิศทาง และกรอบการดำเนินงาน ตลอดจนสามารถนำไปเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาระดับ คุณภาพของโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล และขับเคลื่อนการดำเนินงาน ให้บังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ตามแผนกลยุทธ์ สพฐ . ปี พ .ศ. 2561 – 2564 โดยมีเป้าหมายพัฒนาโรงเรียนในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล จำนวน 1,842 โรงเรียน อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนซึ่งถือเป็นเป้าหมายปลายทางสำคัญของการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพต่อไป จากเจตนารมณ์ของโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลที่มีความมุ่งมั่น และความคาดหวังหลัก ๆ คือ ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้เป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ อันหมายถึง เป็นคนดี เป็นคนเก่งเป็นคนที่สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณค่าและมีความสุข บนพื้นฐานของความเป็นไทย ภายใต้บริบทสังคมโลกใหม่ รวมทั้งเพิ่มศักยภาพและความสามารถในระดับสูงด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการสื่อสาร เพื่อการพึ่งตนเองและเพื่อสมรรถนะในการแข่งขัน และโรงเรียนยกระดับคุณภาพสูงขึ้นสู่มาตรฐานสากล ผ่านการรับรองมาตรฐานคุณภาพตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) และตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (TQA) เป็นโรงเรียนยุคใหม่ที่จัดการศึกษาแบบองค์รวม และบูรณาการเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ศาสนา และการเมือง เพื่อพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน โดยมีภาคีเครือข่ายการจัดการเรียนรู้ และร่วมพัฒนากับสถานศึกษาระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค ระดับ ชาติ และนานาชาติ รวมทั้งเครือข่ายสนับสนุนจากสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเป็นศูนย์และร่วมเป็นเครือข่ายพัฒนาความรู้ให้กับประชาชนในชุมชนและบุคคลทั่วไป (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2561)

2.2.2 หลักการและแนวคิดการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล

กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงของโลกที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านวิทยาการ และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้แต่ละประเทศไม่สามารถปิดตัวอยู่โดยลำพังต้องร่วมมือและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน การดำรงชีวิตของคนในแต่ละประเทศ มีการติดต่อสื่อสารซึ่งกัน

และกันมากขึ้นมีความร่วมมือในการปฏิบัติการกิจและแก้ปัญหาต่าง ๆ ร่วมกันมากขึ้น ในขณะเดียวกัน สังคมโลกในยุคปัจจุบันเต็มไปด้วยข้อมูลข่าวสาร ทำให้คนต้องคิด วิเคราะห์ แยกแยะ และมีการตัดสินใจที่รวดเร็ว เพื่อให้ทันกับเหตุการณ์ในสังคม ที่มีความสลับซับซ้อนมากขึ้น สิ่งเหล่านี้นำไปสู่สถานการณ์ของการแข่งขันทางเศรษฐกิจการค้า และอุตสาหกรรมระหว่างประเทศ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และเป็นแรงผลักดันสำคัญที่ทำให้หลายประเทศต้องปฏิรูปการศึกษา คุณภาพของการจัดการศึกษาจึงเป็นตัวบ่งชี้สำคัญประการหนึ่ง สำหรับความพร้อมในการเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 และศักยภาพในการแข่งขันในเวทีโลกของแต่ละประเทศ ประเทศที่จะอยู่รอดได้หรือคงความได้เปรียบก็คือประเทศที่มีอำนาจทางความรู้และเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งในยุคโลกไร้พรมแดนคนต่างชาติจะเข้ามาทำงาน และประกอบอาชีพในประเทศไทยมากขึ้น ขณะเดียวกันคนไทยก็มีโอกาสไปทำงานและประกอบอาชีพในต่างประเทศมากขึ้นด้วยเช่นกันนอกจากนั้น ปัจจุบันปรากฏสภาพปัญหาที่คนทั่วโลกต้องเผชิญกับวิกฤตการณ์ร่วมกันในเรื่องความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โรคอุบัติใหม่ และอุบัติภัยต่าง ๆ ที่เกิดบ่อย ๆ และรุนแรงมากยิ่งขึ้น ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อมวลมนุษยชาติโดยทั่วไป สะท้อนให้เห็นถึงแนวโน้มว่าคนยุคใหม่จะต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงที่หลากหลาย เป็นสัญญาณเตือนว่าโลกในยุคหน้า จะมีปรากฏการณ์ต่าง ๆ เกิดขึ้นเกินกว่าจะคาดคิดด้วยเหตุนี้ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่แต่ละประเทศต้องเตรียมพัฒนาคนรุ่นใหม่ที่มีสมรรถนะ ทักษะและความสามารถในการปรับตัว มีคุณลักษณะสำคัญในการดำรงชีวิตในโลกยุคใหม่ได้อย่างรู้เท่าทัน สงบสันติ มีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี เหมาะสมและเพียงพอการจัดหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอนจำเป็นต้องมีความเป็นพลวัต ก้าวทันกับความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ผลักดันให้มีการปรับเปลี่ยนหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อเพิ่มศักยภาพการจัดการศึกษาไทยให้พร้อมสำหรับการแข่งขันในเวทีโลกในยุคนศตวรรษที่ 21 สรุปได้ ดังนี้

1. โรงเรียนต้องเป็นหน่วยบริการทางการศึกษาในมิติที่กว้างขึ้น เพราะในปัจจุบันสังคมโลกเป็นสังคมที่ไร้พรมแดน ที่มีการติดต่อประสานสัมพันธ์ระหว่างประเทศต่าง ๆ มากขึ้น และการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 มีผลต่อการเปิดเสรีทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดการแข่งขันในการจัดการศึกษาของสถาบันการศึกษาทั้งในและต่างประเทศ ดังนั้นโรงเรียนแต่ละแห่งจึงต้องมีการแข่งขันด้านคุณภาพมากขึ้นโรงเรียนในประเทศไทยเองจำเป็นต้องพัฒนาให้เป็นหน่วยบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพเพื่อรองรับการแข่งขันที่เกิดขึ้นจากการเปิดเสรีทางการศึกษา

2. หลักสูตรและการเรียนการสอนต้องมีความเป็นสากลมากขึ้น เนื่องจากยุคโลกาภิวัตน์ มีการเชื่อมโยงด้านการค้าและการลงทุน ทำให้ตลาดแรงงานในอนาคตต้องการคนที่มีศักยภาพในหลายด้าน รวมทั้งความสามารถด้านภาษาต่างประเทศ การคิดวิเคราะห์ การสื่อสาร คุณลักษณะในการเป็นพลโลก การจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนจึงต้องปรับให้มีความเป็นสากลมากขึ้น นอกจากนี้ การเปิดเสรีทางการศึกษา ทำให้สถาบันการศึกษาจากต่างประเทศเข้ามาลงทุนด้านการจัดการศึกษาใน

ประเทศไทย โรงเรียนควรหาภาคีเครือข่ายในการจัดหลักสูตรนานาชาติ หลักสูตรสมทบ หรือหลักสูตรร่วมกับสถาบันต่างประเทศ เพื่อความเป็นสากลของการศึกษา

3. ต้องมีการพัฒนาทักษะการคิดมากขึ้น สภาพสังคมโลกที่มีการแข่งขันสูงทำให้การจัดการศึกษาจำเป็นต้องเน้นการพัฒนาทักษะเป็นสำคัญ ปัจจุบันโรงเรียนยังไม่สามารถพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนได้ดีเท่าที่ควร เนื่องจากการเรียนการสอนยังเน้นให้ผู้เรียนคิดตามสิ่งที่ผู้สอนป้อนความรู้มากกว่าการคิดสิ่งใหม่ ๆ ดังนั้น จึงควรมีการปรับปรุงแบบกระบวนการจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดให้มากยิ่งขึ้น

4. ต้องมีการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมมากขึ้น แนวคิดของทุนนิยมที่มุ่งการแข่งขัน มีอิทธิพลทำให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนส่วนใหญ่เน้นและให้ความสำคัญกับการพัฒนาความรู้และความสามารถเพื่อความก้าวหน้าในหน้าที่การงานและการมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น จนอาจจะเลยการส่งเสริมด้านคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งจะส่งผลต่อปัญหาทางสังคมตามมา ดังนั้นปรัชญาการจัดการศึกษาจึงต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคคลในองค์รวม ทั้งมิติของความรู้และคุณธรรมคู่กัน เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน อันจะส่งผลให้ประชาคมโลกอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

5. การสอนภาษาต่างประเทศต้องมีประสิทธิภาพมากขึ้น ในยุคโลกไร้พรมแดน ผู้มีความรู้ด้านภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาที่ใช้สื่อสารกันอย่างกว้างขวาง เช่น ภาษาอังกฤษ หรือภาษาจีนย่อมมีความได้เปรียบในการติดต่อสื่อสาร การเจรจาต่อรองในเรื่องต่าง ๆ ตลอดจนการประกอบอาชีพ การจัดการเรียนการสอนจึงควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศอย่างเต็มศักยภาพ

จากแนวคิดดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เพื่อเป็นกรอบทิศทางในการพัฒนาเยาวชนของชาติเข้าสู่โลกยุคศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งส่งเสริมผู้เรียนให้มีคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล รักความเป็นไทย มีสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน 5 ประการ ได้แก่ ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ทักษะชีวิต การใช้เทคโนโลยี สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ ในระดับที่ไม่ต่ำกว่านักเรียนของนานาชาติประเทศ ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน เป็นการเพิ่มขีดความสามารถให้คนไทยก้าวทันต่อความเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าของโลก มีศักยภาพในการแข่งขันในเวทีโลกสิ่งเหล่านี้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อ ครูต้องมีความรู้ความเข้าใจในเป้าหมายของหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างถ่องแท้ สามารถนำไปถ่ายทอดแก่ผู้เรียน และประยุกต์ใช้สื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ ตลอดจนนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้เล็งเห็นความจำเป็นอย่างรีบด่วนที่จะต้องเร่งหาวิธีการ ที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะและความสามารถต่าง ๆ ดังกล่าวให้เกิดขึ้นกับ

ผู้เรียน เพื่อให้เป็นพื้นฐาน ที่จะเติบโตเป็นคนไทยที่มีความคิดเป็นสากล มีความสามารถในการร่วมมือทำงานและแข่งขันกับนานาชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะสิ่งเหล่านี้จะทำให้ประเทศไทยดำรงอยู่ในเวทีระดับนานาชาติได้อย่างรู้เท่าทัน สมศักดิ์ศรี เคียงบ่าเคียงไหล่ ไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบ ได้รับประโยชน์ในสิ่งที่ควรจะได้รับ และมีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างสงบ สันติ ถ้อยทีถ้อยอาศัยและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โรงเรียนมาตรฐานสากลจึงเป็นนวัตกรรมการจัดการศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐานนำมาใช้เป็นมาตรการเร่งด่วนในการยกระดับการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพมาตรฐานเทียบเท่าสากล โดยเริ่มดำเนินการนำร่องในปีการศึกษา 2553 กับโรงเรียน จำนวน 500 โรงเรียน ทั้งระดับประถมศึกษาและ มัธยมศึกษา ด้วยการให้โรงเรียนในโครงการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียน บรรลุคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดที่กำหนดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 และเพิ่มเติมสาระการเรียนรู้ความเป็นสากล

จากการกำกับติดตามการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ในปีการศึกษา 2553 - 2554 พบปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติบางประการ ได้แก่ การใช้คำบางคำอาจทำให้เกิดการเข้าใจผิด ว่ามีความซ้ำซ้อนกับหลักสูตรบางหลักสูตร และการจัดสาระเพิ่มเติมในหลักสูตรของสถานศึกษาหลายแห่งยังไม่สอดคล้องกับโครงสร้างเวลาเรียนที่กำหนดในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 นอกจากนั้น เสียงสะท้อนของสังคมทั่วไปบ่งชี้ให้เห็นว่าทักษะและความสามารถที่จำเป็นที่จะช่วย ทำให้ เด็กและเยาวชนไทยสามารถพัฒนาตนเองไปสู่ความเป็นสากล ได้แก่ ทักษะและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ การแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รวมถึงทักษะและความสามารถด้านเทคโนโลยี และทักษะและความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ยังไม่อยู่ในระดับที่น่าพอใจ ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O - NET) ผลการทดสอบความถนัดทั่วไป (GAT) และผลการทดสอบความถนัดทางวิชาการและวิชาชีพ (PAT) ของนักเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำและมีการกระจายสูง ยังไม่เป็นที่พึงพอใจ ผลการเข้าร่วมโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (Programme for International Student Assessment: PISA) จัดโดย Organization for Economic Co-operation and Development : OECD มีประเทศเข้าร่วมโครงการประมาณ 70 ประเทศ คะแนนเฉลี่ยของนักเรียนไทยต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย ของนานาชาติมาก ส่วนผลการเข้าร่วมโครงการการศึกษาแนวโน้มการจัดการศึกษาด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ระดับนานาชาติ (Trended in International Mathematics and Science Study : TIMSS) จัดโดย The International Association for the Evaluation of Educational Achievement : IEA มีประเทศ เข้าร่วมโครงการประมาณ 60 ประเทศ คะแนนของนักเรียนไทยโดยเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของนักเรียนนานาชาติมากเช่นกัน

จากข้อมูลดังกล่าวทำให้สังคมทั้งภายในประเทศและต่างประเทศสรุปและเชื่อว่าคุณภาพการศึกษาของประเทศไทยเมื่อเทียบกับคุณภาพการศึกษานานาชาติยังอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ และความเชื่อมั่นที่ต่างชาติมีต่อประเทศไทย ตลอดจนการลงทุนของต่างชาติในประเทศไทยมาก จึงจำเป็นต้องพัฒนาและปรับปรุงการศึกษาไทยให้มีคุณภาพทัดเทียมกับการศึกษานานาชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้พิจารณาทบทวนจุดที่เป็นปัญหาในการดำเนินงาน ของโรงเรียนมาตรฐานสากลและพัฒนาปรับปรุงแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรและการเรียนการสอน และการบริหารจัดการสำหรับโรงเรียนในโครงการ โดยเริ่มต้นใช้ในปีการศึกษา 2555 เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนในโรงเรียนมาตรฐานสากลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งนี้ การพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอนที่ปรับปรุงใหม่ กำหนดให้ใช้กระบวนการ เรียนรู้ 5 ขั้นตอน หรือบันได 5 ขั้น เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนผ่านการเรียนรู้สาระการศึกษาค้นคว้า ด้วยตนเอง (Independent Study: IS) ซึ่งมีกระบวนการสำคัญในการจัดการเรียนรู้ที่เรียกว่า “บันได 5 ขั้น ของการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมาตรฐานสากล” ได้แก่

1. การตั้งประเด็นคำถาม/ สมมติฐาน (Hypothesis Formulation) การฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิด สังเกต ตั้งคำถามอย่างมีเหตุผล และสร้างสรรค์
2. การสืบค้นความรู้จากแหล่งเรียนรู้และสารสนเทศ (Searching for Information) การฝึกให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ ข้อมูล และสารสนเทศ จากแหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลาย
3. การสรุปองค์ความรู้ (Knowledge Formation) การฝึกให้ผู้เรียนนำความรู้และสารสนเทศ หรือข้อมูลที่ได้จากการแสวงหาความรู้ มาถูกแกลง อภิปราย เพื่อสรุปและสร้างองค์ความรู้
4. การสื่อสารและการนำเสนออย่างมีประสิทธิภาพ (Effective Communication) การฝึกให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้มาสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ
5. การบริการสังคมและจิตสาธารณะ (Public Service) การฝึกให้ผู้เรียนนำความรู้สู่การปฏิบัติเพื่อนำองค์ความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับสังคมและชุมชนรอบตัวตามวิถีภาวะของผู้เรียน

ผลจากการดำเนินการจัดทำหลักสูตรและการเรียนการสอน โดยการนำ “บันได 5 ขั้น ของการจัด การเรียนการสอนในโรงเรียนมาตรฐานสากล” ไปสู่การปฏิบัติของโรงเรียนมาตรฐานสากล และผลการเข้าร่วม โครงการประเมินผลนานาชาตินักเรียน (PISA) ของโรงเรียนมาตรฐานสากลที่ได้รับการสุ่มเข้าสอบ ในปี 2012 2015 และ 2018 เมื่อเปรียบเทียบกับผลคะแนนของโรงเรียนมาตรฐานสากลกับค่าเฉลี่ยระดับประเทศ พบว่า โรงเรียนมาตรฐานสากลมีผลการทดสอบสูงกว่าผลการทดสอบระดับประเทศ ทุกรายวิชาและทุกปีที่มีการจัดสอบ และเมื่อเปรียบเทียบกับผลคะแนนของโรงเรียนมาตรฐานสากลกับค่าเฉลี่ยของ OECD พบว่า ในปี 2012 นักเรียน ของโรงเรียนมาตรฐานสากลมีคะแนนสูงกว่า OECD ทุกรายวิชา ส่วนในปี 2015 และ 2018 แม้ว่าจะมีคะแนน

เฉลี่ยต่ำกว่าทุกรายวิชา แต่ผลการประเมินด้านคณิตศาสตร์และด้านวิทยาศาสตร์มีแนวโน้มค่าพัฒนาการสูงขึ้น ทั้งนี้ ความคาดหวังของความสำเร็จของโรงเรียนมาตรฐานสากลคือ โรงเรียนมาตรฐานสากลที่ได้รับการสุ่ม เข้าสอบโครงการ PISA หรือ TIMSS มีคะแนนเฉลี่ยผลการสอบไม่ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนนานาชาติ ที่เข้าร่วมโครงการ

นอกจากนี้ ปัจจุบันรัฐบาลไทยได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ที่เน้นการใช้ความรู้สร้างนวัตกรรม การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคนที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และได้กำหนด วิสัยทัศน์ประเทศไทย 4.0 “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” คนไทย 4.0 เป็นผู้มีความรู้ ทักษะ ความสามารถสูง เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ในศตวรรษที่ 21 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ได้มุ่งเน้นการเสริมสร้าง และพัฒนาศักยภาพคน ให้ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพสูงตามมาตรฐานสากล และสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง อย่างต่อเนื่อง แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 ได้มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะ และทักษะการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 และแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2564 - 2565) ได้กำหนด เป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนทุกกลุ่มวัยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน มีทักษะที่จำเป็น ของโลกอนาคต สามารถแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีวินัย มีนิสัยใฝ่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และเป็นพลเมืองที่สุจริตและหน้าที่มีความรับผิดชอบ มีจิตสาธารณะ มีความรัก และความภาคภูมิใจในความเป็นไทย มุ่งเน้นกิจกรรมการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสู่ การเรียนรู้ฐานสมรรถนะ เพื่อตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มีหลักสูตรการศึกษาที่ ยืดหยุ่น ตอบสนองต่อความถนัดและ ความสนใจของผู้เรียนรายบุคคล จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนา สมรรถนะแบบผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเอง มุ่งเน้น กระบวนการเรียนรู้แบบถักทอความรู้ ทักษะ คุณลักษณะผู้เรียนเข้าด้วยกันด้วยการลงมือปฏิบัติจริง (Active Learning) มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถ เข้าใจและเรียนรู้อย่างมีความสุขและพัฒนาความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบาย วิสัยทัศน์ และเป้าหมายของการพัฒนาดังกล่าวข้างต้น สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้ขยายผลการดำเนินงานของโครงการโรงเรียน มาตรฐานสากล เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพและมาตรฐาน ระดับสากล รวมทั้งเป็นการ ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา ผู้เรียนได้รับพัฒนาและเสริมสร้าง ศักยภาพเป็นคนไทย 4.0 (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2565, หน้า 1 - 5)

2.2.3 ลักษณะของโรงเรียนมาตรฐานสากล

โรงเรียนมาตรฐานสากล หมายถึง โรงเรียนที่มีการพัฒนาหลักสูตร การจัดการกิจกรรมการ เรียนการสอนและการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็น พลโลก มีทักษะ ความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในระดับเดียวกัน

มาตรฐานสากล หรือมาตรฐานของประเทศชั้นนำที่มีคุณภาพการศึกษาสูง สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพเยาวชนสำหรับยุคศตวรรษที่ 21 ตามปฏิญญาว่าด้วยการจัดการศึกษาของ UNESCO ทั้ง 4 ด้าน คือ Learning to Know, Learning to Do, Learning to Live Together, และ Learning to Be (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2565, หน้า 5)

โรงเรียนมาตรฐานสากล เป็นโรงเรียนที่มีการพัฒนาหลักสูตรการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอน และการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก มีทักษะ ความรู้ความสามารถ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับเดียวกับมาตรฐานสากลหรือมาตรฐานของประเทศชั้นนำที่มีคุณภาพการศึกษาสูงสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพเยาวชนสำหรับยุคศตวรรษที่ 21 ตามปฏิญญาว่าด้วยการจัดการศึกษาของ UNESCO ทั้ง 4 ด้าน คือ Learning to know, Learning to do, Learning to live together and Learning to be เพื่อสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในฐานะพลโลก (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2555, หน้า 11)

สำนักบริหารงานมัธยมศึกษาตอนปลาย (2555, หน้า 11-17) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะสำคัญที่จะแสดงว่าโรงเรียนได้พัฒนาสู่มาตรฐานสากล คือ การบริหารจัดการโรงเรียนด้วยระบบคุณภาพซึ่งได้รับการยอมรับว่า เป็นระบบที่จะพัฒนาองค์กรให้มีผลการดำเนินการที่เป็นเลิศ โดยอิงแนวทางการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award-TQA) มาพัฒนาขีดความสามารถ ด้านการบริหารจัดการองค์กร เพื่อให้มีวิธีปฏิบัติ และผลการดำเนินการในระดับมาตรฐานโลก เนื่องจากมีพื้นฐานทางด้านเทคนิค และกระบวนการตัดสินใจเช่นเดียวกับรางวัลคุณภาพแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา (The Malcolm Baldrige National Quality Award-MBNQA) ซึ่งเป็นต้นแบบรางวัลคุณภาพแห่งชาติที่ประเทศต่าง ๆ หลายประเทศทั่วโลกนำไปประยุกต์ใช้ เช่น ประเทศญี่ปุ่น ออสเตรเลีย สิงคโปร์ มาเลเซีย และฟิลิปปินส์

การดำเนินการของโรงเรียนมาตรฐานสากลนั้น จะประสบความสำเร็จได้จะต้องมีการพัฒนาหลายมิติไปพร้อม ๆ กัน และต้องดำเนินการทั้งระบบ ได้แก่ ด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการ มิใช่เป็นการจัดการศึกษาเพียงบางส่วนของโรงเรียน หรือจัดเป็นแผนการเรียนมาตรฐานสากล การจัดการศึกษาในโรงเรียนมาตรฐานสากลจะต้องมีจุดมุ่งหมาย และทิศทางที่ชัดเจน คือ

1. พัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก (World Citizen) เป็นเลิศวิชาการ สื่อสารสองภาษา ล้ำหน้าทางความคิด ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์สร้างวิถีแห่งการเรียนรู้แห่งแรงบันดาลใจแห่งแรงบันดาลใจใหม่ ๆ ให้ผู้เรียนเกิดความมุ่งมั่น รัก และเพลิดเพลินในการแสวงหาความรู้สามารถวิเคราะห์และสรุป องค์

ความรู้ มีความสามารถในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ มีจิตสาธารณะและจิตสำนึกในการร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก

2. ยกระดับการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล (World-Class Standard) โดยคำนึงถึงความหลากหลายของผู้เรียนซึ่งมีภูมิปัญญาความสามารถ และความถนัดแตกต่างกัน มีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมในการเพิ่มพูนศักยภาพของผู้เรียน ส่งเสริมพหุปัญญาของเด็ก บนพื้นฐานของความเข้าใจ รู้ใจ และมีการใช้กระบวนการคัดกรองในระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้สามารถพัฒนาไปสู่จุดสูงสุดแห่งศักยภาพ (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2553, หน้า 2) จนยกระดับการจัดการเรียนการสอนให้เทียบเคียงมาตรฐานสากล หรือมาตรฐานของประเทศชั้นนำที่มีคุณภาพการศึกษาสูง ได้แก่ ประเทศที่ประสบความสำเร็จสูงในการเข้าร่วมโครงการ PISA หรือ TIMSS โดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนทางด้านสติปัญญา ความสามารถ และความถนัด มีการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมในการเพิ่มพูนศักยภาพของผู้เรียน ส่งเสริมพหุปัญญาของผู้เรียน บนพื้นฐานของความเข้าใจและรู้ใจมีการใช้กระบวนการคัดกรองในระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้สามารถพัฒนาไปสู่จุดสูงสุดแห่งศักยภาพ (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2565, หน้า 6)

3. ยกระดับการบริหารจัดการด้วยคุณภาพ (Quality System Management) พัฒนาศักยภาพขององค์กรให้ได้มาตรฐานสากล สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของตัวเอง สามารถระดมทรัพยากร จากแหล่งต่าง ๆ และศึกษาแนวทางจากแบบอย่างความสำเร็จที่หลากหลาย เพื่อปรับใช้ได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งมีการสร้างเครือข่ายในการจัดการศึกษาในทุกกระดับ ซึ่งอาจเริ่มต้นจากการประสานความร่วมมือในชุมชน ท้องถิ่น ไปสู่ภูมิภาค จนกระทั่งถึงเครือข่ายระดับชาติและนานาชาติในที่สุดทั้งนี้เพราะคุณภาพของเยาวชน คือ อนาคตของชุมชน ความหวังของชาติ และของมวลมนุษยชาติ (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2553, หน้า 2-3) และมีการบริหารด้วยระบบคุณภาพ ตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award: TQA) ทั้งนี้เพื่อให้การพัฒนา ศักยภาพของโรงเรียนดำเนินไปตามมาตรฐานสากล หรือมาตรฐานของประเทศชั้นนำที่มีคุณภาพ การศึกษาสูงทั้งหลาย แต่ในสภาพความเป็นจริงการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากลของสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า โรงเรียนมาตรฐานสากลมีความแตกต่างกันทั้งบริบท ศักยภาพ ขนาดโรงเรียน รวมทั้งสภาพแวดล้อมอื่น ๆ

ดังนั้นเพื่อให้การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพของโรงเรียนเกิดการพัฒนา จึงกำหนดให้มีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ เป็น 3 ระดับ คือ ระดับที่ 1 การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ ระดับโรงเรียน (School Quality Award : ScQA) ระดับที่ 2 การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Office of the Basic Education Commission Quality Award : OBECQA) ระดับที่ 3 การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ

ระดับชาติ (Thailand Quality Award : TQA) ทั้งนี้หวังว่ารูปแบบและแนวทางการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพในแต่ละระดับจะทำให้โรงเรียนเกิดการพัฒนามีขั้นตอน สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและบริบทของโรงเรียน (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2565, หน้า 7)

ปัจจุบัน ปี 2565 มีโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลที่ได้รับรางวัลคุณภาพการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย โรงเรียนมาตรฐานสากลที่อยู่ในระดับเกณฑ์ รางวัล ScQA จำนวน 706 โรงเรียน และระดับเกณฑ์รางวัล OBECQA จำนวน 403 โรงเรียน

2.2.4 การบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล

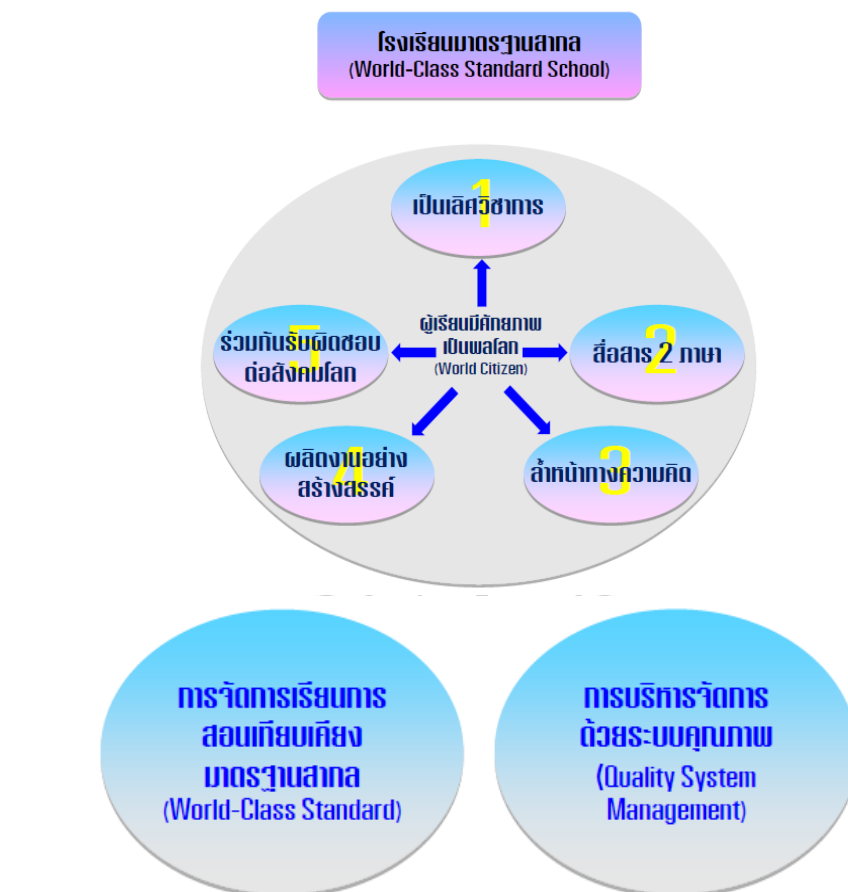
โรงเรียนมาตรฐานสากล มีการพัฒนาการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ มีการพัฒนาการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล และส่งผลให้นักเรียนมีคุณลักษณะเป็นพลโลก ซึ่งเป็นการแสดงถึงความก้าวหน้าในการดำเนินงานโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ซึ่งมีเจตนารมณ์มุ่งมั่นที่จะบรรลุความคาดหวังสำคัญ (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2561) ดังนี้

1. ผู้เรียนได้รับการพัฒนาให้เป็นพลเมืองที่มี คุณภาพ อันหมายถึง เป็นคนดี เป็นคนเก่ง เป็นคนที่สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณค่าและมีความสุข บนพื้นฐานของความเป็นไทย ภายใต้บริบทสังคมโลกใหม่ รวมทั้งเพิ่มศักยภาพและ ความสามารถในระดับสูงด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการสื่อสาร เพื่อการพึ่งตนเองและเพื่อสมรรถนะในการแข่งขัน
2. โรงเรียนยกระดับคุณภาพสูงขึ้นสู่มาตรฐาน สากล ผ่านการรับรองมาตรฐานคุณภาพตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) และตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (TQA) เป็นโรงเรียนยุคใหม่ที่จัดการศึกษาแบบองค์รวม และบูรณาการเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ศาสนา และการเมือง เพื่อพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน
3. โรงเรียนพัฒนาหลักสูตร รูปแบบและวิธีการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นความแตกต่างตามศักยภาพของผู้เรียน โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้จำเป็นต้องมีสื่ออุปกรณ์ เครื่องมือ สื่อนวัตกรรม เทคโนโลยีและการสื่อสารที่เหมาะสม และปรับประยุกต์ใช้ได้สมประโยชน์ทันต่อความเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลก
4. ผู้บริหาร ครู ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาด้วยวิธีการที่เหมาะสมหลากหลายอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการเรียนรู้ และเพิ่มพูนประสิทธิภาพการปฏิบัติงานสู่ความเป็นเลิศในระดับสากล ตลอดจนเพื่อจรรโลงความพึงพอใจและความผูกพันต่อวิชาชีพอย่างแน่นแฟ้น
5. โรงเรียนมีภาคีเครือข่ายการจัด การเรียนรู้และร่วมพัฒนากับสถานศึกษาระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาคระดับประเทศ และระหว่างประเทศ รวมทั้งเครือข่ายสนับสนุนจากสถาบันอุดมศึกษา

และองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตลอดจนเป็นศูนย์และร่วมเป็นเครือข่ายพัฒนาความรู้ให้กับประชาชนในชุมชนและบุคคลทั่วไป

ภายใต้กระบวนการทัศน์ของโรงเรียนมาตรฐานสากล ดังนี้ 1) โรงเรียนมาตรฐานสากลมีหลายรูปแบบ Multi Model-Benchmarking เป็นตัวของตัวเอง พัฒนาศักยภาพขององค์กร เร่งให้เกิดความร่วมมือ โดยระดมทรัพยากรรอบด้านจากแบบอย่างความสำเร็จที่หลากหลาย 2) ความใฝ่รู้ คือวิถีไปสู่ ความรู้แจ้ง Spirit of Enlightenment สร้างวิถีแห่งการรู้แจ้ง สร้างแรงกระตุ้นใหม่ แสดงความมหัสจรรย์และเป้าหมายของสาระวิชาปริมาณความรู้ คือ ความเพลิดเพลินในการแสวงหา 3) โรงเรียนสอนวิถีแห่งภูมิปัญญา Multi Intelligence เด็กมี ภูมิ-ปัญญา-ความสามารถต่างกัน ความถนัดเป็นสิ่งที่เพิ่มศักยภาพได้ รู้จักและรู้จัก ใช้กระบวนการคัดกรองในระบบดูแลช่วยเหลือเด็กเป็นรายบุคคล เพื่อส่งเสริมพัฒนาปัญญาของเด็กที่แตกต่างกัน 4) เราคือประชาคมโลก Global Community & Responsibility ความใฝ่รู้ไม่มีพรมแดนในชุมชนโลก สัมพันธภาพและความเป็นเครือญาติพี่น้อง นั่นคือความรับผิดชอบร่วมกัน ของมวลมนุษยชาติต่อประชาคมโลก 5) โรงเรียนประชารัฐ Synergy-community School การจัดการศึกษาเกิดจากความร่วมมือของชุมชน ภาครัฐและเอกชนเครือข่าย พันธกิจไปสู่ภูมิภาค และสังคมโลก ดังที่กล่าวในมาตรา 6 พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 (ที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2545) ที่ว่า “การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข” นำไปสู่ภาพความสำเร็จโรงเรียนมาตรฐานสากล ดังภาพที่ 2.1 ภาพความสำเร็จโรงเรียนมาตรฐานสากล

ภาพที่ 2.1 ภาพความสำเร็จโรงเรียนมาตรฐานสากล

จากภาพที่ 2.1 อธิบายความสำเร็จของการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล ดังนี้

1. ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก (World Citizen)

ผู้เรียนมีคุณภาพ คือ เป็นเลิศวิชาการ สื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา ล้ำหน้าทางความคิด ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก โดยคุณลักษณะผู้เรียน มีดังนี้

1) เป็นเลิศวิชาการ 1.1) นักเรียนชั้น ป.6 และ ม.3 มีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ ตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป 1.2) นักเรียนชั้น ม.6 มีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมและภาษาต่างประเทศสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ ตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป

2) สื่อสารได้น้อย 2 ภาษา 2.1) นักเรียนชั้น ป.4 – 6 ม.1 – 3 และ ม.4 – 6 ได้เข้าร่วมให้แสดง หรือได้รับรางวัลเกี่ยวกับด้านการฟัง/พูด/อ่าน/เขียนภาษาอังกฤษ และภาษาไทย รูปแบบต่างๆ ในงานที่จัดโดยหน่วยงานภายนอก 2.2) นักเรียนชั้น ป.4 – 6 ม.1 – 3 และ ม.4 – 6 มีผลงานการเขียนรายงานเชิงวิชาการ/บทความเป็นภาษาอังกฤษและภาษาไทย ตีพิมพ์เผยแพร่ในเอกสารหรือสื่อออนไลน์วิชาการที่จัดทำโดยโรงเรียน หรือหน่วยงานภายนอก 2.3) นักเรียนชั้น ป.4 – 6 และ ม.1 – 3 ที่เข้าสอบวัดความสามารถด้านภาษาอังกฤษจากแบบทดสอบมาตรฐาน CEFR ที่มีคะแนนผลการทดสอบได้มาตรฐานของ CEFR 2.4) นักเรียนชั้น ม. 6 ของโรงเรียนมาตรฐานสากลที่มีโครงการคัดเลือกเข้าสอบวัดความสามารถ ด้านภาษาอังกฤษ จากแบบทดสอบมาตรฐาน เช่น TOEFLPB, TOEFL CBT, TOEFLIBT, IELTS, TOEIC หรืออื่น ๆ มีคะแนนผลการทดสอบเทียบคะแนน TOEFL IBT ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 2.5) นักเรียนชั้น ป.6, ม.3 และ ม.6 ที่เรียนภาษาต่างประเทศภาษาที่สองมีทักษะการสื่อสาร ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานของภาษานั้น ๆ ร้อยละ 80 ขึ้นไป

3) ลำหน้ทางความคิด 3.1) นักเรียนชั้น ป.4 – 6 ม.1 – 3 และ ม.4 – 6 มีผลงานการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study) ด้าน ICT , IoT, M2M ที่ได้เข้าร่วมหรือแสดง/ประกวด/แข่งขัน/ได้รับรางวัลจากงานที่จัดโดยหน่วยงานภายนอก 3.2) นักเรียนชั้น ป.6 และ ม.3 มีคะแนนการทดสอบด้านการเขียนและการอ่านภาษาไทยจากเครื่องมือกลาง ตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป 3.3) นักเรียนชั้น ป.6 และ ม.3 มีคะแนนการทดสอบด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ จากเครื่องมือกลาง ตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป 3.4) นักเรียนโรงเรียนมาตรฐานสากลที่ได้รับการสุ่มเข้าสอบโครงการ PISA มีคะแนนการสอบ ด้านการอ่าน ด้านคณิตศาสตร์และด้านวิทยาศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนระดับประเทศที่เข้าร่วมโครงการ PISA ในปีเดียวกัน 3.5) นักเรียนโรงเรียนมาตรฐานสากลที่ได้รับการสุ่มเข้าสอบโครงการ TIMSS มีคะแนนผลการสอบวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ชั้น ป.4 และ ม. 2 มีคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนระดับประเทศที่เข้าร่วมโครงการ TIMSS ในปีเดียวกัน

4) ผลงานอย่างสร้างสรรค์ 4.1) นักเรียนชั้น ป.4 – 6 ม.1 – 3 และ ม.4 – 6 มีผลงานจากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study) ทุกด้าน ทั้งด้านภาษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษา พลศึกษา ศิลปะ และการงานอาชีพและเทคโนโลยี ที่ได้รับการประเมินจากครู/ผู้ทรงคุณวุฒิ ว่าเป็นผลงานที่มีคุณภาพในระดับดี จากงานแสดงผลงานประจำปีที่โรงเรียนจัดขึ้น 4.2) นักเรียนชั้น ป.4 – 6 ม.1 – 3 และ ม.4 – 6 มีผลงานจากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study) ทุกด้าน ทั้งด้านภาษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาพลศึกษา ศิลปะ และการงานอาชีพและเทคโนโลยี ที่ได้เข้าร่วมแสดง/ประกวด/แข่งขัน หรือได้รับรางวัลจากหน่วยงานภายนอกในระดับต่าง ๆ 4.3) นักเรียน

ชั้น ป.4 - 6 ม.1-3 และ ม.4-6 มีผลงานที่จัดทำขึ้นจากผลงานการศึกษาด้วยตนเอง (Independent Study) ที่ได้รับการตีพิมพ์และเผยแพร่ผ่านสื่อดิจิทัลอย่างน้อย 2 แห่ง 4.4) นักเรียนชั้น ป.4 - 6 ม.1 - 3 และ ม.4 - 6 มีผลงานที่เป็นนวัตกรรมทางวิชาการหรือวิชาชีพ ได้จากการออกแบบ ประดิษฐ์ และสร้างสรรค์ผลงานทางวิชาการหรือวิชาชีพ

5) ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก 5.1) นักเรียนชั้น ป.4 - 6 ม.1 - 3 และ ม.4 - 6 มีผลงานการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ที่เกี่ยวกับการทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ด้านสิ่งแวดล้อม วิถีชีวิต ศิลปะ วัฒนธรรม เศรษฐกิจและสังคม ที่ทำขึ้นด้วยความริเริ่มของตนเอง ได้รับการประเมินในระดับดีจากครู/ผู้ทรงคุณวุฒิจากการแสดงผลงานที่โรงเรียนจัดขึ้น 5.2) นักเรียนชั้น ป.4 - 6 ม.1 - 3 และ ม.4 - 6 มีผลงานการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ที่เกี่ยวกับการทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ด้านสิ่งแวดล้อม วิถีชีวิต ศิลปะ วัฒนธรรม เศรษฐกิจและสังคม ที่ทำขึ้นด้วยความริเริ่มของตนเอง ที่ได้เข้าร่วมหรือคัดเลือกร่วมแสดง/ประกวด/แข่งขันหรือได้รับรางวัลจากหน่วยงานภายนอก 5.3) นักเรียนชั้น ป.4 - 6 ม.1 - 3 และ ม.4 - 6 มีผลงานการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study) ที่เกี่ยวกับกลุ่มประเทศอาเซียนหรือประเทศอื่นที่นักเรียนสนใจที่ได้เข้าร่วมหรือรับคัดเลือกให้เข้าร่วมแสดง/ประกวด/แข่งขัน หรือได้รับรางวัลจากหน่วยงานภายนอก

ตัวชี้วัดคุณลักษณะผู้เรียนระดับประถมศึกษา มีดังนี้

1) เป็นเลิศวิชาการ มีตัวชี้วัดดังนี้ 1.1) ร้อยละของนักเรียนชั้น ป.6 ที่มีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ขั้นพื้นฐาน (O-NET) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ ตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป

2) สื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา มีตัวชี้วัดดังนี้ 2.1) ร้อยละของนักเรียนชั้น ป.4 - 6 ได้เข้าร่วมให้แสดงหรือได้รับรางวัลเกี่ยวกับด้านการฟัง/พูด/อ่าน/เขียนภาษาไทยและภาษาอังกฤษ รูปแบบต่าง ๆ ในงานที่จัดโดยหน่วยงานภายนอก 2.2) ร้อยละของนักเรียนชั้น ป.4 - 6 มีผลงานการเขียนรายงานเชิงวิชาการ/บทความเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ตีพิมพ์เผยแพร่ในเอกสารหรือสื่อออนไลน์ทางวิชาการที่จัดทำโดยโรงเรียนหรือหน่วยงานอื่น 2.3) ร้อยละของนักเรียนชั้น ป.4 - 6 ที่เข้าสอบวัดความสามารถด้านภาษาอังกฤษจากแบบทดสอบมาตรฐาน CEFR ที่มีคะแนนผลการทดสอบได้ตามมาตรฐานของ CEFR 2.4) ร้อยละของนักเรียนชั้น ป.6 ที่เรียนภาษาต่างประเทศภาษาที่สองเพื่อการสื่อสาร ร้อยละ 80 ขึ้นไป

3) ล้ำหน้าทางความคิด มีตัวชี้วัดดังนี้ 3.1) ร้อยละของนักเรียนชั้น ป.4 - 6 ที่มีผลงานการศึกษาด้วยตนเอง (Independent Study) ด้าน ICT, IoT, M2M ที่ได้เข้าร่วมหรือแสดง/ประกวด/แข่งขันและหรือได้รับรางวัล จากงานที่จัดโดยหน่วยงานภายนอก 3.2) ร้อยละของนักเรียนชั้น ป.6 ที่มีคะแนนการทดสอบด้านการเขียนและการอ่านภาษาไทยจากเครื่องมือกลาง ตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป 3.3) ร้อยละของนักเรียนชั้น ป.6 ที่มีคะแนนการทดสอบด้านคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ จาก

เครื่องมือกลาง ตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป 3.4) นักเรียนชั้น ป.4 โรงเรียนมาตรฐานสากลที่ได้รับการส่งเสริมเข้าสอบโครงการ TIMSS มีคะแนนการผลการสอบวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนระดับประเทศที่เข้าร่วมโครงการ TIMSS ในปีเดียวกัน

4) ผลงานอย่างสร้างสรรค์ มีตัวชี้วัดดังนี้ 4.1) ร้อยละของผลงานจากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study) ทุกด้านทั้งด้านภาษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาพลศึกษา ศิลปะ และการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้น ป.4 – 6 ที่ได้รับการประเมินจากครู/ผู้ทรงคุณวุฒิว่าเป็นผลงานที่มีคุณภาพในระดับดี จากงานแสดงผลงานประจำปีโรงเรียนจัดขึ้น 4.2) ร้อยละของผลงานการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study) ทุกด้าน ทั้งด้านภาษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาพลศึกษา ศิลปะ และการงานอาชีพและเทคโนโลยี ของนักเรียนชั้น ป.4 – 6 ที่ได้รับการประเมินจากครู/ผู้ทรงคุณวุฒิว่าเป็นผลงานที่มีคุณภาพในระดับต่าง ๆ จากหน่วยงานภายนอก 4.3) ร้อยละของนักเรียนชั้น ป.4 – 6 ที่มีผลงาน ที่จัดทำขึ้นจากผลงานการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study) ที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ผ่านสื่อดิจิทัล อย่างน้อย 2 แห่ง 4.4) ร้อยละของผลงานนักเรียนชั้น ป.4 – 6 ที่เป็นนวัตกรรมทางวิชาการหรือวิชาชีพได้จากการออกแบบ ประดิษฐ์ และสร้างสรรค์

5) ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก มีตัวชี้วัดดังนี้ 5.1) ร้อยละของจำนวนผลงานการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study) ที่เกี่ยวกับการทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ด้านสิ่งแวดล้อม วิถีชีวิต ศิลปะ วัฒนธรรม เศรษฐกิจและสังคมของนักเรียนชั้น ป.4 – 6 ที่นักเรียนทำขึ้นด้วยความริเริ่มของตนเอง ได้รับการประเมินในระดับดีจากครู/ผู้ทรงคุณวุฒิจากการแสดงผลงานที่โรงเรียนจัดขึ้น 5.2) ร้อยละของผลงานการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study) ที่เกี่ยวกับการทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ด้านสิ่งแวดล้อม วิถีชีวิต ศิลปะ วัฒนธรรม เศรษฐกิจและสังคมของนักเรียนชั้น ป.4 – 6 ที่ได้ทำขึ้นด้วยความริเริ่มของตนเอง ได้เข้าร่วมหรือคัดเลือกร่วมแสดง/ประกวด/แข่งขัน หรือได้รับรางวัลจากหน่วยงานภายนอก 5.3) ร้อยละของผลงานการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study) ที่เกี่ยวกับกลุ่มประเทศอาเซียน หรือประเทศอื่นที่นักเรียนสนใจของนักเรียนชั้น ป.4 – 6 ได้เข้าร่วมหรือรับคัดเลือกให้เข้าร่วมแสดง/ประกวด/แข่งขัน หรือได้รับรางวัลจากหน่วยงานภายนอกระดับ

ตัวชี้วัดคุณลักษณะผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีดังนี้

1) เป็นเลิศวิชาการ ตัวชี้วัดดังนี้ 1.1) ร้อยละของนักเรียนชั้น ม.3 ที่มีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ ตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป

2) สื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา ตัวชี้วัดดังนี้ 2.1) ร้อยละของนักเรียนชั้น ม.1-3 ได้เข้าร่วมให้แสดง หรือได้รับรางวัลเกี่ยวกับด้านการฟัง/พูด/อ่าน/เขียนภาษาอังกฤษ และภาษาไทย

รูปแบบต่าง ๆ ในงานที่จัดโดยหน่วยงานภายนอก 2.2) ร้อยละของนักเรียนชั้น ม.1-3 ที่มีผลงานการเขียนรายงานเชิงวิชาการ/บทความเป็นภาษาอังกฤษและภาษาไทย ตีพิมพ์เผยแพร่ในเอกสารสื่อออนไลน์ทางวิชาการที่จัดทำโดยโรงเรียนหรือเขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานภายนอก 2.3) ร้อยละของนักเรียนชั้น ม.1-3 ที่เข้าสอบวัดความสามารถด้านภาษาอังกฤษจากแบบทดสอบมาตรฐาน CEFR ที่มีคะแนนผลการทดสอบได้ตามมาตรฐานของ CEFR 2.4) ร้อยละของนักเรียนชั้น ม.3 ที่เรียนภาษาต่างประเทศภาษาที่สอง มีทักษะการสื่อสารได้ตามเกณฑ์มาตรฐานของภาษานั้น ๆ ร้อยละ 80 ขึ้นไป

3) ลำหน้าทงควมคืด ตัวชี้วัดดังนี้ 3.1) ร้อยละของนักเรียนชั้น ม.1-3 ที่มีผลงานการศึกษาด้วยตนเอง (Independent Study) ด้าน ICT, IoT, M2M ที่ได้เข้าร่วมหรือแสดง/ประกวด/แข่งขันหรือได้รับรางวัล จากงานที่จัดโดยหน่วยงานภายนอก 3.2) ร้อยละของนักเรียนชั้น ม.3 ที่มีคะแนนการทดสอบด้านการเขียนและการอ่านภาษาไทยจากเครื่องมือกลาง ตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป 3.3) ร้อยละของนักเรียนชั้น ม.3 ที่มีคะแนนการทดสอบด้านคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์จากเครื่องมือกลาง ตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป 3.4) ร้อยละของนักเรียนโรงเรียนมาตรฐานสากลที่ได้รับการสุ่มเข้าสอบโครงการ PISA มีคะแนนการสอบ ด้านการอ่าน ด้านคณิตศาสตร์และด้านวิทยาศาสตร์เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนระดับประเทศที่เข้าร่วมโครงการ PISA ในปีเดียวกัน 3.5) ร้อยละของนักเรียนชั้น ม.2 โรงเรียนมาตรฐานสากลที่ได้รับการสุ่มเข้าสอบโครงการ TIMSS มีคะแนนผลการสอบวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนระดับประเทศที่เข้าร่วมโครงการ TIMSS ในปีเดียวกัน

4) ผลงานอย่างสร้างสรรค์ ตัวชี้วัดดังนี้ 4.1) ร้อยละของผลงานนักเรียนชั้น ม.1-3 จากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study) ทุกด้าน ทั้งด้านภาษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษา พลศึกษา ศิลปะ และการงานอาชีพและเทคโนโลยี ที่ได้รับการประเมินจากครู/ผู้ทรงคุณวุฒิว่าเป็นผลงานที่มีคุณภาพในระดับดี จากงานแสดงผลงานประจำปีโรงเรียนจัดขึ้น 4.2) ร้อยละของผลงานนักเรียนชั้น ม.1-3 จากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study) ทุกด้าน ทั้งด้านภาษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษา พลศึกษา ศิลปะ และการงานอาชีพและเทคโนโลยี ที่ได้เข้าร่วมแสดง/ประกวด/แข่งขัน หรือได้รับรางวัลจากหน่วยงานภายนอกในระดับต่าง ๆ 4.3) ร้อยละของผลงานนักเรียนชั้น ม.1-3 ที่มีผลงานจัดทำขึ้นจากผลงานการศึกษาด้วยตนเอง (Independent Study) ที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ผ่านสื่อดิจิทัล อย่างน้อย 2 แห่ง 4.4) ร้อยละของผลงานนักเรียนชั้น ม.1-3 ที่เป็นนวัตกรรมทางวิชาการหรือวิชาชีพได้จากการออกแบบ ประดิษฐ์ และสร้างสรรค์

5) ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก ตัวชี้วัดดังนี้ 5.1) ร้อยละของจำนวนผลงานการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study) ที่เกี่ยวกับการทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ด้าน

สิ่งแวดล้อม วิถีชีวิต ศิลปะ วัฒนธรรม เศรษฐกิจและสังคมของนักเรียนชั้น ม.1-3 ที่นักเรียนทำขึ้นด้วยความริเริ่มของตนเอง ได้รับการประเมินในระดับดีจากครู/ผู้ทรงคุณวุฒิจากการแสดงผลงานที่โรงเรียนจัดขึ้น 5.2) ร้อยละของจำนวนผลงานการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study) ที่เกี่ยวกับการทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ด้านสิ่งแวดล้อม วิถีชีวิต ศิลปะ วัฒนธรรม เศรษฐกิจและสังคมของนักเรียนชั้น ม.1-3 ที่ได้ทำขึ้นด้วยความริเริ่มของตนเอง ได้เข้าร่วมหรือคัดเลือกร่วมแสดง/ประกวด/แข่งขัน หรือได้รับรางวัลจากหน่วยงานภายนอก 5.3) ร้อยละของผลงานการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study) ที่เกี่ยวกับกลุ่มประเทศอาเซียน หรือประเทศอื่นที่นักเรียนสนใจของนักเรียนชั้น ม.1-ม.3 ได้เข้าร่วมหรือรับคัดเลือกให้เข้าร่วมแสดง/ประกวด/แข่งขัน หรือได้รับรางวัลจากหน่วยงานภายนอกระดับ

ตัวชี้วัดคุณลักษณะผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

1) เป็นเลิศวิชาการ ตัวชี้วัดดังนี้ 1.1) ร้อยละของนักเรียนชั้น ม.6 ที่มีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศ ร้อยละ 50 ขึ้นไป

2) สื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา ตัวชี้วัดดังนี้ 2.1) ร้อยละของนักเรียนชั้น ม.4 – 6 ที่ได้เข้าร่วมให้แสดง หรือได้รับรางวัลเกี่ยวกับด้านการฟัง/พูด/อ่าน/เขียนภาษาอังกฤษ และภาษาไทย รูปแบบต่าง ๆ ในงานที่จัดโดยหน่วยงานภายนอก 2.2) ร้อยละของนักเรียนชั้น ม.4 – 6 ที่มีผลงานการเขียนรายงานเชิงวิชาการ/บทความเป็นภาษาอังกฤษและภาษาไทย ตีพิมพ์เผยแพร่ในเอกสารสื่อออนไลน์ทางวิชาการที่จัดทำโดยโรงเรียน หรือหน่วยงานภายนอก 2.3) ร้อยละของนักเรียนชั้น ม. 6 ของโรงเรียนมาตรฐานสากลที่มีโครงการคัดเลือกเข้าสอบวัดความสามารถ ด้านภาษาอังกฤษจากแบบทดสอบมาตรฐาน เช่น TOEFL PB, TOEFLCBT, TOEFLIBT, IELTS, TOEIC หรืออื่นๆ มีคะแนนผลการทดสอบเทียบคะแนน TOEFL IBT ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50 2.4) ร้อยละของนักเรียนชั้น ม.6 ที่เรียนภาษาต่างประเทศภาษาที่สอง มีทักษะการสื่อสารได้ตามเกณฑ์มาตรฐานของภาษานั้น ๆ ร้อยละ 80 ขึ้นไป

3) ล้ำหน้าทางความคิด ตัวชี้วัดดังนี้ 3.1) ร้อยละของนักเรียนชั้น ม.4-6 ที่มีผลงานการศึกษาด้วยตนเอง (Independent Study) ด้าน ICT , IoT, M2M ที่ได้เข้าร่วมหรือแสดง/ประกวด/แข่งขันและหรือได้รับรางวัล จากงานที่จัดโดยหน่วยงานภายนอก

4) ผลงานอย่างสร้างสรรค์ ตัวชี้วัดดังนี้ 4.1) ร้อยละของผลงานนักเรียนชั้น ม.4-6 จากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study) ทุกด้าน ทั้งด้านภาษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ และการงานอาชีพและเทคโนโลยี ที่ได้รับการประเมินจากครู/ผู้ทรงคุณวุฒิว่าเป็นผลงานที่มีคุณภาพในระดับดีจากงาน

แสดงผลงานประจำปีที่โรงเรียนจัดขึ้น 4.2) ร้อยละของผลงานนักเรียนชั้น ม.4-6 จากการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study) ทุกด้าน ทั้งด้านภาษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ และการงานอาชีพและเทคโนโลยี ที่ได้เข้าร่วมแสดง/ประกวด/แข่งขันหรือได้รับรางวัลจากหน่วยงานภายนอกในระดับต่าง ๆ 4.3) ร้อยละของผลงาน ของนักเรียนชั้น ม.4-6 ที่จัดทำขึ้นจากผลงาน การศึกษาด้วยตนเอง (Independent Study) ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ผ่านสื่อดิจิทัล อย่างน้อย 2 แห่ง 4.4) ร้อยละของผลงานนักเรียนชั้น ม.4-6 ที่เป็นนวัตกรรมทางวิชาการหรือวิชาชีพได้จากการออกแบบ ประดิษฐ์และสร้างสรรค์

5) ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก ตัวชี้วัดดังนี้ 5.1) ร้อยละของ จำนวนผลงาน การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study) ที่เกี่ยวกับการทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ ด้านสิ่งแวดล้อม วิถีชีวิต ศิลปะ วัฒนธรรม เศรษฐกิจและสังคม ของนักเรียนชั้น ม.4 - 6 ที่นักเรียนทำ ขึ้นด้วยความริเริ่มของตนเอง ได้รับการประเมินในระดับดีจากครู/ผู้ทรงคุณวุฒิจากการแสดงผลงานที่ โรงเรียนจัดขึ้น 5.2) ร้อยละของจำนวนผลงานการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study) ที่เกี่ยวกับการทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ด้านสิ่งแวดล้อม วิถีชีวิต ศิลปะ วัฒนธรรม เศรษฐกิจและ สังคม ของนักเรียน ชั้น ม.4 - 6 ซึ่งได้ทำขึ้นด้วยความริเริ่มของตนเอง ได้เข้าร่วม หรือคัดเลือก ร่วม แสดง /ประกวด/แข่งขัน หรือได้รับรางวัลจากหน่วยงานภายนอก 5.3) ร้อยละของผลงานการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study) ที่เกี่ยวกับกลุ่มประเทศอาเซียนหรือประเทศอื่นที่นักเรียน สนใจ ของนักเรียนชั้น ม.4 - 6 ได้เข้าร่วมหรือรับคัดเลือกให้เข้าร่วมแสดง/ประกวด/แข่งขัน หรือได้รับ รางวัลจากหน่วยงานต่าง ๆ

2. การจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล (World-Class Standard)
ประกอบไปด้วย ด้านคุณภาพวิชาการ ด้านคุณภาพของครู ด้านการวิจัยและพัฒนา ดังต่อไปนี้

1) ด้านคุณภาพวิชาการ ประกอบไปด้วย 1.1) จัดหลักสูตรที่ส่งเสริมความเป็นเลิศ ตอบสนองความถนัดและศักยภาพตามความต้องการของผู้เรียน 1.2) จัดการเรียนการสอนสาระ การเรียนรู้คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ด้วยภาษาอังกฤษ 1.3) พัฒนาการจัดการเรียนการสอนสาระ การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study: IS) 1.4) พัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย ทั้งการจัดกระบวนการเรียนรู้และการศึกษาด้วยตนเองของนักเรียน 1.5) จัดการเรียนการสอน โดย พัฒนาการใช้ระบบห้องเรียนคุณภาพ (Quality-Classroom System) 1.6) ใช้ระบบการวัดและ ประเมินผลแบบมาตรฐานสากล โดยประเมินจากการสอบข้อเขียน สอบปากเปล่า สอบสัมภาษณ์ และ สามารถเทียบโอนผลการเรียนกับสถานศึกษาระดับต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ

ตัวชี้วัดด้านคุณภาพวิชาการ มีดังนี้ 1) ร้อยละของโรงเรียนที่จัดหลักสูตรที่ส่งเสริมความ เป็นเลิศตอบสนองความถนัดและศักยภาพตามความต้องการของผู้เรียน 2) ร้อยละของโรงเรียนที่ จัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ด้วยภาษาอังกฤษ 3) ร้อยละของ

โรงเรียนที่พัฒนาการจัดการเรียนการสอนสาระการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ((Independent Study: IS) 4) ร้อยละของโรงเรียนที่ใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย ทั้งการจัดกระบวนการเรียนรู้และการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง 5) ร้อยละของโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอน โดยใช้ระบบห้องเรียนคุณภาพ (Quality-Classroom System) 6) ร้อยละของโรงเรียนที่ใช้ระบบการวัดและประเมินผลแบบมาตรฐานสากล โดยประเมินจากการสอบข้อเขียน สอบปากเปล่า สอบสัมภาษณ์ และสามารถเทียบโอนผลการเรียนกับสถานศึกษาระดับต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ

2) ด้านคุณภาพของครู ประกอบด้วย 2.1) ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านวิชาการ/อาชีพ และผ่านการประเมินระดับชาติ 2.2) ครูสามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร 2.3) ครูใช้หนังสือ ตำราเรียนและสื่อภาษาต่างประเทศ ในการจัดการเรียนการสอน 2.4) ครูใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ICT) ในการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การเผยแพร่ผลงาน ทั้งระบบออนไลน์ (online) และออฟไลน์ (offline) 2.5) ครูสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนในระดับภาค/ชาติ/นานาชาติ 2.6) ครูใช้การวิจัย สื่อนวัตกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียน

ตัวชี้วัดด้านคุณภาพของครู มีดังนี้ 1) ร้อยละของครูที่ผ่านการประเมินความเชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านวิชาการ/อาชีพ ระดับชาติ 2) ร้อยละของครูที่สามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร 3) ร้อยละของครูที่ใช้หนังสือ ตำราเรียนและสื่อภาษาต่างประเทศในการจัดการเรียนการสอน 4) ร้อยละของครูใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ICT) ในการจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การเผยแพร่ผลงาน ทั้งระบบออนไลน์ (online) และออฟไลน์ (offline) 5) ร้อยละของครูสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนในระดับภาค/ชาติ/นานาชาติ 6) ร้อยละของครูที่ใช้การวิจัย สื่อนวัตกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียน ด้านการวิจัยและพัฒนาโรงเรียนดำเนินการจัดทำวิจัยและพัฒนาการจัดการศึกษาในภาพรวมของโรงเรียนทั้งด้านการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน และใช้ผลการวิจัยเพื่อยกระดับคุณภาพด้านการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน

ตัวชี้วัดด้านการวิจัยและพัฒนา คือ ร้อยละของโรงเรียนที่มีผลการวิจัย เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาด้านการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน อย่างน้อยปีการศึกษาละ 1 เรื่อง

3) บริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality System Management) ประกอบด้วย ด้านคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียน ด้านระบบการบริหารจัดการ ด้านปัจจัยพื้นฐาน ด้านเครือข่ายร่วมพัฒนา ดังนี้

3.1) ด้านคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียน ประกอบไปด้วย 3.1.1) ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และสามารถบริหารจัดการโรงเรียนบรรลุตามวิสัยทัศน์ของโรงเรียน 3.1.2) ผู้บริหารบริหารจัดการด้วยเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. (OBECQA) 3.1.3) ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำทางวิชาการ (Academic

Leadership) ที่มีผลงานปรากฏเป็นที่ยอมรับ 3.1.4) ผู้บริหารมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารและการบริหารจัดการ 3.1.5) ผู้บริหารสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร 3.1.6) ผู้บริหารมีประสบการณ์การอบรม ศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาในระดับชาติ/นานาชาติ

ตัวชี้วัดด้านคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียน มีดังนี้ 1) ร้อยละของผู้บริหารโรงเรียนที่บริหารจัดการโรงเรียนบรรลุตามวิสัยทัศน์ของโรงเรียน 2) ร้อยละของผู้บริหารโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพแห่ง สพฐ. (OBECQA) และเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (TQA) 3) ร้อยละของผู้บริหารที่ได้รับรางวัลระดับชาติ/นานาชาติ 4) ร้อยละของผู้บริหารสามารถใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการ 5) ร้อยละของผู้บริหารที่สามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร 6) ร้อยละของผู้บริหารที่มีประสบการณ์การอบรม ศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาในระดับชาติ/นานาชาติ

3.2) ด้านระบบการบริหารจัดการ ประกอบไปด้วย 3.2.1) โรงเรียนบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพที่ผ่านการรับรองมาตรฐานคุณภาพตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) และตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (TQA) 3.2.2) โรงเรียนมีระบบการจัดการความรู้ (KM) และการสร้างนวัตกรรมเผยแพร่ทั้งในประเทศและต่างประเทศ 3.2.3) โรงเรียนนำวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) มาใช้ในการบริหารจัดการของโรงเรียน 3.2.4) โรงเรียนมีการบริหารด้านบุคลากรอย่างอิสระและคล่องตัว 3.2.5) โรงเรียนสามารถแสวงหา ระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความเป็นเลิศในการจัดการศึกษา โดยสามารถบริหารจัดการได้อย่างคล่องตัวตามสภาพความต้องการและจำเป็น 3.2.6) โรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการบริหารจัดการทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ตัวชี้วัดด้านระบบการบริหารจัดการ ดังนี้ 1) ร้อยละของโรงเรียนที่บริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ OBECQA และ TQA 2) ร้อยละของโรงเรียนที่ได้รับรางวัลจากนวัตกรรม 3) ร้อยละของโรงเรียนที่นำวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) มาใช้ในการบริหารจัดการของโรงเรียน 4) ร้อยละของโรงเรียนที่มีการบริหารด้านบุคลากรอย่างอิสระและคล่องตัว 5) ร้อยละของโรงเรียนที่สามารถแสวงหา ระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความเป็นเลิศในการจัดการศึกษา โดยสามารถบริหารจัดการได้อย่างคล่องตัวตามสภาพความต้องการและจำเป็น 6) ร้อยละของโรงเรียนที่มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการบริหารจัดการทั้งในประเทศและต่างประเทศ

3.3) ด้านปัจจัยพื้นฐาน ประกอบไปด้วย 3.3.1) โรงเรียนมีขนาดชั้นเรียนเหมาะสมตามมาตรฐานที่กำหนดทุกระดับและมีอัตราครู 1 คน ต่อนักเรียนไม่เกิน 20 คน 3.3.2) โรงเรียนมีจำนวนนักเรียน 30-40 คน ต่อ ห้องเรียน 3.3.3) ภาระงานสอนของครูมีความเหมาะสม ตามเกณฑ์ที่ กคศ. กำหนด 3.3.4) โรงเรียนจัดให้มีหนังสือ ตำราเรียน สื่อเทคโนโลยี ที่มีคุณภาพระดับมาตรฐานสากล

อย่างเพียงพอ 3.3.5) โรงเรียนมีเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแบบความเร็วสูง เชื่อมโยงครอบคลุมพื้นที่ของโรงเรียน 3.3.6) โรงเรียนมีห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์มัลติมีเดีย (Electronics Multi-Media Classroom) ห้องทดลอง ห้องปฏิบัติการและมีอุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัย เน้นความเป็นเลิศของนักเรียนตามกลุ่มสาระอย่างพอเพียง 3.3.7) โรงเรียนมีห้องสมุด แหล่งเรียนรู้ ศูนย์วิทยบริการ (Resource Center) ที่มีสภาพแวดล้อม/บรรยากาศเอื้อต่อการให้บริการ มีสื่อที่เพียงพอ เหมาะสม ทันสมัย มีกิจกรรมที่ส่งเสริมการอ่านการเรียนรู้และการค้นคว้าอย่างหลากหลาย 3.3.8) โรงเรียนดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ.2552 (ปรับปรุง พ.ศ.2560) (เฉพาะมัธยมศึกษา)

ตัวชี้วัดด้านปัจจัยพื้นฐาน ดังนี้ 1) ร้อยละของโรงเรียนที่มีขนาดชั้นเรียนเหมาะสมตามมาตรฐานที่กำหนดทุกระดับ และอัตราส่วนครูต่อนักเรียนได้มาตรฐาน 2) ร้อยละของโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 30 – 40 คน ต่อห้องเรียน 3) ร้อยละของโรงเรียนที่ภาระงานสอนของครูมีความเหมาะสมตามเกณฑ์ที่ กคศ.กำหนด 4) ร้อยละของโรงเรียนที่จัดให้มีหนังสือ ตำราเรียน สื่อเทคโนโลยี ที่มีคุณภาพระดับมาตรฐานสากลอย่างเพียงพอ 5) ร้อยละของโรงเรียนที่มีเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแบบความเร็วสูง เชื่อมโยงครอบคลุมพื้นที่ของโรงเรียน 6) ร้อยละของโรงเรียนที่มีห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์มัลติมีเดีย (Electronics Multi-Media Classroom) ห้องทดลอง ห้องปฏิบัติการ และมีอุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัย เน้นความเป็นเลิศของนักเรียนตามกลุ่มสาระอย่างพอเพียง 7) ร้อยละของโรงเรียนที่มีห้องสมุด แหล่งเรียนรู้ ศูนย์วิทยบริการ (Resource Center) ที่มีสภาพแวดล้อม/บรรยากาศเอื้อต่อการให้บริการ มีสื่อที่เพียงพอเหมาะสม ทันสมัย มีกิจกรรมที่ส่งเสริมการอ่านการเรียนรู้และการค้นคว้าอย่างหลากหลาย 8) ร้อยละของโรงเรียนที่ดำเนินงานตามเกณฑ์มาตรฐานการปฏิบัติงานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ.2552 (ปรับปรุง พ.ศ.2560) และผ่านเกณฑ์การประเมิน (เฉพาะมัธยมศึกษา)

3.4) ด้านเครือข่ายร่วมพัฒนา ประกอบไปด้วย 3.4.1) โรงเรียนมีสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับเดียวกันเป็นเครือข่ายร่วมพัฒนาทั้งในระดับท้องถิ่น/ภาค/ชาติ/นานาชาติ 3.4.2) โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และทรัพยากรระหว่างเครือข่ายโรงเรียนร่วมพัฒนา 3.4.3) โรงเรียนมีเครือข่ายสนับสนุนจากสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ 3.4.4) นักเรียนและครูมีเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับบุคคลอื่นทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ตัวชี้วัด ด้านเครือข่ายร่วมพัฒนา ดังนี้ 1) ร้อยละของโรงเรียนที่มีเครือข่ายร่วมพัฒนาทั้งในระดับท้องถิ่น/ภาค/ชาติ/นานาชาติ 2) ร้อยละของครู/นักเรียนที่มีเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับบุคคลอื่นทั้งในประเทศและต่างประเทศ 3) ร้อยละของโรงเรียนมีเครือข่ายสนับสนุนจากสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

**ภารกิจหลักของโรงเรียนในการพัฒนาและยกระดับดำเนินโครงการสู่โรงเรียน
มาตรฐานสากล (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2561, หน้า 20)**

1. ศึกษาทำความเข้าใจโครงการและสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรในโรงเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
2. จัดทำแผนกลยุทธ์เพื่อพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล
3. จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล โดยเพิ่มรายวิชาเพิ่มเติม “สาระการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง” (Independent Study: IS)
4. จัดทำห้องปฏิบัติการ ศูนย์วิทยบริการ (Resource Center) ห้องสมุดพร้อมทั้งจัดหาครุภัณฑ์ อุปกรณ์ สื่อ ปรับบรรยากาศสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนให้เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนรู้สู่สากล
5. สำรวจข้อมูลครูเพื่อเตรียมการพัฒนา
6. ดำเนินการบริหารด้วยระบบคุณภาพตามแนว OBECQA จัดตั้งและดำเนินการเครือข่ายร่วมพัฒนา
7. วิจัยและพัฒนาหารูปแบบการจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนโดยการมีส่วนร่วม
8. นำเสนอผลงานและการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้
9. รายงานผลการประเมินโครงการพร้อมทั้งประชาสัมพันธ์และเผยแพร่

แนวทางการพัฒนาหลักสูตรโรงเรียนโดยการเทียบเคียงมาตรฐานสากล

การพัฒนาหลักสูตรโรงเรียนโดยการเทียบเคียงมาตรฐานสากลมีแนวทางการดำเนินงานดังนี้ (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2561, หน้า 23)

1. ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เกี่ยวกับหลักการ จุดหมาย คุณภาพผู้เรียน สมรรถนะสำคัญคุณลักษณะอันพึงประสงค์มาตรฐาน / ตัวชี้วัด โครงสร้างรายวิชา กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนการวัดประเมินผลและเกณฑ์การจบหลักสูตรโดยนำมาเทียบเคียงกับหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล
2. ศึกษาคุณลักษณะและศักยภาพผู้เรียนที่เป็นสากลตามหลักสูตรของโรงเรียนมาตรฐานสากล
3. วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา บริบทของโรงเรียน เพื่อมุ่งเน้นความเป็นไทยและความเป็นสากล
4. การปรับปรุงโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา สำหรับโรงเรียนมาตรฐานสากล สามารถเชื่อมโยงบูรณาการในรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติมในระดับประถมศึกษา หรือจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาเพิ่มเติมในระดับมัธยมศึกษา ได้ตามสภาพความต้องการและจุดเน้นของสถานศึกษา
ดังนี้ 1) ปรับปรุงโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาในโปรแกรมการเรียนรู้ของ EP (English Program)

IEP (Intensive English Program) MEP (Mini English Program) หรือ IB (International Baccalaureate) และหลักสูตรที่เน้นความเป็นเลิศเฉพาะทาง เช่น วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษา ดนตรี กีฬา อาชีพ เป็นต้น เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับบริบทและความเป็นสากลทั้งในการจัด รายวิชาพื้นฐาน/รายวิชาเพิ่มเติม 2) จัดกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีลำดับขั้นตอนที่เหมาะสม และสอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น โดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบ 5 ขั้น พัฒนาผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล และเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการ หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากลบรรลุเป้าหมาย โดยการปรับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ หรือการจัดการ เรียนการสอนแบบบูรณาการและจัดสาระการเรียนรู้การศึกษาด้วยตนเอง (Independent Study: IS) ซึ่งจัดแบ่งเป็นสาระการเรียนรู้ 3 สาระ ประกอบด้วย IS 1-การศึกษาค้นคว้าและสร้างองค์ ความรู้ (Research and Knowledge Formation), IS 2-การสื่อสารและการนำเสนอ (Communication and Presentation), IS 3-การนำองค์ความรู้ไปใช้บริการสังคม (Social Service Activity) ไปสู่การเรียนการสอน ในลักษณะของหน่วยการเรียนรู้รายวิชาเพิ่มเติม หรือกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน ตามแนวทางที่กำหนดโดยพิจารณาให้สอดคล้องกับบริบทและพัฒนาการตามวัยของผู้เรียน

5. จัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารได้ทั้ง ภาษาอังกฤษ และภาษาต่างประเทศที่ 2

การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมาตรฐานสากล

กำหนดแนวทางการพัฒนาครูในการจัดการเรียนการสอนเพื่อมุ่งสู่กลยุทธ์และหลักสูตรของ โรงเรียนมาตรฐานสากล (สำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2561, หน้า 26) ดังนี้

1. จัดการเรียนการสอน ระดับประถมศึกษา โดยมุ่งเน้นความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อ การสื่อสารได้อย่างคล่องแคล่วทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ สำหรับมัธยมศึกษาตอนต้น และ มัธยมศึกษาตอนปลายนอกจากภาษาไทยและภาษาอังกฤษแล้วให้มุ่งเน้นภาษาต่างประเทศที่ 2 ตาม ความถนัดและความสนใจของผู้เรียนอย่างน้อยหนึ่ง

2. จัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์มุ่งเน้นการใช้หนังสือ ตำราเรียน สื่อการสอนที่เป็นภาษาอังกฤษ

3. จัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ควรศึกษาหนังสือตำราเรียนและสื่อที่ เป็นภาษาต่างประเทศนำมาเทียบเคียงเนื้อหาสาระและประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

4. จัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลและการเผยแพร่ผลงานของสาระการ เรียนรู้ต่าง ๆ ด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ICT) ทั้งระบบออนไลน์ (Online) และออฟไลน์ (offline) ส่งเสริมการคิดผลิตผลงานอย่างสร้างสรรค์ให้มากขึ้น

5. จัดการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการของห้องเรียนคุณภาพสนับสนุนให้มีการใช้การวิจัย สื่อนวัตกรรม ปรับลดเวลาในการสอนของครูในห้องเรียนและเพิ่มเวลาการเรียนรู้ของผู้เรียนนอกห้องเรียนให้มากขึ้นเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

6. จัดเตรียมและพัฒนาครูให้สามารถใช้ภาษาต่างประเทศ ในการสื่อสารสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ ในการจัดการเรียนการสอนกับนานาชาติ

7. จัดการเรียนการสอน มุ่งเน้นการเสริมสร้างความรู้ความสามารถและทักษะที่สำคัญของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 และเป็นไปตามปฏิญญาว่าด้วยการจัดการศึกษาของ UNESCO ได้แก่ Learning to Know, Learning to do, Learning to live together, Learning to be

8. จัดกระบวนการจัดการเรียนรู้บันได 5 ขั้น ได้อย่างหลากหลายวิธีเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สาระการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study: IS) เป็นการเปิดโลกกว้างให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าอย่างอิสระในเรื่องหรือประเด็นที่สนใจ และดำเนินการศึกษาค้นคว้าแสวงหาความรู้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย

การวัดและประเมินผล

โรงเรียนต้องสนับสนุนการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของผู้เรียนร่วมกับหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อสร้างภาคีเครือข่ายสำหรับการวัดและประเมินผลเพื่อเทียบเคียงมาตรฐานในแต่ละสาระการเรียนรู้ (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2561, หน้า 28)

เกณฑ์การจบหลักสูตร (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2561, หน้า 27)

ระดับประถมศึกษา มีดังนี้ 1) ผู้เรียนเรียนรายวิชาพื้นฐานและรายวิชา/กิจกรรมเพิ่มเติม โดยเป็นวิชาพื้นฐานตามโครงสร้างเวลาเรียนที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด และรายวิชากิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามที่สถานศึกษากำหนด 2) ผู้เรียนมีผลการประเมินรายวิชาพื้นฐานผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่สถานศึกษากำหนด 3) ผู้เรียนมีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนในระดับ 1 – 3 4) ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับ 1 – 3 5) ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและมีผลการประเมินเป็น “ผ่าน” (ผ)

ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีดังนี้ 1) ผู้เรียนเรียนรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติม โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน 66 หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมตามที่สถานศึกษากำหนด 2) ผู้เรียนต้อง มีผลการเรียนผ่านตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 77 หน่วยกิต ประกอบด้วย รายวิชาพื้นฐาน 66 หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมไม่น้อยกว่า 11 หน่วยกิต 3) ผู้เรียนมีผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนในระดับ 1 – 3 4) ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับ 1 – 3 5) ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและมีผลการประเมินเป็น “ผ่าน” (ผ)

ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย มีดังนี้ 1) ผู้เรียนเรียนรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติม โดยเป็นรายวิชาพื้นฐาน 41 หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมตามที่สถานศึกษากำหนด 2) ผู้เรียนต้องมีผลการเรียนผ่านตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 77 หน่วยกิต ประกอบด้วย รายวิชาพื้นฐาน 41 หน่วยกิต และรายวิชาเพิ่มเติมไม่น้อยกว่า 36 หน่วยกิต 3) ผู้เรียนมีผลการประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียนในระดับ 1 – 3 4) ผู้เรียนมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับ 1 – 3 5) ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและมีผลการประเมินเป็น “ผ่าน” (ผ)

การบริหารจัดการระบบคุณภาพ (Quality management System)

คุณลักษณะสำคัญประการหนึ่ง ที่จะแสดงว่าโรงเรียนได้พัฒนาสู่มาตรฐานสากล คือ การบริหารจัดการโรงเรียนด้วยระบบคุณภาพ ซึ่งได้รับการยอมรับว่าเป็นระบบที่จะพัฒนาองค์กรให้มีผลดำเนินการที่เป็นเลิศ โดยอิงแนวทางการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award-TQA) มาพัฒนาขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการองค์กร เพื่อให้มีวิธีปฏิบัติ และผลการดำเนินการในระดับมาตรฐานโลกเนื่องจากมีพื้นฐานทางด้านเทคนิคและกระบวนการตัดสินใจตัดสินรางวัลเช่นเดียวกับรางวัลคุณภาพแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา (The Malcolm Baldrige National Quality Award MBNQA) ซึ่ง เป็นต้นแบบรางวัลคุณภาพแห่งชาติที่ประเทศต่าง ๆ หลายประเทศทั่วโลกนำไปประยุกต์ เช่น ประเทศญี่ปุ่น ออสเตรเลีย สิงคโปร์ มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ เป็นต้น

ในด้านการศึกษามีการนำแนวทางดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในองค์กรสถาบัน และสถานศึกษาต่าง ๆ อย่างแพร่หลายโดยได้กำหนดกรอบเกณฑ์ด้านการจัดการศึกษาเพื่อผลงานที่เป็นเลิศ (Baldrige Education Criteria for Performance Excellence) ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1998 เพื่อช่วยให้มีการทำความเข้าใจและปรับใช้ในวงการศึกษาเพื่อการปรับปรุงคุณภาพของโรงเรียน โดยยึดหลักการดำเนินงานเชิงระบบ เพื่อช่วยให้องค์กรโรงเรียนสร้างการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ เพื่อผลการดำเนินงานที่เป็นเลิศ (สำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2561, หน้า 34) เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีพื้นฐานมาจาก “ค่านิยมและแนวคิดหลัก 11 ประการ” ซึ่งเป็นรากฐานสำหรับการบูรณาการผลการดำเนินการที่สำคัญและข้อกำหนดการปฏิบัติการ ภายใต้กรอบที่มุ่งเน้นผลลัพธ์ซึ่งจะสร้างพื้นฐานสำหรับการปฏิบัติ ข้อมูลป้อนกลับและความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง ดังนี้ (สำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2561, หน้า 35) 1) มุมมองเชิงระบบ (Systems perspective) 2) การนำโรงเรียนอย่างมีวิสัยทัศน์ (Visionary leadership) 3) ความเป็นเลิศที่มุ่งเน้นนักเรียน (Student-focused excellence) 4) การให้ความสำคัญกับบุคลากร (Valuing people) 5) การเรียนรู้ระดับโรงเรียนและความคล่องตัว (Organizational learning and agility) 6) การมุ่งเน้นความสำเร็จ (Focus on success) 7) การจัดการเพื่อนวัตกรรม (Managing for innovation) 8) การจัดการโดยใช้ข้อมูลจริง (Management

by fact) 9) ความรับผิดชอบต่อสังคม (Societal responsibility) 10) จริยธรรมและความโปร่งใส (Ethics and Transparency) 11) การส่งมอบคุณค่าและผลลัพธ์ (Delivering value and results) ค่านิยมหลักเพื่อผลการปฏิบัติที่ดีเลิศดังกล่าวได้ถูกนำมาผนวกในองค์ประกอบสำคัญของ การบริหารคุณภาพ 7 หมวด คือ (สำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2561, หน้า 40 - 43)

หมวดที่ 1 การนำองค์กร (Leadership)

1. การนำองค์กรโดยผู้นำระดับสูง (Senior Leadership) ความรับผิดชอบต่อที่สำคัญของ ผู้นำระดับสูง โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จทั้งในปัจจุบันและอนาคต การ กระทำของคณะผู้นำในการชี้นำและทำให้เกิดความยั่งยืนใน 2 ประเด็นพิจารณา ได้แก่ ก) วิสัยทัศน์ พันธกิจและค่านิยม ข) การสื่อสารและผลการดำเนินการของโรงเรียน

2. การกำกับดูแลองค์กรและความรับผิดชอบต่อสังคม (Governance and Societal Responsibilities) การกำกับดูแลโรงเรียนและทำให้บรรลุผลด้านความรับผิดชอบต่อสังคม โดย พิจารณาใน 3 ประเด็น ได้แก่ ก) การกำกับดูแลโรงเรียน ข) การประพฤติปฏิบัติตามกฎหมายและมี จริยธรรมและ ค) ความรับผิดชอบต่อสังคม

หมวดที่ 2 กลยุทธ์ (Strategy)

1. การจัดทำกลยุทธ์ (Strategy Development) วิธีการที่โรงเรียนใช้ในการสร้างกล ยุทธ์ เพื่อตอบสนองความท้าทายและเพิ่มความได้เปรียบและวิธีการในการตัดสินใจเกี่ยวกับระบบงาน และสมรรถนะหลัก รวมทั้งกำหนดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ที่สำคัญและเป้าประสงค์ เพื่อทำให้ผลการ ดำเนินการโดยรวม ความสามารถในการแข่งขันความสำเร็จในอนาคตและกระตุ้นให้เกิดนวัตกรรม

2. การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (Strategy Implementation) วิธีการที่โรงเรียนใช้ในการ แปลวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ไปสู่แผนปฏิบัติการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์เหล่านั้นรวมทั้งวิธีการที่ โรงเรียนประเมินความก้าวหน้าเทียบกับแผนปฏิบัติการเพื่อให้มั่นใจว่าโรงเรียนมีการถ่ายทอดกล ยุทธ์สู่การปฏิบัติ และบรรลุเป้าประสงค์ของโรงเรียน

หมวดที่ 3 นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Student and Stakeholder)

1. เสียงของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Voice of the Student and Stakeholder) กระบวนการที่โรงเรียนใช้ในการรับฟังนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียประเมินความพึง พอใจและความไม่พึงพอใจ โดยมีเป้าหมายเพื่อเสาะหาสารสนเทศที่มีคุณค่าเพื่อทำให้เหนือกว่าความ คาดหวังของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

2. ความผูกพันของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Student and Stakeholder Engagement) กระบวนการค้นหาและปรับแต่งหลักสูตรและบริการที่ตอบสนองนักเรียนและผู้มีส่วน ได้ส่วนเสียทำให้นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถค้นหาสารสนเทศและรับการสนับสนุน รวมทั้ง ระบุกลุ่มนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกระบวนการสร้างความสัมพันธ์กับนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วน

เสีย และการจัดการข้อร้องเรียน เพื่อปรับปรุงการตลาด สร้างวัฒนธรรมที่มุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมากยิ่งขึ้นและยกระดับความพึงพอใจของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

หมวดที่ 4 การวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (Measurement, Analysis, and Knowledge Management)

1. การวัด การวิเคราะห์ และการปรับปรุงผลการดำเนินการของโรงเรียน (Measurement, Analysis and Improvement of Organizational Performance) วิธีการที่โรงเรียนใช้ในการเลือกและใช้ข้อมูลสารสนเทศสำหรับการวัดผลการดำเนินการ การวิเคราะห์ และการทบทวน เพื่อสนับสนุนการวางแผนและการปรับปรุงการดำเนินการของโรงเรียน เป็นหัวข้อที่เป็นศูนย์กลางการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลและสารสนเทศในการวัดผลการดำเนินการและระบบการจัดการที่มีการบูรณาการโดยอาศัยข้อมูลและสารสนเทศด้านการเงินและด้านอื่น ๆ จุดประสงค์ของการวัดผลการดำเนินการ การวิเคราะห์ การทบทวนและการปรับปรุง เพื่อนี้คือการวัด การกระบวนกรขององค์กรให้บรรลุผลลัพธ์ขององค์กร และวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ที่สำคัญ อีกทั้งเพื่อคาดการณ์และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วหรือไม่ได้คาดคิด หรือการเปลี่ยนแปลงจากภายนอกองค์กรรวมทั้งระบุวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศขององค์กรที่นำมาแบ่งปัน

2. การจัดการสารสนเทศและการจัดการความรู้ (Information and Knowledge Management) วิธีการที่โรงเรียนใช้ในการสร้างและจัดการสินทรัพย์ทางความรู้ และทำให้มั่นใจถึงคุณภาพและความพร้อมใช้งานของข้อมูลและสารสนเทศ ความพร้อมใช้งานในภาวะฉุกเฉินของระบบฮาร์ดแวร์ โดยมีเป้าหมายเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพประสิทธิผล และตอบสนองนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างมีประสิทธิภาพ

หมวดที่ 5 บุคลากร (Workforce)

1. สภาพแวดล้อมของบุคลากร (Workforce Environment) ความต้องการด้านขีดความสามารถและอัตรากำลังบุคลากรวิธีตอบสนองความต้องการเหล่านั้นเพื่อให้งานของโรงเรียนบรรลุผล รวมทั้งวิธีการที่ทำให้โรงเรียนมั่นใจได้ว่าบรรยากาศในการทำงานเกื้อหนุนการปฏิบัติงาน จุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดสภาพแวดล้อมที่มีประสิทธิผลที่ส่งผลให้การทำงานของโรงเรียนบรรลุผลสำเร็จ และสามารถเกื้อหนุนบุคลากรได้ จัดบริการและสิทธิประโยชน์ให้เหมาะสมกับความต้องการของบุคลากร

2. ความผูกพันของบุคลากร (Workforce Engagement) ระบบของโรงเรียนในเรื่องการจัดการผลการปฏิบัติงานของบุคลากร การพัฒนาบุคลากรเพื่อสร้างความสามารถและกระตุ้นให้บุคลากรทุกคนปฏิบัติงานให้โรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเต็มความสามารถ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนผลการดำเนินการที่ดีขององค์กรเพื่อนำสมรรถนะหลักของโรงเรียนมาใช้ และเพื่อส่งเสริมให้โรงเรียนบรรลุแผนปฏิบัติการและทำให้มั่นใจว่ามีความสำเร็จในปัจจุบันและในอนาคต

หมวดที่ 6 การปฏิบัติการ (Operation)

1. กระบวนการทำงาน (Work Processes) การจัดการกระบวนการด้านหลักสูตร กระบวนการทำงานที่สำคัญและการจัดการนวัตกรรม โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างคุณค่าให้นักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และทำให้โรงเรียนบรรลุผลสำเร็จและยั่งยืน

3. ประสิทธิภาพของการปฏิบัติการ (Operational Effectiveness) วิธีการที่โรงเรียนทำให้มั่นใจถึงประสิทธิภาพของการปฏิบัติการเพื่อให้มีสภาพแวดล้อมการทำงานที่ปลอดภัยและส่งมอบคุณค่าแก่นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียบ่อยครั้งมีการปฏิบัติการที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นอยู่กับการควบคุมต้นทุนโดยรวมของการปฏิบัติการ การจัดการห่วงโซ่อุปทานเพื่อยกระดับผลการดำเนินการ และความพึงพอใจของนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมทั้งการเตรียมความพร้อมต่อภาวะฉุกเฉินและความปลอดภัย เพื่อให้โรงเรียนสามารถดำเนิน งานได้อย่างราบรื่น

หมวดที่ 7 ผลลัพธ์ (Results)

1. ผลลัพธ์ด้านหลักสูตรและกระบวนการ (Product and Process Results) ผลลัพธ์ การดำเนินการด้านหลักสูตรและกระบวนการและการปฏิบัติการที่สำคัญ เพื่อแสดงให้เห็นถึงหลักสูตรและบริการที่มีคุณภาพและมีคุณค่า ซึ่งจะทำให้นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกิดความพึงพอใจและ มีความผูกพัน

2. ผลลัพธ์ด้านนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Student and Stakeholder-Focused Results) ผลลัพธ์ของผลการดำเนินการด้านนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อแสดงให้เห็นว่า โรงเรียนดำเนินการได้ดีเพียงใดในการสร้างความพึงพอใจแก่นักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และ สร้างความผูกพันในระยะยาว

3. ผลลัพธ์ด้านบุคลากร (Workforce-Focused Results) ผลลัพธ์ด้านบุคลากร เพื่อ แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนสามารถสร้างและรักษาสภาพแวดล้อมในการทำงานที่เพิ่มผลิตภาพ มีความ เอื้ออาทรความผูกพันและการเรียนรู้ให้แก่บุคลากรทั้งหมดได้ดีเพียงใด

4. ผลลัพธ์ด้านองค์กรและการกำกับดูแลองค์กร (Leadership and Governance Results) ผลลัพธ์ที่สำคัญขององค์กรในเรื่องการนำองค์กรโดยผู้นำระดับสูงและการกำกับดูแลองค์กร เพื่อแสดงให้เห็นถึงสถานภาพทางการเงินที่ดีการเป็นองค์กรที่มีจริยธรรม ซึ่งทำให้บรรลุผลด้านความ รับผิดชอบต่อสังคม

5. ผลลัพธ์ด้านการเงินและตลาด (Financial and Market Results) ผลลัพธ์ด้าน การเงินและตลาดที่สำคัญ เพื่อให้เข้าใจถึงความมั่นคงทางการเงินรวมทั้งความท้าทายและความสำเร็จ ด้านตลาดของโรงเรียน

การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล

การพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล มุ่งเน้นการบริหารจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานการพัฒนาบุคลากร หลักที่เป็นกลไกในการขับเคลื่อน เช่น ผู้บริหารโรงเรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ดังนั้น ความรู้ ความสามารถและการยอมรับความร่วมมือในการพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากลเป็นพื้นฐานสำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ จึงมีความจำเป็นที่ต้องพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีแนวทางการพัฒนาสำหรับกลุ่มเป้าหมายผู้บริหารโรงเรียนและครู ดังนี้ (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2553, หน้า 44)

1. การพัฒนาครู ครูในโรงเรียนมาตรฐานสากลจะได้รับการพัฒนาเพื่อ ประกอบด้วย

1) เป็นผู้นำและมีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้เฉพาะด้านสามารถใช้ภาษาต่างประเทศ และสื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ 2) มีความสามารถในการศึกษาค้นคว้าพัฒนางานพัฒนาตนเองจากแหล่งวิชาการต่าง ๆ เช่น หนังสือ ตำราต่างประเทศ และสื่อ ICT รวมทั้งสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนกับนานาชาติ 3) ใช้การวิจัยสื่อนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

2. การพัฒนาผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารในโรงเรียนมาตรฐานสากลได้รับการพัฒนาเพื่อ

ประกอบไปด้วย 1) เป็นผู้นำมีวิสัยทัศน์และสามารถนำโรงเรียนสู่การเป็นมาตรฐานสากล 2) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารและการบริหารจัดการ 3) สามารถใช้ภาษาต่างประเทศในการสื่อสาร 4) มีความสามารถในการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ 5) เป็นผู้นำและมีทักษะในการบริหารงานวิชาการและมีผลงานปรากฏเป็นที่ยอมรับ

แนวทางการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนและครู บทบาทหน้าที่ขององค์กรต่าง ๆ

1. บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)

ประกอบด้วย 1) กำหนดนโยบายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษามีการกำหนดทิศทางให้ชัดเจนต่อเนื่องประชาสัมพันธ์ให้ทุกภาคส่วนได้รับทราบและเห็นความสำคัญ 2) จัดงบประมาณให้เพียงพอเหมาะสมในการพัฒนาบุคลากรหรือควรกำหนดวิธีการบริหารจัดงบประมาณเป็นการเฉพาะ เพื่อให้โรงเรียนมีความคล่องตัวในการบริหารงบประมาณ 3) จัดทำหลักสูตรพัฒนาผู้บริหารและครูควรร่วมมือกับองค์กรที่มีความเชี่ยวชาญในการพัฒนาบุคลากรเฉพาะกับสถาบันทางการศึกษาชั้นนำจัดทำโครงการความร่วมมือทางวิชาการพัฒนาผู้บริหารและครูสู่มาตรฐานสากลกิจกรรมที่สำคัญ เช่น การฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ฝึกประสบการณ์ 4) จัดโรงเรียนเครือข่าย และแหล่งเรียนรู้ประจำในต่างประเทศเพื่อใช้เป็นแหล่งฝึกประสบการณ์ 5) ประสานงานจัดส่งผู้บริหาร และครูฝึกประสบการณ์ในโรงเรียนเครือข่ายในต่างประเทศ 6) จัดประชุมสัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการบริหารจัดการโรงเรียนและการจัดการเรียนการสอนกับนานาชาติ จัดเวทีนำเสนอกรณีตัวอย่างที่เป็น

แบบอย่างที่ดี 7) ส่งเสริมพัฒนาองค์กรกลไกทางการนิเทศการศึกษาให้มีประสิทธิภาพในการพัฒนาผู้บริหารและครูอย่างต่อเนื่อง 8) กำกับติดตามประเมินผลเพื่อการปรับปรุงพัฒนา ถ้ากรณีผลการประเมินยังไม่ได้มาตรฐานให้ดำเนินการพัฒนาต่อไป สำหรับที่ได้มาตรฐานแล้วส่งเสริมให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

2. บทบาทหน้าที่ของโรงเรียน ประกอบไปด้วย 1) จัดระบบสารสนเทศ และจัดทำข้อมูลสารสนเทศครูและบุคลากรทางการศึกษา 2) มีการวางแผนอัตรากำลัง และมีการสรรหาได้ตามความต้องการจำเป็นของโรงเรียน 3) วางแผนการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา 4) ดำเนินการพัฒนาตามแผนที่กำหนด 5) ส่งผู้บริหารครูเข้าร่วมประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนกับนานาชาติ 6) จัดโรงเรียนเครือข่ายและแหล่งเรียนรู้ประจำในต่างประเทศส่งผู้บริหารครูฝึกประสบการณ์ในโรงเรียนเครือข่ายและแหล่งเรียนรู้ประจำในต่างประเทศ 7) บริหารจัดการให้ผู้บริหารครูได้ปฏิบัติงานตามภารกิจเป็นระบบมีเทคโนโลยีงบประมาณวัสดุอุปกรณ์ เวลาและบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาตนเอง 8) จัดให้มีการนิเทศภายในเพื่อสร้างความเข้มแข็งและพัฒนาอย่างต่อเนื่องควรมีกระบวนการนิเทศภายใน 9) ส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาการปรับปรุงพัฒนาการบริหารโรงเรียน และการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหารรวมทั้งการวิจัย สื่อนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้และพัฒนาผู้เรียนของครู 10) จัดเวทีให้ผู้บริหารครูได้นำเสนอผลงานที่ประสบผลสำเร็จรวมทั้งนำผลงานวิจัยและพัฒนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในโรงเรียน 11) กำกับติดตามประเมินผลเพื่อการปรับปรุงพัฒนา ถ้ากรณีผลการประเมินยังไม่ได้มาตรฐานนำไปพัฒนาต่อไป สำหรับที่ได้มาตรฐานแล้วส่งเสริมให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

3. บทบาทหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ ประกอบไปด้วย 1) ศึกษาค้นคว้าวิจัยรูปแบบการพัฒนาผู้บริหารและครูสู่มาตรฐานสากล ศึกษานิเทศก์ควรมีการศึกษาค้นคว้า สืบค้น สังเคราะห์ หาแบบการพัฒนาผู้บริหารและครูที่เหมาะสมกับบริบท ช่วยให้เห็นทิศทางการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยไม่กระทบต่อการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน 2) วางแผนพัฒนาผู้บริหารและครูมองเห็นภาพ ตลอดจนวางแผนบรรลุเป้าหมาย โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศผลการประเมินโรงเรียนขององค์กรต่าง ๆ โดยให้ผู้บริหารครูและผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผนจะได้แผนการพัฒนาบุคลากรที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็น 3) ผลิตสื่อการนิเทศ การพัฒนาผู้บริหารและครูสู่มาตรฐานสากล เช่น สื่อการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากล การบริหารจัดการและการใช้หลักสูตรสถานศึกษาสู่มาตรฐานสากล การจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การพัฒนานักเรียนสู่มาตรฐานสากล เป็นต้น 4) ฝึกอบรมตามความต้องการจำเป็นของโรงเรียน ในระยะเริ่มต้นมุ่งเน้นผู้บริหารและครูกลุ่มสาระหลัก 5) นิเทศกำกับติดตามและประเมินผลการพัฒนาครูสู่มาตรฐานสากล จัดทำคู่มือ และสร้างเครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ทราบผลการดำเนินการในมิติต่าง ๆ ทั้งเป็นรายโรงเรียน และภาพรวมสำหรับเทคนิคการนิเทศ มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมจากผู้บริหารและครู

6) จัดประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จัดเวทีนำเสนอผลงานวิจัย และพัฒนาผลงานของโรงเรียนที่เป็นแบบอย่างที่ดี 7) ดำเนินการวิจัยและพัฒนาการพัฒนาคู่มือมาตรฐานสากลแล้วนำข้อค้นพบที่ได้มาอธิบายถึงการพัฒนาคู่มือและบุคลากรทางการศึกษา โดยอาศัยผลจากการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบ สรุปให้เห็นจุดอ่อนจุดแข็งที่เป็นความจริง เพื่อเป็นข้อมูลและเป็นแนวคิดที่สามารถนำไปใช้ในการกำหนดทิศทางการดำเนินการให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

การสร้างความพร้อมด้านปัจจัยพื้นฐานในโรงเรียนมาตรฐานสากล

ความพร้อมด้านปัจจัยพื้นฐานเป็นส่วนสำคัญประการหนึ่งที่ส่งผลให้โรงเรียนเกิดการขับเคลื่อนสู่มาตรฐานสากลได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงกำหนดวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์เพื่อให้โรงเรียนมีความพร้อมด้านปัจจัยพื้นฐานที่เพียงพอและมีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการ และการจัดการเรียนการสอนสู่มาตรฐานสากล ดังนี้ 1) โรงเรียนมีห้องอิเล็กทรอนิกส์มัลติมีเดีย มีห้องทดลองห้องปฏิบัติการพร้อมอุปกรณ์ที่ทันสมัยเป็นไปตามเกณฑ์ มีห้องสมุด ศูนย์วิทยบริการ (Resource Center) ที่มีการบริการด้วยระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย สามารถใช้ในการจัดการเรียนรู้เป็นที่พึงพอใจของครูนักเรียน 2) โรงเรียนมีจำนวนนักเรียนต่อห้องเรียน มีครูตรงสาขาวิชาเพียงพอและอัตราส่วนครูต่อนักเรียนมีความเหมาะสมนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. แนวการดำเนินการสำหรับแนวการดำเนินงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดนโยบายระเบียบมาตรฐานแนวปฏิบัติให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โรงเรียน และผู้บริหารทุกระดับบริหารจัดการดำเนินการจัดทำให้โรงเรียนมีปัจจัยพื้นฐานตามเกณฑ์ที่กำหนด ได้แก่ การจัดงบประมาณครูและบุคลากร วัสดุ-อุปกรณ์ ดังนี้ 1) โรงเรียนมีขนาดชั้นเรียนเหมาะสม โดยมีจำนวนนักเรียนต่อห้อง (ปฐมวัย 25 คน: ห้อง, ประถมศึกษา 30 คน: 1 ห้อง, มัธยมศึกษา 35 คน: 1 ห้อง) 2) จำนวนครูมีความรู้ตรงสาขาวิชาเพียงพอ และอัตราส่วนครู 1 คนต่อนักเรียนไม่เกิน 20 คน 3) ภาระงานการสอนของครูมีความเหมาะสมไม่เกิน 20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ 4) โรงเรียนจัดให้มีหนังสือตำราเรียนที่มีคุณภาพระดับมาตรฐานสากลและมีจำนวนเพียงพอต่อนักเรียน 5) โรงเรียนมีคอมพิวเตอร์พกพาสำหรับนักเรียนทุกคน 6) โรงเรียนมีเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแบบความเร็วสูงเชื่อมโยงครอบคลุมพื้นที่ของโรงเรียน 7) โรงเรียนมีห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์มัลติมีเดีย (Electronic Multi-Media Classroom) ห้องทดลองห้องปฏิบัติการ และมีอุปกรณ์เทคโนโลยีที่ทันสมัยเน้นความเป็นเลิศของนักเรียนตามกลุ่มสาระอย่างพอเพียงสามารถเชื่อมโยงเครือข่ายเพื่อการเรียนรู้และสืบค้นข้อมูลได้รวดเร็ว 8) โรงเรียนมีห้องสมุดแหล่งเรียนรู้ศูนย์วิทยบริการ (Resource Center) ที่มีสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการให้บริการมีสื่อที่พอเพียงเหมาะสมทันสมัย มีกิจกรรมที่ส่งเสริมการอ่านการเรียนรู้และการค้นคว้าอย่างหลากหลาย

การสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาโรงเรียนมาตรฐานสากล สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษา
ตอนปลาย (2561, หน้า 54) กล่าวถึง

ความจำเป็น เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นความสำคัญของนักเรียนจำเป็นต้องสอดคล้อง
กับความต้องการ และความจำเป็นของนักเรียนทั้งในปัจจุบันและอนาคตโดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคที่
โลกาภิวัตน์แผ่ขยาย นักเรียนจำเป็นต้องดำรงอยู่ร่วมกันในสังคมที่หลากหลายทางวิถีทางเศรษฐกิจ
และการประกอบอาชีพ เชื้อชาติ ศาสนา สังคมและวัฒนธรรม ทั้งในสังคมประเทศเดียวกันและ
นานาชาติ การมีเครือข่ายร่วมพัฒนาการจัดการศึกษานอกจากจะเป็นความพยายามร่วมกันในการ
แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนและคุณภาพนักเรียนแล้ว ยังจะช่วยให้
นักเรียนได้เรียนรู้และมีทักษะที่สำคัญและจำเป็น ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการคิดวิเคราะห์
วิจารณ์ และสร้างสรรค์การเผชิญหน้ากับความเปลี่ยนแปลงและสามารถริเริ่มนำการเปลี่ยนแปลงได้
การตรวจสอบยืนยันค่านิยม และเจตคติของตนเองการเล็งเห็นอนาคตทางเลือกการเจรจาต่อรองและ
การสลายความขัดแย้งโรงเรียนที่ร่วมกันมุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่มาตรฐานสากลเพื่อให้นักเรียน
พร้อมที่จะเป็นสมาชิกที่มีคุณค่าของสังคมโลก (Global Citizenship) นอกจากจะส่งเสริมความรู้
ความสามารถเพื่อความเป็นเลิศของนักเรียนแล้วจำเป็นต้องพิจารณามิติภาพกว้างระดับโลก (Global
Dimension) ในการจัดหลักสูตรและประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถ
ดังกล่าวข้างต้นดังนี้ 1) การศึกษา สรรพ คั้นคว้า ในประเด็นความยุติธรรมและความเสมอภาคทาง
สังคมความหลากหลายทางชีวภาพ และสังคมวัฒนธรรมการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน การพัฒนาที่
ยั่งยืนสันติภาพและความขัดแย้ง 2) การกระตุ้นส่งเสริมให้นักเรียนมองการณ์ไกลเปิดใจกว้างยอมรับ
ความแตกต่างหลากหลาย 3) การทำความเข้าใจกับความไม่แน่นอนและความสับสนคลุ้มเครือ 4) การ
พัฒนาทักษะการเจรจาต่อรอง การคิดวิเคราะห์วิจารณ์และการคิดอิสระเป็นตัวของตัวเอง
(Independent Thinking)

ความคาดหวัง 1) โรงเรียนทุกแห่งมีสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับเดียวกันเป็น
โรงเรียนคู่พัฒนา หรือเครือข่ายร่วมพัฒนาทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาคระดับประเทศและ
ระหว่างประเทศ โดยมีข้อตกลงร่วมกันที่ชัดเจนในการดำเนินการร่วมพัฒนา 2) โรงเรียนทุกแห่งมีการ
วางแผน และจัดกิจกรรมการร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับโรงเรียนร่วมพัฒนาและดำเนินการอย่าง
ต่อเนื่อง 3) โรงเรียนทุกแห่งมีเครือข่ายสนับสนุนจากสถาบันอุดมศึกษาหรือสถานศึกษาที่จัด
การศึกษาระดับที่สูงกว่า ชุมชน และองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง 4) โรงเรียนในโครงการมาตรฐานสากล
มีการใช้แหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นองค์กรสถาบันต่าง ๆ เป็นแหล่งเรียนรู้ 5) โรงเรียนทุกโรงเรียนในโครงการ
มาตรฐานสากลที่ร่วมพัฒนาสามารถเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการศึกษาและพัฒนาผู้เรียนให้มี
คุณภาพสูงขึ้น 6) ครูและบุคลากรจากทุกโรงเรียนในโครงการมาตรฐานสากลได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้
เพิ่มพูนประสบการณ์วิชาชีพ 7) นักเรียนในโรงเรียนร่วมพัฒนา ได้สื่อสารแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

เคารพความคิดเห็น ความเชื่อ และวิถีชีวิตที่แตกต่างหลากหลาย รวมถึงการมีจิตสำนึกร่วมในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมโลก

การสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาโรงเรียนมาตรฐานสากล (สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2561, หน้า 54)

ความจำเป็น เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นความสำคัญของนักเรียนจำเป็นต้องสอดคล้องกับความต้องการ และความจำเป็นของนักเรียนทั้งในปัจจุบันและอนาคตโดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคที่โลกาภิวัตน์แผ่ขยาย นักเรียนจำเป็นต้องดำรงอยู่ร่วมกันในสังคมที่หลากหลายทางวิถีทางเศรษฐกิจ และการประกอบอาชีพ เชื้อชาติ ศาสนา สังคมและวัฒนธรรม ทั้งในสังคมประเทศเดียวกันและนานาชาติ การมีเครือข่ายร่วมพัฒนาการจัดการศึกษานอกจากจะเป็นความพยายามร่วมกันในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนและคุณภาพนักเรียนแล้ว ยังจะช่วยให้ นักเรียนได้เรียนรู้และมีทักษะที่สำคัญและจำเป็น ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์การเผชิญหน้ากับความเปลี่ยนแปลงและสามารถริเริ่มนำการเปลี่ยนแปลงได้ การตรวจสอบยืนยันค่านิยม และเจตคติของตนเองการเล็งเห็นอนาคตทางเลือกการเจรจาต่อรองและการคลายความขัดแย้งโรงเรียนที่ร่วมกันมุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่มาตรฐานสากลเพื่อให้นักเรียนพร้อมที่จะเป็นสมาชิกที่มีคุณค่าของสังคมโลก (Global Citizenship) นอกจากจะส่งเสริมความรู้ความสามารถเพื่อความเป็นเลิศของนักเรียนแล้วจำเป็นต้องพิจารณามิติภาพกว้างระดับโลก (Global Dimension) ในการจัดหลักสูตรและประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถดังกล่าวข้างต้น ดังนี้ 1) การศึกษา สார்วจ ค้นคว้า ในประเด็นความยุติธรรมและความเสมอภาคทางสังคมความหลากหลายทางชีวภาพ และสังคมวัฒนธรรมการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน การพัฒนาที่ยั่งยืนสันติภาพและความขัดแย้ง 2) การกระตุ้นส่งเสริมให้นักเรียนมองการณ์ไกลเปิดใจกว้างยอมรับความแตกต่างหลากหลาย 3) การทำความเข้าใจกับความไม่แน่นอนและความสับสนคลุ้มเครือ 4) การพัฒนาทักษะการเจรจาต่อรอง การคิดวิเคราะห์วิจารณ์และการคิดอิสระเป็นตัวของตัวเอง (Independent Thinking)

ความคาดหวัง 1) โรงเรียนทุกแห่งมีสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระดับเดียวกันเป็นโรงเรียนคู่พัฒนา หรือเครือข่ายร่วมพัฒนาทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาคระดับประเทศและระหว่างประเทศ โดยมีข้อตกลงร่วมกันที่ชัดเจนในการดำเนินการร่วมพัฒนา 2) โรงเรียนทุกแห่งมีการวางแผน และจัดกิจกรรมการร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับโรงเรียนร่วมพัฒนาและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง 3) โรงเรียนทุกแห่งมีเครือข่ายสนับสนุนจากสถาบันอุดมศึกษาหรือสถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับที่สูงกว่า ชุมชน และองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง 4) โรงเรียนในโครงการมาตรฐานสากลมีการใช้แหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่นองค์กรสถาบันต่าง ๆ เป็นแหล่งเรียนรู้ 5) โรงเรียนทุกโรงเรียนในโครงการมาตรฐานสากลที่ร่วมพัฒนาสามารถเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการศึกษาและพัฒนาผู้เรียนให้มี

คุณภาพสูงขึ้น 6) ครูและบุคลากรจากทุกโรงเรียนในโครงการมาตรฐานสากลได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้
เพิ่มพูนประสบการณ์วิชาชีพ 7) นักเรียนในโรงเรียนร่วมพัฒนา ได้สื่อสารแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน
เคารพความคิดเห็น ความเชื่อ และวิถีชีวิตที่แตกต่างกันหลากหลาย รวมถึงการมีจิตสำนึกร่วมในการเป็น
สมาชิกที่ดีของสังคมโลก

มิติของการร่วมพัฒนา (Partnership Dimensions)

โรงเรียนสามารถแสวงหา และสร้างเครือข่ายการร่วมพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาได้
ทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ การร่วมพัฒนาสามารถดำเนินการได้ทั้งในระดับ
โรงเรียนระดับกลุ่มงาน/กลุ่มสาระ ระดับสาขาวิชาระดับชั้นเรียนระดับบุคคล/กลุ่มบุคคล เช่น การ
เป็นคู่ พัฒนาระหว่างครูผู้สอนในรายวิชาเดียวกัน การร่วมพัฒนาระหว่างนักเรียน ฯลฯ เครือข่ายการ
ร่วมพัฒนาระดับโรงเรียนจำแนกได้ ดังนี้

1) เครือข่ายร่วมพัฒนาตามพื้นที่ (Area-Base Partnerships) เป็นการจำแนกโรงเรียนร่วม
พัฒนาตามสภาพพื้นที่ภูมิศาสตร์ ได้แก่ โรงเรียนที่ตั้งอยู่ท้องถิ่นเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน ในเขตพื้นที่
หรือจังหวัดเดียวกันเป็นสำคัญ หรืออาจตั้งอยู่ในจังหวัดเดียวกัน เพื่อสะดวกในการประสานงานและ
วางแผนการให้ความร่วมมือพัฒนา

2) เครือข่ายกลุ่มร่วมพัฒนา (Cluster Partnerships) ประกอบด้วย โรงเรียนสองโรงเรียน
หรือมากกว่านั้นในท้องถิ่นเดียวกัน ดำเนินการร่วมพัฒนากับโรงเรียนจำนวนใกล้เคียงกันในอีกท้องถิ่น
หนึ่งซึ่งโดยปกติแล้วควรคำนึงถึงระยะทางหรือความสะดวกในการเดินทางระหว่างกลุ่ม เพื่อให้
โรงเรียนสามารถติดต่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมประชุมปรึกษาหารือกันได้ทางตรง (Face-to-Face
Meeting) อย่างน้อยภาคเรียนละครั้ง ลักษณะสำคัญอีกประการหนึ่งของกลุ่มร่วมพัฒนานี้ คือ แต่ละ
โรงเรียนในกลุ่มมักจะมีโรงเรียนที่เป็นคู่ร่วมพัฒนาในกลุ่มโรงเรียนของต่างประเทศซึ่งจะช่วยให้เกิด
การเชื่อมประสานการร่วมพัฒนาระหว่างกลุ่มโรงเรียนภายในประเทศและต่างประเทศ

3) เครือข่ายร่วมพัฒนาที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะ (Agenda-Base Partnerships) เป็นการ
ร่วมพัฒนาระหว่างโรงเรียนที่มีวาระการพัฒนา หรือวัตถุประสงค์เฉพาะร่วมกัน เช่น กลุ่มโรงเรียนเน้น
ความเป็นเลิศทางวิทยาศาสตร์ กลุ่มโรงเรียนจุฬารักษ์ราชวิทยาลัย กลุ่ม Education Hub ฯลฯ

4) เครือข่ายที่มีอัตลักษณ์เฉพาะ (Identity-Base Partnerships) เป็นการรวมกลุ่มเพื่อให้
ความช่วยเหลือร่วมมือกันตามอัตลักษณ์ร่วมของโรงเรียน เช่น กลุ่มสวนกุหลาบวิทยาลัย กลุ่มเทพ
ศิรินทร์ กลุ่มเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ กลุ่มอนุบาลจังหวัด ฯลฯ

แนวทางการสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนา

โรงเรียนในโครงการทุกโรงเรียน สามารถดำเนินการจัดหาโรงเรียนคู่พัฒนา (Partner
Schools) ทั้งโรงเรียนคู่พัฒนาภายในประเทศ และจัดหาโรงเรียนคู่พัฒนาในต่างประเทศ ซึ่งโรงเรียน
สามารถดำเนินการได้เองหรือประสานงานให้หน่วยงาน หรือองค์กรที่เกี่ยวข้องติดต่อประสานจัดหาให้

ส่วนการสร้างเครือข่ายการร่วมพัฒนาแบบไม่เป็นทางการ โรงเรียนสามารถส่งเสริมสนับสนุนให้ครู นักเรียน สร้างคู่ร่วมพัฒนา และขยายเครือข่ายแบบไม่เป็นทางการในลักษณะการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลองค์กร เช่น เครือข่ายครูเครือข่ายนักเรียน เครือข่ายอุปถัมภ์ของหน่วยงานองค์กรต่าง ๆ ทั้งนี้ สามารถดำเนินการได้ทั้งในรูปของการมีกิจกรรมการร่วมพัฒนาเชิงปฏิสัมพันธ์โดยตรง หรือ การติดต่อสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ ผ่านเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแนวทางการสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาทั้งในประเทศ และระหว่างประเทศสำหรับโรงเรียนควรดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการและแสวงหาผู้ร่วมพัฒนา ประกอบด้วย 1) ศึกษา ทำความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับทิศทางและกลยุทธ์การพัฒนาโรงเรียน โดยคำนึงถึงคุณประโยชน์ของทั้งสองฝ่ายที่อาจได้รับหรือเรียนรู้จากโรงเรียนที่จะเป็นคู่พัฒนาทั้งในระยะสั้นและระยะยาว 2) แต่งตั้งคณะกรรมการ/คณะทำงานร่วมพัฒนา (Partnership Committee) เพื่อกำหนดแผนเป้าหมาย และแหล่งร่วมพัฒนา ตลอดจนแนวทางการสนับสนุนจากชุมชนสถานศึกษาและองค์กรต่าง ๆ โดยคำนึงถึงความต้องการและโอกาสของนักเรียนว่าจะมีส่วนเข้าถึงกิจกรรม และบริการร่วมพัฒนาได้ทั่วถึงทุกคนหรือเฉพาะกลุ่ม 3) สำรวจ ทบทวนว่ามีโรงเรียนที่เป็นคู่พัฒนาอยู่ในท้องถิ่นพื้นที่ใกล้เคียงอยู่เดิมที่โรงเรียนจะสามารถเข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้พัฒนาได้ตามที่กำหนดเป้าหมายไว้ หรืออาจแสวงหาแนวทางสร้างคู่พัฒนาในลักษณะกลุ่มร่วมพัฒนา (Cluster Partnerships) กับโรงเรียนในท้องถิ่นหรือภูมิภาคอื่น 4) ประสานงานขอความร่วมมือจากครู บุคลากรหรือผู้ทรงคุณวุฒิ ในการใช้สัมพันธภาพส่วนตัว แสวงหาผู้ร่วมพัฒนาทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งเป็นทางเลือกที่ดีประการหนึ่งในการได้มาซึ่งคู่ร่วมพัฒนาที่หลากหลายตรงตามความต้องการเฉพาะด้านของโรงเรียน 5) เสาะหาโรงเรียนร่วมพัฒนาในต่างประเทศ โดยสามารถติดต่อองค์กรที่ให้การสนับสนุนโดยตรง หรือองค์กรการกุศล หรือองค์กรเพื่อการพัฒนาที่ไม่แสวงหากำไร ซึ่งจะช่วยเหลือโรงเรียนที่เป็นแหล่งร่วมพัฒนาผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

2. ขั้นสร้างข้อตกลงและร่วมวางแผน ประกอบด้วย 1) ติดต่อ สื่อสาร แลกเปลี่ยนสารสนเทศ เพื่อการทำความรู้จักและร่วมทำความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์และแนวทางการร่วมเป็นคู่พัฒนา 2) ร่วมกันศึกษาหลักสูตรของกันและกัน เพื่อกำหนดแนวทางในการร่วมกันในการดำเนินงานจัดการเรียนการสอน 3) จัดให้นักเรียนแต่ละโรงเรียนได้จัดทำโครงงานเล็ก ๆ ระยะสั้น เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างกระแสนความสนใจของนักเรียนในวงกว้าง 4) จัดให้ผู้แทนของโรงเรียนได้พบปะเยี่ยมเยียนโรงเรียนคู่พัฒนา ในกรณีที่โรงเรียนภายในประเทศ เพื่อร่วมปรึกษาหารือในรายละเอียดการร่วมดำเนินการ 5) จัดทำและลงนามข้อตกลงร่วมระหว่างโรงเรียน 6) ร่วมกันจัดทำแผนการดำเนินงานร่วมระหว่างโรงเรียนทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

3. ขั้นร่วมดำเนินงานและกำกับติดตาม ประกอบด้วย 1) ร่วมจัดกิจกรรมหรือการเรียนการสอนตามหลักสูตรตามที่ได้ออกแบบร่วมกัน 2) จัดกิจกรรมการเยี่ยมเยียนแลกเปลี่ยนระหว่างนักเรียน 3) เชิญชวนชุมชนท้องถิ่นทั้งสองฝ่ายให้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างจริงจัง 4) ร่วมกันแสวงหาภาคีเครือข่ายสนับสนุนการดำเนินงานร่วมกับคู่พัฒนา 5) ร่วมกันติดตามการดำเนินงานของคู่พัฒนาและพัฒนาการของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม 6) จัดให้มีการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างผู้ปฏิบัติและนักเรียนตลอดจนผู้เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ

4. ขั้นทบทวนผลการดำเนินงาน ประกอบด้วย 1) ร่วมกันทบทวนผลการดำเนินงานของคู่พัฒนาว่ามีความก้าวหน้าหรือประสบผลสำเร็จตามที่ร่วมกันกำหนดไว้อย่างไรบ้างมีผลกระทบต่อนื่องจากการดำเนินงานอย่างไรบ้าง ทั้งนี้ควรมีการแสดงผลหลักฐานร่องรอยผลการปฏิบัติงานมาใช้ประกอบการพิจารณา 2) ทบทวนแผนการดำเนินงานและข้อตกลงร่วมเพื่อพิจารณาปรับปรุงพัฒนาหรือดำเนินการตามที่เห็นสมควรร่วมกันต่อไป

แนวทางการนิเทศติดตาม ประเมินผลและวิจัยพัฒนา

การนิเทศ ติดตาม ประเมินผลและวิจัยพัฒนามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินงานโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล ซึ่งตามแผนพัฒนาโรงเรียนมาตรฐานสากลสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้กำหนดให้เป็นบทบาทและภารกิจของสำนักงานบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย (สมป.) ร่วมกับศูนย์ประสานงานการจัดการมัธยมศึกษา (ศกม.) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สพท.) และศูนย์เครือข่ายการนิเทศการมัธยมศึกษา (ศนม.) เพื่อปฏิบัติการกิจ ดังนี้

1. การนิเทศส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ประกอบด้วยภารกิจ ดังนี้ 1) สมป. จัดทำแผนงานและแนวทางการพัฒนาโรงเรียนมาตรฐานสากลทั้งระบบครอบคลุม วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ ตลอดจนวางแผนจัดสรรงบประมาณ เพื่อการดำเนินงานพัฒนาโรงเรียนมาตรฐานสากลเสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณจาก สพฐ. 2) สมป. พัฒนาทีมงาน เพื่อนิเทศ ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล 3) เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการมัธยมศึกษา ระดับกลุ่มจังหวัด 20 กลุ่ม ในเครือข่ายสร้างความเข้าใจในเป้าหมาย และแนวทางการดำเนินงานแก่โรงเรียนมาตรฐานสากล และสร้างข้อตกลงร่วมกันในการนิเทศส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนมาตรฐาน 4) เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการมัธยมศึกษา ระดับกลุ่มจังหวัด 20 กลุ่ม พัฒนาทีมงานผู้บริหารและครู โรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อการจัดทำแผนกลยุทธ์การพัฒนาโรงเรียนมาตรฐานสากล 5) สมป. ร่วมกับเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการมัธยมศึกษา ระดับกลุ่มจังหวัด 20 กลุ่ม และโรงเรียนมาตรฐานสากล จัดทำพันธะสัญญาการพัฒนาโรงเรียนตามเป้าหมายต่อ สพฐ. 6) เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการมัธยมศึกษา ระดับกลุ่มจังหวัด 20 กลุ่ม ดำเนินการนิเทศติดตามประเมินผล

และประสานงานการส่งเสริมสนับสนุน การพัฒนาคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลตามกลยุทธ์ และ เป้าหมายการพัฒนาตามโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

2. การประสานความร่วมมือเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล ประกอบด้วยภารกิจ ดังนี้ 1) เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการมัธยมศึกษา ระดับกลุ่มจังหวัด 20 กลุ่ม สำรวจข้อมูลพื้นฐานการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากลและความต้องการความช่วยเหลือ ประสานงาน เพื่อร่วมมือกันพัฒนาโรงเรียน 2) เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการมัธยมศึกษา ระดับกลุ่มจังหวัด 20 กลุ่ม นิเทศและสนับสนุนส่งเสริมประสานงานการสร้างภาคีเครือข่ายโรงเรียน ร่วมพัฒนาในระดับภูมิภาคระดับประเทศ และต่างประเทศ 3) เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการมัธยมศึกษา ระดับกลุ่มจังหวัด 20 กลุ่ม ร่วมกับโรงเรียนมาตรฐานสากลพัฒนาโปรแกรม ประสานและเชื่อมโยงการพัฒนาโรงเรียนมาตรฐานสากลระหว่างภาคีเครือข่ายผ่านระบบ ICT 4) เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการมัธยมศึกษา ระดับกลุ่มจังหวัด 20 กลุ่ม ดำเนินการนิเทศ ร่วมพัฒนาและส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลร่วมกับภาคีเครือข่ายทุกระดับ 5) เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการมัธยมศึกษา ระดับกลุ่มจังหวัด 20 กลุ่ม ดำเนินการ นิเทศติดตามผลการสร้างภาคีเครือข่าย ร่วมพัฒนาโรงเรียนมาตรฐานสากล และประชาสัมพันธ์ผลงาน ผ่านช่องทางที่หลากหลาย

3. การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงาน ดังนี้ 1) เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการมัธยมศึกษา ระดับกลุ่มจังหวัด 20 กลุ่ม ร่วมกับ โรงเรียนมาตรฐานสากล พัฒนาเกณฑ์การประเมินผลงานดีเด่น (Best Practice) ของโรงเรียนและครู แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้เผยแพร่แก่โรงเรียนมาตรฐานสากล 2) เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการมัธยมศึกษา ระดับกลุ่มจังหวัด 20 กลุ่ม ประเมิน Best Practice ของครูและโรงเรียนเพื่อ คัดเลือกครูต้นแบบการพัฒนาโรงเรียนมาตรฐานสากล 3) เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการ มัธยมศึกษา ระดับกลุ่มจังหวัด 20 กลุ่ม สำรวจความต้องการการพัฒนาครูแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ของโรงเรียนมาตรฐานสากล (เน้นกลุ่มสาระเร่งด่วน ได้แก่ ภาษาต่างประเทศ คณิตศาสตร์และ วิทยาศาสตร์ เป็นต้น) 4) เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการมัธยมศึกษา ระดับกลุ่มจังหวัด 20 กลุ่ม พัฒนาคูตามความต้องการจำเป็นของโรงเรียนมาตรฐานสากลและส่งเสริมให้ครูต้นแบบได้ ศึกษาดูงานต่างประเทศ เพื่อนำผลการพัฒนามาพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษา 5) จัดทำ ฐานข้อมูลการพัฒนาครูและความต้องการการพัฒนาครูของโรงเรียนมาตรฐานสากลเป็นปัจจุบันผ่าน ระบบเครือข่าย ICT

4. การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนประสบการณ์การดำเนินงานระหว่างเครือข่ายการนิเทศ

1) เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการมัธยมศึกษา ระดับกลุ่มจังหวัด 20 กลุ่ม จัดสัมมนาทาง วิชาการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล และคัดเลือกผลงาน

ดีเด่นในแต่ละเครือข่ายในด้าน 1.1) นวัตกรรมการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ 1.2) นวัตกรรมหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ 1.3) ความเป็นเลิศทางวิชาการของผู้เรียนการสื่อสารสองภาษา นวัตกรรมทางการคิด การประดิษฐ์ การสร้างโครงงานความสามารถ-ด้านการใช้ ICT และการร่วมรับผิดชอบต่อสังคมโลก 1.4) อัตลักษณ์ / ผลงานดีเด่น (Best Practice) ของโรงเรียนมาตรฐานสากล 1.5) ผลงานดีเด่นด้านการจัดการเรียนรู้ของครูต้นแบบ ฯลฯ 2) สมป. ร่วมกับเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการมัธยมศึกษา ระดับกลุ่มจังหวัด 20 กลุ่ม จัดสัมมนาทางวิชาการแลกเปลี่ยนประสบการณ์นำเสนอผลงานดีเด่นของโรงเรียนมาตรฐานสากลในระดับภาคและระดับประเทศ

5. การวิจัยและพัฒนาแบบมีส่วนร่วมการพัฒนาโรงเรียนมาตรฐานสากล 1) เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการมัธยมศึกษา ระดับกลุ่มจังหวัด 20 กลุ่ม นิเทศติดตาม และให้ข้อเสนอแนะแก่โรงเรียนมาตรฐานสากล ในการดำเนินการวิจัยและพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล (การวิจัยสถาบันการวิจัยพัฒนานวัตกรรมและการวิจัยเชิงประเมิน) 2) เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการมัธยมศึกษา ระดับกลุ่มจังหวัด 20 กลุ่ม ดำเนินการวิจัยพัฒนา และติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลและการวิจัยแบบพหุกรณี 3) สมป. ส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณ เพื่อการดำเนินการวิจัยพัฒนาของโรงเรียนมาตรฐานสากลและเครือข่ายการจัดการมัธยมศึกษา ระดับกลุ่มจังหวัด 20 กลุ่ม 4) สมป. ร่วมกับหน่วยงานภายนอก หรือสถาบันอุดมศึกษา ดำเนินการวิจัยประเมินผลการดำเนินงานพัฒนา โรงเรียนสู่มาตรฐานสากลระดับโรงเรียนและระดับเครือข่าย

6. การนิเทศกำกับติดตามประเมินผลการพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากลและรายงานผลการดำเนินงานประชาสัมพันธ์และเผยแพร่

1) เครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการมัธยมศึกษา ระดับกลุ่มจังหวัด 20 กลุ่ม ดำเนินการนิเทศติดตามและประเมินผลการพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากลอย่างต่อเนื่อง

2) สมป. จัดตั้งคณะกรรมการส่วนกลาง และกรรมการระดับภาคทำหน้าที่นิเทศ ติดตาม กระตุ้น และเร่งรัดการพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากลและประเมินความพร้อมรับรองมาตรฐานโรงเรียนมาตรฐานสากล

3) สพฐ. ประกาศผลการรับรองมาตรฐานโรงเรียนมาตรฐานสากลที่ผ่านการประเมิน และรับรองมาตรฐานระดับสากลแผนการดำเนินงาน 3.1) บทบาทหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) การพัฒนาหลักสูตรและการสอนโรงเรียนมาตรฐานสากล 3.1.1) ด้านการยกระดับคุณภาพโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล (1) ตั้งคณะกรรมการโครงการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล (2) ตั้งภาคีเครือข่ายและคณะกรรมการประสานงานโรงเรียนร่วมพัฒนาทั้งในประเทศ และต่างประเทศ (3) ส่งเสริมสนับสนุนและประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (4) พัฒนาผู้บริหารศึกษานิเทศก์และบุคลากรหลักเพื่อเพิ่มสมรรถนะการยกระดับคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล

ตลอดจนสนับสนุนทรัพยากร งบประมาณ สื่อ เอกสารตำราเรียน เทคโนโลยี นวัตกรรมที่มีคุณภาพ ระดับสากลเพื่อส่งเสริมการดำเนินงานของโรงเรียน (5) วิจัยและพัฒนารูปแบบ และแนวทางการพัฒนาโรงเรียนมาตรฐานสากลพร้อมทั้งติดตามประเมินผลการดำเนินการรายงานประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ 3.1.2) ด้านหลักสูตรและการสอน (1) กำหนดนโยบายด้านหลักสูตรและการสอนในการพัฒนาระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล (2) ทำเอกสารคู่มือแนวทางการพัฒนาหลักสูตรโรงเรียน (3) พัฒนาบุคลากรของโรงเรียนด้านหลักสูตร (4) แก้ไขกฎระเบียบต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของโรงเรียนด้านหลักสูตร (5) จัดหาสื่อหนังสือตำราเรียนในสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์คณิตศาสตร์ และพัฒนาครูวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ในด้านการเรียนการสอนด้วยภาษาต่างประเทศ (6) ประชุมชี้แจงนโยบายสู่การปฏิบัติให้กับโรงเรียนด้านหลักสูตรและการสอนสนับสนุนส่งเสริมให้ สพท. ดำเนินการตามนโยบายให้ประสบผลสำเร็จ 2) บทบาทหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 2.1) ด้านการยกระดับคุณภาพโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล 2.1.1) ศึกษาทำความเข้าใจแนวทางการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล 2.1.2) ประสานงานและอำนวยความสะดวก ในการดำเนินงานของ ศกม. ศนм. และโรงเรียนในโครงการ 2.1.3) ส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการนิเทศ ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียนในโครงการของแต่ละ ศนм. 2.1.4) ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานทางการศึกษาและหน่วยงานอื่น ๆ ในท้องถิ่นทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อสนับสนุนการยกระดับคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล

3) บทบาทหน้าที่ของศูนย์ประสานงานการจัดการมัธยมศึกษา (ศกม.) และกลุ่มเครือข่าย ส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการมัธยมศึกษาตอนปลายจังหวัด 3.1) การยกระดับคุณภาพโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล 3.1.1) สร้างความเข้าใจและความตระหนักให้กับผู้บริหารครู และบุคลากรในโรงเรียน ในโครงการ 3.1.2) ประสาน สพฐ. สพท. และ ศนм. ในการดำเนินงานบริหารโครงการ 3.1.3) ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานของ ศนм. โรงเรียน และเครือข่ายโรงเรียนร่วมพัฒนา 3.1.4) ประสาน ศนм. ในการสรรหาโรงเรียนต้นแบบและการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของโรงเรียนระหว่างเครือข่ายในส่วนภูมิภาค 3.1.5) กำกับติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียน 3.1.6) รายงานผลการดำเนินงานประชาสัมพันธ์และเผยแพร่

4) บทบาทหน้าที่ของเครือข่ายการนิเทศการมัธยมศึกษา (ศนм.)

4.1) ด้านการยกระดับคุณภาพโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล (1) นิเทศส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพโรงเรียน (2) ส่งเสริมโรงเรียนให้จัดทำแผนกลยุทธ์และจัดทำพันธสัญญากับ สพฐ. (3) ประสานความร่วมมือระหว่าง สพฐ. ศกม. สมป. จังหวัดและ สพท. ในการนิเทศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของภาคีเครือข่ายโรงเรียนร่วมพัฒนา ทั้งในระดับภูมิภาค ระดับประเทศ และระหว่างประเทศ (4) จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการดำเนินงานของโรงเรียนระหว่าง

เครือข่ายการนิเทศในระดับภูมิภาค และสรรหาโรงเรียนต้นแบบโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับกลุ่มจังหวัด (5) พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงาน (6) วิจัยและพัฒนาแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน (7) นิเทศกำกับติดตามประเมินผลการพัฒนาโรงเรียนพร้อมทั้งรายงานผลการดำเนินงานประชาสัมพันธ์และเผยแพร่

4.2) ด้านหลักสูตรและการสอน (1) ตั้งคณะทำงานระดับเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อศึกษาคู่มือ แนวทางการพัฒนาโรงเรียนมาตรฐานสากล ด้านหลักสูตรและการสอน (2) กำหนดแนวทางปฏิบัติให้โรงเรียนดำเนินการตามคู่มือ แนวทางการพัฒนาโรงเรียนมาตรฐานสากล ด้านหลักสูตรและการสอน (3) พัฒนาบุคลากร และผู้เกี่ยวข้องของโรงเรียนมาตรฐานสากลด้านหลักสูตรและการสอน (4) ประชุมชี้แจง ทำความเข้าใจ เกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานด้านหลักสูตรและการสอนของโรงเรียนมาตรฐานสากล (5) ตั้งคณะทำงานนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานด้านหลักสูตร และการสอนของโรงเรียน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียนได้ปฏิบัติตามเจตนารมณ์ของโรงเรียนมาตรฐานสากล (6) กำหนดแผนการพัฒนาหลักสูตรและการสอนของโรงเรียนทั้งในระยะสั้นและระยะยาว (7) ศึกษารูปแบบวิธีการโดยใช้การวิจัยและพัฒนาโรงเรียนด้านหลักสูตรและการสอน

5) บทบาทหน้าที่ของสถานศึกษา

5.1) ด้านการยกระดับคุณภาพโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล (1) สร้างความตระหนัก และชี้แจง แนวทางพัฒนาโรงเรียนมาตรฐานสากลให้แก่ครู บุคลากร และผู้เกี่ยวข้อง (2) ทบทวน ปรับแผนยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล (3) พัฒนาครู และบุคลากร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อยกระดับคุณภาพโรงเรียน (4) แสวงหาภาคีเครือข่าย และจัดกิจกรรมการพัฒนากับโรงเรียนร่วมพัฒนา (Partner Schools) ทั้งภายในและต่างประเทศ (5) รายงานผลการประเมินโครงการ พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่

5.2) ด้านหลักสูตรและการสอน (1) ศึกษาทำความเข้าใจนโยบายการดำเนินงานของโรงเรียนด้านหลักสูตรและการสอน (2) ประชุมชี้แจง ทำความเข้าใจกับบุคลากรเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติของโรงเรียน (3) ปรับปรุง และพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษากระบวนการเรียนการสอน การวัดผล การประเมินผล ตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพโรงเรียน (4) พัฒนา สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี ห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ (5) พัฒนาบุคลากร ให้สอดคล้องกับคุณลักษณะและตัวชี้วัดของหลักสูตร และการสอนโรงเรียนด้านหลักสูตรและการสอน (6) ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานทางการศึกษา และหน่วยงานอื่น ๆ ในท้องถิ่น ทั้งภาครัฐ และเอกชนเพื่อสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรและการสอน (7) วิจัยพัฒนาหลักสูตรและรูปแบบการสอน

สรุปได้ว่า การดำเนินงานในโรงเรียนมาตรฐานสากล จะมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพผู้เรียน ผ่านกระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ควบคู่กับระบบการบริหารที่มีคุณภาพ ซึ่งจะนำเสนอแนวทางการดำเนินงานภายใต้ 4 ประเด็น คือ

1) วิสัยทัศน์โรงเรียนมาตรฐานสากล คือ สร้างผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก ด้วยหลักสูตรการเรียนการสอน และการบริหารจัดการคุณภาพระดับมาตรฐานสากล

2) คุณลักษณะผู้เรียนโรงเรียนมาตรฐานสากลเป็นโรงเรียนในโครงการที่จัดหลักสูตรการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล โดยมีความมุ่งหวังที่จะให้นักเรียนมีคุณลักษณะเป็นเลิศ วิชาการ สื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษาล้ำหน้าทางความคิด ผลงานอย่างสร้างสรรค์ และร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก

3) การจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล เป็นกระบวนการเพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพทางการศึกษาให้เทียบเท่ากับสากล ซึ่งประกอบด้วย ด้านคุณภาพวิชาการ ด้านคุณภาพครู และด้านการวิจัยและพัฒนา

4) การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพซึ่งกรอบในการบริหารจัดการโรงเรียนให้มีคุณภาพ สำหรับการยกระดับโรงเรียนสู่มาตรฐานสากลได้ประยุกต์แนวทางเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) มาเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบบริหารจัดการคุณภาพของโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ และได้มาตรฐานสากล ซึ่งประกอบด้วย การนำองค์การการวางแผนเชิงกลยุทธ์การมุ่งเน้นผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียการวัดการวิเคราะห์การจัดการความรู้ การมุ่งเน้นบุคลากรการจัดการกระบวนการและผลลัพธ์การปฏิบัติงาน

2.3 ประสิทธิผลโรงเรียนมาตรฐานสากล

2.3.1 ความหมายของประสิทธิผล

นักวิชาการ และนักการศึกษาได้ให้ความหมายของประสิทธิผลไว้หลากหลาย ดังนี้

อุทุมพร จามรมานและคณะ (2553, หน้า 29) กล่าวว่า ประสิทธิผล หมายถึง การบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่พึงปรารถนา นั่นคือ ผลการปฏิบัติงานไม่ว่าจะเป็นผลผลิต ผลกระทบผลลัพธ์ได้ผลตรงตามผลที่คาดหวังไว้ และเป็นที่พึงพอใจของผู้ใช้และผู้บริโภค

ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์ (2556, หน้า 145) กล่าวว่า ประสิทธิผล หมายถึง การทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือผลผลิตเทียบกับวัตถุประสงค์

ปัทมา ประทุมสุวรรณ (2562, หน้า 67) กล่าวว่า ประสิทธิผล หมายถึง ผลสำเร็จในการดำเนินงานตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ทั้งในด้านผลผลิตและด้านผลลัพธ์

วิชุดา เมามุดดา (2563, หน้า 63) กล่าวว่า ประสิทธิผล หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารและครูในโรงเรียนที่ทำงานร่วมกันจนสามารถทำให้นักเรียนมีความใฝ่รู้ รักการอ่าน แสวงหา

ความรู้ด้วยตนเอง ความพึงพอใจในการทำงานของครู ความสามารถในการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีของครูความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพความสามารถในการปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อมที่มากระทบทั้งภายในและภายนอก

ว่าที่ร้อยโทวรนาถ ชมภูยันธ์ (2563, หน้า 33 -34) กล่าวว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดจากการจัดการขององค์การในเชิงระบบ และเชิงคุณภาพที่มุ่งถึงการบรรลุเป้าหมาย และมีผลที่สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ และใช้พลังงานน้อย ตามภาพความสำเร็จโรงเรียนมาตรฐานสากล ซึ่งเป็นประสิทธิผลขององค์การ

อรอุมา ไมยวงศ์ (2564, หน้า 74) กล่าวว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง ผลสำเร็จของการดำเนินงานทั้งผลผลิตและผลลัพธ์ที่เกิดจากการดำเนินงานทั้งระบบ ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยการประเมินตามสภาพจริงว่าเมื่อดำเนินการตามนโยบายสิ้นสุดแล้ว

Hall (1991, p.249) กล่าวว่า ประสิทธิภาพขององค์การ เป็นความสามารถขององค์การในการแสวงหาผลประโยชน์จากสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ได้ทรัพยากรที่หาได้ยากและมีคุณค่าที่จะนำไปใช้ในการสนับสนุนการดำเนินการขององค์การ

Mot (1972, p. 188) กล่าวว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง องค์การในแง่ของความสามารถในการผลิตความสามารถในการปรับตัวและความสามารถในการยืดหยุ่น

Hoy and Furguson (1985, pp. 117 - 134) อธิบายว่า โรงเรียนที่มีประสิทธิผลอาจพิจารณาจาก 1) ความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ 2) ความสามารถในการปรับเปลี่ยนต่อสภาวะแวดล้อมที่มากระทบทั้งภายในและภายนอกและ 3) ความพึงพอใจในการทำงานของครู

Hoy and Miskel (1991, p. 379) กล่าวว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง ผลสำเร็จที่บรรลุตามเป้าประสงค์ขององค์การทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ

Gibson, et al. (2000, p. 55) กล่าวถึงความหมายของคำว่า ประสิทธิภาพ (Effectiveness) มาจากคำว่า Effect ที่ใช้ในบริบทของความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผล (Cause and Effect) โดยอธิบายถึงประสิทธิผลว่า มี 3 ระดับ ได้แก่ ระดับบุคคล ระดับกลุ่ม และระดับองค์การ ซึ่งในแต่ละระดับของประสิทธิผลจะมีปัจจัยที่มีเหตุผลต่างกัน ดังนี้

1. ประสิทธิภาพระดับบุคคล (Individual Effectiveness) เป็นการเน้นผลปฏิบัติงานเฉพาะบุคคลหรือสมาชิกในองค์การที่ทำงานตามหน้าที่และตำแหน่งในองค์การ ซึ่งโดยทั่วไปผู้บังคับบัญชาประเมินประสิทธิภาพระดับบุคคล โดยใช้กระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อพิจารณาการขึ้นค่าตอบแทนหรือการให้รางวัลตอบแทนเป็นปัจจัยที่เป็นเหตุให้เกิดประสิทธิภาพระดับบุคคล อันได้แก่ ความสามารถ (Ability) ทักษะ (Skills) ความรู้ (Knowledge) เจตคติ (Attitude) แรงจูงใจ (Motivation) และความเครียด (Stress)

2. ประสิทธิภาพระดับกลุ่ม (Group Effectiveness) เป็นภาพรวมของกลุ่มบุคคลที่เป็นสมาชิกในองค์การที่ทำงานตามหน้าที่และตำแหน่งในองค์การเป็นปัจจัยที่เป็นเหตุให้เกิดประสิทธิผลของกลุ่ม อันได้แก่ ความสามัคคี (Cohesiveness) ภาวะผู้นำ (Leadership) โครงสร้าง (Structure) สถานภาพ (Status) บทบาท (Roles) และบรรทัดฐาน (Norms)

3. ประสิทธิภาพระดับองค์การ (Organizational Effectiveness) เป็นภาพรวมประสิทธิผลระดับบุคคลและกลุ่ม เป็นปัจจัยที่เป็นเหตุให้เกิดประสิทธิผลระดับองค์การ อันได้แก่ สภาพแวดล้อม (Environment) เทคโนโลยี กลยุทธ์ โครงสร้าง กระบวนการต่าง ๆ และวัฒนธรรมโดยที่ประสิทธิผลองค์การทั้ง 3 ระดับ มีความสัมพันธ์กันซึ่งประสิทธิผลขององค์การขึ้นอยู่กับประสิทธิผลของบุคคลและกลุ่มนั่นเอง นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่นอีกหลายประการ เช่น ชนิดขององค์การ งานที่องค์การทำ และเทคโนโลยีที่ใช้ในการทำงานขององค์การ

สรุปว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดจากการจัดการขององค์การในเชิงระบบ และเชิงคุณภาพ และมีผลที่สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ ด้วยสนับสนุนร่วมมือระหว่างสมาชิกเพื่อให้เกิดความสำเร็จอย่างสูงสุดแก่องค์กร

2.3.2 ความหมายของประสิทธิผลโรงเรียน

มีนักวิชาการและนักการศึกษากล่าวถึงความหมายของประสิทธิผลของโรงเรียน ดังนี้

กรรณิกา เพชรน้อย (2561, หน้า 17) กล่าวว่า ประสิทธิผลของโรงเรียน หมายถึง ความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานหรือการบรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้ของโรงเรียน

วิไลลักษณ์ โภคาพานิชย์ (2562, หน้า 15) กล่าวว่า ประสิทธิผลของโรงเรียน หมายถึง ความสำเร็จของงานที่บรรลุตามเป้าหมายของโรงเรียนที่กำหนดไว้ ทั้งด้านผลผลิต (outputs) และผลลัพธ์ (outcomes) โดยมีความหมายครอบคลุมถึงผลผลิตที่เกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นสำคัญ

รัชพล จอมไตรคุป (2563, หน้า 19) กล่าวว่า ประสิทธิผลของโรงเรียน หมายถึง การที่โรงเรียนสามารถบริหารจัดการสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายของโรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยสิ่งสำคัญที่สุด คือ การเน้นที่ตัวนักเรียนจะต้องมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เป็นไปตามที่ต้องการและสิ่งที่เกิดควบคู่กันไปคือการบรรลุจุดหมายอื่นของโรงเรียนด้วย เช่น การที่นักเรียนมีความเป็นอยู่ที่ดีในโรงเรียน นักเรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อโรงเรียน ผู้ปกครองเชื่อมั่น

มัทนิตา คงช่วย (2563, หน้า 47) กล่าวว่า ประสิทธิผลของโรงเรียน หมายถึง การดำเนินงานที่มีผลสำเร็จบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดขององค์การสามารถจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา เป็นที่ต้องการของสังคมและสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุขและมีคุณภาพ

อรอุมา ไมยวงศ์ (2565, หน้า 76) กล่าวว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียน หมายถึง ผลสำเร็จของโรงเรียนที่เกิดจากความสามารถของผู้บริหารโรงเรียนและบุคลากรในโรงเรียนในการทำงานร่วมกัน เพื่อให้การทำงานประสบผลสำเร็จ หรือการบรรลุตามวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายของโรงเรียนที่ได้กำหนดไว้ ความสำเร็จที่เอื้อต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน

พงษ์พิพัฒน์ นารินทร์ (2566, หน้า 26) ประสิทธิภาพของโรงเรียน หมายถึง การที่ครูผู้สอนสามารถพัฒนานักเรียนให้เกิดสมรรถนะที่สำคัญและจำเป็นในศตวรรษที่ 21 ผู้ปกครองเชื่อมั่นในคุณภาพของโรงเรียน และผู้บริหารสามารถบริหารจัดการให้โรงเรียนบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

Hoy and Miskel (2008, pp. 398) กล่าวว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียน หมายถึง การที่โรงเรียนสามารถผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง พัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก พร้อมทั้งแก้ปัญหาต่าง ๆ ภายในโรงเรียนได้สำเร็จลุล่วงเป็นอย่างดี

Daniel muijs (2006, p. 141 - 160) กล่าวว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียน หมายถึง ผลลัพธ์ที่ดีที่สุดที่โรงเรียนสามารถส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายสูงสุด เช่นนักเรียนมีความเป็นอยู่ที่ดี

I.M. Saleh & M.S. Khine (2014, p. 1 - 6) กล่าวว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียน หมายถึง ผู้บริหารสามารถอำนวยความสะดวกที่ปรับปรุงวัฒนธรรมของโรงเรียนและประสิทธิภาพด้วยการเปลี่ยนแปลงชุมชนการเรียนรู้อย่างมืออาชีพ สามารถสร้างทุนมนุษย์โดยทำงานร่วมกับครูและบุคลากรทุกคนได้เต็มศักยภาพ เพิ่มขีดความสามารถของครูและการตัดสินใจร่วมกัน และสร้างชุมชนการเรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จ

Ajit Mondal (2020, p. 1 - 9) กล่าวว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียน หมายถึง ความพยายามของโรงเรียนในการเปลี่ยนแปลงเพื่อปรับปรุงระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เป้าหมายคือการสอนทักษะพื้นฐานและพฤติกรรมที่เหมาะสมให้กับนักเรียนทุกคน มีสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เหมาะสมที่สุดเพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ อารมณ์ จิตสังคม และสุนทรียศาสตร์ของนักเรียน

สรุปว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียน หมายถึง การที่โรงเรียนสามารถผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง พัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก โดยสิ่งสำคัญที่สุด คือ การเน้นที่ตัวนักเรียนที่นักเรียนจะต้องมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เป็นไปตามที่ต้องการและสิ่งที่เกิดควบคู่กันไปคือการบรรลุจุดหมายอื่นของโรงเรียนด้วย นักเรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อโรงเรียน ผู้ปกครองเชื่อมั่นในคุณภาพของโรงเรียน ตลอดจนครูมีความรักความสามัคคีและมีความพึงพอใจในงาน

2.3.3 ประสิทธิภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล

สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย (2561, หน้า 1 - 2) ได้ให้ความหมายของ ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล หมายถึง ผลของการบริหารโรงเรียนด้วยระบบ คุณภาพ เป็นกลไกสำคัญในการผลักดันการพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากลซึ่งจะทำให้เกิด คุณลักษณะต่อการจัดการเรียนการสอนอันจะส่งผลกระทบต่อนักเรียนอันเป็นเป้าหมายปลายทางของ การจัดการศึกษา ระบบบริหารจัดการซึ่งได้รับการยอมรับว่าเป็นระบบที่จะพัฒนาองค์กรให้มีผลการ ดำเนินการที่เป็นเลิศโดยอิงแนวทางการดำเนินงานตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award-TQA) มาพัฒนาขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการองค์กร เพื่อให้มีวิธีปฏิบัติ และผลการดำเนินการในระดับมาตรฐานโลกซึ่งมีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการดำเนินการประเมิน คือ สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ

การกำหนดเกณฑ์คุณภาพการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศมีพื้นฐาน จากแนวคิดและ ค่านิยมหลัก 11 ประการ คือ การนำที่มีวิสัยทัศน์ร่วม (Visionary Leadership) การศึกษาที่ยึดการ เรียนรู้เป็นแกนกลาง (Learning-Centered Education) การเรียนรู้ขององค์กรและบุคคล (Organizational and Personal Learning) การให้คุณค่ากับคณะครูบุคลากรและผู้มีส่วนร่วม (Valuing Faculty, Staff and Partners) ความคล่องแคล่ว กระตือรือร้น (Agility) การมุ่งอนาคต (Focus on The Future) การจัดการเพื่อให้เกิดนวัตกรรม (Managing for Innovation) การบริหาร จัดการบนพื้นฐานของข้อมูลจริง (Management by Fact) การมีความรับผิดชอบต่อสาธารณะ/สังคม และความเป็นพลเมืองดี (Public / Social Responsibility and Citizenship) การมุ่งเน้นผลลัพธ์ และการสร้างคุณค่า (Focus on Result and Creating Value) และการมีมุมมองเชิงระบบ (System Perspective)

จากแนวคิดและค่านิยมหลัก 11 ประการ เพื่อนำไปสู่ผลการปฏิบัติการที่เป็นเลิศของ โรงเรียน ได้ถูกนำมาผนวกเป็นองค์ประกอบของระบบบริหารคุณภาพ 7 หมวด คือการนำองค์กร (Leadership) การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategic Planning) การมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วน เสีย (Student and Stakeholder Focus) การวัดการวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ (Measurement, Analysis and Knowledge Management) การมุ่งเน้นบุคลากร (Faculty and Staff Focus) การจัดการกระบวนการ (Process Management) และผลลัพธ์ (Performance Results) ซึ่งเชื่อมโยงไปสู่ประสิทธิภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลตามภาพความสำเร็จโรงเรียน มาตรฐานสากล ได้แก่

1. ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก (World Citizen)

1.1 เป็นเลิศทางวิชาการ คือ มีความรู้พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ เศรษฐศาสตร์ เทคโนโลยี รอบรู้ภาษา ข้อมูล และทัศนภาพ มีผลการเรียนดี เป็นที่ยอมรับระดับนานาชาติ มีความถนัดหรือ

ความสามารถเฉพาะทางเป็นที่ประจักษ์ สามารถศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา หรือระดับสูงทั้งในประเทศ หรือต่างประเทศ

1.2 สื่อสารได้อย่างน้อยสองภาษา คือ มีทักษะการสื่อสารเชิงปฏิสัมพันธ์ มีทักษะการเลือกใช้วิธีการและเครื่องมือเพื่อการสื่อสาร มีประสิทธิภาพใช้ภาษาสื่อสารได้ดีทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาต่างประเทศอื่น มีความสามารถเป็นที่ยอมรับจากสถาบันทางภาษาต่าง ๆ

1.3 ล้ำหน้าทางความคิด คือ มีความใฝ่รู้สร้างสรรค์กล้าเผชิญความเสี่ยงคิดได้ในระดับสูง มีเหตุผล รู้จักคิด วิเคราะห์ ไตร่ตรอง วิจักษ์ สังเคราะห์ และประเมินค่ากล้านำเสนอความคิดที่สร้างสรรค์และแตกต่าง สามารถปรับตัวในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดีแก้ปัญหาจัดการกับความซับซ้อนได้

1.4 ผลงานอย่างสร้างสรรค์ คือ สามารถจัดลำดับความสำคัญวางแผน และบริหารจัดการสู่ผลสำเร็จ สามารถใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ ออกแบบ สร้างสรรค์งานสื่อสาร นำเสนอเผยแพร่ มีผลงานออกแบบ สร้างสรรค์ ประดิษฐ์ คิดค้น ที่นำเสนอเผยแพร่ได้อย่างกว้างขวางสามารถผลิตผลงานที่เหมาะสม มีคุณภาพสูง

1.5 ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก คือ มีความตระหนักรู้ สภาวะการณ์ของโลก (Global Awareness) สามารถเรียนรู้และจัดการกับความซับซ้อน คลุมเครือ มีความรู้เข้าใจและตระหนักถึงความหลากหลายทางวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของไทยและของนานาชาติ

2. การจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล (World-Class Standard)

2.1 ด้านคุณภาพวิชาการ คือ โรงเรียนพัฒนาหลักสูตรรูปแบบและวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นความแตกต่างตามศักยภาพของผู้เรียน

2.2 ด้านคุณภาพของครู คือ ครูได้รับการพัฒนาด้วยวิธีการที่เหมาะสมหลากหลายอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง

2.3 ด้านการวิจัยและพัฒนา คือ โรงเรียนดำเนินการจัดทำวิจัยและพัฒนาการจัดการศึกษาด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อใช้ผลการวิจัยในการยกระดับคุณภาพการศึกษาเทียบเคียงมาตรฐานสากล

3. บริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality System Management)

3.1 ด้านคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียน คือ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์และสามารถนำโรงเรียนสู่การเป็นมาตรฐานสากล

3.2 ด้านระบบการบริหารจัดการ คือ โรงเรียนยกระดับคุณภาพขั้นสู่มาตรฐานสากลเป็นโรงเรียนยุคใหม่ที่จัดการศึกษาแบบองค์รวม และบูรณาการ เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจสังคมวัฒนธรรม ศาสนา และการเมืองเพื่อพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

3.3 ด้านปัจจัยพื้นฐาน คือ โรงเรียนมีสื่ออุปกรณ์เครื่องมือ นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารที่เหมาะสมและปรับประยุกต์ใช้ได้ทันต่อการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์โลก

3.4 ด้านเครือข่ายร่วมพัฒนา คือ โรงเรียนมีภาคีเครือข่ายการจัดการเรียนรู้และร่วมพัฒนากับสถานศึกษาระดับท้องถิ่นระดับภูมิภาคระดับประเทศ และระหว่างประเทศ

สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดจากการจัดการขององค์การในเชิงระบบ และเชิงคุณภาพที่มุ่งถึงการบรรลุเป้าหมาย และมีผลที่สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ จะแสดงให้เห็นถึงความพร้อมของโรงเรียนในด้านต่าง ๆ ซึ่งอาจจะเป็นจุดแข็ง หรือจุดอ่อนของโรงเรียนในการดำเนินการ ตามภาพความสำเร็จโรงเรียนมาตรฐานสากล ซึ่งเป็นประสิทธิภาพขององค์การ ได้แก่

1. ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก (World Citizen) ประกอบด้วย เป็นเลิศทางวิชาการ สื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา ล้ำหน้าทางความคิด ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก
2. การจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล (World-Class Standard) ประกอบด้วย ด้านคุณภาพวิชาการ ด้านคุณภาพของครู และด้านการวิจัยและพัฒนา
3. บริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (Quality System Management) ประกอบด้วย ด้านคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียน ด้านระบบการบริหารจัดการด้านปัจจัยพื้นฐาน และด้านเครือข่ายร่วมพัฒนา

2.4 สภาพพื้นที่การวิจัย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการได้คัดเลือกโรงเรียนในระดับประถมศึกษาที่มีความพร้อมในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเลย ให้เข้าร่วมโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากล จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียนเมืองเลย 2) โรงเรียนอนุบาลเลย 3) โรงเรียนชุมชนวังสะพุง โดยแต่ละโรงเรียนมีรายละเอียดข้อมูลที่ขอนำเสนอต่อไปนี้

1. โรงเรียนเมืองเลย

โรงเรียนเมืองเลยเดิมคือโรงเรียนเทศบาล 2 “วัฒนตรุณี” หนึ่งในสี่ของโรงเรียนเทศบาลเมืองเลย ในปี พ.ศ. 2487 ถูกพายุพัดโรงเรียนพัง จึงต้องไปเรียนร่วมกับโรงเรียนเทศบาล 1 “ศรีสะอาด” ต่อมาเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ. 24๙8 ได้รับงบประมาณสร้างอาคารเรียนใหม่ 5 ห้องเรียน 1 หลัง ที่ถนนพิพัฒน์มงคล ครูและนักเรียนจึงย้ายมาเรียนที่โรงเรียนใหม่ โดยการนำของนายเลียง อิ่มเอิบ ครูใหญ่ และนางอุบลวรรณ ไชยปะ พร้อมด้วยนักเรียน 175 คน และตั้งชื่อโรงเรียนว่า “โรงเรียนถนนพิพัฒน์มงคล” เปิดสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 4

พ.ศ. 2500 กรมสามัญศึกษาให้ขยายโรงเรียนมัธยมสามัญขึ้นทุกอำเภอ เปิดสอนชั้น ม.1 – ม.3 อำเภอเมืองเลยได้ฝากนักเรียนชั้น ม.1 ให้เรียนร่วมกับโรงเรียนถนนพิพัฒน์มงคลในปีนั้น โรงเรียนมัธยมสามัญเจริญขึ้นเป็นลำดับและเปิดรับเด็กทั่วไปในอำเภอเมืองเลย จึงเปลี่ยนชื่อโรงเรียนใหม่เป็น “โรงเรียนเมืองเลย” ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

พ.ศ. 2503 เปลี่ยนจากการสอนชั้น ป.1 –ป.4 และ ม.1 – ม.3 เป็นชั้น ป. 1 – ป.7 ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2503

พ.ศ. 2513 ได้ย้ายโรงเรียนจากที่ตั้งเดิมมาอยู่ที่ใหม่ในปัจจุบัน (เดิมเป็นที่ตั้งของโรงเรียนเลยสมศรีวิทยาลัย ซึ่งย้ายไปรวมกับโรงเรียนสตรีเลยและตั้งเป็นโรงเรียนเลยพิทยาคม)

พ.ศ. 2520 กรมสามัญศึกษาให้ดรรชนีนักเรียนชั้น ป.5 โดยให้เปิดสอนชั้น ม.1 แทน จำนวน 2 ห้องเรียน ต่อมาในปี พ.ศ. 2523 ได้ย้ายสังกัดจากกรมสามัญศึกษามาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เปิดสอนตามหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ. 2521 จึงได้โอนนักเรียนชั้นมัธยมไปให้โรงเรียนเลยพิทยาคม

พ.ศ. 2526 เปลี่ยนมาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เปิดสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

พ.ศ. 2554 งดรับนักเรียนชั้น ม.1 เปิดสอนตั้งแต่ชั้น ป.1 – 6 และ ชั้น ม.2 – 3

ปัจจุบัน โรงเรียนเมืองเลยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 เปิดสอนตั้งแต่ ชั้น ป.1 – 6 ผู้บริหารโรงเรียนคนปัจจุบันคือ นายเดช ปาจริยานนท์

วิสัยทัศน์โรงเรียนเมืองเลย

“โรงเรียนนวัตกรรม เป็นผู้นำการศึกษาพัฒนาสู่ความเป็นเลิศระดับนานาชาติ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

ปรัชญา “ความรู้ควบคู่คุณธรรม”

อัตลักษณ์ “สื่อสารสองภาษา”

คำขวัญ “นักเรียนมีความรู้ดี มีคุณธรรม นำไปปฏิบัติ”

พันธกิจ

1. จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้นักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาสู่สากล
2. จัดการศึกษาให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. ส่งเสริมความรู้ความสามารถตามศักยภาพของนักเรียนอย่างทั่วถึง

4. พัฒนาประสิทธิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาด้วยนวัตกรรมสู่ครูนักวิจัย

5. ปฏิบัติงานตามนโยบายและระเบียบของทางราชการยึดหลักธรรมาภิบาล ชุมชนมีส่วนร่วม

ร่วม

6. สร้างสังคมแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล

เป้าประสงค์

1. นักเรียนทุกคนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและตามมาตรฐานสากลพัฒนานานาชาติ
2. นักเรียนทุกคนมีมีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3. นักเรียนทุกคนมีความรู้ความสามารถตามศักยภาพของตนมีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย มีคุณภาพและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
4. ครูและบุคลากรทางการศึกษามีงานวิจัยและนวัตกรรมเป็นที่ยอมรับ
5. โรงเรียนมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ชุมชนมีส่วนร่วม
6. โรงเรียนเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้มีระบบการจัดการความรู้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันทั้งนักเรียน ครู ชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

กลยุทธ์ของโรงเรียน

1. พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับตามหลักสูตร และส่งเสริมความสามารถด้านเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือแห่งการเรียนรู้สู่มาตรฐานสากล
2. ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ความสำนึกในความเป็นชาติไทย และวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม และห่างไกลยาเสพติด
3. ขยายโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึงครอบคลุมผู้เรียนให้ได้รับโอกาสในการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ และลดความเสี่ยงจากการออกกลางคันโดยระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่เข้มแข็ง
4. พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ
5. พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาตามแนวทางการกระจายอำนาจทางการศึกษา หลักธรรมาภิบาล เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนและความร่วมมือกับองค์กรส่วนท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา
6. พัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมผู้เรียนสู่มาตรฐานสากล

ข้อมูลครูและบุคลากรทางการศึกษา (ข้อมูล ณ 30 กันยายน 2566)

ตารางที่ 2.2 ข้อมูลครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนเมืองเลย

ตำแหน่ง	จำนวน
ผู้อำนวยการโรงเรียน	1
รองผู้อำนวยการโรงเรียน	4
ครู	73
ครูผู้ช่วย	3
ลูกจ้างชั่วคราว(ครู)	2
ลูกจ้างชั่วคราว(เจ้าหน้าที่ธุรการโรงเรียน)	1
รวม	84

2. โรงเรียนอนุบาลเลย

โรงเรียนอนุบาลเลยโรงเรียนอนุบาลเลย ตั้งอยู่เลขที่ 8/80 ถนนร่วมใจ อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย ตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2494 สร้างขึ้นด้วยเงินงบประมาณกระทรวงศึกษาธิการ มีพื้นที่ 10 ไร่ 2 งาน 48 ตารางวา ซึ่งขณะนั้น นายนาคร กระชั้นแสง ดำรงตำแหน่ง ศึกษาธิการจังหวัด และมีนางสาวบุญกอบ วิสมิตนันท์ ครูใหญ่โรงเรียนสตรีเลย รักษาการในตำแหน่งครูใหญ่โรงเรียนอนุบาลเลย สังกัดกองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ต่อมาปีการศึกษา 2506 ทางราชการได้แต่งตั้ง นางวิไลวรรณ ศรีมงคล มาดำรงตำแหน่งครูใหญ่

ปีการศึกษา 2524 ทางราชการได้โอนมาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติตามแผนการปฏิรูปการศึกษาของรัฐบาล

ปีการศึกษา 2556 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 ได้มีคำสั่งแต่งตั้งนายเดช ปาจริยานนท์ มาดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเลย มีรองผู้อำนวยการโรงเรียน 3 คน คือ นายสุรชาติ อินแปลง นายสายชล ศรีคำและนายสายัณห์ กุลบุตร มีจำนวนนักเรียน 1,234 คน (ข้อมูลนักเรียน ณ 10 มิ.ย. 59)

มิถุนายน 2559 นายสายชล ศรีคำ รองผู้อำนวยการโรงเรียน ย้ายไปดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน-บ้านไฮตาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 3

วันที่ 30 กันยายน 2559 นายสุรชาติ อินแปลง รองผู้อำนวยการ เกษียณอายุราชการ

วันที่ 18 พฤศจิกายน 2559 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ส่งนาย दिलก คำน้อย และนางสาวพิมพ์ลภัส ปานแปง มาดำรงตำแหน่ง รองผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเลย

วันที่ 30 กันยายน 2561 นายสายัณห์ กุลบุตร รองผู้อำนวยการ เกษียณอายุราชการ

วันที่ 1 มีนาคม 2562 นาย दिलก คำน้อย ย้ายไปดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน

นางสาวพิมพ์ลภัส ปานแปง ย้าย ตำแหน่งรองผู้อำนวยการว่างลง 4 อัตรา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้โรงเรียนที่ขาดรองผู้อำนวยการพิจารณาแต่งตั้งผู้ช่วยผู้อำนวยการจากครูที่เห็นว่ามีคุณสมบัติ

วันที่ 2 ธันวาคม 2562 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 27 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 โรงเรียนมีคำสั่งแต่งตั้งครูปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน 4 กลุ่มงาน

1. นางนงพงา ไชยแสง ครู ปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน กลุ่มงานวิชาการ
2. นายสมปอง ไวโสภา ครู ปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน กลุ่มงานบุคคล
3. นางวารุณี กุลบุตร ครูปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน กลุ่มงานงบประมาณ
4. นางทองนวล จำปาสมิ์ ครูปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียน กลุ่มงานบริหาร

ทั่วไป

ปีการศึกษา 2562 มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 1,609 คน (ข้อมูลนักเรียน ณ 10 พฤศจิกายน 2562)

ปีการศึกษา 2563 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ได้มีคำสั่งแต่งตั้งรองผู้อำนวยการ โรงเรียนอนุบาลเลย มาดำรงตำแหน่ง 4 คน ในวันที่ 1 ตุลาคม 2563 คือ

1. นายพรหมพิทักษ์ ศรีชัย รองผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเลย กลุ่มงานบุคคล
2. นายชัชพงศ์ สายนวล รองผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเลย กลุ่มงานบริหารทั่วไป
3. นายชาติรี กิณรี รองผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเลย กลุ่มงานการเงิน
4. นายปณิก สิทธิ รองผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเลย กลุ่มงานวิชาการ

วันที่ 29 ตุลาคม พ.ศ. 2563 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ได้มีคำสั่งแต่งตั้ง นายณสรวง ก้อนวิมล มาดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเลย ปีการศึกษา 2563 มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 1,713 คน

วันที่ 9 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565 นายพรหมพิทักษ์ ศรีชัย รองผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเลย ได้รับการบรรจุแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านไทยสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 1 อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย

วันที่ 28 มิถุนายน พ.ศ. 2565 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ได้มีคำสั่งแต่งตั้ง นางจันทอม สุขใจ รองผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวังสะพุง มาดำรงตำแหน่ง รองผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเลย

ปีการศึกษา 2566 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 ได้มีคำสั่งแต่งตั้งฝ่ายงานที่รับผิดชอบใหม่ทั้ง 4 ฝ่ายงาน ดังนี้

1. นายชาติรี กิณรี รองผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเลย ฝ่ายบริหารงานบุคคล

2. นางจันทอม สุขใจ รองผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเลย ฝ่ายบริหารงานงบประมาณ
3. นายปณิก สิทธิ รองผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเลย ฝ่ายงานบริหารทั่วไป
4. นายชัยพงศ์ สายนวล รองผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเลย ฝ่ายบริหารงานวิชาการ

นโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ

วิสัยทัศน์ (Vision)

คุณภาพเด่น เน้นวิชาการ มีมาตรฐานสากล ผู้เรียนทุกคนปลอดภัย พัฒนาจิตใจตามหลักศาสนา รู้คุณค่าความเป็นไทย สานสายใยเครือข่ายชุมชน

พันธกิจ (Mission)

- 1) จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กและผู้เรียน โดยมุ่งเน้นคุณภาพส่งเสริมทักษะวิชาการตามมาตรฐานสากล มีทักษะชีวิต ตามคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21
- 2) พัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดกระบวนการเรียนรู้ตามมาตรฐานสากล โดยใช้สื่อเทคโนโลยี และนวัตกรรมที่หลากหลายทันสมัยสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา
- 3) ส่งเสริมสนับสนุนครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศ ตามมาตรฐานวิชาชีพ
- 4) พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้ครอบคลุม ทัวถึง เสมอภาค โดยยึดหลักความปลอดภัยของผู้เรียน
- 5) ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรม ตามโครงการโรงเรียนวิถีพุทธชั้นนำ และตามหลักศาสนาที่ผู้เรียนนับถือ
- 6) ปลุกฝังและสร้างจิตสำนึกให้ผู้เรียน ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ภูมิใจในความเป็นไทย
- 7) สร้างภาคีเครือข่ายการจัดการเรียนรู้ ชุมชน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

เป้าประสงค์ (Goals)

- 1) ผู้เรียนมีคุณภาพ และทักษะวิชาการตามมาตรฐานสากล เกิดทักษะชีวิต ตามคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21
- 2) โรงเรียนมีหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดกระบวนการเรียนรู้ตามมาตรฐานสากล โดยใช้สื่อเทคโนโลยี และนวัตกรรมที่หลากหลายทันสมัยสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา
- 3) ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศ ตามมาตรฐานวิชาชีพ

4) ผู้เรียนทุกคนได้รับการดูแลช่วยเหลือ ส่งเสริมและพัฒนา อย่างทั่วถึง และมีความเสมอภาค

5) ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรม ตามโครงการโรงเรียนวิถีพุทธชั้นนำ และตามหลักศาสนาที่ผู้เรียนนับถือ

6) ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และภูมิใจในความเป็นไทย

7) มีภาคีเครือข่าย การจัดการเรียนรู้ ชุมชน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับภูมิภาคและสากล

เอกลักษณ์ จัดการเรียนรู้หลักสูตรมาตรฐานสากล วิชาการเป็นเลิศ เกิดทักษะชีวิต

อัตลักษณ์ สุภาพ ยิ้มง่าย ใฝ่สอย

อัตลักษณ์คุณธรรม มารยาทดี มีวินัย ใส่ใจจิตอาสา

ครูและบุคลากรทางการศึกษา

ตารางที่ 2.3 ข้อมูลครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนอนุบาลเลย (ข้อมูล ณ 30 กันยายน 2566)

ตำแหน่ง	จำนวน
ผู้อำนวยการโรงเรียน	1
รองผู้อำนวยการโรงเรียน	3
ครู	62
ครูผู้ช่วย	6
พนักงานราชการ (ครูพี่เลี้ยง)	1
ลูกจ้างประจำ (ช่างครุภัณฑ์)	1
ลูกจ้างชั่วคราว (ครู)	1
ลูกจ้างชั่วคราว (เจ้าหน้าที่ธุรการโรงเรียน)	1
ลูกจ้างชั่วคราว (อื่นๆ)	1
รวม	77

3. โรงเรียนชุมชนวังสะพุง

โรงเรียนชุมชนวังสะพุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 เป็นโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ ตั้งอยู่ที่ 356 ถนนภูมิวิถี ตำบลวังสะพุง อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย 42130 มีพื้นที่ 32 ไร่ 12 ตารางวา ตั้งอยู่กลางชุมชนกึ่งเมืองเปิดสอน 2 ระดับ คือ ระดับปฐมวัยและระดับประถมศึกษา มีชุมชนในเขตพื้นที่บริการ 5 หมู่บ้าน ปัจจุบันโรงเรียนชุมชนวังสะพุงมี นางจงกิต บุตรเต ผู้ดำเนินการโรงเรียน และ นางสาวกนิษฐา ศิริวงษ์พันธ์ รองผู้อำนวยการโรงเรียน

ข้อมูลนักเรียน (30 กันยายน 2566)

ตารางที่ 2.4 ข้อมูลนักเรียนโรงเรียนชุมชนวังสะพุง

ระดับชั้น	ชาย	หญิง	รวม
อนุบาล 1	-	-	-
อนุบาล 2	24	18	42
อนุบาล 3	34	20	54
ระดับปฐมวัย	58	38	96
ประถมศึกษาปีที่ 1	49	35	84
ประถมศึกษาปีที่ 2	44	33	77
ประถมศึกษาปีที่ 3	32	48	80
ประถมศึกษาปีที่ 4	47	41	88
ประถมศึกษาปีที่ 5	59	55	114
ประถมศึกษาปีที่ 6	57	60	117
ระดับประถมศึกษา	288	272	560
รวมทั้งสิ้น	346	310	656

ข้อมูลครูและบุคลากรทางการศึกษา

ตารางที่ 2.5 ข้อมูลครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนชุมชนวังสะพุง

ตำแหน่ง	จำนวน
ผู้อำนวยการโรงเรียน	1
รองผู้อำนวยการโรงเรียน	1
ครู	24
ครูผู้ช่วย	3
ลูกจ้างชั่วคราว (ครู)	3
ลูกจ้างชั่วคราว (เจ้าหน้าที่ธุรการโรงเรียน)	1
รวม	33

สรุปข้อมูลโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษา จังหวัดเลย ประกอบไปด้วย (ข้อมูล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เลย เขต 1, 2566 และ ข้อมูลสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เลย เขต 2, 2566) โรงเรียนที่อยู่ในจังหวัดเลย 3 โรงเรียน ประกอบด้วย 1) โรงเรียนเมืองเลย 2) โรงเรียนอนุบาลเลย 3) โรงเรียนชุมชนวังสะพุง เปิดสอนตั้งแต่ระดับอนุบาล ถึง ระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 มีจำนวนผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน

ผู้บริหารสถานศึกษา	11	คน
ครูผู้สอน	171	คน
รวมทั้งสิ้น	182	คน

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยภายในประเทศ

งานวิจัยภายในประเทศเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์

มนสิชา ธรรมรักษ์ (2561) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) การบริหารงานวิชาการโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเครือสวนกุหลาบวิทยาลัยมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สุรัตน์ เปี่ยมศิริ (2563) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และประสิทธิผลการปฏิบัติงานของข้าราชการสำนักงานเขตบางเขน ผลการศึกษา พบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การมุ่งเน้นการปฏิบัติตามหลักจริยธรรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ การควบคุมความสมดุลในองค์กร การบริหารจัดการทรัพยากรขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ การกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ และการสนับสนุนวัฒนธรรมองค์กรที่มีประสิทธิผลตามลำดับ เช่นเดียวกับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของข้าราชการสำนักงานเขตบางเขน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านคุณลักษณะในการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าด้านผลงาน 2) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ด้านการควบคุมความสมดุลในองค์กร เป็นองค์ประกอบเพียงด้านเดียวที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของข้าราชการสำนักงานเขตบางเขน ได้ร้อยละ 61.30 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน $Beta = .783$ ส่วนองค์ประกอบด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ การบริหารจัดการทรัพยากรขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ การสนับสนุนวัฒนธรรม

องค์การที่มีประสิทธิผลและการมุ่งเน้นการปฏิบัติตามหลักจริยธรรม ไม่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงานของข้าราชการสำนักงานเขตบางเขน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

มัทนิตา คงช่วย (2563) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ด้านการควบคุมและการประเมินกลยุทธ์ และด้านการกำหนดทิศทางขององค์การ 2) ประสิทธิผลของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ด้านความพึงพอใจในงานด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน และความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 3) ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์และ ด้านการกำหนดทิศทางขององค์การ ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ตามลำดับ สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ได้ร้อยละ 68 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พิษณุ สมจิตร (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร เขต 1 โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน 3) การสร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร เขต 1 ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ (X4) ด้านการกำหนดทิศทางขององค์การ (X1) ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (X2) และด้านการสร้างวัฒนธรรมองค์การ (X3) โดยตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 4 ตัวดังกล่าวสามารถร่วมกันพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธรเขต 1 ได้ร้อยละ 46.2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ธารทิพย์ เทพคำ (2564) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3

ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีความเห็นอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการบริหารทรัพยากร ในองค์การ รองลงมา คือ ด้านความคาดหวังและการสร้างโอกาส ด้านอนาคต และด้านการคิดเชิงปฏิบัติ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการสร้างนวัตกรรมองค์การ 2) ผลการเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน จำแนกตามเพศ จำแนกตามสถานภาพการปฏิบัติงานและจำแนกตามวุฒิการศึกษาสูงสุด โดยภาพรวม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประกายทิพย์ ภูมิภาค (2565) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อวัฒนธรรมองค์กรโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์ ด้านความสามารถในการนำปัจจัยต่าง ๆ มากำหนดเป็นกลยุทธ์ ด้านความคิดเชิงปฏิบัติเพื่อการเปลี่ยนแปลง ด้านความคิดความเข้าใจระดับสูงและด้านความคาดหวังและสร้างโอกาสสำหรับอนาคต ตามลำดับ 2) วัฒนธรรมองค์กร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านความสอดคล้องกันในการปฏิบัติงานของบุคลากร ด้านความร่วมมือกันทางการเรียนรู้ ด้านการมีเป้าหมายในการดำเนินงานที่ชัดเจน ด้านความสามัคคีกันของบุคลากร ด้านการพัฒนาวิชาชีพ และด้านภาวะผู้นำแบบมีส่วนร่วมตามลำดับ 3) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อวัฒนธรรมองค์กรโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ได้แก่ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์เชิงสร้างสรรค์ ด้านความสามารถในการนำปัจจัยต่าง ๆ มากำหนดเป็นกลยุทธ์ ด้านความคิดเชิงปฏิบัติเพื่อการเปลี่ยนแปลง และด้านความคิดความเข้าใจระดับสูง ซึ่งตัวแปรทั้ง 4 ด้านได้ร่วมกันทำนายวัฒนธรรมองค์กร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2 ได้ร้อยละ 69.5 ($R^2 = 0.695$)

เทพดินทร์ ปานอึ้ง (2565) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) ข้อเสนอแนะภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ ที่สำคัญคือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรแสดงถึงความ เป็นผู้นำ ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีธรรมาภิบาล ส่งเสริมขวัญและกำลังใจแก่บุคลากร ควรมีการดำเนินการขับเคลื่อนองค์การสู่วิสัยทัศน์ที่กำหนด และควรส่งเสริมให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้านวิชาการและประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนในระดับชาติและนานาชาติ

ณัฐดนัย แก้วเล็ก (2565) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนกับการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ใน ระดับมาก โดยเรียงลำดับค่ามัธยเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจ ระดับสูง การมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต การกำหนดวิสัยทัศน์ วิธีการคิดเชิง ปฏิวัติ ความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ ตามลำดับ 2) การบริหารจัดการ ระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่ามัธยเลขคณิต จากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ การมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การจัดการกระบวนการ การ มุ่งเน้นบุคลากรการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การนำองค์กร และการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการ เรียนรู้ ตามลำดับ 3) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนกับการบริหารจัดการระบบคุณภาพ ของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ปิยนุช อินทรดิบ (2565) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า 1) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ภาวะผู้นำ เชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันเชิงบวกในระดับสูง ($r = .744$) อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

งานวิจัยภายในประเทศเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล

วินัย คำวิเศษ กฤษณะ ดาราเรือง (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่องการบริหารจัดการที่มี ประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสำนักงานศึกษาธิการภาค 2 กระทรวงศึกษาธิการ ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาพรวมของด้านการบริหารสถานศึกษา ความพึงพอใจ

ในงานองค์การแห่งการเรียนรู้และประสิทธิผลของโรงเรียนทุกด้าน อยู่ในระดับสูง 2) ความคิดเห็นของบุคลากรที่มีต่อการบริหารสถานศึกษา ความพึงพอใจในงานและประสิทธิผลของโรงเรียนเมื่อจำแนกตามขนาดของสถานศึกษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ. 05 ส่วนด้านองค์การแห่งการเรียนรู้พบว่าไม่แตกต่างกัน และ 3) มีตัวแปรสำคัญ จำนวน 30 ตัวแปร จาก 103 ตัวแปร ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัด ศรภ. 2 โดยทั้ง 30 ตัวแปร ดังกล่าวสามารถอธิบายความแปรปรวน หรือทำนายประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัด ศรภ. 2 ได้ร้อยละ 43.30% อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ. 05 และ 4) มี 6 แนวทางสำคัญในการบริหารจัดการที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัด ศรภ.2 ประกอบด้วย 1) ส่งเสริมพัฒนาครูให้มีองค์ความรู้ ทักษะประสบการณ์โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการปฏิบัติงานร่วมกัน 2) ส่งเสริมพัฒนา อบรมเชิงปฏิบัติการแก่คณะครูในโรงเรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนต่อการปฏิบัติงาน 3) ส่งเสริมพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศและ Internet ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการปฏิบัติงาน 4) ส่งเสริม พัฒนาระบบเครือข่ายทางวิชาการทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน 5) พัฒนาระบบการบริหารจัดการสถานศึกษาตามกฎหมาย ระเบียบของการปฏิบัติงานที่ถูกต้องและ 6) พัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและจัดระบบการติดตามประเมินผลให้สอดคล้องตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

วิชุดา เมามุดดา (2563) ศึกษาประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ผลการวิจัย พบว่า 1) ประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร/หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และครูผู้สอน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) การวิจัยครั้งนี้ได้นำเสนอแนวทางพัฒนาประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ประกอบด้วย 3 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านคุณลักษณะผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก ประกอบด้วย การส่งเสริมให้ผู้เรียนให้สามารถสื่อสารภาษาที่ใช้เป็นภาษาสื่อสารในระดับสากล (Universal Language) และภาษาแม่ (Maternal Language) ได้อย่างถูกต้องคล่องแคล่ว เสริมสร้างความสามารถของผู้เรียนด้านการริเริ่มสร้างนวัตกรรมอย่างสร้างสรรค์ เสริมสร้างสมรรถนะของผู้เรียนทางด้านความคิดและการสื่อสาร และการสร้างความตระหนักรู้การร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลกแก่ผู้เรียน 2) ด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล ประกอบด้วย การจัดทำแผนพัฒนาครูทั้งระยะสั้นและระยะยาว การปลูกฝังอุดมการณ์และจรรยาบรรณวิชาชีพครู การให้ครูมีโอกาสดูแลเปลี่ยนแปลงประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนทั้งในและต่างประเทศ โดยให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์และความเป็นไปของโลก อีกทั้งการจัดหาทุนวิจัยและส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาทำวิจัยในชั้นเรียน วิจัยสถาบัน สามารถนำเสนอผลการวิจัยในระดับชาติ และนำผลการวิจัยมา

พัฒนางานที่โรงเรียนให้ได้คุณภาพ 3) ด้านการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ ประกอบด้วย การพัฒนาการบริหารจัดการด้านปัจจัยพื้นฐานให้เป็นระบบและโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ส่วนด้านเครือข่ายร่วมพัฒนา ควรเป็นเครือข่ายการจัดการเรียนรู้และร่วมพัฒนากับสถานศึกษาระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค ระดับประเทศและระหว่างประเทศ ตลอดจนเครือข่ายสนับสนุนจากสถาบันอุดมศึกษา และองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและเป็นศูนย์เครือข่ายพัฒนาความรู้ให้กับประชาชนในชุมชนและบุคคลทั่วไปโดยให้เป็นไปตามระบบ OBECQA และ TQA ซึ่งเป็นกระบวนการบริหารคุณภาพอย่างต่อเนื่อง และชัดเจน มีความ สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล พ.ศ. 2561

สุวนิดา อัญจิรวโรจน์ (2563) ศึกษาทักษะการบริหารงานของผู้บริหารที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 4 อำเภอเมืองปทุมธานี ผลการศึกษาพบว่า 1) ประสิทธิภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 อำเภอเมืองปทุมธานี มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 อำเภอเมืองปทุมธานี โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ อยู่ใน ระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3) ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ส่งผล ต่อประสิทธิภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 4 อำเภอเมืองปทุมธานีด้านที่มีอำนาจพยากรณ์มากที่สุด คือ ด้านมนุษยสัมพันธ์ส่วน ด้านความคิดรวบยอด สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียน มัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 อำเภอเมืองปทุมธานีได้แต่ไม่มี นัยสำคัญทางสถิติ

วรนาถ ชมภูยันธ์ (2563) ศึกษาประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ผลการวิจัย พบว่า 1) ประสิทธิภาพการบริหาร โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารและครูผู้สอนโดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน 3) ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน จำแนกตามประสบการณ์ในการปฏิบัติงานโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 5) ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูผู้สอน จำแนกตามจังหวัดที่ตั้งของโรงเรียนโดยรวม และรายด้าน ไม่แตกต่างกัน 6) แนวทางพัฒนา ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ที่ควรได้รับการพัฒนา จำนวน 2 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณลักษณะผู้เรียนผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก 1.1) สื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา มีแนวทางยกระดับ คือ โรงเรียนควรจัดสรรบุคลากรที่เป็นเจ้าของภาษามาจัดการเรียนการสอน โรงเรียนควรมีกิจกรรมส่งเสริมทักษะ และการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ การเรียนการสอนที่สอดคล้องภาษาที่ 2 เน้นให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการใช้ภาษาที่ 2 และการพัฒนาครู 1.2) ลำหน้าทงความคิด มีแนวทางยกระดับ คือผู้บริหาร และครูต้องบริหารโรงเรียน มาตรฐานสากลให้แตกต่างจากโรงเรียนทั่วไปโรงเรียนควรมีกิจกรรมที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ เน้นการจัดการเรียนการสอนแบบโครงงานตามที่คุณเรียนถนัด และสนใจ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำเสนอผลงาน ผ่านเวทีจัดแสดง 2) ด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล ประกอบด้วย ด้าน คุณภาพครูมีแนวทางยกระดับ คือ ครูจะต้องได้รับการพัฒนาผ่านการอบรม ศึกษาดูงาน เกี่ยวกับการ ปฏิบัติที่เป็นเลิศ และรู้จักการถ่ายทอดความรู้ที่ถูกต้อง และครูต้องมุ่งมั่นที่จะต้องพัฒนาตนเองด้วยการ ฝึกฝนตนเองในทุก ๆ ด้าน โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ครูได้พัฒนาตนเอง เช่น การศึกษาต่อ และอบรม วิชาการ

อาวุธ ดวงดาวพารมย์ (2565) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สถานศึกษาของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านผู้นำที่มีความคิดความเข้าใจระดับสูง รองลงมาคือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือด้านการรวบรวมปัจจัยสู่การกำหนดกลยุทธ์ 2) ระดับคุณภาพผู้เรียน ของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุดคือ ความเป็นเลิศทางวิชาการ รองลงมาคือ ด้านร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก ส่วนด้านที่มี ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านสื่อสารสองภาษา 3) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาเลยหนองบัวลำภู โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลาง ($r = .635$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ธนพล อาจุฬาและคณะ (2565) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ผลการวิจัย

พบว่า 1) ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่อยู่ในระดับมาก 4 ด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก ลำนำทางความคิด ผลิตภัณฑ์อย่างสร้างสรรค์ เป็นเลิศทางวิชาการ และระดับปานกลาง คือ สื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา 2) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 องค์ประกอบ คือ การกำหนดเป้าหมายกลยุทธ์ การจัดโครงสร้างของโรงเรียน ในด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล ทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมาก คือ ความเป็นครูมืออาชีพ ขวัญและแรงจูงใจในการทำงาน และกระบวนการจัดการเรียนการสอน 3) มีปัจจัย 6 องค์ประกอบ จาก 11 องค์ประกอบ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สูงถึงร้อยละ 97.3 และมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ (1) กระบวนการจัดการเรียนการสอน (2) ความเป็นครูมืออาชีพ (3) การกำหนดเป้าหมายกลยุทธ์ (4) ขวัญและแรงจูงใจในการทำงาน (5) บรรยากาศของโรงเรียน และ (6) การจัดโครงสร้างของโรงเรียน และ 4) แนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากลที่สำคัญสูงสุดมี 3 องค์ประกอบ คือ กระบวนการจัดการเรียนการสอน ความเป็นครูมืออาชีพ และการกำหนดเป้าหมายกลยุทธ์

ณัฐณิธ รัตนนังสกุล และ เพียงแข ภูผายาง (2566) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และระดับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{xy}=.722$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล จำนวน 4 ด้าน คือ การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ (X3) การกำหนดทิศทางขององค์กร (X1) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (X2) และการสร้างวัฒนธรรมขององค์กร (X4) มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยเท่ากับร้อยละ 53.2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

2.5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

งานวิจัยต่างประเทศเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์

Schoemaker, Krupp and Howland (2013) ได้ศึกษาวิจัยเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ร่วมกับผู้บริหารระดับสูงและพนักงานของบริษัทหลายแห่ง โดยใช้ระยะเวลาต่อเนื่องกันเป็นเวลาหลายปี จากข้อมูลที่ได้รับทำให้สรุปว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ควรประกอบด้วยทักษะที่สำคัญ 6 ประการ ได้แก่ การคาดการณ์อนาคต การบริหารความเสี่ยง การมีทักษะ

กระบวนการคิด การตัดสินใจกำหนดกลยุทธ์ การสร้างสรรค์ วัฒนธรรมองค์การ และการสร้างทักษะทางการเรียนรู้ จากนั้นได้สร้างแบบประเมินตนเองเพื่อวัด ความถนัดเกี่ยวกับทักษะทั้ง 6 ด้านดังกล่าว เป็นแบบมาตราประมาณค่า 7 ระดับจำนวน 6 ข้อ ให้ผู้ร่วมการวิจัยตอบผลการวิจัยพบว่า ทักษะที่มีค่าเฉลี่ยสูงเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยเป็นดังนี้ การมีทักษะกระบวนการคิด การบริหารความเสี่ยง การสร้างสรรค์ วัฒนธรรมองค์การ การคาดการณ์อนาคต การสร้างทักษะทางการเรียนรู้ และการตัดสินใจกำหนดกลยุทธ์ นอกจากนี้ยังพบว่าคนที่มีความถนัดในด้านหนึ่ง ไม่สามารถทดแทนทักษะที่อ่อนด้อยด้านอื่นได้โดยง่าย ดังนั้นจึงสรุปว่า จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารควรพัฒนาตนเองให้มีทักษะทั้ง 6 ด้านให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

Aydin, Güçlü, & Pisapia (2014) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนกับองค์กรแห่งการเรียนรู้ระดับประถมศึกษา ประเทศตุรกี โดยกลุ่มตัวอย่างคือ ครูจำนวน 606 คน จากการสุ่มแบ่งชั้นจากโรงเรียนรัฐ จำนวน 24 แห่ง และโรงเรียนเอกชน 6 แห่งในเมืองอิสตันบูล ผลวิจัยพบว่า ทั้งในโรงเรียนของรัฐและเอกชนผู้บริหารโรงเรียนมีพฤติกรรมด้านจริยธรรมมากที่สุด ผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นยังว่าภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์มีความสัมพันธ์กับองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญ และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้บังคับการเมืองและด้านจริยธรรมเป็นตัวทำนายที่สำคัญขององค์กรแห่งการเรียนรู้ แต่ไม่พบว่าพฤติกรรมด้านการดำเนินการจัดการเป็นตัวทำนายที่สำคัญขององค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีนัยสำคัญ

Mansour (2020) ศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการปรับปรุงคุณภาพการให้บริการการศึกษาในมหาวิทยาลัยปาเลสไตน์ ผลการวิจัยพบว่า 1) การศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการปรับปรุงคุณภาพการให้บริการการศึกษาในมหาวิทยาลัยปาเลสไตน์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ การกำหนดทิศทางยุทธศาสตร์ การเป็นผู้มีคุณธรรม มีความสมดุลในการกำกับดูแล การส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กร ความสามารถเชิงกลยุทธ์ และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ 2) ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการปรับปรุงคุณภาพการให้บริการการศึกษาในมหาวิทยาลัยปาเลสไตน์ ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับสูง และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการปรับปรุงคุณภาพการให้บริการการศึกษาในทางบวกทุกด้าน

Mahmood Awad (2021) ศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการจัดการเรียนรู้เชิงกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัยอันบาร์ ผลการวิจัยพบว่า 1) องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การส่งเสริมคุณธรรม มีระดับสูงสุด รองลงมา คือ การกำหนดทิศทางของกลยุทธ์ และด้านที่ระดับต่ำที่สุด คือ การพัฒนาบุคลากร 2) การศึกษาองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงกลยุทธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) โดยภาพรวมภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์มีความสัมพันธ์กับการจัดการเรียนรู้เชิงกลยุทธ์ในทางบวก โดยมี

ความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ภาวะผู้นำด้านการควบคุมกลยุทธ์ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมากที่สุด

งานวิจัยต่างประเทศเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล

Ingrid Pufah (2001, p. 9) ศึกษาเกี่ยวกับการเตรียมการของโรงเรียนเพื่อก้าวสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า โรงเรียนควรมีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายบูรณาการภาษาต่างประเทศใช้ในการสื่อสารในชั้นเรียน ควรจัดอบรมครูเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรแนวทางการจัดการเรียนการสอน เนื้อหาวิธีการจัดการเรียนการสอน เพื่อครูสามารถดำเนินการได้ตรงตามหลักสูตรสอดคล้องกับศักยภาพและความต้องการของโรงเรียน

Williams Hall (2007, p. 14) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการเทียบเคียงมาตรฐานเพื่อความสำเร็จของโรงเรียนมาตรฐานสากล ในประเทศสหรัฐอเมริกา ผลการอภิปรายและสัมภาษณ์ผู้นำรัฐบาล ผู้นำทางธุรกิจ ผู้บริหารโรงเรียน พบว่า ประเด็นสำคัญของการมีมาตรฐาน คือ การมีหลักสูตรและการดำเนินการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนจึงควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรเหล่านั้น เพื่อให้จัดการเรียนการสอนได้เหมาะสม กระตือรือร้นในการทำงานรับผิดชอบสามารถปฏิบัติงานได้สูงกว่ามาตรฐานที่กำหนดไว้

Silva (2007; อ้างถึงใน อวุธ ดวงดาวพารมย์, 2565, หน้า 78) ได้ร่วมมือกับเครือข่ายความร่วมมือเพื่อโรงเรียนของมหาวิทยาลัยโคโรโลนา เพื่อวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า โรงเรียนมาตรฐานสากลสร้างขึ้นเพื่อตอบสนองการแข่งขันในเวทีโลกเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เพราะการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการจัดการศึกษาให้ก้าวหน้า ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปของโลกภายในระยะเวลาที่จำกัดนั้น โรงเรียนยังไม่มีศักยภาพมากพอในการบริหารจัดการงานต่าง ๆ เพียงผู้เดียวจำเป็นต้องอาศัยผู้อื่นที่มีความรู้ความสามารถหรือความชำนาญเฉพาะด้าน การทำงานร่วมกับทีมงานที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม หลากหลายความรู้ หลากหลายความสามารถแต่ละโรงเรียนต่างก็มีเอกลักษณ์เฉพาะของตน ดังนั้นสมรรถนะที่จำเป็นของคนศตวรรษที่ 21 ได้แก่ความสามารถในการสื่อสาร เทคโนโลยีในการสืบค้นข้อมูลข่าวสาร การมีสำนึกรักวัฒนธรรมการติดต่อสื่อสารข้ามวัฒนธรรม การตื่นตัวและสามารถก้าวทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนไปของโลกการทำงานเป็นทีมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม และการมีความพร้อมในการเรียนรู้ บุคลากรของโรงเรียนจึงสามารถศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากลได้

Hall (2007; อ้างถึงใน อวุธ ดวงดาวพารมย์, 2565, หน้า 79) ได้วิจัยเกี่ยวกับการเทียบเคียงมาตรฐานเพื่อความสำเร็จของโรงเรียนมาตรฐานสากล ในประเทศสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยพบว่า ประเด็นสำคัญของการมีมาตรฐาน คือ การมีหลักสูตร และการดำเนินการจัดการ

เรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรเหล่านั้น เพื่อให้จัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม กระตือรือร้นในการทำงานที่ตนได้รับผิดชอบ และสามารถปฏิบัติงานได้สูงกว่ามาตรฐานที่กำหนดไว้

Bailey (2007; อ้างถึงใน อวรุท ดวงดาวพารมย์, 2565, หน้า 9) ศึกษาเกี่ยวกับการรับรู้และความพร้อมของครูในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ผลปรากฏว่า ครูในโรงเรียนมาตรฐานสากลโดยเฉพาะในประเทศสหรัฐอเมริกา ครูส่วนใหญ่มีความมุ่งมั่นในการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในระดับสูง ปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อความมุ่งมั่นของครู ได้แก่ ความต้องการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และต่อยอดนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอน ความกระตือรือร้นเพื่อแสวงหาเทคนิคในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ขอความอนุเคราะห์ในการใช้เทคโนโลยี สื่อ วัสดุอุปกรณ์ในการเรียนการสอนที่ทันสมัยแปลกใหม่ การขอความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยเพื่อช่วยพัฒนาบุคลากรหรือเป็นวิทยากรพิเศษ ซึ่งแตกต่างจากในโรงเรียนทั่วไปที่ครูมีความมุ่งมั่นในการสร้างเครือข่ายเพียงร้อยละ 20 เท่านั้น อันเนื่องมาจากการยึดติดกับวัฒนธรรมเดิมของโรงเรียน โดยไม่เปิดรับการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนา คิดว่าการสร้างเครือข่ายความร่วมมือเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความยุ่งยาก เป็นภาระงานมากกว่าประโยชน์

Clark Plexico (2008, p. 23) ทำการวิจัยเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากลของรัฐโคโรไลนา พบว่า การดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากลเป็นระบบที่ค่อนข้างยุ่งยาก และซับซ้อน มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญหลายประการภายใต้เงื่อนไข และคุณลักษณะพิเศษที่เฉพาะต้องอาศัยเอกสารแนบแนวทางที่ละเอียดและสมบูรณ์มากที่สุดหรืออาศัยผู้เชี่ยวชาญเพื่อช่วยแนะนำแผนการดำเนินงานช่วยกำหนดแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน การจัดกิจกรรม งานโครงการ เพื่อให้การดำเนินงานของโรงเรียนบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ มาตรฐานสากลในประเทศอินโดนีเซีย โดยวิเคราะห์นโยบายภาครัฐเพื่อชี้ให้เห็นโครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลในประเทศอินโดนีเซีย จะบรรลุเป้าหมายการพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลได้อย่างไร จากผลการวิจัย พบว่า จากการวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบาย พบว่า นโยบายยังไม่มีชัดเจนส่งผลให้โรงเรียนยากต่อการพัฒนาไปสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลได้ Kustulasari ใช้คำว่า International Standard School แทนคำว่า World Class Standard School ตามที่ประเทศไทยใช้

จากการศึกษาวิจัยสรุปได้ว่า การดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากลถ้าสถานศึกษาใดที่ได้ดำเนินงานเกี่ยวกับโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่าครูและบุคลากรได้มีการพัฒนา เปลี่ยนแปลงตนเองเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนให้เป็นสากลมากขึ้น ซึ่งภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษามีผลต่อขับเคลื่อนการดำเนินงานให้บังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม ตามแผนกลยุทธ์ สพฐ. ในการที่จะพัฒนาทักษะและความสามารถทางด้านต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพของโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย เพื่อให้การวิจัยเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยเสนอสาระที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
- 3.3 การสร้างเครื่องมือ
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 การกำหนดประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเมืองเลย โรงเรียนอนุบาลเลย โรงเรียนชุมชนวังสะพุง จำนวน 182 คน ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 11 คน และครูผู้สอน จำนวน 171 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเมืองเลย โรงเรียนอนุบาลเลย โรงเรียนชุมชนวังสะพุง จำนวน 124 คน ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการเปิดตารางสำเร็จของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 pp. 607-610 จากรายชื่อประชากรใน 3 โรงเรียน มีจำนวน 182 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 124 คน และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยมีขั้นตอนการสุ่มดังนี้

- 1) แบ่งประชากรแต่ละโรงเรียน
- 2) กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงเรียน
- 3) ทำการสุ่มแบบง่ายตามจำนวนที่กำหนดไว้

สำหรับรายละเอียดของประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

โรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร	ครู	รวม	ผู้บริหาร	ครู	รวม
โรงเรียนเมืองเลย	5	76	81	3	52	55
โรงเรียนอนุบาลเลย	4	68	72	3	46	49
โรงเรียนชุมชนวังสะพุง	2	27	29	1	19	20
รวม	11	171	182	7	117	124

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่สร้างขึ้นเพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ถามเกี่ยวกับเพศ ตำแหน่ง อายุ และประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 สอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย แบ่งเป็น 3 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การกำหนดทิศทางกลยุทธ์ 2) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ 3) การควบคุมและประเมินกลยุทธ์

แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ ตามมาตรการวัดของ Likert โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 สอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัด แบ่งเป็น 3 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก 2) การจัดการเรียนการสอนที่เที่ยงเคียงมาตรฐานสากล 3) บริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ

แบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ ตามมาตราการวัดของ Likert โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง ประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.3 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

3.3.1 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1.1 ศึกษาและรวบรวมข้อมูลเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล แล้วกำหนดเป็นกรอบปัจจัยให้ครอบคลุมเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา และนิยามศัพท์เฉพาะที่กำหนดสำหรับเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถามต่อไป

3.3.1.2 ศึกษารูปแบบและวิธีสร้างแบบสอบถามจากเอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ แล้วนำมาสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาและนิยามศัพท์เฉพาะเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล

3.3.1.3 นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และปรับแก้ตามคำแนะนำเพื่อความสมบูรณ์ของเนื้อหา รวมทั้งการใช้ภาษาที่เหมาะสม

3.3.2 การตรวจสอบหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity)

3.3.2.1 นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และการใช้ถ้อยคำ (Wording) ของข้อคำถามแต่ละข้อว่าตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะ และวัตถุประสงค์ของการวิจัยหรือไม่

3.3.2.2 นำแบบสอบถามมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ และวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC)

3.3.2.3 คัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่มีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2557, หน้า 95) แต่แบบสอบถามชุดนี้มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00 ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำมาใช้ทุกข้อ

3.4.2.4 ปรับแก้ภาษาและข้อความตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ ให้มีความชัดเจนในการสื่อความหมายมากยิ่งขึ้น

3.3.3 การตรวจสอบหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

3.3.3.1 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

3.3.3.2 นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202 - 204) โดยแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.937 ตอนที่ 3 ประสิทธิภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.958

3.3.3.3 พิจารณาปรับปรุงและคัดเลือกข้อคำถามรายชื่อ นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ แล้วจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์

3.3.3.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ สำหรับนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาภูมิราชนิเวศน์ เพื่อขอความร่วมมือให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล จากผู้บริหารและครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย

3.4.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับจาก ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 124 คน โดยเตรียมแบบสอบถามให้เพียงพอให้กับกลุ่มตัวอย่าง แล้วเดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง และบางส่วนนำส่งผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ google form

3.4.3 นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้ มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลในการตอบ แล้วดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

3.5.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง อายุ ระดับการศึกษาโดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

3.5.2 วิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยภาพรวม รายด้านและรายข้อ แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 100)

4.51-5.00 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.5.3 วิเคราะห์ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยภาพรวม รายด้านและรายข้อ แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 100)

4.51-5.00 หมายถึง ประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง ประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล อยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง ประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล อยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง ประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล อยู่ในระดับน้อย

1.00-1.50 หมายถึง ประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.5.4 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบภายในแต่ละตัวแปรและระหว่างตัวแปรพหุคูณกับตัวแปรเกณฑ์ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ของ Pearson (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) แล้วนำค่าที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ภัทรพร เกษสังข์ (2549, หน้า 169 – 171) แล้วแปลความหมายดังนี้

มีค่า r 0.81 – 1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก

มีค่า r 0.61 – 0.80 หมายถึง มีความสัมพันธ์ระดับสูง

มีค่า r 0.41 – 0.60 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันปานกลาง

มีค่า r 0.21 – 0.40 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันค่อนข้างต่ำ

มีค่า r 0.01 – 0.20 หมายถึง มีความสัมพันธ์กันต่ำ

มีค่า r 0.00 หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์กัน

สำหรับทิศทางความสัมพันธ์พิจารณาดังนี้ ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเป็นลบ แสดงว่ามีความสัมพันธ์กันในทางลบหรือทิศทางตรงกันข้าม ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเป็น

บวกแสดงว่ามีความสัมพันธ์กันในทางบวกหรือทิศทางเดียวกัน ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) มีค่าเป็น 0 แสดงว่าไม่มีความสัมพันธ์กัน หรือใกล้เคียง 0 แสดงว่ามีความสัมพันธ์กันต่ำ

3.5.5 วิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้วิธี Stepwise เพื่อดูตัวแปรที่มีนัยสำคัญ และนำค่าสถิติที่ได้ไปสร้างสมการพยากรณ์

3.6 สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังต่อไปนี้

3.6.1 สถิติพื้นฐาน

3.6.1.1 ค่าความถี่ (Frequency)

3.6.1.2 ค่าร้อยละ (Percentage)

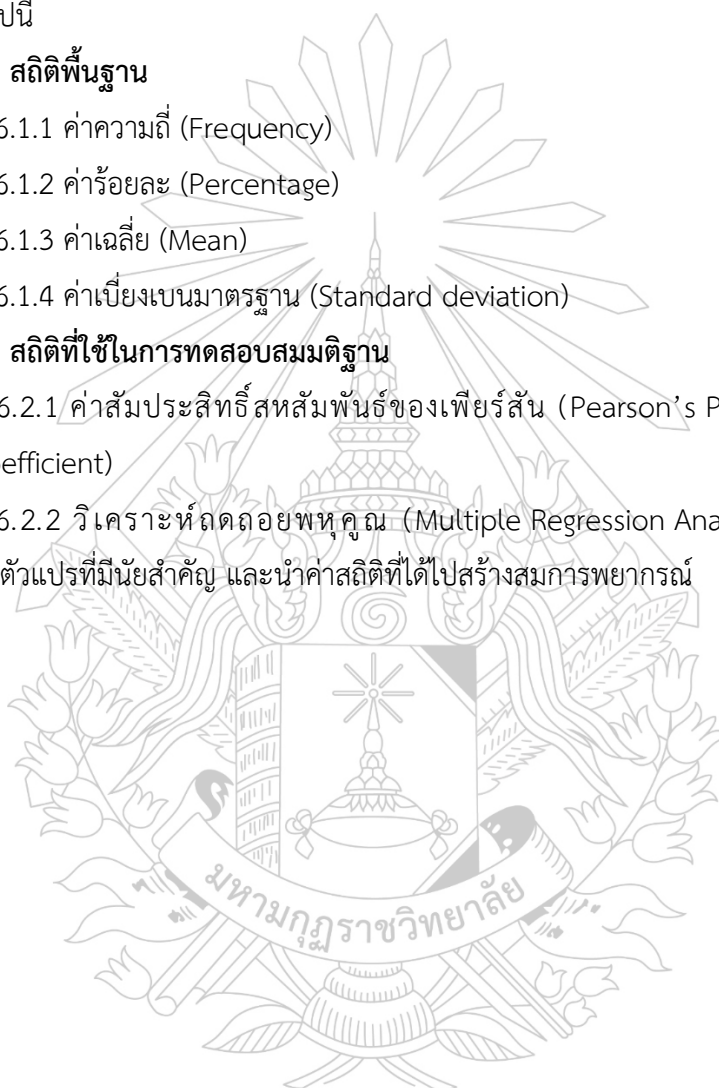
3.6.1.3 ค่าเฉลี่ย (Mean)

3.6.1.4 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

3.6.2 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.6.2.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

3.6.2.2 วิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้วิธี Stepwise เพื่อดูตัวแปรที่มีนัยสำคัญ และนำค่าสถิติที่ได้ไปสร้างสมการพยากรณ์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

X	หมายถึง	ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์
x_1	หมายถึง	การกำหนดทิศทางองค์กร
x_2	หมายถึง	การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ
x_3	หมายถึง	การควบคุมและประเมินกลยุทธ์
Y	หมายถึง	ประสิทธิผลโรงเรียนมาตรฐานสากล
Y_1	หมายถึง	ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก
Y_2	หมายถึง	การจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล
Y_3	หมายถึง	บริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ
$\bar{X}$	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย
S.D.	หมายถึง	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
*	หมายถึง	การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	หมายถึง	การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
r	หมายถึง	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน
R	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	หมายถึง	ประสิทธิภาพในการทำนาย

β	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน
B	หมายถึง	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนดิบ
$S.E$	หมายถึง	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยพหุคูณ
F	หมายถึง	ค่าอัตราส่วนเอฟ
Z	หมายถึง	คะแนนมาตรฐาน
$\hat{Y}$	หมายถึง	คะแนนดิบ

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยตารางประกอบกับคำอธิบาย โดยแบ่งเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเลย

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเลย

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเลย

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเลย

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเลย

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเลย

สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเลย ปรากฏผลดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวน และร้อยละสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	34	27.42
1.2 หญิง	90	72.58
รวม	124	100.00
2. ตำแหน่ง		
2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา	7	5.65
2.2 ครูผู้สอน	117	94.35
รวม	124	100.00
3. อายุ		
3.1 น้อยกว่า 30 ปี	34	27.42
3.2 30 - 39 ปี	48	38.71
3.3 มากกว่า 40 ปี	42	33.87
รวม	124	100.00
4. ระดับการศึกษา		
4.1 ปริญญาตรี	81	65.32
4.2 ปริญญาโท	39	31.45
4.3 ปริญญาเอก	4	3.23
รวม	124	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 124 คน ส่วนใหญ่เป็นจำแนกเป็น เพศหญิง จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 72.58 เพศชาย จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 27.42 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามตำแหน่ง พบว่า ส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 94.35 และเป็นผู้บริหาร จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 5.65 เมื่อพิจารณาตามอายุ ส่วนใหญ่มีอายุ 30 - 39 ปี จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 38.71 รองลงมาอายุ มากกว่า 40 ปี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 33.87 และอายุ น้อยกว่า 30 ปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 27.42 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษา ส่วนใหญ่อยู่ระดับปริญญาตรี จำนวน 81 คน คิดเป็น

ร้อยละ 65.32 รองลงมา คือ ระดับปริญญาโท จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 31.45 และปริญญาเอก จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 3.23 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย

การวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยภาพรวม รายด้านและรายข้อ ผลปรากฏดังตารางที่ 4.2 - 4.5

ตารางที่ 4.2 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา (X) โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย โดยรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา (X)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การกำหนดทิศทางองค์กร (x_1)	4.08	0.49	มาก
2. การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (x_2)	4.06	0.44	มาก
3. การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ (x_3)	4.14	0.47	มาก
รวม	4.09	0.42	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา (X) โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.09$, S.D. = 0.42) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ (x_3) ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.47) รองลงมา คือ การกำหนดทิศทางองค์กร (x_1) ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.49) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (x_2) ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.44)

ตารางที่ 4.3 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย ด้านการกำหนดทิศทางองค์กร (x_1) โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	การกำหนดทิศทางองค์กร (x_1)	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีการรวบรวมข้อมูลทั้งภายในและภายนอก เพื่อกำหนดกลยุทธ์ของสถานศึกษา	4.15	0.72	มาก
2	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครู บุคลากร ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายของสถานศึกษา	4.10	0.84	มาก
3	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์ไปสู่การปฏิบัติงานได้อย่างเป็นรูปธรรม	3.80	0.82	มาก
4	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างแรงจูงใจ กระตุ้น ผู้ร่วมงานให้ปฏิบัติตามได้อย่างสม่ำเสมอ	4.05	0.78	มาก
5	ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะและไหวพริบในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	4.14	0.88	มาก
6	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรอบรู้ในสถานการณ์ สามารถวิเคราะห์และนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อสร้างสรรค์และพัฒนาหน่วยงานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง	4.23	0.83	มาก
รวม		4.08	0.49	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา (X) โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย ด้านการกำหนดทิศทางองค์กร (X_1) โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความรอบรู้ในสถานการณ์ สามารถวิเคราะห์และนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อสร้างสรรค์และพัฒนาหน่วยงานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.83) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการรวบรวมข้อมูลทั้งภายในและภายนอก เพื่อกำหนดกลยุทธ์ของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.72) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์ไปสู่การปฏิบัติงานได้อย่างเป็นรูปธรรม ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.82)

ตารางที่ 4.4 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (x_2) โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (x_2)	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติโดยผ่านการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรมผ่านการวางแผนที่เป็นระบบ	4.14	0.73	มาก
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดต่อสื่อสารในกระบวนการวางแผนเป็นไปอย่างทั่วถึง	4.06	0.89	มาก
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกระจายงานออกเป็นหน้าที่ มีการมอบหมายงานความรับผิดชอบและอำนาจหน้าที่	3.76	0.85	มาก
4	ผู้บริหารสถานศึกษาให้คำแนะนำและคำปรึกษาแก่ผู้ปฏิบัติให้สอดคล้องกับมาตรฐานของการปฏิบัติงาน	4.22	0.78	มาก
5	ผู้บริหารสถานศึกษามีการยกย่องสรรให้รางวัลอย่างยุติธรรมและถูกต้องเหมาะสม	4.22	0.81	มาก
6	ผู้บริหารสถานศึกษามีการทบทวนและปรับเปลี่ยนเมื่อสถานการณ์เปลี่ยนแปลงและผลลัพธ์ไม่เป็นไปตามที่กำหนด	3.95	0.86	มาก
รวม		4.06	0.44	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (x_2) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.44) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาให้คำแนะนำและคำปรึกษาแก่ผู้ปฏิบัติให้สอดคล้องกับมาตรฐานของการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.78) และ ผู้บริหารสถานศึกษามีการยกย่องสรรให้รางวัลอย่างยุติธรรมและถูกต้องเหมาะสม ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.81) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติโดยผ่านการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรมผ่านการวางแผนที่เป็นระบบ ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.73) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการทบทวนและปรับเปลี่ยนเมื่อสถานการณ์เปลี่ยนแปลงและผลลัพธ์ไม่เป็นไปตามที่กำหนด ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.86)

ตารางที่ 4.5 ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ (x_3) โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ (x_3)	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1	ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารจัดการ ควบคุมการดำเนินงานของสถานศึกษาให้ได้มาตรฐานและมีคุณภาพ	4.23	0.83	มาก
2	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดภาระงาน มาตรฐานและการวัดผล การปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้าอย่างชัดเจน	4.02	0.91	มาก
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีกลไกและเครื่องมือในการตรวจสอบการปฏิบัติงาน ที่สะท้อนผลการดำเนินงาน	4.17	0.86	มาก
4	ผู้บริหารสถานศึกษานำผลการปฏิบัติงานจริงเปรียบเทียบ มาตรฐานหรือเป้าหมายที่กำหนด โดยรายงานผลให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ	4.22	0.78	มาก
5	ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา ปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้การปฏิบัติการเหมาะสมตามมาตรฐานหรือเป้าหมายที่กำหนด	4.22	0.81	มาก
6	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำสารสนเทศเพื่อเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานจริงกับมาตรฐานที่กำหนด และนำสารสนเทศที่ได้ไปวางแผนการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม	3.95	0.85	มาก
รวม		4.14	0.47	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ (x_3) โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษานำผลการปฏิบัติงานจริงเปรียบเทียบมาตรฐานหรือเป้าหมายที่กำหนด โดยรายงานผลให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ ($\bar{x} = 4.22$, S.D. = 0.78) และ ผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา ปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้การปฏิบัติการเหมาะสมตามมาตรฐานหรือเป้าหมายที่กำหนด ($\bar{x} = 4.22$, S.D. = 0.81) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีกลไกและเครื่องมือในการตรวจสอบการปฏิบัติงาน ที่สะท้อนผลการดำเนินงาน ($\bar{x} = 4.17$, S.D. = 0.86) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำสารสนเทศเพื่อเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานจริง

กับมาตรฐานที่กำหนด และนำเสนอสารสนเทศที่ได้ไปวางแผนการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม ($\bar{x} = 3.95$, S.D. = 0.85)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย

การวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยรวมรายด้านและรายข้อ ผลปรากฏดังตารางที่ 4.6 - 4.9

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล (Y) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย โดยรวมและรายด้าน

ประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล (Y)	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก (y_1)	4.15	0.43	มาก
2. ด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล (y_2)	4.09	0.37	มาก
3. ด้านบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (y_3)	4.11	0.42	มาก
รวม	4.12	0.40	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล (Y) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.12$, S.D. = 0.40) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก (y_1) ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = 0.43) รองลงมา คือ ด้านบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (y_3) ($\bar{x} = 4.11$, S.D. = 0.42) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล (y_2) ($\bar{x} = 4.09$, S.D. = 0.37)

ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล (Y) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย ด้านผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก (y_1) โดยรวม และรายข้อ

ข้อ	ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก (y_1)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.1 เป็นเลิศวิชาการ		4.08	0.89	มาก
1	นักเรียนชั้น ป.6 มีคะแนนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์วิทยาศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป	4.08	0.89	มาก
1.2 สื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา		4.13	0.57	มาก
2	นักเรียนชั้น ป.4 - 6 ได้เข้าร่วมให้แสดงหรือได้รับรางวัลเกี่ยวกับด้านการฟัง / พูด / อ่าน / เขียนภาษาอังกฤษและภาษาไทยรูปแบบต่าง ๆ ในงานที่จัดโดยหน่วยงานภายนอก	4.10	0.78	มาก
3	นักเรียนชั้น ป.4 - 6 มีผลงานการเขียนรายงานเชิงวิชาการ / บทความเป็นภาษาอังกฤษและภาษาไทยตีพิมพ์เผยแพร่ในเอกสารหรือสื่อออนไลน์วิชาการที่จัดทำโดยโรงเรียนหรือหน่วยงานภายนอก	4.12	0.86	มาก
4	นักเรียนชั้น ป.4 - 6 ที่เข้าสอบวัดความสามารถด้านภาษาอังกฤษจากแบบทดสอบมาตรฐาน CEFR ที่มีคะแนนผลการทดสอบได้มาตรฐานของ CEFR	4.11	0.92	มาก
5	นักเรียนชั้น ป.6 ที่เรียนภาษาต่างประเทศภาษาที่สองมีทักษะการสื่อสารได้ตามเกณฑ์มาตรฐานของภาษานั้น ๆ ร้อยละ 80 ขึ้นไป	4.18	0.79	มาก
1.3 เส้นทางทางความคิด		4.08	0.48	มาก
6	นักเรียนชั้น ป.4 - 6 มีผลงานการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study) ด้าน ICT, IoT, M2M ที่ได้เข้าร่วมหรือแสดง / ประกวด / แข่งขัน / ได้รับรางวัลจากงานที่จัดโดยหน่วยงานภายนอก	4.08	0.80	มาก
7	นักเรียนชั้น ป.6 มีคะแนนการทดสอบด้านการเขียนและการอ่านภาษาไทย จากเครื่องมือกลางตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป	4.06	0.86	มาก

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ข้อ	ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก (Y1)	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
8	นักเรียนชั้น ป.6 มีคะแนนการทดสอบด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ จากเครื่องมือกลางตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป นักเรียนโรงเรียนมาตรฐานสากลที่ได้รับการสุ่มเข้าสอบโครงการ PISA มีคะแนนการสอบ ด้านการอ่านด้านคณิตศาสตร์และด้านวิทยาศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนระดับประเทศที่เข้าร่วมโครงการ PISA ในปีเดียวกัน	4.11	0.81	มาก
9	นักเรียนโรงเรียนมาตรฐานสากลที่ได้รับการสุ่มเข้าสอบโครงการ TIMSS มีคะแนนผลการสอบวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ชั้น ป.4 มีคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนระดับประเทศที่เข้าร่วมโครงการ TIMSS ในปีเดียวกัน	4.15	0.79	มาก
10	นักเรียนโรงเรียนมาตรฐานสากลที่ได้รับการสุ่มเข้าสอบโครงการ TIMSS มีคะแนนผลการสอบวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ชั้น ป.4 มีคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนระดับประเทศที่เข้าร่วมโครงการ TIMSS ในปีเดียวกัน	4.27	0.69	มาก
1.4 ผลงานอย่างสร้างสรรค์		4.21	0.48	มาก
11	นักเรียนชั้น ป.4 - 6, มีผลงานจากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study) ทุกด้าน ทั้งด้านภาษาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษา พลศึกษา ศิลปะและการงานอาชีพและเทคโนโลยี ที่ได้รับการประเมินจากครูผู้ทรงคุณวุฒิว่าเป็นผลงานที่มีคุณภาพในระดับดี จากงานแสดงผลงานประจำปีโรงเรียนจัดขึ้น	4.10	0.82	มาก
12	นักเรียนชั้น ป.4 - 6 มีผลงานจากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study) ทุกด้าน ทั้งด้านภาษาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษา พลศึกษา ศิลปะและการงานอาชีพและเทคโนโลยีที่ได้เข้าร่วมแสดง / ประกวด / แข่งขันหรือได้รับรางวัลจากหน่วยงานภายนอกในระดับต่าง ๆ	4.21	0.75	มาก
13	นักเรียนชั้น ป.4 - 6 มีผลงานที่จัดทำขึ้นจากผลงานการศึกษาด้วยตนเอง (Independent Study) ที่ได้รับการตีพิมพ์และเผยแพร่ผ่านสื่อดิจิทัลอย่างน้อย 2 แห่ง	4.33	0.73	มาก

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ข้อ	ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก (y_1)	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
14	นักเรียนชั้น ป.4 - 6 มีผลงานที่เป็นนวัตกรรมทางวิชาการ หรือวิชาชีพได้จากการออกแบบประดิษฐ์และสร้างสรรค์ ผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและนำเสนอต่อเวที ระดับชาติ หรือนานาชาติที่น่าเชื่อถือ	4.20	0.79	มาก
1.5 ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก		4.17	0.55	มาก
15	นักเรียนชั้น ป.4 - 6 มีผลงานการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองที่ เกี่ยวกับการทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ด้านสิ่งแวดล้อม วิถี ชีวิตศิลปวัฒนธรรม เศรษฐกิจและสังคมที่สร้างขึ้นด้วยความ ริเริ่มของตนเอง ได้รับการประเมินในระดับดีจากครู / ผู้ทรงคุณวุฒิจากการแสดงผลงานที่โรงเรียนจัดขึ้น	4.12	0.83	มาก
16	นักเรียนชั้น ป.4 - 6 มีผลงานการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองที่ เกี่ยวกับการทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ด้านสิ่งแวดล้อม วิถี ชีวิตศิลปวัฒนธรรม เศรษฐกิจและสังคมที่สร้างขึ้นด้วยความ ริเริ่มของตนเองที่ได้เข้าร่วมหรือคัดเลือกร่วมแสดง / ประกวด / แข่งขันหรือได้รับรางวัลจากหน่วยงานภายนอก	4.26	0.72	มาก
17	นักเรียนชั้น ป.4 - 6 มีผลงานการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study) ที่เกี่ยวกับกลุ่มประเทศอาเซียน หรือประเทศ อื่นที่นักเรียนสนใจที่ได้เข้าร่วมหรือรับคัดเลือก ให้เข้าร่วมแสดง / ประกวด / แข่งขันหรือได้รับรางวัลจาก หน่วยงานภายนอก	4.12	0.81	มาก
รวม		4.15	0.43	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล (Y) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย ด้านผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก (y_1) โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = 0.43) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผลงานอย่าง สร้างสรรค์ ($\bar{x} = 4.21$, S.D. = 0.48) ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก ($\bar{x} = 4.17$, S.D. = 0.55) สื่อสาร ได้อย่างน้อย 2 ภาษา ($\bar{x} = 4.13$, S.D. = 0.57) เป็นเลิศวิชาการ ($\bar{x} = 4.08$, S.D. = 0.89) และ ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก ($\bar{x} = 4.08$, S.D. = 0.48) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล (Y) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย ด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล (y₂) โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	การจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล (y ₂)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
2.1 ด้านคุณภาพวิชาการ		4.07	0.46	มาก
1	โรงเรียนจัดหลักสูตรที่ส่งเสริมความเป็นเลิศตอบสนองความถนัดและศักยภาพตามความต้องการของผู้เรียน	4.08	0.89	มาก
2	โรงเรียนจัดการเรียนการสอนสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ด้วยภาษาอังกฤษ	4.10	0.78	มาก
3	โรงเรียนพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสาระการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study: IS)	4.12	0.86	มาก
4	โรงเรียนพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยทั้งการจัดกระบวนการเรียนรู้และการศึกษาด้วยตนเองของนักเรียน	4.11	0.92	มาก
5	จัดการเรียนการสอนโดยพัฒนาการใช้ระบบห้องเรียนคุณภาพ (Quality Classroom System)	4.18	0.79	มาก
6	ใช้ระบบการวัดและประเมินผลแบบมาตรฐานสากลโดยประเมินจากการสอบข้อเขียนสอบปากเปล่าสอบสัมภาษณ์	3.94	0.82	มาก
7	สามารถเทียบโอนผลการเรียนกับสถานศึกษาระดับต่าง ๆ ทั้งในและต่างประเทศ	3.94	0.90	มาก
2.2 ด้านคุณภาพของครู		4.11	0.40	มาก
8	ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านวิชาการอาชีพและผ่านการประเมินระดับชาติ	4.02	0.87	มาก
9	ครูผู้สอนสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารในชั้นเรียน	4.01	0.79	มาก
10	ครูผู้สอนใช้หนังสือ ตำราเรียนและสื่อภาษาอังกฤษหรือต่างประเทศ ในการจัดการเรียนการสอน	4.24	0.76	มาก
11	ครูผู้สอนใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการจัดการเรียนการสอนการวัดและประเมินผลการเผยแพร่ผลงานทั้งระบบออนไลน์ (Online) และออฟไลน์ (offline)	4.17	0.71	มาก
12	ครูผู้สอนสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการจัดการเรียนการสอนในระดับภาค/ชาติ/นานาชาติ	4.19	0.76	มาก

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ข้อ	การจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล (y_2)	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
13	ครูผู้สอนใช้การวิจัยสอนวัดกรรมเพื่อพัฒนาผู้เรียน	4.17	0.73	มาก
14	ครูมีผลงานวิจัย หนังสือ บทความ ดีพิมพ์ และเผยแพร่ในระดับชาติ/นานาชาติ อย่างน้อย 1 ผลงานต่อปี	3.95	0.86	มาก
15	ครูเข้าร่วมกิจกรรม หรือสัมมนาวิชาการในระดับชาติและนานาชาติ อย่างน้อย 2 ครั้งต่อปี	4.12	0.84	มาก
2.3 ด้านการวิจัยและพัฒนา		4.15	0.79	มาก
16	โรงเรียนดำเนินการจัดทำวิจัยและพัฒนาการจัดการศึกษาในภาพรวมของโรงเรียนทั้งด้านการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน และได้ผลการวิจัยเพื่อยกระดับคุณภาพด้านการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน อย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง	4.15	0.79	มาก
รวม		4.09	0.37	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล (Y) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย ด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล (y_2) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.13$, S.D. = 0.41) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการวิจัยและพัฒนา ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = 0.79) ด้านคุณภาพของครู ($\bar{x} = 4.11$, S.D. = 0.40) และด้านคุณภาพวิชาการ ($\bar{x} = 4.06$, S.D. = 0.07)

ตารางที่ 4.9 ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล (Y) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย ด้านบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (y_3) โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	บริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (y_3)	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
3.1 ด้านคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียน		4.04	0.45	มาก
1	ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายและนโยบายในการวางแผนพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพโดยประสานความร่วมมือภายในโรงเรียนเพื่อระดมความคิดในการสร้างวิสัยทัศน์	4.23	0.84	มาก
2	ผู้บริหารสื่อสารให้ครูเข้าใจในวิสัยทัศน์ตนเอง และครูยอมรับด้วยความเต็มใจ ปฏิบัติตามโดยการใช้คำพูดสัญลักษณ์ การกระทำ และการให้รางวัล	4.15	0.84	มาก
3	ผู้บริหารสามารถแปลงวิสัยทัศน์สู่เป้าหมาย โดยการปฏิบัติจริง อาศัยความร่วมมือของครูในโรงเรียน	3.83	0.93	มาก
4	ผู้บริหารบริหารจัดการด้วยเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. (OBECQA)	3.94	0.82	มาก
5	ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำทางวิชาการ (Academic Leadership) ที่มีผลงานปรากฏเป็นที่ยอมรับโดยเผยแพร่ผลงานด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น ผ่านสื่อ ผ่านการเป็นวิทยากร ผ่านการแสดงผลงานในเวทีระดับชาติ	3.94	0.90	มาก
6	ผู้บริหารมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารและการบริหารจัดการ	4.02	0.87	มาก
7	ผู้บริหารสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร	4.01	0.79	มาก
8	ผู้บริหารมีประสบการณ์การอบรมศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาในระดับชาติ /นานาชาติ	4.24	0.76	มาก
3.2 ด้านระบบการบริหารจัดการ		4.11	0.53	มาก
9	โรงเรียนบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพที่ผ่านการรับรองมาตรฐานคุณภาพตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (OBECQA) และตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (TQA)	4.08	0.89	มาก

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ข้อ	บริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (y_3)	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
10	โรงเรียนมีระบบการจัดการความรู้ (KM) และการสร้างนวัตกรรมเผยแพร่ทั้งในประเทศและต่างประเทศ	4.10	0.78	มาก
11	โรงเรียนนำวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) มาใช้ในการบริหารจัดการของโรงเรียน	4.12	0.86	มาก
12	โรงเรียนมีการบริหารด้านบุคลากรอย่างอิสระและคล่องตัว	4.11	0.92	มาก
13	โรงเรียนสามารถแสวงหาระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความเป็นเลิศในการจัดการศึกษาโดยสามารถบริหารจัดการได้อย่างคล่องตัวตามสภาพความต้องการ	4.18	0.79	มาก
14	โรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการบริหารจัดการทั้งในประเทศและต่างประเทศ	4.05	0.84	มาก
3.3 ด้านปัจจัยพื้นฐาน		4.16	0.48	มาก
15	โรงเรียนมีขนาดชั้นเรียนเหมาะสมตามมาตรฐานที่กำหนดทุกระดับและมีอัตราครู 1 คน ต่อนักเรียนไม่เกิน 20 คน	4.04	0.88	มาก
16	โรงเรียนมีจำนวน นักเรียน 30 - 40 คน ต่อห้องเรียน	4.11	0.81	มาก
17	ภาระงานสอนของครูมีความเหมาะสม ไม่เกิน 20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์	4.12	0.83	มาก
18	โรงเรียนจัดให้มีหนังสือตำราเรียนสื่อเทคโนโลยีที่มีคุณภาพระดับมาตรฐานสากลอย่างเพียงพอ	4.24	0.75	มาก
19	โรงเรียนมีห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์มัลติมีเดีย (Electronics Multi-Media Classroom) ห้องทดลองห้องปฏิบัติการและมีอุปกรณ์เทคโนโลยีที่เชื่อมโยงเครือข่ายได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ	4.10	0.82	มาก
20	โรงเรียนมีห้องสมุดแหล่งเรียนรู้ศูนย์วิทยบริการ (Resource Center) ที่มีสภาพแวดล้อม / บรรยากาศเอื้อต่อการให้บริการมีสื่อที่เพียงพอเหมาะสมทันสมัยมีกิจกรรมที่ส่งเสริมการอ่าน การเรียนรู้และการค้นคว้าอย่างหลากหลาย	4.20	0.74	มาก
21	ครูและนักเรียนมีความพึงพอใจในการใช้ห้องสมุดและห้องปฏิบัติการต่าง ๆ เพื่อการเรียนรู้ในโรงเรียน	4.31	0.76	มาก

ตารางที่ 4.9 (ต่อ)

ข้อ	บริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (y_3)	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
3.4 ด้านเครือข่ายร่วมพัฒนา		4.17	0.49	มาก
22	โรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์และทรัพยากรระหว่างเครือข่ายโรงเรียนร่วมพัฒนา	4.20	0.79	มาก
23	โรงเรียนมีเครือข่ายสนับสนุนจากสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ	4.12	0.83	มาก
24	โรงเรียนมีเครือข่ายสนับสนุนจากสถาบันอุดมศึกษาและองค์กรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ	4.24	0.75	มาก
25	นักเรียนและครูมีเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับบุคคลอื่น ทั้งในประเทศและต่างประเทศ	4.10	0.82	มาก
รวม		4.11	0.42	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล (Y) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย ด้านบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ (y_3) โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.11$, S.D. = 0.42) เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านเครือข่ายร่วมพัฒนา ($\bar{x} = 4.17$, S.D. = 0.49) ด้านปัจจัยพื้นฐาน ($\bar{x} = 4.16$, S.D. = 0.48) ด้านระบบการบริหารจัดการ ($\bar{x} = 4.11$, S.D. = 0.53) ด้านคุณภาพผู้บริหารโรงเรียน ($\bar{x} = 4.04$, S.D. = 0.45)

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย ผู้วิจัยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ผลปรากฏดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาจังหวัดเลย

ตัวแปร	x_1	x_2	x_3	X	y_1	y_2	y_3	Y
x_1	1							
x_2	0.755**	1						
x_3	0.644**	0.739**	1					
X	0.894**	0.920**	0.883**	1				
y_1	0.564**	0.575**	0.569**	0.633**	1			
y_2	0.536**	0.629**	0.595**	0.651**	0.807**	1		
y_3	0.585**	0.592**	0.569**	0.648**	0.968**	0.865**	1	
Y	0.587**	0.617**	0.596**	0.667**	0.971**	0.913**	0.991**	1

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = 0.667$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย รายด้าน พบว่า

1) การกำหนดทิศทางการองค์กร (x_1) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล (Y) ในระดับปานกลาง ($r_{x_1Y} = 0.587$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (x_2) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล (Y) ในระดับสูง ($r_{x_2Y} = 0.617$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3) การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ (x_3) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล (Y) ในระดับปานกลาง ($r_{x_3Y} = 0.596$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ดังนั้นผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลผลที่กำหนดไว้ พบว่า มีความสัมพันธ์กันเชิงบวก ในระดับระดับสูง ($r_{xy} = 0.667$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องการสมมติฐานของการวิจัย

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเลย

ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเลย ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้วิธี Stepwise เพื่อดูตัวแปรที่มีนัยสำคัญ และนำค่าสถิติที่ได้ไปสร้างสมการพยากรณ์ ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล ผลปรากฏดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย โดยรวม

ตัวแปรพยากรณ์	B	S.E.B	β	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	1.542	0.264		5.840**	0.000
การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (x_2)	0.224	0.107	0.251	2.091*	0.039
การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ (x_3)	0.222	0.086	0.265	2.574*	0.011
การกำหนดทิศทางองค์กร (x_1)	0.183	0.085	0.227	2.150*	0.034
R = 0.668 R ² = 0.446 Adjusted R ² = 0.432 F = 32.175					

**p < .01 *p < .05

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ เรียงลำดับความสำคัญ ได้แก่ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (x_2) การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ (x_3) และการกำหนดทิศทางองค์กร (x_1) ตามลำดับ สามารถอธิบายความแปรปรวนของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.668 ($R = 0.668$) ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย ได้ร้อยละ 43.20 (Adjusted $R^2 = 0.432$) สามารถเขียนแสดงความสัมพันธ์ในรูปสมการพยากรณ์ได้ และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ ± 0.29925 ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 1.542 + 0.224(x_2) + 0.222(x_3) + 0.183(x_1)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.251(x_2) + 0.265(x_3) + 0.227(x_1)$$

ดังนั้น ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 มีตัวแปรพยากรณ์อย่างน้อย 1 องค์ประกอบ ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ แบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) พบว่า สอดคล้องกันตามสมมติฐานของการวิจัย

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วิทยานิพนธ์เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย 2) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเลย 4) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเลย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนเมืองเลย โรงเรียนอนุบาลเลย โรงเรียนชุมชนวังสะพุง จำนวน 124 คน ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการเปิดตารางสำเร็จของของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 pp. 607-610 จากรายชื่อประชากรใน 3 โรงเรียน มีจำนวน 182 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 124 คน และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา และแบบสอบถามประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย ที่มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.937 และ 0.958

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงบรรยาย ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) และสถิติอนุมานค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) วิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้วิธี Stepwise เพื่อดูตัวแปรที่มีนัยสำคัญ และนำค่าสถิติที่ได้ไปสร้างสมการพยากรณ์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัย ตามข้อค้นพบได้ดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การสรุปผลการวิจัยในครั้งนี้ เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 124 คน ซึ่งได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 124 ชุดคิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยข้อมูลตามรายละเอียดในแต่ละส่วนต่อไปนี้

5.1.1 ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 124 คน ส่วนใหญ่เป็นจำแนกเป็นเพศหญิง จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 72.58 เพศชาย จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 27.42 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามตำแหน่ง พบว่า ส่วนใหญ่เป็นครูผู้สอน จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 94.35 และเป็นผู้บริหาร จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 5.65 เมื่อพิจารณาตามอายุส่วนใหญ่มีอายุ 30 - 39 ปี จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 38.71 รองลงมาอายุ มากกว่า 40 ปี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 33.87 และอายุ น้อยกว่า 30 ปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 27.42ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามระดับการศึกษา ส่วนใหญ่อยู่ระดับปริญญาตรี จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 65.32 รองลงมา คือ ระดับปริญญาโท จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 31.45 และปริญญาเอก จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 3.23 ตามลำดับ

5.1.2 สรุปผลการวิจัย

5.1.2.1 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อศึกษาเป็นรายด้านปรากฏผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1) การกำหนดทิศทางกลยุทธ์ โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความรอบรู้ในสถานการณ์สามารถวิเคราะห์และนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อสร้างสรรค์และพัฒนาหน่วยงานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการรวบรวมข้อมูลทั้งภายในและภายนอก เพื่อกำหนดกลยุทธ์ของสถานศึกษา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์ไปสู่การปฏิบัติงานได้อย่างเป็นรูปธรรม

2) ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาให้คำแนะนำและคำปรึกษาแก่ผู้ปฏิบัติให้สอดคล้องกับมาตรฐานของการปฏิบัติงาน และผู้บริหารสถานศึกษามีการยกย่องสรรหารางวัลอย่างยุติธรรมและถูกต้องเหมาะสม รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติโดยผ่านการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรมผ่านการวางแผนที่เป็นระบบ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการทบทวนและปรับแผนเมื่อสถานการณ์เปลี่ยนแปลงและผลลัพธ์ไม่เป็นไปตามที่กำหนด

3) ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษานำผลการปฏิบัติงานจริงเปรียบเทียบกับมาตรฐานหรือเป้าหมายที่กำหนด โดยรายงานผลให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ และผู้บริหารสถานศึกษาวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา ปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้การปฏิบัติการเหมาะสมตามมาตรฐานหรือเป้าหมายที่กำหนด รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีกลไกและเครื่องมือในการตรวจสอบการปฏิบัติงาน ที่สะท้อนผลการดำเนินงาน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำสารสนเทศเพื่อเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานจริงกับมาตรฐานที่กำหนด และนำสารสนเทศที่ได้ไปวางแผนการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม

5.1.2.2 ประสิทธิภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล

ประสิทธิภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อศึกษาเป็นรายด้านปรากฏผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1) ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผลงานอย่างสร้างสรรค์ ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก สื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา เป็นเลิศวิชาการ และร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก ตามลำดับ

2) การจัดการเรียนการสอนเที่ยงเคียงมาตรฐานสากล โดยรวมอยู่ในระดับ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการวิจัยและพัฒนา ด้านคุณภาพของครู และด้านคุณภาพวิชาการ

3) การบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ โดยรวม อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านเครือข่ายร่วมพัฒนา ด้านปัจจัยพื้นฐาน ด้านระบบการบริหารจัดการ ด้านคุณภาพผู้บริหารโรงเรียน

5.1.2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเลย มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = 0.667$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลยรายด้าน พบว่า

1) การกำหนดทิศทางองค์กร (x_1) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล (Y) ในระดับปานกลาง ($r_{x_1Y} = 0.587$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (x_2) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล (Y) ในระดับสูง ($r_{x_2Y} = 0.617$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3) การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ (x_3) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล (Y) ในระดับปานกลาง ($r_{x_3Y} = 0.596$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ดังนั้นผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลผลที่กำหนดไว้ พบว่า มีความสัมพันธ์กันเชิงบวก ในระดับระดับสูง ($r_{XY} = 0.667$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องการสมมติฐานของการวิจัย

5.1.2.4 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย

ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ เรียงลำดับความสำคัญ ได้แก่ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (x_2) การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ (x_3) และการกำหนดทิศทางองค์กร (x_1) ตามลำดับสามารถอธิบายความแปรปรวนของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.668 ($R = 0.668$) ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย ได้ร้อยละ 43.20 (Adjusted $R^2 = 0.432$) สามารถเขียนแสดงความสัมพันธ์ในรูปสมการพยากรณ์ได้ และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ ± 0.29925 ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 1.542 + 0.224(x_2) + 0.222(x_3) + 0.183(x_1)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = 0.251(x_2) + 0.265(x_3) + 0.227(x_1)$$

ดังนั้น ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 มีตัวแปรพยากรณ์อย่างน้อย 1 องค์ประกอบส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ แบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) พบว่า สอดคล้องกันตามสมมติฐานของการวิจัย

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเลย ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลการอภิปรายผลเชิงพรรณนาตามวัตถุประสงค์รายละเอียดในแต่ละส่วนดังต่อไปนี้

5.2.1 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเลย

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเลย โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ การกำหนดทิศทางกลยุทธ์ และการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเลย ใช้มาตรการในการตรวจสอบ กำกับและติดตามการดำเนินงาน โดยมีการวัด วิเคราะห์ และประเมินผลกับมาตรฐานวัดสถานศึกษา ทำการป้องกันและแก้ไขไม่ให้ผลงานคลาดเคลื่อนไป จากวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ตลอดจนใช้กลไกต่าง ๆ เพื่อติดตามการปฏิบัติงาน และพิจารณาผลกระทบจากสภาพแวดล้อม และทิศทางกลยุทธ์ภายในเพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์ตัวชี้วัดความสำเร็จของโรงเรียนในโครงการมาตรฐานสากล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Johnson and Scholes (2003) กล่าวว่า ผู้นำเชิงกลยุทธ์เป็นผู้ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวในการพัฒนากลยุทธ์และเป็นผู้ที่มองเห็นการเปลี่ยนแปลงโดยอาศัยข้อมูลในการออกแบบองค์การผ่านกลยุทธ์ในการวิเคราะห์ การวางแผนกลยุทธ์ ดังนั้น บทบาทด้านความคิดที่เพิ่มเติมอย่างเด่นชัดของผู้นำกลยุทธ์ คือการมีวิสัยทัศน์ พันธกิจ จุดประสงค์ที่ชัดเจน อันนำไปสู่การกำหนดตัวอื่น ๆ ในองค์กรที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติจริง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มัทนิตา คงช่วย (2563) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ด้านการควบคุมและการประเมินกลยุทธ์ และด้านการกำหนดทิศทางขององค์การ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธารทิพย์ เทพคำ (2564) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยนุช อินทรดิบ (2565) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเลย มองภาพในอนาคตอย่างชัดเจนนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ ซึ่งด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ ประกอบด้วยการวัดผลการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นจริง การเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับมาตรฐานที่กำหนดและการแก้ไขหรือปรับปรุงสิ่งที่ผิดพลาดหรือเบี่ยงเบนไปจากมาตรฐาน สอดคล้องกับแนวคิดของ Dubrin (2007, pp. 393 - 394) องค์ประกอบของผู้นำเชิงกลยุทธ์ ซึ่งประกอบด้วยความคิดความเข้าใจระดับสูง ความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ การมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มัทนิตา คงช่วย (2563) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการควบคุมและการประเมินกลยุทธ์ อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิษณุ สมจิตร (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ อยู่ในระดับมาก

5.2.2 ประสิทธิภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเลย

ประสิทธิภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเลย โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ ด้านผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก ด้านบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ และด้านการจัดการเรียนการสอน เทียบเคียงมาตรฐานสากล ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเลย ที่เข้าร่วมโครงการมาตรฐานสากลต้องมีความพร้อมในการรับประเมินตามตัวชี้วัดความสำเร็จของโรงเรียนมาตรฐานสากล ซึ่งแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนได้ดำเนินนโยบายตามที่สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย (2561) ที่กำหนดแนวทางการดำเนินงาน โรงเรียนมาตรฐานสากล คือ พัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพเป็นพลโลก ยกระดับการจัดการเรียนการสอน เทียบเคียงมาตรฐานสากล และยกระดับการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ และในส่วนของผู้บริหารสถานศึกษามีการออกแบบองค์การผ่านกลยุทธ์ในการวิเคราะห์ การวางแผนกลยุทธ์ในการดำเนินงาน โรงเรียนมาตรฐานสากล โรงเรียนสามารถนำนโยบายไปปรับใช้อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Clark Plexico (2008, p. 23) กล่าวว่า การดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากลมีความสำคัญ

หลายประการภายใต้เงื่อนไข และคุณลักษณะพิเศษที่เฉพาะต้องอาศัยเอกสารแนบแนวทางที่ละเอียด และสมบูรณ์มากที่สุดหรืออาศัยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อช่วยแนะนำแผนการดำเนินงานช่วยกำหนดแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน การจัดกิจกรรม งาน โครงการ เพื่อให้การดำเนินงานของโรงเรียนบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โครงการโรงเรียนมาตรฐานสากลจะบรรลุเป้าหมายการพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากลได้นั้นการวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายที่มีความชัดเจนจะส่งผลต่อการพัฒนาไปสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Williams Hall (2007, p. 14) ศึกษาเกี่ยวกับการเทียบเคียงมาตรฐานเพื่อความสำเร็จของโรงเรียนมาตรฐานสากล ในประเทศสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยและสัมภาษณ์ผู้นำรัฐบาล ผู้นำทางธุรกิจ ผู้บริหารโรงเรียน พบว่า ประเด็นสำคัญของการมีมาตรฐาน คือ การมีหลักสูตรและการดำเนินการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนจึงควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรเหล่านั้น เพื่อให้จัดการเรียนการสอนได้เหมาะสม กระตือรือร้นในการทำงานรับผิดชอบสามารถปฏิบัติงานได้สูงกว่ามาตรฐานที่กำหนดไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนพล อางจุฬา ชวนชม และคณะ (2565) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 ผลการวิจัยพบว่า ระดับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 อยู่ในระดับมาก และอธิบายว่า โรงเรียนมาตรฐานสากลเป็นโรงเรียนที่มีความคาดหวังให้นักเรียนมี 5 คุณลักษณะ คือ มีความเป็นเลิศวิชาการ สื่อสารอย่างน้อยสองภาษา ล้ำหน้าทางความคิด ผลิตผลงานอย่างสร้างสรรค์ ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก อาจเนื่องมาจากโรงเรียนมาตรฐานสากลมีการดำเนินงานตามแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล ของสำนักงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ มีการพัฒนาหลักสูตรปรับปรุงโครงสร้างรายวิชาหลักสูตรสถานศึกษา เพิ่มสาระวิชาความเป็นสากล และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชุดา เมามุดดา (2563) ศึกษาประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากลโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเลย มีการจัดการเรียนรู้ตามความต้องการของผู้เรียน โดยมีหลักสูตรหลากหลายให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ ซึ่งการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นให้โอกาสในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสามารถให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ ตามธรรมชาติที่มีความแตกต่างระหว่างบุคคล และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรัตน์ ชุ่มทอง (2560) ได้ศึกษาคุณลักษณะโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสวณหญิง จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัย

พบว่า คุณลักษณะโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนสวณหญิง จังหวัดสุพรรณบุรี ด้านศักยภาพ ผู้เรียนสู่ความเป็นพลโลก ประกอบด้วย 5 ด้าน โดยเรียงลำดับค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ผู้เรียนมีความเป็นเลิศวิชาการ, ผู้เรียนเป็นพลโลกที่มีสุขภาวะและร่วมรับผิดชอบต่อสังคมโลก, ผู้เรียนสามารถประดิษฐ์ สร้างสรรค์งาน, ผู้เรียนมีความสามารถในการคิด ประดิษฐ์ สร้างสรรค์ และด้านผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสาร ซึ่งอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชุดา เมธา บุตดา (2563) ศึกษาประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ด้านคุณลักษณะผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อาวูธ ดวงดาวพารมย์ (2565) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ผลการวิจัยพบว่า ระดับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความเป็นเลิศทางวิชาการ รองลงมาคือ ด้านร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านสื่อสารสองภาษา

5.2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเลย

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเลย พบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = 0.667$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นผู้นำที่มีคุณสมบัติที่สำคัญคือ เป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สูง มีกลยุทธ์ในการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย และการควบคุมกระบวนการดำเนินงาน มีความยืดหยุ่น มีกระบวนการควบคุม การส่งเสริม การพัฒนา การแก้ไขปัญหาและการปรับเปลี่ยนให้ทันกับสถานการณ์เป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล และนำวิสัยทัศน์มาสู่การปฏิบัติได้ เพื่อให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล สอดคล้องกับแนวคิดของ Plexico (2008) กล่าวว่า การดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากลเป็นระบบที่ค่อนข้างยุ่งยากและซับซ้อน มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญหลายประการภายใต้เงื่อนไขและคุณลักษณะพิเศษที่ต้องอาศัย การรวบรวมข้อมูลทั้งภายในและภายนอก ก่อนที่จะมีการจัดทำโครงการ โดยใช้เครื่องมือและเทคนิคการวางแผนกลยุทธ์ แผนการดำเนินงานมาช่วยกำหนดแผนกลยุทธ์ของโรงเรียน การจัดกิจกรรมโครงการ เพื่อกำหนดกลยุทธ์ที่เหมาะสมกับภารกิจของโรงเรียนให้การดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากลบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ

ณัฐณิธ รัตนพั่งสกุลและ เพียงแข ภูผายาง (2566) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่า ระดับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ($r_{xy}=.722$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาวุธ ดวงดาวพารมย์ (2565) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลย หนองบัวลำภู ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเลยหนองบัวลำภู โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวก ($r = .635$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.2.4 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเลย

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเลย พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่นำมาวิเคราะห์ จำนวน 3 ตัวแปร พบว่า มี 3 ตัวแปรย่อย ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเลย ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (x_2) การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ (x_3) และการกำหนดทิศทางองค์กร (x_1) ตัวแปรทั้ง 3 ตัวแปรนี้ สามารถรวมกันพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเลย มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.668 ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเลย ได้ร้อยละ 43.20 สามารถเขียนแสดงความสัมพันธ์ในรูปสมการพยากรณ์ได้ และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ ± 0.29925 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเลย ได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาโดยการยกระดับโรงเรียนชั้นนำที่มีความพร้อมสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อให้เป็นโรงเรียนที่มีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ ตามเกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและพัฒนาก้าวสู่มาตรฐานคุณภาพแห่งชาติ ตามนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในการขับเคลื่อนสถานศึกษาให้สามารถดำเนินงานได้ประสบความสำเร็จตามตัวชี้วัดความสำเร็จของโรงเรียนมาตรฐานสากล สอดคล้องกับแนวคิดของ Davies & Davies (2010) กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เป็นภาวะผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และ

เป้าหมายที่ชัดเจน มีกระบวนการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ รวมถึงความสามารถในการกำหนดทิศทางและสร้างขีดความสามารถขององค์กร เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความรุ่งเรืองที่ยั่งยืนให้กับองค์กรได้ และสอดคล้องกับแนวคิดของ ฌีรูดนัย แก้วเล็ก (2565) กล่าวว่า ผู้นำมีความสำคัญต่อความสำเร็จและประสิทธิภาพขององค์กร โดยมีกระบวนการกำหนดทิศทางขององค์กร การเป็นผู้นำเชิงกลยุทธ์ต้องมีความสามารถวิเคราะห์ห้วงองค์กรและพิจารณาสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่เป็นผลกระทบต่อการดำเนินงานพิจารณาจุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสรวมถึงอุปสรรค เพื่อกำหนดกลยุทธ์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ต้องเป็นบุคคลที่มีวิสัยทัศน์และเป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กร สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฌีรูดนัย รัตนพินิจสกุล และ เพียงแข ภูผายาง (2566) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ จำนวน 4 ด้าน คือ การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ (x_3) การกำหนดทิศทางขององค์กร (x_1) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (x_2) และการสร้างวัฒนธรรมขององค์กร (x_4) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนพล อาจจุฬาและคณะ (2565) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า มีปัจจัย 6 องค์ประกอบที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สูงถึงร้อยละ 97.3 ได้แก่ 1) กระบวนการจัดการเรียนการสอน 2) ความเป็นครูมืออาชีพ 3) การกำหนดเป้าหมายกลยุทธ์ 4) ขวัญและแรงจูงใจในการทำงาน 5) บรรยากาศของโรงเรียน และ 6) การจัดโครงสร้างของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา จังหวัดเลย จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (x_2) การควบคุมและประเมินกลยุทธ์ (x_3) และการกำหนดทิศทางกลยุทธ์ (x_1) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาให้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานนำมาซึ่งประสิทธิผลและความสำเร็จของสถานศึกษา และส่งเสริมสนับสนุนให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1) จากผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ ด้านการกำหนดทิศทางกลยุทธ์ และด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ดังนั้นผู้บริหารควรมีกลไกและเครื่องมือการ

ตรวจสอบผลการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและมีการรายงานผลการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ จัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก ในการปฏิบัติงานให้แก่บุคลากรอย่างเหมาะสม และเพียงพอ เพื่อให้งานสำเร็จบรรลุตามเป้าหมาย มีการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ทันต่อสถานการณ์ในปัจจุบัน ทำงานเชิงรุก รู้จักสร้างวิกฤติให้เป็นโอกาส และไม่รีรอที่จะนำโอกาสนั้นมาใช้ ประโยชน์ในการพัฒนาสถานศึกษา

2) จากผลการวิจัย พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก ด้านบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ และด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล ดังนั้นควรมีการส่งเสริมพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงาน โรงเรียนมาตรฐานสากลให้อยู่ในระดับดีมากกว่าเดิม โดยเฉพาะด้านการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล

3) จากผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเลย มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูง ดังนั้นผู้บริหารควรศึกษานโยบายของหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานอื่น ๆ วิเคราะห์ สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกแล้วนำข้อมูลมากำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์และกลยุทธ์อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ มีการวางแผนงานและกำหนดเป้าหมายความสำเร็จในการดำเนินงานอย่างมีหลักการและเป็นระบบส่งเสริมให้นักเรียนมีผลการเรียนดีเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ มีความถนัดหรือความสามารถเฉพาะทางเป็นที่ประจักษ์ สามารถศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาหรือระดับสูงทั้งในประเทศหรือต่างประเทศได้ รวมถึงส่งเสริมให้ครูใช้หนังสือ ตำราเรียนและสื่อภาษาต่างประเทศในการจัดการเรียนการสอน และส่งเสริมให้โรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการบริหารจัดการทั้งในประเทศและต่างประเทศ

4) จากผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาด้านที่มีอำนาจพยากรณ์มากที่สุด คือ ด้านการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ ผู้บริหารโรงเรียนควรนำผลการวิจัยไปใช้ในการภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการควบคุมและประเมินกลยุทธ์ และด้านการกำหนดทิศทางกลยุทธ์ เนื่องจากมีความสำคัญต่อ ประสิทธิภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยขอเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

- 1) ควรมีการพัฒนาตัวแบบและตัวชี้วัดด้านภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษานำไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม
- 2) ควรศึกษาวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล

บรรณานุกรม

- กรณีกา เพชรน้อย. (2561). การสังเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์เชิงเส้นขององค์ประกอบที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2555). คู่มือบริหารจัดการระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กนกอร สมปราษฎ. (2562). ภาวะผู้นำกับคุณภาพสถานศึกษา. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- จूरรัตน์ ม่วงนา. (2563). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, ภาควิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2555). การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนัญ พรหมศรี. (2560). การพัฒนาองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- ไชยา ภาวะบุตร. (2554). ความเป็นนักบริหารมืออาชีพ. สกลนคร: สกลนครการพิมพ์.
- ไชยา ภาวะบุตร. (2555). ภาวะผู้นำทางวิชาการในสถานศึกษาสกลนคร. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, สกลนคร, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ณิดา เวชญาติลักษณ์. (2560). ภาวะผู้นำทางการบริหาร. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐน้อย แก้วเล็ก. (2565). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารโรงเรียนกับการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, ภาควิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ณัฐณิธิ รัตนนังสกุล และ เพ็ญแข ภูผายาง. (2566). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. ปีที่ 17 ฉบับที่ 2 (เมษายน - มิถุนายน 2566), 81 -98.

- ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์. (2556). *ทฤษฎีองค์การ มุมมองต่างกระบวนทัศน์*. กรุงเทพมหานคร: ดี.เค.ปรินต์ติ้งเวิลด์.
- เทพบดินทร์ ปานอีเม้ง. (2565). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาชัยภูมิ*. วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ. ปีที่ 10 ฉบับที่ 39 (เมษายน - มิถุนายน 2565), 224 - 233.
- ธนพล อาจจุฬา, ชูเกียรติ วิเศษเสนา, สงวนพงศ์ ชวนชม, สมบูรณ์ ตันยะ. (2565). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1*. สิกขาวารสารศึกษาศาสตร์, ปีที่ 9 ฉบับที่ 1 (มกราคม - มิถุนายน 2565), 59 - 70.
- ธารทิพย์ เทพคำ. (2564). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 3*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ธีรพจน์ แบนเนียน. (2565). *แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ตามหลักทฤษฎีปาปนิคสูตร ของผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มภาคเหนือตอนล่าง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พงษ์พิพัฒน์ นรินรักษ์. (2566). *โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนมาตรฐานสากลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- เนตร์พัฒนา ยาวีราช. (2560). *ภาวะผู้นำและผู้นำเชิงกลยุทธ์*. กรุงเทพมหานคร: บริษัททริบเพิ้ลกรุ๊ป จำกัด.
- นิตย์ สัมมาพันธ์. (2560). *ภาวะผู้นำพลังขับเคลื่อนองค์กรสู่ความเป็นเลิศ*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ทริบเพิ้ลกรุ๊ป.
- ประกายทิพย์ ภูมิภาค. (2565). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อวัฒนธรรมองค์กรโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 2*. วิทยานิพนธ์. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- ปัทมา ประทุมสุวรรณ. (2562). *ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2*. วิทยานิพนธ์. ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

- พรชัย เจดามาน. (2562). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 เพื่อการเปลี่ยนผ่านการบริหารจัดการศึกษา 4.0 อย่างยั่งยืน*, วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 13 (2), (พฤษภาคม – สิงหาคม) : 27 – 31.
- พสุ เดชะรินทร์. (2554). *กลยุทธ์*. สืบค้นเมื่อ 3 กันยายน 2566. จาก : <https://shorturl.asia/W3nFc>.
- พิษณุ สมจิตร. (2563). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- มนสิชา ธรรมรักษ์. (2561). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเครือข่ายมหาวิทยาลัย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- มัทนา วัฒนอมศักดิ์. (2561). *ภาวะผู้นำทางการศึกษา: ทฤษฎีและการปฏิบัติ*. นครปฐม: เพชรเกษมพรินติ้ง กรุ๊ป จำกัด.
- มัทนิตา คงช่วย. (2563). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- เมธี ศรีโยธา. (2565). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการบริหารจัดการความเสี่ยงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.
- เยาวรัตน์ ช่วยสถิตย์. (2565). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์กับการบริหารสถานศึกษาตามหลักพรหมวิหาร 4 ของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครนครศรีธรรมราช*. วิทยานิพนธ์ศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- ยุบล เบ็ญจรงค์กิจ. (2554). *การวางแผนและการประเมินผลการสื่อสารทางกลยุทธ์*. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ: คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2561). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์*. สืบค้นเมื่อ 5 สิงหาคม 2566 จาก <http://digi.library.tu.ac.th/index/0271/6-2-Jul-Dec-2551/02PAGE1-PAGE10.pdf>.
- รัตติกรณ์ จงวิศาล (2559). *ภาวะผู้นำ : ทฤษฎี การวิจัย และแนวทางสู่การพัฒนา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- รัชพล จอมไตรคุป. (2563). โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยคัตสรรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วรวรรษ เทียมสุวรรณ และคณะ. (2562). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 *Strategic Leadership in the 21st Century*, บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยสวนดุสิต, 15 (2), (พฤษภาคม – สิงหาคม) : 211 – 228.
- วิรัตน์รัตน์ เสือจอย. (2564). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรีอ่างทอง. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2557). ภาวะผู้นำ : ทฤษฎีและนันทที่คนจะร่วมสมัยปัจจุบัน. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- วิไลลักษณ์ โภคาพานิชย์. (2562). โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์. ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วิชุดา เมามุดดา. (2563). ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11. วิทยานิพนธ์. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วัฒนา วงศ์เกียรติรัตน์ และคณะ. (2548). การวางแผนกลยุทธ์ : ศิลปะการกำหนดแผนองค์การสู่ความเป็นเลิศ, พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: คลังนาวิทยา อินโนกราฟิกส์ จำกัด.
- วันวิภา ทำประโยชน์. (2565). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด. วิทยานิพนธ์. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- วรนาถ ชมภูยงค์. (2563). ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ศิริยากรณ์ จันทะราช. (2565). ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ในเขตพื้นที่สำนักงานศึกษาธิการภาค 11. วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, ปีที่ 10 (40) กรกฎาคม - กันยายน 2565. (321 -331).

- สุนทร โคตรบรรเทา. (2560). *ภาวะผู้นำในองค์การสถานศึกษา* (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ปัญญาชน.
- สุนิดา อัจฉริเวโรจน์. (2563). ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนมาตรฐานสากลของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 4 อำเภอเมืองปทุมธานี. วารสาร “ศึกษาศาสตร์ มมร” คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, ปีที่ 8 (1). (13 -15).
- สมุทรา ชำนาญ, (2557). *ภาวะผู้นำทางการศึกษา ทฤษฎีและปฏิบัติ*, พิมพ์ครั้งที่ 2. ระยอง: พี.เอส. การพิมพ์.
- สุรัตน์ เปี่ยมศิริ. (2563). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และประสิทธิผลการปฏิบัติงานของข้าราชการสำนักงานเขตบางเขน*. สารนิพนธ์หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, คณะศิลปศาสตร์, มหาวิทยาลัยเกริก.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2561). *แนวทางการดำเนินงานโรงเรียนมาตรฐานสากล ปรับปรุง พ.ศ.2561*. กรุงเทพฯ: สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สพฐ.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2561). *แนวทางการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมาตรฐานสากล*. กรุงเทพฯ: สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สพฐ.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2561). *เป้าหมายและตัวชี้วัดด้านผู้เรียนโรงเรียนมาตรฐานสากล ปรับปรุง 2561*. กรุงเทพฯ: สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สพฐ.
- อรอุมา ไมยวงศ์ (2564). *ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อุทุมพร จามรมานและคณะ. (2553). *การควบคุม การวัดประเมินและการจัดการเรียนรู้*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรอุมา ไมยวงศ์. (2565). *ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในจังหวัดนครพนม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- Adair, J. (2002). *Effective Strategic Leadership*. London: Pan Macmillan.
- Adair John. (2010). *Strategic leadership: How to think and plan strategically and provide direction*. London: and Organization. Boston: Houghton MifflinCo.
- Afsaneh Nahavand. (2000). *The Art and Science of Leadership, 2010, 2nd ed*. Upper Saddle River, NJ: Prentice-Hall.

- Alkin, M.C. and Taut, S.M. (2003). *Unbundling evaluation use*. Studies in Educational Evaluation, 29, 1 - 12.
- Alex A. Jaleha. 2018. *Strategic Leadership and Organizational Performance: A Critical Review of Literature*. European Scientific Journal, (December 2018), 124.
- Andrew J. DuBrin. (1998). *Leadership: Research Findings, Practice, and Skills*. Boston: Houghton.
- Arthur Thompson. (2003). *Strategic Management Concepts and Cases*. Boston: Irvin McGraw-Hill.
- Aydin, M. K., Güçlü, N. & Pisapia, J. (2014). *The Relationship between School Principals' Strategic Leadership Actions and Organizational Learning: A Quantitative Study in Turkish Primary Schools*. Arlington, VA: the American Institute of Higher Education.
- Burns, J. M. (2006). *Leadership*. New York: Harper and Row.
- Bateman & Snell. (1999). *Management: Building Competitive Advantage*. Boston: McGraw-Hill.
- B.M.Bass and Stogdill. (1990). *Handbook of Leadership*. New York: Free Press.
- Clark, P. (2008). *Global trends necessitating a world class education*. Dissertation: International.
- Certo et al. (2000). *Strategic Management: Concepts and Application*. Singapore: McGraw-Hill.
- C.Gill, (2006). *Motivation for writing through blogs*. Bowling Green State: University, USA.
- Clark, P. (2008). *Global trends necessitating a world class education*. Dissertation Abstracts International.
- Moorhead. G. and Griffin. R.W., (2001). *Organizational Behavior: Managing People and Organization*. Boston: Houghton Mifflin Co.
- Daniel L. Duke. (2010). *The Challenges of School District Leadership*. New York: Walsworth Publishing Company.
- Davies, B. and Davies, B. J. (2010). *The nature and dimensions of strategic leadership*, International Studies in Educational Administration 1, 38: 5-12.
- Daft, R.L. (2003). *Management*. New York: Thomson.

- Dubrin, J.A. (1998). *Leadership Research Findings, Practice, and Skills*. Boston, MA.: Houghton Mifflin.
- Dubrin, J.A. (2010). *Principles Leadership*. Canada: Nelson Education.
- Fiedler, F. E. (2008). *Theory of Leadership Effectiveness*. New York: McGraw-Hill.
- Gregory G, Dess and Alex Miller. (1993). *Strategic Management*. Singapore: McGraw-Hill.
- Gibson, J. L., Ivancevich, J. M., and Donnelly, J. H. (1997). *Organization Behavior Structure Process*, 9th ed. New York: McGraw-Hill.
- Gibson, J. L, et al. (2000). *Organizational: Behavior, Structure Process*. Dallas; Texas : Business Publications.
- Henry S. Williams and Teryl L. Johnson. (2013). *Strategic Leadership in Schools*. Education, 133 (3). 350 - 355.
- Hersey, P. and Blanchard. K.H. (2001). *Management of Organizational Behavior: Leading Human Resources*. New Jersey: Prentice Hall.
- Heyns, Ronel. (2001). *Quality Management Systems for Education and Training Providers*. South: Africa.
- Hoy, A. W. and Miskel, C. G. (2008). *Educational Administration: Theory Research and Practice*. New York: McGraw -Hill.
- Ireland, R. D. and Hitt, M. A. (1999). *Achieve and Maintaining Strategic Competiveness in the 21st Century: the Role of Strategic Leadership*. Academy of Management Executive.
- Ingrid, P. (2001). *Going global: Preparing our students for interconnected world*. Dissertation. International.
- Lussier, R. N. and Achua C. F. (2007). *Effective Leadership*, 3rd ed. Ohio: South -Western.
- Lussier, R. N. and Achua C. F. (2010). *Effect Leadership*. Canada: Nelson Education.
- Michael A. Hitt, R. Duane Ireland and Robert E. (2011). *Hoskisson. The Management of Strategic*. Concepts and Cases, 9th ed., 318 - 325.
- Mansour, M. A., Mazen, J. A., & Samy, S. A. (2020). *Abu-Naser Strategic Leadership Practices and their Relationship to Improving the Quality of Educational Service in Palestinian Universities*, International Journal of Business Marketing and Management (IJBMM), 5(3), p. 124.

- Mahmood, J. A., Muthana, M. S., & Mohammed, Q. H. (2021). *The Impact of the Strategic Leadership in Strategic Learning Exploratory Research at Anbar University*, Journal of Economics and Administrative Sciences, 27(128), p. 165.
- Northouse, P.G. (2013). *Leadership: theory and practice*, 6th ed. Thousand Oaks, CA: SAGE Publication, Inc.
- Peter M. Senge. (1990). *The Fifth Discipline: The Art and Practice of the Learning Organization*. New York: Double day.
- R. Maghroori and C. Rolland. (1997). *The Appreciative Inquiry Summit: A Practitioner's Guide for Leading Large-Group Change*. San Francisco: Berrett-Koehler.
- Rezzan, Servet. (2021). *Relationship Between School Principals' Strategic Leadership Characteristics and School Teachers' Organizational Commitment Levels*. Eurasian Journal of Educational Research. 91 (December 2021). (105 – 126).
- Saleh, I. M., & Khine, M. S. (2014). *New School Culture and Effectiveness in Schools*. In Reframing Transformational Leadership (pp. 1-6). Sense Publishers, Rotterdam.
- Servet and et al. (2020). *Examination of the relationship between school principals' 21st century skills and their strategic leadership according to teachers' opinions*. Pegem Journal of Education And Instruction 16 (1). (April 2020). (39 – 42).
- Schoemaker, P. J., Krupp, S. H. and Howland, S. (2013). *Strategic Leadership: The Essential Skills*. Retrieved December 18, 2023, from <https://hbr.org/2013/01/strategic-leadership-the-essential-skills>.
- Stogdill Ralph M. (1974). *Handbook of Leadership*. New York: The Free Press. Thomas.
- J Sergiovanni. (2001). *The Principalship: A Reflective Practice Perspective*. 2nd ed. Boston: Allyn and Bacon.
- Yukl, G. (2006). *Leadership in Organization*. New Jersey: Prentice -Hall.
- Yukl, G. A. (1998). *Leadership in Organization*. 4th ed. Englewood Cliffs, NJ : Prentice Hall.
- Hall William. (2007). *Benchmarking for Success: Ensuring U. S. Students Receive a World-Class Education*. Dissertation. International.

This is Mendeley biography

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1) ดร. สมยงค์ สีขาว

การศึกษา ปริญญาคุุฎบัณฑิต (สาขาคอมพิวเตอร์ศึกษา)
ตำแหน่งปัจจุบัน ประธานหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตสาขาวิชาชีพครู
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

2) ดร.กรรณิกา ไวโสภา

การศึกษา ปรัชญาคุุฎบัณฑิต (ปร.ด.) สาขาวิชาวิจัยวัดผลและ
สถิติการศึกษา
ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

3) ดร.กัญญาณัฐ สิมสวัสดิ์

การศึกษา ปริญญาคุุฎบัณฑิต (สาขาการบริหารการศึกษา)
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเลย

4) นายเดช ปาจริยานนท์

การศึกษา ค.ม. (การบริหารการศึกษา)
ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองเลย

5) นางจงกิต บุตรเต

การศึกษา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)
ตำแหน่งปัจจุบัน ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวังสะพุง

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โทร. ๐๔๒-๘๑๔๖๑๖

ที่ อว ๗๙๑๘ (๒)/ว ๒๒๐

วันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC)

เจริญพร รองศาสตราจารย์บุญช่วย ศิริเกษ

ด้วย นางสาวลภัสวรรณ โสภา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเลย” โดยมี ผศ.ดร.ชัชพงศ์ ศรีจันทร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินการทำวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์สอดคล้องกับการวิจัยในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัยครั้งนี้ มีรายละเอียดตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ผู้ประสาน

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โทร. ๐๔๒-๘๑๔๖๑๖

นางสาวลภัสวรรณ โสภา ผู้วิจัย โทร. ๐๖๕-๕๓๒๙๓๓๒

ท.บ.เค.๒
ส.ก.๒๕๖๗
๕๓๒๙๓๓๒
๕๓๒๙๓๓๒
๕๓๒๙๓๓๒

ที่ อว ๗๔๑๘/ว๑๖๓

๗ พฤษภาคม ๒๕๖๗

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาเขตศรีล้านช้าง อ.เมือง จ.เลย ๕๒๐๐๐

โทร. ๐-๔๒๘๓-๐๔๓๔

เรื่อง ขออนุญาตเป็นผู้อยู่ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย (IOC)

เจริญพร นางกัญญาณัฐ สิมสวัสดิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเลย

ด้วย นางสาวลภัสวรรณ โสภา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเลย” โดยมี ผศ.ดร.วิชฌนพงศ์ ศรีจันทร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินการทำวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์สอดคล้องกับการวิจัยในครั้งนี้ จึงใคร่ขออนุญาตให้ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัยครั้งนี้ มีรายละเอียดตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดพิจารณา

เรียน ผอ. รร. อนุบาลเลย

- เพื่อโปรดพิจารณา

ขอเจริญพร

- ม. มหามกุฏราชวิทยาลัย

ขอความอนุเคราะห์ผู้อำนวยการ

เป็นผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

๒๕

๑๗ มิ.ย ๖๗

ผู้ประสาน

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โทร. ๐๔๒-๘๑๔๖๑๖

นางสาวลภัสวรรณ โสภา ผู้วิจัย โทร. ๐๖๕-๕๓๒๕๓๓๒

๑๗ มิ.ย ๖๗
๑๗ มิ.ย ๖๗

ที่ อว ๗๔๑๘/ว ๑๖๓

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง อ.เมือง จ.เลย ๔๒๐๐๐
โทร. ๐-๔๒๘๓-๐๔๓๔

๗ พฤษภาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC)

เจริญพร นายเดช ปาจรยานนท์ ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองเลย

ด้วย นางสาวลภัสวรรณ โสภา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเลย” โดยมี ผศ.ดร.ชิษณพงศ์ ศรีจันทร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินการทำวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์สอดคล้องกับการวิจัยในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัยครั้งนี้ มีรายละเอียดตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระมหาวิเชียร ธมฺมวชิโร, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ผู้ประสาน

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โทร. ๐๔๒-๘๑๔๖๑๖

นางสาวลภัสวรรณ โสภา ผู้วิจัย โทร. ๐๖๕-๕๓๒๔๓๓๒

- อ.กม
- อ.วิเชียร //

๕ มิ.ย. ๖๗

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีล้านช้าง อ.เมือง จ.เลย ๔๒๐๐๐
โทร. ๐-๔๒๘๓-๐๔๓๔

ที่ อว ๗๔๑๘/ว ๑๖๓

๗ พฤษภาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย (IOC)

เจริญพร นางจงกิต บุตรเต ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวังสะพุง

ด้วย นางสาวลภัสวรรณ โสภา นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดเลย” โดยมี ผศ.ดร.ชิษณพงศ์ ศรีจันทร์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินการทำวิจัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์สอดคล้องกับการวิจัยในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัยครั้งนี้ มีรายละเอียดตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอเจริญพร

(พระมหาวิเชียร ธมมวชิโร, ดร.)

รองอธิการบดี

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง

ผู้ประสาน

บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง โทร. ๐๔๒-๘๑๔๖๑๖

นางสาวลภัสวรรณ โสภา ผู้วิจัย โทร. ๐๖๕-๕๓๒๙๓๓๒

ทพม.

(นางจงกิต บุตรเต)

ผู้อำนวยการโรงเรียนชุมชนวังสะพุง

ภาคผนวก ค
ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ผลการประเมินความสอดคล้องและความตรงเชิงเนื้อหา
 ของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา (Index of Consistency: IOC)
 เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของ
 โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย

ข้อ	สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
1	เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
2	ตำแหน่งบุคลากรทางการศึกษา ☐ ครูผู้สอน ☐ ผู้บริหารสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
3	อายุ ☐ น้อยกว่า 30 ปี ☐ 30 - 39 ปี ☐ 40 ปี ขึ้นไป	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
4	ระดับการศึกษา ☐ ปริญญาตรี ☐ สูงกว่าปริญญาตรี	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ของแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา
โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย

ข้อ	ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IO C	แปลผล
		1	2	3	4	5			
การกำหนดทิศทางการกลยุทธ์ (Strategic Direction)									
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีการรวบรวมข้อมูลทั้งภายในและภายนอก เพื่อกำหนดกลยุทธ์ของสถานศึกษา	+1	0	+1	+	+	4	0.80	สอดคล้อง
2	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครู บุคลากร ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจและเป้าหมายของสถานศึกษา	+1	0	+1	+	+	4	0.80	สอดคล้อง
3	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถถ่ายทอดวิสัยทัศน์ไปสู่การปฏิบัติงานได้อย่างเป็นรูปธรรม	+1	+1	+1	+	+	5	1.00	สอดคล้อง
4	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างแรงจูงใจ กระตุ้นผู้ร่วมงานให้ปฏิบัติตามได้อย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+	+	5	1.00	สอดคล้อง
5	ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะและไหวพริบในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	+1	+1	+1	+	+	5	1.00	สอดคล้อง

6	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ในสถานการณ์ สามารถวิเคราะห์และนำไปสู่การปฏิบัติ เพื่อสร้างสรรค์และพัฒนาหน่วยงานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง	+1	+1	+1	+	+	5	1.00	สอดคล้อง
					1	1		0	ง
การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (Strategy Implementation)									
7	ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติโดยผ่านการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรมผ่านการวางแผนที่เป็นระบบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
8	ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดต่อสื่อสารในกระบวนการวางแผนให้ทราบอย่างทั่วถึง	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	สอดคล้อง
9	ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารจัดการแบบกระจายอำนาจโดยมีการมอบหมายงาน ความรับผิดชอบ และอำนาจหน้าที่	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
10	ผู้บริหารสถานศึกษาให้คำแนะนำและคำปรึกษาแก่ผู้ปฏิบัติให้สอดคล้องกับมาตรฐานของการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
11	ผู้บริหารสถานศึกษามีการยกย่องให้รางวัลครู	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

	และบุคลากรอย่าง ยุติธรรม								
12	ผู้บริหารสถานศึกษามี การทบทวนและปรับแผน เมื่อสถานการณ์ เปลี่ยนแปลงและผลลัพธ์ ไม่เป็นไปตามที่กำหนด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
การสร้างระบบควบคุมและประเมินกลยุทธ์ (Strategic Evaluation and Control)									
13	ผู้บริหารสถานศึกษา บริหารจัดการ ควบคุม การดำเนินงานของ สถานศึกษาให้ได้ มาตรฐาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
14	ผู้บริหารสถานศึกษา กำหนดภาระงาน มาตรฐานและการวัดผล การปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้า อย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
15	ผู้บริหารสถานศึกษามี กลไกและเครื่องมือในการ ตรวจสอบการปฏิบัติงาน ที่สะท้อนผลการ ดำเนินงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
16	ผู้บริหารสถานศึกษานำ ผลการปฏิบัติงานจริง เปรียบเทียบกับมาตรฐาน หรือเป้าหมายที่กำหนด โดยรายงานผลให้ ผู้เกี่ยวข้องทราบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
17	ผู้บริหารสถานศึกษา วิเคราะห์สาเหตุของ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

	ปัญหา ปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้การปฏิบัติการ เหมาะสมตามมาตรฐาน หรือเป้าหมายที่กำหนด								
18	ผู้บริหารสถานศึกษา จัดทำสารสนเทศเพื่อ เปรียบเทียบผลการ ปฏิบัติงานจริงกับ มาตรฐานที่กำหนด และ นำสารสนเทศที่ได้ไปวาง แผนการดำเนินงานได้ อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ของแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนมาตรฐานสากล
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเลย พิจารณาโดยผู้เชี่ยวชาญ

ข้อ	ประสิทธิผลของโรงเรียน มาตรฐานสากล	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
1. ผู้เรียนมีศักยภาพเป็นพลโลก (World Citizen)									
1.1 เป็นเลิศวิชาการ									
1	นักเรียนชั้น ป.6 มีผลคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์วิทยาศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยระดับประเทศตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
1.2 สื่อสารได้อย่างน้อย 2 ภาษา									
2	นักเรียนชั้น ป.4 - 6 ได้เข้าร่วมกิจกรรมการแสดงหรือได้รับรางวัลเกี่ยวกับด้านการฟัง / พูด / อ่าน / เขียนภาษาอังกฤษและภาษาไทย รูปแบบต่าง ๆ ในกิจกรรมที่จัดโดยหน่วยงานภายนอก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
3	นักเรียนชั้น ป.4 - 6 มีผลงานการเขียนรายงานเชิงวิชาการ / บทความเป็นภาษาอังกฤษและภาษาไทยตีพิมพ์เผยแพร่ในเอกสารหรือสื่อออนไลน์ วิชาการที่จัดทำโดยโรงเรียนหรือหน่วยงานภายนอก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
4	นักเรียนชั้น ป.4 - 6 ที่เข้าสอบวัดความสามารถด้านภาษาอังกฤษจากแบบทดสอบมาตรฐาน CEFR ที่มีคะแนนผลการทดสอบได้มาตรฐานของ CEFR	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
5	นักเรียนชั้น ป.6 ที่เรียนภาษาต่างประเทศภาษาที่สองมีทักษะ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

	การสื่อสารได้ตามเกณฑ์มาตรฐานของ ภาษานั้น ๆ ร้อยละ 80 ขึ้นไป								
1.3 ลำหน้าทางความคิด									
6	นักเรียนชั้น ป.4 – 6 มีผลงาน การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study) ด้าน ICT, IoT, M2M ที่ได้เข้าร่วมหรือแสดง / ประกวด / แข่งขัน / ได้รับรางวัลจาก งานที่จัดโดยหน่วยงานภายนอก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
7	นักเรียนชั้น ป.6 มีคะแนนการทดสอบ ด้านการเขียนและการอ่านภาษาไทย จากเครื่องมือกลางตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
8	นักเรียนชั้น ป.6 มีคะแนนการทดสอบ ด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ จาก เครื่องมือกลางตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
9	นักเรียนโรงเรียนมาตรฐานสากลที่ ได้รับการสุ่มเข้าสอบโครงการ PISA มี คะแนนการสอบ ด้านการอ่านด้าน คณิตศาสตร์และด้านวิทยาศาสตร์ มี คะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย ของนักเรียนระดับประเทศที่เข้าร่วม โครงการ PISA ในปีเดียวกัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
10	นักเรียนโรงเรียนมาตรฐานสากลที่ ได้รับการสุ่มเข้าสอบโครงการ TIMSS มีคะแนนผลการสอบวิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ชั้น ป.4 มีคะแนน เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ยของ นักเรียนระดับประเทศที่เข้าร่วม โครงการ TIMSS ในปีเดียวกัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
1.4 ผลงานอย่างสร้างสรรค์									
11	นักเรียนชั้น ป.4 – 6, มีผลงานจาก การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study) ทุกด้าน ทั้ง ด้านภาษาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

	สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษา พลศึกษา ศิลปะและการงานอาชีพและเทคโนโลยี ที่ได้รับการประเมินจากครูผู้ทรงคุณวุฒิว่าเป็นผลงานที่มีคุณภาพในระดับดี จากงานแสดงผลงานประจำปีโรงเรียนจัดขึ้น								
12	นักเรียนชั้น ป.4 - 6 มีผลงานจากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study) ทุกด้าน ทั้งด้านภาษาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษา พลศึกษา ศิลปะและการงานอาชีพและเทคโนโลยีที่ได้เข้าร่วมแสดง / ประกวด / แข่งขันหรือได้รับรางวัลจากหน่วยงานภายนอกในระดับต่าง ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
13	นักเรียนชั้น ป.4 - 6 มีผลงานที่จัดทำขึ้นจากผลงานการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study) ที่ได้รับการตีพิมพ์และเผยแพร่ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์อย่างน้อย 2 แห่ง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
14	นักเรียนชั้น ป.4 - 6 มีผลงานที่เป็นนวัตกรรมทางวิชาการหรือวิชาชีพได้จากการออกแบบประดิษฐ์และสร้างสรรค์ผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและนำเสนอแสดงต่อเวทีระดับชาติหรือนานาชาติที่น่าเชื่อถือ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
1.5 ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก									
15	นักเรียนชั้น ป.4 - 6 มีผลงานการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองที่เกี่ยวกับการทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ด้านสิ่งแวดล้อม วิถีชีวิตศิลปวัฒนธรรม เศรษฐกิจและสังคมที่สร้างขึ้นด้วยความริเริ่ม ของตนเอง ได้รับการประเมินในระดับดีจากครู / ผู้ทรงคุณวุฒิจากการแสดงผลงานที่โรงเรียนจัดขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

16	นักเรียนชั้น ป.4 - 6 มีผลงานการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเองที่เกี่ยวกับการทำ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ ด้าน สิ่งแวดล้อม วิถีชีวิต ศิลปะ วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และสังคม ที่ทำขึ้นด้วยความ ริเริ่มของตนเองที่ได้เข้าร่วมหรือ คัดเลือกร่วมแสดง / ประกวด / แข่งขันหรือได้รับรางวัลจากหน่วยงาน ภายนอก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
17	นักเรียนชั้น ป.4 - 6 มีผลงานการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study) ที่เกี่ยวกับกลุ่มประเทศ อาเซียน หรือประเทศ อื่นที่นักเรียน สนใจที่ได้เข้าร่วมหรือรับคัดเลือกให้ เข้าร่วมแสดง / ประกวด / แข่งขัน หรือได้รับรางวัลจากหน่วยงาน ภายนอก	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
2. การจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล (World-Class Standard)									
2.1 ด้านคุณภาพวิชาการ									
18	โรงเรียนจัดหลักสูตรที่ส่งเสริมความ เป็นเลิศตอบสนองความถนัดและ ศักยภาพตามความต้องการของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
19	โรงเรียนจัดการเรียนการสอนสาระการ เรียนรู้คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ด้วยภาษาอังกฤษ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
20	โรงเรียนพัฒนาการจัดการเรียนการ สอนสาระการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง (Independent Study: IS)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
21	โรงเรียนพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีที่ ทันสมัยทั้งการจัดกระบวนการเรียนรู้ และการศึกษด้วยตนเองของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
22	จัดการเรียนการสอนโดยพัฒนาการใช้ ระบบห้องเรียนคุณภาพ (Quality Classroom System)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

[illegible]

34	ผู้บริหารกำหนดเป้าหมายและนโยบายในการวางแผนพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพโดยประสานความร่วมมือภายในโรงเรียนเพื่อระดมความคิดในการสร้างวิสัยทัศน์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
35	ผู้บริหารสื่อสารให้ครูเข้าใจในวิสัยทัศน์ตนเอง และครูยอมรับด้วยความเต็มใจ ปฏิบัติตามโดยใช้คำพูดสัญลักษณ์ การกระทำ และการให้รางวัล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
36	ผู้บริหารสามารถแปลงวิสัยทัศน์สู่เป้าหมาย โดยการปฏิบัติจริง อาศัยความร่วมมือของครูในโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
37	ผู้บริหารบริหารจัดการด้วยเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่ง สพฐ. (OBECQA)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
3.1 ด้านคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียน									
38	ผู้บริหารมีความเป็นผู้นำทางวิชาการ (Academic Leadership) ที่มีผลงานปรากฏเป็นที่ยอมรับโดยเผยแพร่ผลงานด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น ผ่านสื่อ ผ่านการเป็นวิทยากร ผ่านการแสดงผลงานในเวทีระดับชาติ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
39	ผู้บริหารมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารและการบริหารจัดการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
40	ผู้บริหารสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
41	ผู้บริหารมีประสบการณ์การอบรมศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาในระดับชาติ /นานาชาติ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
3.2 ด้านระบบการบริหารจัดการ									
42	โรงเรียนบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพที่ผ่านการรับรองมาตรฐานคุณภาพตามเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

	พื้นฐาน (OBECQA) และตามเกณฑ์ รางวัลคุณภาพแห่งชาติ (TQA)								
43	โรงเรียนมีระบบการจัดการความรู้ (KM) และการสร้างนวัตกรรมเผยแพร่ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
3.2 ด้านระบบการบริหารจัดการ									
44	โรงเรียนนำวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) มาใช้ในการบริหารจัดการ ของโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
45	โรงเรียนมีการบริหารด้านบุคลากร อย่างอิสระและคล่องตัว	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
46	โรงเรียนสามารถแสวงหาระดม ทรัพยากรด้านต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความ เป็นเลิศในการจัดการศึกษาโดย สามารถบริหารจัดการได้อย่างคล่องตัว ตามสภาพความต้องการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
47	โรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้าน การบริหารจัดการทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
3.3 ด้านปัจจัยพื้นฐาน									
48	โรงเรียนมีขนาดชั้นเรียนเหมาะสมตาม มาตรฐานที่กำหนดทุกระดับและมี อัตราครู 1 คน ต่อนักเรียนไม่เกิน 20 คน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
49	โรงเรียนมีจำนวน นักเรียน 30 - 40 คน ต่อห้องเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
50	ภาระงานสอนของครูมีความเหมาะสม ไม่เกิน 20 ชั่วโมงต่อสัปดาห์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
51	โรงเรียนจัดให้มีหนังสือตำราเรียนสื่อ เทคโนโลยี ที่มีคุณภาพระดับ มาตรฐานสากลอย่างเพียงพอ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง
52	โรงเรียนมีห้องเรียนอิเล็กทรอนิกส์ มัลติมีเดีย (Electronics Multi-Media Classroom) ห้ อ ง ท ด ล อ ง ห้องปฏิบัติการและมีอุปกรณ์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	สอดคล้อง

[illegible]

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ชื่อ	นางสาวลภัสวรรณ โสภา
วัน เดือน ปี เกิด	1 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2531
สถานที่เกิด	จังหวัดหนองบัวลำภู
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี การศึกษาด้านจิต (กศ.บ.) สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ที่อยู่ปัจจุบัน	428 หมู่ 4 ตำบลศรีสองรัก อำเภอเมืองเลย จังหวัดเลย 42100
ผลงานตีพิมพ์	-
รางวัลที่ได้รับ	-

